AGATHA CHRISTIE: ZÁTONYOK KÖZT

Szkennelte, javította: Szántó Zoltán; 1996.
Tördelte: Dr. Kiss István; 2001.

Előszó

1

A Koronázási Klub ugyanolyan klub, mint a többi: vannak benne unalmas, lerázhatatlan alakok és olyan bevett szokások, amelyeken az sem változtat, ha történetesen légiriadó van. Porter őrnagy, az Indiai Hadsereg nyugalmazott tisztje az újságjával zörgött, s a torkát köszörülte. Senki sem akart tudomást venni róla, de őt ez nem zavarta. - Itt olvasom a Times-ban - szólalt meg - Gordon Cloade halálhírét. Persze finoman fogalmaztak: "Október 15-én, ellenséges
tevékenység következtében." Lakcím nincs. Tulajdonképpen ott lakott egy ugrásra
a lakásomtól. A Campden Hill tetején az egyik nagy házban. Mi tagadás, kissé fölkavart a dolog. Tudják, légoltalmi parancsnok vagyok. Cloade nemrég jött haza
az Egyesült Államokból. Bizonyos állami vásárlások végett járt odaát. És közben megnősült. Egy fiatal özvegyasszonyt vett el - olyan fiatal, hogy akár a lánya lehetne. Mrs. Clnderhaynek hívták. Egyébként ismertem az első férjét, még Nigériából. Porter őrnagy elhallgatott. Senkit sem érdekelt, mit mond, senki sem kérte, hogy folytassa. Mindenki buzgón az újságjába mélyedt, de ennyivel nem lehetett az őrnagy kedvét szegni. Történetei mindig hosszúak voltak, és főként olyanokról szóltak, akiket senki sem ismert. - Érdekes - folytatta elszántan, és tekintete szórakozottan megpihent egy pár szerfelett hegyes orrú lakkcipőn, olyan lábbelin, amelyet ki nem állhatott. - Mint mondtam, légoltalmi parancsnok vagyok. Furcsa dolog egy ilyen bombarobbanás. Nem lehet kiszámítani a következményeit. Ez például szétvitte az alagsort és leszakította a tetőt. Az emeleten azonban jóformán semmi kárt nem tett. A házban hatan laktak. Három
cseléd - egy házaspár meg egy szobalány-, valamint Gordon Cloade, a felesége és
a feleség bátyja. Mind lent voltak az alagsorban, kivéve a feleség bátyját, egy volt rohamosztagost, aki inkább fönt maradt kényelmes negyedik emeleti hálószobájában... és Isten az atyám, egy-két karcolással megúszta. A bomba végzett mind a három cseléddel, a romok maguk alá temették Gordon Cloade-ot,
akit ugyan kiástak, de kórházba szállítás közben meghalt. A felesége légnyomást
kapott, és egy szál ruha nem maradt rajta! De él. Azt mondják, megússza. És gazdag özvegy lesz... Gordon Cloade-nak biztosan jóval több mint egymilliója

volt. Porter őrnagy ismét szünetet tartott. Tekintete ţ fölfelé vándorolt a lakkcipőről a csíkos nadrágra, a fekete zakóra, a tojásdad fejre és a hatalmas bajuszra. Persze külföldi! Ez a magyarázata a cipőnek. Nahát - gondolta Porter őrnagy -, mivé lesz ez a klub! Az embernek még itt sincs nyugta a külföldiektől.ř Az, hogy a szóban forgó külföldi az egyetlen, aki odafigyel, egy csöppet sem csökkentette Porter őrnagy előítéletét. - Az asszony nem lehet több huszonöt évesnél - folytatta. - És másodjára özvegy. Legalábbis azt hiszi... Elhallgatott - érdeklődést, megjegyzést remélve. És bár egyikben sem volt része, makacsul folytatta : - Ami azt illeti, nekem megvan a magam véleménye a dologról. Furcsa egy história. Mondtam már, hogy ismertem az első férjét, Clnderhayt. Rendes ember volt... valamikor területi kormánybiztos volt Nigériában. Csak a munkájának élt... első- rangú fickó volt. Fokvárosban vette feleségül a lányt, aki valami színtársulattal turnézott arrafelé. Nem alakult szerencsésen a sorsa, segítségre szorult - ahogy ilyenkor lenni szokott. Hallgatta szegény öreg Clnderhay lelkendezését a kerületéről meg a hatalmas,
tágas térségekről ... és azt pihegte: - Ó, de csodás! - meg azt, hogy: - De szeretnék elmenekülni mindentől! - Elég az hozzá, összeházasodtak, így aztán el
is menekült mindentől. Az a szegény fickó nagyon szerelmes volt belé... de a dolog rosszul ütött ki. Az asszony utálta a bozótost, rettegett a bennszülöttektől, és halálra unta magát. Neki az élet azt jelentette, hogy lejár a sarki kocsmába, ott találkozik a színházi pereputtyal, és szakmai dolgokról locsognak. A dzsungelbeli kétszemélyes magányt nem neki találták ki. Szeméjesen,
mindezt szegény Clnderhaytől tudom. Nagyon lesújtotta a dolog. A tisztességes
megoldást választotta: hazaküldte az asszonyt azzal, hogy hajlandó elválni tőle. Közvetlenül ezután találkoztam Clnderhayjel. Az idegei pattanásig feszültek, és olyan állapotban volt, amikor a férfiembernek muszáj beszélnie. Bizonyos szempontból furcsán régimódi pasas volt . . . katolikus, és nem volt ínyére a válás. Azt mondta: "Másképpen is vissza lehet adni egy asszony szabadságát." "Na
ide figyelj, öreg cimbora, mondtam erre, nehogy valami ostobaságot csinálj ! Nincs a világon olyan asszony, aki megéri, hogy golyót röpíts miatta a fejedbe!" Azt felelte, hogy egyáltalán nem erre gondolt. "De magányos ember vagyok - tette
hozzá. - Nincsenek rokonaim, akiket érdekelne, mi történik velem. Ha halálhíremet veszik, Rosaleen özvegy lenne, és ő úgyis ezt szeretné." "És veled mi lesz?" - kérdeztem. "Hát, felelte, vagy ezer mérföldre innét talán fölbukkan egy bizonyos Enoch Arden, és új életet kezd." "Ez nagyon kínos helyzetbe hozhatja az asszonykát" - figyelmeztettem. "Á, dehogy - felelte, - tisztességesen játszanék. Robert Clnderhay egyszer s mindenkorra meghalna." Nos,
többé eszembe se jutott a dolog, mígnem hat hónap múlva megtudtam, hogy

Clnderhay meghalt valahol a bozótosban, sárgalázban. A bennszülöttjei megbízható
fiúk voltak, s egy igencsak cirkalmas mesével tértek vissza, meg egy papírfecnivel, melyre Clnderhay utolsó szavait vetette, miszerint emberei minden tőlük telhetőt elkövettek érte, ő azonban úgy érzi, hogy a végét járja, és egekig dicsérte az emberek vezetőjét. Ez tűzbe ment volna érte, a többiek úgyszintén. Ha azt mondta nekik, esküdjenek meg valamire, megesküdtek. Hát így
történt... Lehet, hogy Clnderhay ott van eltemetve Egyenlítői Afrika mélyén, de az is lehet, hogy nincs... Márpedig, ha nincs, egy szép napon még jókora megrázkódtatás érheti Mrs. Gordon Cloade-ot. Amit véleményem szerint meg is
érdemel. Bár személyesen nem ismertem, látatlanban megmondom, hogy rafinált kis
szerencsevadász. Teljesen összetörte szegény öreg Clnderhayt. Érdekes história.
Porter őrnagy vágyakozó pillantással nézett körül, hátha helyesel valaki. De pillantása csak két szempárral találkozott: az ifjú Mr. Mellon unott halszemének félig elfordított tekintetével és MR. Hercule Poirot udvariasan figyelő szemével. Újságzörgés hallatszott, majd a tűz melletti karosszékből csöndesen fölállt egy őszülő, feltűnően szenvtelen arcú férfi, és kiment. Porter őrnagynak leesett az álla, az ifjú Mr. Mellon halkan füttyentett. - Ezt jól megcsinálta! - jegyezte meg. - Tudja, ki volt ez? - Teremtő atyám - mondta Porter őrnagy kissé nyugtalanul. - Hát persze! Közelebbről nem ismerem, de bemutattak bennünket
egymásnak... Jeremy Cloade, ugye, Gordon Cloade fivére? Szavamra, ez aztán
kellemetlen! Ha csak sejtettem volna . . . - Ügyvéd - mondta az ifjú Mr. Mellon.
- Fogadok, hogy beperli magát rágalmazásért vagy becsületsértésért vagy valami hasonlóért. Porter őrnagy nyugtalanul ismételgette : - Kellemetlen! Roppant kellemetlen! - Estére egész Warmsley Heath tudni fogja - mondta Mr.
Mellon. - Ott lakik az összes Cloade. Biztosan késő estig tárgyalják, hogy milyen címen pereljenek. Ám ebben a pillanatban lefújták a légiriadót, Mr. Mellon abbahagyta a rosszmájúskodást, és előzékenyen kivezette barátját, Hercule
Poirot-t az utcára. - Rémes a légkör ezekben a klubokban - mondta. - Csupa unalmas vén szamár egy rakáson. De ez a Porter mindenkin túltesz. Képes háromnegyed órán át magyarázni az indiai kötéltrükköt, és mindenkit ismer, akinek az anyja csak egyszer is betette a lábát Poonába! Mindez 1944 őszén történt. És 1946 tavaszának vége felé Hercule Poirot-nak látogatója érkezett.

Előszó

2

Egy szép májusi reggelen Hercule poirot pedánsan rendben tartott íróasztalánál

ült, amikor az inasa, George lépett be, és tisztelettudóan jelentette. - Egy hölgy kíván beszélni önnel, uram. - Miféle hölgy? - kérdezte Poirot óvatosan. Mindig élvezte George kínosan pontos személyleírását. - Megítélésem szerint negyven és ötven között lehet, uram. A külseje rendetlen, kissé művészies. Kényelmes strapacipő, mondhatnám bakancs. Tweedkabát és -szoknya - de
csipkeblúz. Kétes egyiptomi üveg gyöngysor és kék selyemsál. Poirot kissé megborzongott. - Nem hiszem, hogy fogadni kívánom a hölgyet. - Mondjam azt, hogy
gyengélkedik, uram? Poirot elgondolkodva nézett rá. - Ha jól sejtem, már közölte vele, hogy fontos ţ ügyben el vagyok foglalva és nem érek rá, ugye? George köhintett. - Azt mondja, uram, hogy csak ezért jött fel vidékről, és nem számít, mennyit kell várnia. Poirot sóhajtott. - Az embernek sosem szabad harcolnia az elkerülhetetlen ellen. Ha egyszer egy hamis egyiptomi gyöngysort viselő középkorú hölgy úgy határozott, hogy felkeresi a híres Hercule Poirot-t, és ennek érdekében föl is utazott vidékről, semmi sem fogja eltéríteni ettől a szándékától. Addig fog kint ülni az előszobában, míg be nem bocsátják. Vezesse
be, George. George kiment, és tüstént visszatért, hogy hivatalosan is bejelentse: - Mrs. Cloade. A viseltes tweedkosztümös, repkedő sálas alak sugárzó
arccal lépett be. Kinyújtott kézzel közeledett Poirot felé, gyöngysorai táncoltak, csilingeltek a nyakában. - Monsieur Poirot, a szellemek vezéreltek önhöz! - jelentette ki. Poirot pislogott. - Igazán, madame? Talán foglaljon helyet, és mondja el... Többet nem mondhatott. - Kétféleképpen is - vágott szavába az asszony. - Asztaltáncoltatással és az ábécés deszkalappal. Tegnapelőtt este madame Elvaryvel - micsoda nagyszerű asszony! - faggattuk a
deszkalapot. És mindig ugyanazt a két kezdőbetűt kaptuk válaszul: H. P., H. P., H. P. Persze nem értettük meg azonnal, hogy mit jelent. Merthogy itt, a földi szinten nem lát tisztán az ember. Törtem a fejemet, hogy kinek is H. P. a monogramja. Azt tudtam, hogy kapcsolatban kell lennie az előző szeánsszal, ami
igazán megrendítő volt, de hát időbe telt, mire rájöttem. Megvettem a Picture Post-ot - ezt is a szellemek sugallatára, mert különben a New Statesman-t veszem
-, és tessék, ott volt benne az ön fényképe és az önről szóló cikk, a nagyszerű eredményeivel! Hát nem csodálatos, monsieur Poirot, hogy mindennek célja van?
Nyilvánvaló, hogy önt jelölte ki a Sugallat, hogy fényt derítsen erre az ügyre. Poirot elgondolkozva tanulmányozta az asszonyt. Bármíly különös is, az egyetlen,
amí valóban fölkeltette érdeklődését, az asszony feltűnően értelmes tekintetű, világoskék szeme volt. A szeme adott értelmet ennek az egész zagyva mesének. -
És mi volna az, Mrs.... Cloade... jól mondom? - Poirot a homlokát ráncolta. -

Mintha már hallottam volna ezt a nevet... Az asszony hevesen bólogatott. - Szegény sógorom... Gordon. Mérhetetlenül gazdag volt, és sokat írtak róla az újságok. Több mint egy éve, London bombázásakor vesztette életét... Nagy csapás
volt mindnyájunk számára. A férjem az öccse. Orvos. Dr. Lionel Cloade. Természetesen - fogta halkabbra a hangját - neki fogalma sincs róla, hogy én önhöz fordultam. Nem helyeselné. Az orvosok, véleményem szerint, az anyagelvűség
alapján állnak. A szellemek világa, bármily különös is, úgy látszik, rejtve marad előttük. Ők csak a tudományban hisznek... de kérdem én: mi a tudomány?...
Mire jó a tudomány? A kérdésre Hercule Poirot szerint csak azzal lehetett volna válaszolni, ha az ember részletes magyarázatba kezd Pasteurről, Listerről, Humphrey Davy bányászlámpájáról... a kényelemről, amelyet az elektromosság
biztosít, és megannyi más hasonló dologról. Mrs. Lionel Cloade azonban természetesen nem várt ilyen válaszra. Kérdése, mint általában annyi kérdés, egyáltalában nem kérdés volt, csupán szónoki fogás. Hercule Poirot sokkal gyakorlatiasabb tudakozódással is beérte. - Miben lehetnék a segítségére, Mrs. Cloade? - Hisz ön a szellemi világban, monsieur Poirot? - Hívő katolikus vagyok- felelte Poirot óvatosan. Mrs. Cloade szánakozó mosollyal legyintett. - Vakok! Az egyház vak... Tele van előítélettel, és ostoba... nem fogadja szívesen a túlvilág szépségét és realitását. - Tizenkettőkor fontos megbeszélésem van - mondta Hercule Poirot. Jól időzített megjegyzés volt. Mrs. Cloade előrehajolt. - Máris a tárgyra térek. Meg tudna ön találni egy eltűnt személyt, monsieur Poirot? Poirot felvonta szemöldökét. - Lehetséges... - felelte óvatosan. - A rendőrség azonban, kedves Mrs. Cloade, sokkal könnyebben megtalálná, mint én.
Nekik ugyanis rendelkezésükre áll a szükséges apparátus. Mrs. Cloade éppúgy
legyintett, mint előbb a katolikus egyház említésére. - Nem, monsieur Poirot... a szellemek önhöz vezéreltek. Hallgasson meg! Gordon sógorom a halála előtt
néhány héttel feleségül vett egy fiatal özvegyasszonyt... bizonyos Mrs. Clnderhayt. Az asszony első férje - szegény gyermek, micsoda bánat érte! - a hivatalos jelentések szerint Afrikában meghalt. Afrika... titokzatos ország. - Titokzatos földrész - javította ki Poirot. - Minden bizonnyal. Melyik része...
De az asszony töretlen lendülettel folytatta. - Közép-Afrika. A néger varázslat, a boszorkánysággal feltámasztott halottak hazája... - Az utóbbiak hazája Nyugat-India. Mrs. Cloade rá se hederített a megjegyzésre. . . . a fekete mágia ... a különös és titkos bűbájosságok hazája... olyan ország, ahol bárki eltűnhet úgy, hogy soha többé nem hallanak róla. - Lehetséges - mondta Poirot. - De ugyanez áll a Picadilly Circusre is. Mrs. Cloade csak legyintett. - A közelmúltban, monsieur Poirot, két ízben kaptam üzenetet egy szellemtől, aki Robertnek nevezte magát. Az üzenet mindkét alkalommal ugyanaz volt. "Nem halt

meg." Nem értettük a dolgot; nem ismertünk semmiféle Robertet. Mikor
felvilágosítást kértünk, a következőket kaptuk:MR. Cl., MR. CL., MR. CL....
aztán pedig: "Mondd R-nek. Mondd R-nek." "Mondjuk meg Robert- nek?" -
kérdeztük.
"Nem, Roberttől. R. Cl.-tól." "Az Cl. mit jelent?" És akkor jött a válasz
leglényegesebb része, monsieur Poirot: "Már nem fáj." Érti? - Nem - mondta
Poirot. - Nem értem. Az asszony szánakozó pillantást vetett rá. - Hiszen ismeri
a ráolvasó mondókát, nem? "Boszorkányzsír, tündérháj, Huss, ráfújsz, és már
fáj!" TüNDÉRHÁJ - Robert ClNDERHAY! Világos, mint a nap! Poirot bólintott.
Uralkodott magán, nehogy megkérdezze, hogy ha a Robertet ki tudták
kopogtatni,
miért nem tudták ugyanezt az eljárást alkalmazni az Clnderhay névre is, és mi
szükség erre az olcsó, titkosszolgálati kémzsargonra? - És a sógornőm neve
Rosaleen! - fejezte be diadalittasan Mrs. Cloade. - Érti már? Megtévesztő a sok
R. A jelentése azonban napnál is világosabb. Mondd meg Rosaleennek, hogy
Robert
Clnderhay nem halt meg. - Aha. És megmondta? Mrs. Cloade kissé
meghökkent. -
Hát... szóval... nem. Tudja... az emberek annyira szkeptikusak. Rosaleen is az
lenne, ezt biztosan tudom. Ráadásul lehet, hogy nagyon felizgatná azt a
szegény
gyermeket... törné a fejét, hogy hol lehet Clnderhay... hogy mit csinál... -
Azon kívül, hogy az éteren át üzen? Értem. Mindenesetre különös módon
közölte,
hogy él. - Ó, monsieur Poirot, ön nem beavatott. Mit tudhatjuk, milyenek a
körülmények! Lehetséges, hogy az a szegény Clnderhay kapitány vagy
őrnagy
raboskodik valahol a legsötétebb Afrikában. De ha meg lehetne őt találni,
monsieur Poirot! Ha vissza lehetne adni az ő drága kis Rosaleenjének! Képzelje
csak, milyen boldog lenne az a szegény asszonyka! Ó, monsieur Poirot,
engem
önhöz vezéreltek... és ön biztosan, egészen biztosan nem tagadja meg a
szellemvilág parancsát! Poirot elgondolkodva nézte az asszonyt. - A
honoráriumom
- mondta csöndesen - nagyon magas. Mondhatnám, borzasztóan magas! És a
munka,
amelyet ajánl, nem könnyű. - Jaj, istenem... hát persze... ez igazán
kellemetlen. Én és a férjem nagyon rosszul állunk mostan... igazán nagyon
rosszul. És az én drága férjem még csak nem is tudja, milyen különlegesen
szorult helyzetben vagyok. Részvényeket vásároltam . . . a szellemek sugallatára
.. . s egyelőre nem váltották be a hozzájuk fűzött reményt... vagyis inkább
teljesen reménytelenek. Leestek, és... és úgy tudom, gyakorlatilag
eladhatatlanok. Kétségbeesett kék szemét Poirot-ra emelte. - A férjemnek meg
se

merem mondani. Önnek is csak azért árultam el, hogy megértse, milyen helyzetben
vagyok. No de gondoljon arra, kedves monsieur Poirot, micsoda nemes feladat
lenne... újra összehozni ezt a fiatal emberpárt... micsoda nagyszerű küldetés...
- A nemes küldetés azonban, madame, nem fedezi a hajó-, vonat-, illetve repülőjegyek árát. És nem téríti meg a hosszú sürgönyök, táviratok, valamint a tanúkihallgatások költségeit sem. - De ha megtalálják... ha Clnderhay kapitány él és egészséges... szóval... akkor... ezt, azt hiszem, nyugodtan állíthatom, mihelyt ez bebizonyosodik... nem lesz akadálya annak, hogy... szóval hogy,megtérüljenek az ön költségei. - O, ezek szerint ez a bizonyos Clnderhay kapitány gazdag? - Nem. öö . . . nem . . . De biztosíthatom . . . szavamat adhatom rá... hogy... a pénz ez esetben nem lesz akadály. Poirot megrázta a fejét. - Sajnálom, madame. A válaszom: nem. Kissé nehezen tudta rávenni Mrs.
Cloade-ot, hogy elfogadja ezt a választ. Mikor az asszony végre távozott, Poirot elgondolkodva állt, s a homlokát ráncolta. Már tudta, honnan ismerős a Cloade név. Eszébe jutott a klubban hallott beszélgetés a légitámadás napján. Emlékezett Porter őrnagy öblös, unalmas hangjára, ahogy mesélt, mesélt, de senki
sem figyelt rá. Eszébe jutott az újságzörgés, Porter őrnagy leeső álla és döbbent arckifejezése. Főként azonban az okozott gondot neki, hogy nem tudott
kiígazodni azon a lelkes, középkorú hölgyön, aki az imént távozott. A gördülékeny spiritiszta tolvajnyelv, a homályosság, a repkedő sál, a csilingelő láncok és mütyürkék a nyakában - végezetül pedig mindezekkel némileg ellentétben
a halványkék szempárban meg-megcsillanó ravaszság. - Vajon miért is jött hozzám?
- tette föl magának a kérdést. - És azt is jó volna tudni, mi történik... - az asztalon heverő névjegyre pillantott - Warmsley Vale-ben. Pontosan öt nap múlva
megakadt a szeme az esti lap egy rövidke hírén, amely egy Enoch Arden nevű
személy haláláról tudósított. A helyszín Warmsley Vale volt, a népszerű Warmsley
Heath-i golfpályától három mérföldre fekvő régimódi falucska. Poirot ismét csak így morfondírozott magában: - Jó volna tudni, mi történik Warmsley Vale-ben...

Első könyv

1

Warmsley Vale egy golfpályából, két szállodából, néhány a golfpályára néző igen
elegáns, modern villából, egy sor a háború előtt luxuscikkeket árusító üzletből, valamint egy vasútállomásból áll. A vasútállomás felőljövet balra a londoni

országút fut, jobbra pedig a réten át egy Gyalogút Warmsley Vale-be feliratú táblával jelzett ösvény. Az erdőborította dombok között meghúzódó Warmsley Vale csöppet sem hasonlít Warmsley Heathre. Lényegében faluvá satnyult, mikroszkópikus méretű, régimódi mezőváros. Főutcáján klasszicista házak, jó néhány kocsma és egy-két ódivatú üzlet sorakozik, s a falu olyan, mintha nem huszonnyolc, hanem százötven mérföldre volna Londontól. Lakosai külön-külön és együttesen is megvetik a rohamosan terjeszkedő Warmsley Heatht. A falu szélén néhány elbűvölő ház áll kedves, régimódi kerttel. E házak egyikébe, a Fehér Házba tért vissza 1946 kora tavaszán Lynn Marchmont, amikor leszerelt a Nők Királyi Tengerészeti Segédszolgálatától. A harmadik reggelen hálószobája ablakánál állt, elnézett a gondozatlan gyepen túl a mezőn álló szilfákig, és boldogan szívta be a levegőt. Szelíd, szürke reggel volt, nedves föld szaga áradt. Az a szag, amely úgy hiányzott neki az elmúlt két és fél évben. Csodálatos újra itthon lenni, csodálatos itt állni hálószobácskájában, amelyre olyan sokszor és annyi nosztalgiával gondolt a tengerentúlról. Csodálatos, hogy nem kell egyenruhában járnia, hogy újra tweedszoknyába és pulóverbe bújhat - még akkor is, ha a molyok túlságosan szorgosak voltak a háború évei alatt! Jó volt végre otthagyni a Segédszolgálatot, s szabad nőnek lenni újra, annak ellenére, hogy igazán szerette a tengerentúli szolgálatot. A munkája eléggé érdekes volt, összejöveteleket is rendeztek, szórakoztak is, de idegőrlő volt a mindennapos rutinmunka, attól az érzéstől pedig, hogy össze van zárwa a társaival, időnként kétségbeesett menekülésvágy fogta el. Akkor, azokon a hosszú, perzselő keleti nyarakon gondolt annyi vágyódással Warmsley Vale-re, a málladozó, hűvös, kellemes házra és drága anyukájára. Lynn nagyon szerette az édesanyját de ingerült is volt tőle. Messze idegenben még jobban szerette, s elfelejtette, milyen ingerült szokott lenni tőle, illetve csak kínzó honvággyal megszépítve gondolt rá. Imádni való anyukám, egyszerűen meg kell bolondulni tőle! Mit meg nem adott volna, ha csak egyet is hallhat anyukája édesen zsörtölődő hangon kinyilatkoztatott banalitásai közül! Ó, újra otthon lenni, és nem menni el soha, soha többé! És most itthon van, leszerelt, szabad, és hazatért a Fehér Házba. Három napja. És máris különös, elégedetlen nyugtalanság kerítette hatalmába.

Minden ugyanolyan . .. túlságosan ugyanolyan .. . a ház, anyu, Rowley, a gazdaság, a család. Csak egyvalami más, aminek pedig nem volna szabad másmilyennek lennie - és ez ő maga. - Kislányom . . . - kiáltott föl az emeletre vékonyka hangján Mrs. Marchmont. - Ágyba vigyem az én lánykámnak a reggelit?

Lynn élesen lekiáltott: - Dehogy. Lemegyek. "És miért mondja azt, hogy az én

lánykámnak? - gondolta. - Micsoda ostobaság!" Leszaladt, és bement az ebédlőbe.
A reggeli nem volt valami jó. Lynn máris tapasztalta, milyen aránytalanul sok időre és leleményességre van szükség az élelem beszerzéséhez. Mrs. Marchmont -
leszámítva egy meglehetősen megbízhatatlan asszonyt, aki hetente négyszer jött -
egyedül volt a házban, egyedül küszködött a főzéssel, takarítással. Majdnem negyvenéves volt, amikor Lynn született, és nem volt már egészséges. Lynn megdöbbenve vette észre azt is, hogy mennyire megváltozott anyagi helyzetük. A
szerény, de elegendő jövedelem, amelyből a háború előtt kényelmesen megéltek,
most az adók miatt majdnem a felére csökkent. A megélhetés költségei és a bérek
ezzel szemben emelkedtek. Szép új világ! - gondolta keserűen Lynn. Fél szemmel
az apróhirdetéseket nézte: Volt Légügyi Kisegítő Szolgálatos nő állást keres
ţKezdeményezőkészségř jeligére. A Királyi Tengerészeti Segédszolgálattól leszerelt nő jó szervező- és irányítókészséggel állást keres... Vállalkozó szellem, kezdeményezőkészség, jó fellépés - ez a kínálat. De mit keresnek? Olyanokat, akik főzni és takarítani tudnak, vagy gyorsírni. Szakképzett, jó munkaerőket. De ez rá nem vonatkozik. Az ő útja egyenes. Feleségül megy Rowley
Cloade-hoz, az unokabátyjához. Hét éve, közvetlenül a háború kitörése előtt jegyezték el egymást. Mióta az eszét tudja, mindig úgy volt, hogy Rowley felesége lesz. Rowley gazdálkodó, és Lynn készséggel elfogadta a rá váró életet.
Jó élet lesz - talán nem izgalmas, sokat és keményen kell majd dolgozni, de mindketten szeretik a természetet és az állatokat. Nem mintha a kilátásaik most ugyanolyanok volnának, mint annak idején... Gordon bácsi mindig azt ígérte . . .
Mrs. Marchmont mintha a gondolataiba látott volna, amikor panaszos hangon
megjegyezte: - Rettenetes csapás mindnyájunknak, kislányom, amint írtam is. Gordon csak két napja volt itthon Angliában. Még csak nem is láttuk. Bárcsak ne maradt volna Londonban! Bárcsak egyenesen hazajött volna! Igen, bárcsak... A
messzi távolban Lynnt megrázta és elszomorította nagybátyja halálhíre, de valódi
jelentőségét csak most kezdte fölfogni. Mert amióta az eszét tudja, életét, mindnyájuk életét Gordon határozta meg. A gazdag, gyermektelen ember szárnya alá
vette minden rokonát. Még Rowley is... Rowley és barátja, Johnny Vavasour, közösen kezdtek gazdálkodni. Kevés tőkéjük volt, de tele voltak reménnyel és energiával. És Gordon Cloade biztatta őket. Neki, Lynn-nek, többet is mondott: - Tőke nélkül nem sokra mehet egy gazdálkodó. De először látnom kell, hogy

tényleg
megvan-e a fiúkban a kellő akaraterő és energia. Ha már most támogatnám őket,
esetleg csak évek múlva tudnám meg. De ha megvan bennük, ami kell, nos akkor,
Lynn, nem kell aggódnod. Kellőképpen támogatni fogom őket. Tehát ne aggódj a
jövőd miatt, kislányom, Rowleynak éppilyen feleségre van szüksége. De tartsd meg
magadnak, amit most tőlem hallottál. Ő meg is tartotta, Rowley azonban így is
érezte nagybátyja jóindulatú érdeklődését. Csak rajta állt, be tudja-e
bizonyítani az öregfiúnak, hogy érdemes beléjük pénzt invesztálni. Igen,
mindnyájan függtek Gordon Cloade-tól. Nem mintha a család bármelyik tagja élősdi
vagy lusta lett volna. Jeremy Cloade egy ügyvédi iroda rangidős tagja volt,
Lionel Cloade pedig orvos. A munkás hétköznapok hátterében azonban ott állt a
pénz megnyugtató bizonyossága. Nem kellett szűkösködniük, nem kellett
spórolniuk. A jövő biztosítva volt. Gordon Cloade, a gyermektelen özvegyember
gondoskodik róla. És ezt nemegyszer meg is mondta nekik. Megözvegyült húga,
Adela Marchmont nem költözött el a Fehér Házból, holott talán el kellett volna
költöznie egy kisebb, kevesebb munkát adó házba. Lynn kiváló iskolákba járt. Ha
nem jön közbe a háború, kedve szerint válogathatott volna a szakképzést nyújtó
legdrágább iskolák között. Gordon bácsi rendszeres csekkjei fedezték az apróbb
luxusigényeket is. Olyan nyugodt, olyan biztonságos volt minden. És akkor derült
égből lecsapott Gordon Cloade házassága- - Persze, kislányom - folytatta Adela
-, azt sem tudtuk, hová legyünk megdöbbenésünkben. Ha volt valami, amiben
biztosak lehettünk, akkor az az volt, hogy Gordon nem fog újra megnősülni.
Mintha nem lett volna így is elég családi kapcsolata ! Igen, gondolta Lynn. Nagy
a család. Lehet, hogy időnként túlságosan nagy? - Olyan kedves volt mindig -
folytatta Mrs. Marchmont. - Bár néha egy icipicit talán zsarnoki. Például
ragaszkodott hozzá, hogy mindig a régi abroszaimmal terítsek. Egyszerűen utált
terítetlen asztalnál enni. Amikor Olaszországban volt, még küldött is néhány
csodaszép velencei csipketerítőt. - Nyilván érdemes volt teljesíteni az óhajait
- jegyezte meg Lynn szárazon. Aztán kíváncsian megkérdezte: - Hogyan
ismerkedett meg ezzel a... a második feleségével? Erről nem írtál. - Ó, édesem,
hajón vagy repülőgépen, vagy mit tudom én, hol. Azt hiszem, Dél-Amerikából New
Yorkba menet. Annyi év után ! És annyi titkárnő, gépírónő, házvezetőnő meg

mindenféle után! Lynn elmosolyodott. Mióta az eszét tudja, Gordon Cloade titkárnői, házvezetőnői és irodai alkalmazottai a legtüzetesebb vizsgálódás és gyanúsítgatás középpontjában álltak. - Csinos? - kérdezte kíváncsian. - Hát, kislányom - mondta Adela -, szerintem meglehetősen buta arca van. - Te nem vagy férfi, anyukám! - Persze - folytatta Mrs. Marchmont -, szegényke Londonban volt a bombázáskor, sokkot kapott, mikor találat érte a házat, és nagyon beteg volt utána, és szerintem a mai napig sem heverte ki egészen. Valóságos idegcsomó. Es időnként szinte... gyengeelméjűnek látszik. Az az érzésem, hogy sosem lett volna megfelelő társa Gordonnak. Lynn elmosolyodott. Gordon Cloade aligha azért vett el egy nálánál sokkal fiatalabb nőt, mert intellektuális társra volt szüksége. - Ráadásul, kislányom - fogta halkabbra a hangját Mrs. Marchmont -, utálom ezt mondani, de persze nem úrinő! - Micsoda kífejezés ez, anyukám! Mit számít ez manapság? - Vidéken még nagyon is számít - mondta Adela szelíden. - Ezen csak azt értem, hogy nem egészen közénk való! - Szerencsétlen kis teremtés! - Igazán nem tudom, miért mondod ezt, Lynn. Mi Gordon miatt a lehető legkedvesebbek és legudvariasabbak voltunk vele, és tárt karokkal fogadtuk. - Ezek szerint Furrowbankben van? - kérdezte kíváncsian Lynn. - Hát persze. Hová is mehetett volna, amikor kijött a szanatóriumból? Az orvosok azt tanácsolták, hogy ne maradjon Londonban. Furrowbank-ben van, a bátyjával együtt. - Milyen a bátyja? - kérdezte Lynn. - Rémes fiatalember! - Mrs. Marchmont elhallgatott, aztán igencsak nyomatékosan hozzátette: - Goromba. Egy pillanatra együttérzés suhant át Lynn lelkén. "Fogadok, hogy a helyében én is goromba lennék!" - gondolta. - Mi a neve? - kérdezte. - Hunter. David Hunter. Azt hiszem, írek. Persze nem olyanok, akikről valaha is hallott az ember. Az asszony özvegy volt... Mrs. Clnderhaynek hívták. Nem rosszindulatból, de óhatatlan, hogy fel ne tegye magának az ember a kérdést: miféle özvegyasszony az, aki a háború alatt Dél-Amerikában utazgat. És tudod, nem tehetek róla, de az az érzésem, csak azért utazgatott, hogy gazdag férjet fogjon. - És fogott is - jegyezte meg Lynn. Mrs. Marchmont felsóhajtott. - Olyan különös az egész. Gordon nagyon éles eszű ember volt. Annyi nő igyekezett megszerezni! Mint az az utolsó előtti titkárnője is. Az aztán tényleg égbekiáltó volt. Úgy tudom, remekül dolgozott, Gordonnak mégis meg kellett válnia tőle. - Sorsát senki el nem kerülheti - vélte Lynn. - Gordon

hatvankét éves volt - folytatta Mrs. Marchmont. - Veszedelmes kor. És tudod, egy háború mindenkit kibillent a kerékvágásból. Egyszerűen nem tudom elmondani,
mekkora megrázkódtatás volt számunkra, mikor megkaptuk a New York-i levelét. -
Hogyan közölte? - Francesnak írt... fogalmam sincs róla, hogy miért pont neki. Talán azt gondolta, hogy a neveltetése folytán Frances esetleg megértőbb lesz. Azt írta, hogy nyilván meg leszünk lepve, ha megtudjuk, hogy megnősült. Hogy
olyan hirtelen jött az egész, de ő biztos benne, hogy hamarosan nagyon meg fogjuk kedvelni Rosaleent - micsoda színpadias név, nem gondolod, kislányom?
Nekem legalábbis nagyon erőltetettnek hat. A feleségének nagyon szomorú élete
volt, írta Gordon, és annak ellenére, hogy olyan fiatal, sok mindenen ment keresztül. De mindig nagyon derekasan helytállt. - Jól ismert húzás - dünnyögte Lynn. - Ó, tudom. Nekem is ez a véleményem. Annyi ilyet hallani. De az ember nem
gondolta volna Gordonról, az ő élettapasztalatával ... Nos, akárhogyan is, így állunk. Hatalmas nagy szeme van . . . sötétkék, és amolyan kormos szempillájú. - Szép nő? - Ó, igen, tagadhatatlanul csinos. De nem az a fajta csinosság, ami nekem tetszik. - Hogy is volna - mosolygott Lynn fanyarul. - Nem az, kislányom. De hát a férfiak... nos, igen, a férfiakat nem lehet megérteni! A legkiegyensúlyozottabb is képes a legnagyobb ostobaságot elkövetni! Gordon azzal
folytatta levelét, hogy egy percig se higgyük, hogy ez a régi családi kötelékek meglazulását jelenti. Hogy ő továbbra is felelősnek érzi magát értünk. - De, ugye, nem csinált új végrendeletet a házasságkötése után? - kérdezte Lynn. Mrs.
Marchmont megrázta a fejét. - Az utolsó végrendelete 1940-ben készült. A részleteket nem ismerem, azt azonban annak idején a tudomásunkra hozta, hogy ha
történnék vele valami, mindnyájunkról gondoskodott. A házassága természetesen
érvénytelenítette ezt a végrendeletet. A hazajövetele után, gondolom, újat akart csináltatni... de nem volt már rá ideje. Jóformán a hazaérkezése másnapján halt meg. - Ezek szerint a felesége, Rosaleen kap mindent? - Igen. Gordon házassága
hatálytalanította a régi végrendeletet. Lynn hallgatott. Nem volt különösebben pénz sóvár, de természetesen elkedvetlenítette ez az új helyzet. Úgy érezte, Gordon Cloade maga sem így akarta volna. Vagyonának nagyobb részét bizonyára
fiatal feleségére hagyta volna, de gondoskodott volna a családjáról is, hiszen mindig biztosította őket arról, hogy számíthatnak rá. Állandóan hangoztatta, hogy nem kell takarékoskodniuk, nem kell gondoskodniuk a jövőről. Lynn hallotta,

amikor Jeremynek azt mondta Gordon bácsi: - Ha meghalok, gazdag leszel. - Az
édesanyjának pedig többször elismételte: - Ne aggódj, Adela. Nagyon jól tudod,
hogy mindig gondoskodni fogok Lynnről... és nem szeretném, ha elköltöznél ebből
a házból - végül is ez az otthonod. A javítási költségek számláit küldd csak el
nekem. - Rowleyt biztatta, hogy gazdálkodjon. Ragaszkodott hozzá, hogy Anthony,
Jeremy fia lépjen be a Királyi Testőrségbe, és tekintélyes apanázst küldött
neki. Lionel Cloade-ot biztatta, hogy praktizálás helyett inkább foglalkozzék
orvosi kutatással, amely rövid távon nem kecsegtet anyagi haszonnal. Lynn
gondolatmenetét félbeszakították. Mrs. Marchmont drámai hangon és remegő szájjal
egy halom számlát vett elő: - Nézd meg ezeket - siránkozott. - Mihez kezdjek? Mi
a csudához kezdjek, Lynn? Ma kaptam levelet a bankigazgatótól, hogy kimerült a
bankhitelem. Nem tudom, hogyan történhetett. Annyira vigyáztam. De úgy látszik,
a befektetéseim nem hoznak annyit, mint szoktak. Azt írja, hogy a magasabb adók
miatt. Aztán itt vannak ezek a sárga papírok, a háborús kárbiztosítás vagy mi a
szösz ... fizetnie kell az embernek, akár akar, akár nem. Lynn átfutotta a
számlákat. Nem vallottak költekezésre. Tetőjavítás, kerítésjavítás, a tönkrement
konyhai vízmelegítő kicserélése, új vízvezetékcső. Tetemes összegre rúgnak. - El
kellene költöznöm innét - siránkozott Mrs. Marchmont. - De hová mehetnék? Kis
házat sehol se találni ... egyszerűen nincs. Ó, nem akarlak ezzel terhelni,
Lynn. Hiszen csak most jöttél haza. De egyszerűen nem tudom, mit csináljak. Nem
tudom. Lynn az édesanyjára nézett. Édesanyja hatvan- éves elmúlt. Sosem volt
túlságosan erős. A háborúban londoni menekülteket fogadott be a házába, főzött
és takarított rájuk, tagja volt a Nők Önkéntes Szövetségének, lekvárt főzött,
segédkezett az iskolai étkeztetésnél. A háború előtt kellemes és könnyű élete
volt, de a háborúban napi tizennégy órát dolgozott. És most, Lynn úgy látta,
nagyon közel áll az összeomláshoz. Kimerült, és reszket a jövőtől. Lynnt
elöntötte a düh. - Ez a Rosaleen... - kérdezte lassan - nem segíthetne? Mrs.
Marchmont elpirult. - Semmihez sincs jogunk... semmihez. Lynn elgondolkodott. -
Szerintem erkölcsi jogotok, az van. Gordon bácsi mindig segített. Mrs. Marchmont
megrázta a fejét. - Nem lenne szép, kislányom, szívességet kérni... különösen
olyantól, akit az ember nemigen kedvel. Ezenkívül a bátyja úgysem engedné meg

neki, hogy akár egy fillért is adjon! Aztán az elegancia helyébe egyszeriben női rosszmájúság lépett, amikor hozzátette: - Már tudniillik ha csakugyan a bátyja!

2

Frances Cloade elgondolkodva nézte a férjét az asztal fölött. Frances negyvennyolc éves volt. Az a fajta szikár nő, akinek jól áll a tweedkosztüm. Arcát nem festette, csak a száját rúzsozta hanyag nemtörődömséggel. Meglehetősen gőgös szépség nyomai látszottak rajta. Jeremy Cloade hatvanhárom éves volt, sovány, ősz hajú, arca száraz, kifejezéstelen. Azon az estén a szokásosnál is kifejezéstelenebb volt az arca. Felesége futó pillantással nyugtázta a tényt. Az asztal körül egy tizenöt éves lány csoszogott, kínálta a tálakat. Kétségbeesett tekintetét le nem vette volna Francesról. Ha Frances összevonta a szemöldökét, a lány majd elejtett valamit, elismerő pillantásától pedig felragyogott az arca. Warmsley Vale-ben irigykedve mondogatták, hogy ha valakinek van cselédje, akkor az csakis Frances Cloade lehet. Nem vesztegeti meg őket magas bérekkel, ráadásul alapos munkát követel. - Igyekezetüket azonban őszinte elismeréssel honorálja, és másokra is átterjedő energikussága valahogy alkotó jellegűvé és személyessé teszi a házimunkát. Élete során annyira hozzászokott ahhoz, hogy kiszolgálják, hogy ezt természetesnek vette, és éppen úgy méltányolt egy jó szakácsnőt vagy szobalányt, mint egy jó zongoraművészt. Frances Cloade Lord Edward Trenton egyetlen leánya volt: apja valaha versenyistállót tartott Warmsley Heath szomszédságában. Lord Edward végső csődje a beavatottak szerint csodával határos menekülés volt a még rosszabbtól. Azt pletykálták, hogy voltak lovak, amelyek a legváratlanabb pillanatban feltűnő módon nem bírták az iramot, más pletykák szerint az úrlovas Klub vezetősége vizsgálatot indított. Lord Edward azonban megúszta a dolgot, a jó híre csak némi csorbát szenvedett, és sikerült kiegyeznie a hitelezőivel, úgyhogy hátralevő éveiben szerfelett kényelmesen éldegélhetett Dél-Franciaországban. És ezeket a váratlan jótéteményeket ügyvédje, Jeremy Cloade éles eszének és rendkívüli erőfeszítéseinek köszönhette.

Cloade jóval többet tett, mint általában egy ügyvéd a klienséért, olyannyira, hogy még kezességet is vállalt érte. Nem titkolta, hogy mélységesen csodálja Frances Trentont, és idővel, amikor az édesapja ügyei kielégítő módon lezárultak, Frances feleségül is ment Jeremy Cloade-hoz. Hogy Frances mit érzett

ezzel kapcsolatban, senki sem tudta meg. Annyi azonban bizonyos, hogy az alku rá
eső részét csodálatra méltóan teljesítette. Hasznos és lojális felesége volt Jeremynek, gondos anyja fiának, mindenben előmozdította Jeremy érdekeit, és soha
egyetlen szóval vagy tettel nem utalt rá, hogy nem szabad akaratából ment hozzá.
Viszonzásként a Cloade család hallatlanul tisztelte és csodálta Francest. Büszkék voltak rá, megbíztak ítéletében - de sohasem kerültek vele igazán bizalmas viszonyba. Hogy Jeremy Cloade mit gondolt a házasságáról, senki sem
tudta, tekintve, hogy sosem lehetett tudni, mit gondol vagy mit érez Jeremy Cloade. Az emberek "száraz kóró"-nak nevezték. Mint embert és mint ügyvédet
nagyra becsülték. A Cloade, Brunskill és Cloade ügyvédi iroda sosem vállalt el kétes ügyeket. Nem voltak zseniálisak, de meg lehetett bízni bennük. A cég virágzott, és Jeremy Cloade szép klasszicista házban lakott a piactér mellett, a ház mögött régimódi, fallal körülkerített nagy kert terült el, amelyet tavasszal elborított a virágzó körtefák tengernyi fehér szirma. Férj és feleség vacsora után az ebédlőből átment a ház hátsó részében levő, kertre néző szobába. A tizenöt éves Edna izgatottan és hangos szuszogással vitte be a kávét. Frances kitöltött egy kicsit a csészébe. A kávé erős volt és forró. Frances határozottan és elégedetten odaszólt Ednának: - Nagyszerű, Edna. Edna örömében bíbonrörös
lett, de kifelé menet bizony csodálkozott, hogy mit nem szeretnek az emberek! Edna azt szerette, ha a kávé krémszínű, jó édes és sok tej van benne. A Cloade
házaspár a kertre néző szobában itta meg a cukor nélküli, erős feketekávét. Vacsoránál megbeszélték, ami eszükbe jutott: az ismerősöket, akikkel találkoztak, Lynn hazatérését, a közeljövő mezőgazdasági kilátásait, de most, hogy egyedül maradtak, hallgattak. Frances hátradőlt a széken, és a férjét figyelte. Jeremy Cloade nem vette észre, hogy az asszony figyeli. Jobb kezével a fölső ajkát simogatta. Jellemző volt rá ez az öntudatlan mozdulat, nyugtalanságra vallott. Frances csak ritkán látta ezt a mozdulatot. Egyszer, amikor a fiuk, Anthony gyerekkorában súlyos beteg volt, egyszer, amikor a férje egy esküdtszéki döntésre várt, aztán a háború kitörésekor a rádióban felhangzó visszavonhatatlan szavakat várva, majd Anthony bevonulásának előestéjén. Frances
elgondolkodott kissé, mielőtt megszólalt. A házasságuk boldog volt, de bizalmas beszélgetésekre ritkán került sor közöttük. Frances tisztelte a férje tartózkodó természetét, férje is az övét. Amikor megkapták a táviratot, hogy Anthony hősi halált halt, akkor sem adták át magukat a kétségbeesésnek. Jeremy bontotta föl a
táviratot, és Francesra nézett. Frances csak annyit kérdezett: - Az?. Jeremy lehajtotta fejét, azután Franceshoz lépett, és kinyújtott kezébe tette a táviratot. Egy ideig csöndben álltak. Aztán Jeremy megszólalt: - Bárcsak

segíthetnék neked, drágám. - Frances szilárd hangon, a könnyeit visszafojtva, csak az iszonyatos űrt és fájdalmat érezve így felelt: - Neked sem könnyű. - Jeremy megveregette a vállát: - Nem könnyű - mondta. - Nem ... - És elindult az ajtó felé, kissé vontatott léptekkel, de egyenes tartással. Egy pillanat alatt megöregedett... Ennyit szólt csak: - Nincs mit mondani... nincs mit mondani... Frances hálás volt neki, szenvedélyesen hálás, hogy úgy megértette őt, és majd a
szíve szakadt meg, úgy sajnálta, mikor látta, hogy egy perc alatt megöregedett. A fia elvesztésével Francesban megkeményedett valami .. . kiszáradt természetes,
egyszerű kedvessége. Tevékenyebb és energikusabb volt, mint valaha - az emberek
néha szinte féltek könyörtelen józanságától. Jeremy Cloade tétován, bizonytalanul ismét végigsimított a fölső ajkán. Frances határozott hangon átszólt a szoba túlsó végéből: - Valami baj van, Jeremy? Jeremy Cloade összerezzent. Kishijján elejtette a kávéscsészéjét. Összeszedte magát, a csészét
a tálcára tette. Aztán az asszonyra nézett. - Mire gondolsz, Frances? - Azt kérdezem, baj van-e? - Mi baj volna? - Ostobaság lenne találgatni. Inkább mondd meg. - Érzelemmentesen, céltudatosan beszélt. - Nincs semmi baj ... - mondta Jeremy Cloade. De a hangja nem volt meggyőző. Az asszony nem felelt. Csak
kérdőn várt. Mintha nem tartaná lényegesnek a férfi tagadását. Jeremy Cloade bizonytalanul az asszonyra nézett. És akkor egy pillanatra lehullott arcáról az egykedvűség szürke álarca, s alatta olyan vad fájdalom villant, hogy Frances kis híján fölkiáltott. Csak egy pillanat volt az egész, de Frances nem kételkedett benne, hogy látta, amit látott. Halkan, higgadtan szólalt meg. - Azt hiszem, jobb lenne, ha elmondanád. A férfi sóhajtott, mélyen, boldogtalanul. - Persze, előbb-utóbb úgyis megtudod. Aztán az asszony legnagyobb meglepetésére
hozzátette:-Sajnos rossz üzletet csináltál, Frances. Frances nem tudta, mire céloz a férje, így hát egyenesen megkérdezte: - Miről van szó? Pénzről? Nem tudta, miért éppen a pénz jutott először eszébe. Különösebb jel nem utalt rá, hogy nehezebb anyagi helyzetben volnának, mint akkoriban bárki más. Az ügyvédi
irodában munkaerőhiánnyal küszködtek, több volt a munka, mint amit el tudtak végezni, de így volt ez máshol is, ráadásul az elmúlt hónapban néhány emberük
leszerelt. Éppenséggel betegséget is titkolhatna Jeremy - rossz színben van az utóbbi időben, agyondolgozta magát, kimerült. Frances mégis ösztönösen ráérzett
a pénzre, és láthatólag nem tévedett. A férje bólintott. - Értem. - Frances egy percig hallgatott, gondolkodott. Őt nem érdekelte a pénz, de tudta, hogy Jeremy ezt képtelen megérteni. Mert Jeremynek a pénz a stabilitása, a kötelezettségek, a társadalmi pozíció és tekintély bűvös négyszögét jelentette. Neki, Francesnak a pénz játékszer volt csupán. Az anyagi bizonytalanság

légkörében
született és nevelkedett. Voltak nagyszerű időszakok, amikor a lovak meghozták a
várt eredményt. Voltak nehéz időszakok, amikor a kereskedők nem hiteleztek
többet, és Lord Edward megalázóan szorult helyzetbe került: menekülnie kellett
az ajtaján kopogtató bírósági végrehajtó elől. Egyszer egy hétig száraz kenyéren
éltek, és a cselédeket elbocsátották. Volt olyan is, még Frances gyerekkorában,
hogy a végrehajtók három hétig ott tanyáztak a házukban. Frances remekül
eljátszott az egyikkel, aki sokat mesélt neki a kislányáról. Ha az embernek nem
volt pénze, hát szerzett valahogy, külföldre ment, vagy a barátai, rokonai
nyakán élt egy ideig. Vagy valaki kihúzta a csávából egy kölcsönnel. De ahogy
Frances elnézte a férjét, rájött, hogy a Cloade-ok világában nem csinálnak
ilyesmit. Ott nem koldulnak, nem kérnek kölcsön, nem élnek mások nyakán. (És
fordítva: nem akarják, hogy mások kolduljanak vagy kölcsönkérjenek tőlük, sem
azt, hogy élősködjenek rajtuk.) Frances végtelenül sajnálta Jeremyt, és egy kis
bűntudata volt, hogy ő olyan nyugodt. A gyakorlatiasságban keresett menedéket. -
Mindenünket el kell adnunk? Csődbe jut a cég? Jeremy Cloade arca idegesen
megrándult, és Frances rájött, hogy túlságosan tárgyilagos volt. - Kedvesem -
mondta gyöngéden -, inkább mondd meg. Nem akarok tovább találgatni. Cloade
kényszeredetten belekezdett: - Két évvel ezelőtt súlyos válságba kerültünk. A
fiatal Williams, ugye, emlékszel rá, kereket oldott. Nehezen tudtunk újra
egyenesbe jönni. Aztán Szingapúr után bizonyos komplikációk adódtak a
TávolKeleten kialakult helyzet miatt... Frances közbeszólt. - Az okok nem
érdekesek... Nehéz helyzetben voltál. És nem tudtál kimászni belőle. - Gordonra
számítottam - mondta Jeremy. - Gordon egyenesbe hozta volna a dolgokat. Frances
türelmetlenül fölsóhajtott. - Hát persze. De nem akarom hibáztatni szegényt...
végtére is nagyon emberi, hogy valaki egy csinos nő miatt elveszti a fejét.
Különben is miért ne nősült volna meg, ha akart? Sajnálatos, hogy elpusztult a
légitámadás alatt, még mielőtt bármit elintézhetett volna, mielőtt szabályos
végrendeletet csinált volna, illetve rendezte volna az ügyeit. Az az igazság,
hogy az ember, függetlenül attól, hogy mekkora veszélyben van, soha, egy percre
sem hiszi el, hogy meghalhat. A bomba mindig a másikat fogja telibe találni. -
Eltekintve attól, hogy mekkora veszteség a halála, én mindig nagyon szerettem
Gordont, és büszke voltam rá - mondta Gordon Cloade bátyja -, katasztrófa a
számomra. Olyan pillanatban jött... Elhallgatott. - Tönkremegyünk? - érdeklődött
Frances. Jeremy Cloade kétségbeesetten nézett rá. Könnyebben elviselné a
könnyeket vagy a rémületet. Ez a hűvös, tárgyilagos érdeklődés valósággal
megsemmisíti. - Sokkal rosszabb - válaszolt rekedten. Nézte a feleségét, amint

némán végiggondolja a lehetőségeket. Még egy perc, és meg kell mondanom neki -
mondta magában. - Megtudja, mi vagyok... Meg kell tudnia. Először talán el sem
fogja hinni. Frances Cloade sóhajtott, és kiegyenesedett a nagy karosszékben. -
Értem - mondta. - Sikkasztás. Vagy ha nem ez a helyes kifejezés, akkor valami
hasonló. Az, amit a fiatal Williams csinált. - Igen, de ezúttal - értsd meg - én
vagyok a felelős. Letétbe helyezett pénzhez nyúltam, amit hivatalosan rám
bíztak. Eddig sikerült titokban tartanom ... - De most minden kiderül? - Hacsak
nem kapom meg a szükséges pénzt, méghozzá sürgősen. Soha életében nem szégyellte
még ennyire magát. Hogyan fogadja Frances? Egyelőre nagyon nyugodtan fogadta. De
hiszen Frances sohasem csinált jelenetet, jutott eszébe Jeremynek. Sosem
hibáztatja semmiért, sosem vet a szemére semmit. Az asszony tenyerébe
támasztotta arcát, s a homlokát ráncolta. - Micsoda ostobaság - mondta -, hogy
egy fillér saját pénzem sincs. - A hozományod - mondta Jeremy mereven -, de... -
De, gondolom, az is elment - fejezte be Frances szórakozottan. Jeremy
hallgatott. Aztán száraz hangján nehézkesen folytatta: - Sajnálom, Frances. El
sem tudom mondani, mennyire sajnálom. Rossz üzletet csináltál. Frances fölkapta
a fejét. - Ezt már az előbb is mondtad. Hogy érted? - Mikor voltál olyan jó, és
hozzám jöttél feleségül - mondta mereven Jeremy -, jogod volt rá, hogy... nos,
hogy tisztességes életet várj ... hitvány kis aggodalmaktól mentes életet.
Frances elképedve bámult a férjére. - Na de Jeremy! Mit gondolsz, mi a csudáért
mentem hozzád feleségül? Jeremy halványan elmosolyodott. - Mindig hűséges és
szerető feleség voltál, kedvesem. De aligha hizeleghetek magamnak azzal, hogy
akkor is engem választottál volna, ha ... szóval ha a körülmények másként
alakulnak. Frances csak bámult rá, aztán hirtelen nevetésben tört ki. - Ó, te
muris vén csacsi! Micsoda regényes fantáziát takar ez az ügyvédi homlok! Tényleg
azt hiszed, hogy azért mentem hozzád, mert ezen az áron mentetted meg az apámat
a farkasoktól - vagy az úrlovas Klub revizoraitól, vagy mit tudom én mitől? -
Nagyon szeretted az apádat, Frances. - Imádtam aput! Borzasztóan vonzó ember
volt, és igazán nagyszerű volt együtt élni vele! De mindig tudtam róla, hogy
semmirekellő. És ha azt hiszed, hogy eladtam magamat a család ügyvédjének, csak
azért, hogy megmentse az apámat attól, ami egész életében fenyegette, hát soha
nem értettél meg engem. Soha! Csak nézte a férjét. Bámulatos, gondolta, az

ember
több mint húsz éve él valakivel, és fogalma sincs róla, mi megy végbe a másik lelkében. De honnan is tudná, mikor az a másik lélek annyira különbözik az övétől? Romantikus lélek, persze titkolja, de azért mégiscsak az. Az a sok régi kalandregény a hálószobájában- gondolta Frances. -Azokból sejthettem volna!
Szegény drága bolondom! Hangosan pedig ezt mondta: - Azért mentem hozzád, mert
szerelmes voltam beléd, érted? - Szerelmes voltál belém? De hát mit láttál bennem? - Ha így rákérdezel, Jeremy, igazán nem tudom. De annyira más voltál,
annyira különböztél az apám társaságától. Először is sose beszéltél lovakról. Fogalmad sincs róla, mennyire elegem volt már a lovakból - meg a Newmarket Kupa
esélyeiből! Egy este nálunk vacsoráztál - emlékszel? -, melletted ültem, és megkérdeztem tőled, mi a bimetalikus pénzrendszer, és te megmagyaráztad, mi
az... tényleg megmagyaráztad! Egész vacsora alatt erről beszéltél - mind a hat fogás alatt -, akkor éppen pénz állt a házhoz, és francia szakácsunk volt! - Fölöttébb unalmas lehetett - mondta Jeremy. - Csodálatos volt! Addig soha senki
nem vett engem komolyan. Te pedig nagyon udvarias voltál, mégis mintha rám se
néztél volna, vagy föl se merült volna benned, hogy kedves vagyok, vagy csinos, vagy akármi. Felszítottad a hiúságomat. Megfogadtam, hogy észrevétetem magam
veled. - Hát alaposan észrevettelek- mondta Jeremy Cloade mogorván. -Aznap
éjjel, mikor hazamentem, egy szemhunyásnyit nem aludtam. Búzavirágos kék ruha
volt rajtad... Egy-két pillanatra csönd telepedett közéjük, aztán Jeremy megköszörülte a torkát. - Öööö... rég volt... Frances sietett enyhíteni a zavarán. - És most bajba jutott középkorú házaspár vagyunk, és a legjobb megoldást keressük. - Ezek után, Frances, még borzalmasabb, hogy ez a . . . ez a
gyalázat . . . Frances félbeszakította. - Kérlek, tisztázzuk a dolgokat, Mentegetőzöl, hogy összeütközésbe kerültél a törvénnyel. Lehet, hogy vádat emelnek ellened, lehet, hogy börtönbe kerülsz - Jeremynek megrándult az arca -,
én pedig ezt nem akarom. Mindent megteszek, hogy megakadályozzam, de erkölcsi
felháborodást ne várj tőlem. Ne felejtsd el, hogy az én családom nem valami erkölcsös. Az apám bűbájos ember volt, de szélhámos. Aztán ott van Charles, az
unokatestvérem. Eltussolták az ügyet, nem emeltek vádat ellene, gyorsan a gyarmatokra menesztették. Aztán a másik unokatestvérem, Gerald... aki

csekket
hamisított Oxfordban. De bevonult, elesett a háborúban, és halála után bátorságáért, társaíért való önfeláldozásáért és emberfeletti kitartásáért megkapta a Viktória-keresztet. Ezzel csak azt akarom mondani, hogy ilyenek az
emberek... nem egészen jók, és nem egészen rosszak. Nem hiszem, hogy jómagam
különösebben becsületes volnék... Eddig csak azért voltam az, mert nem kísértett
meg semmi. De bátornak bátor vagyok, nagyon bátor - a férjére mosolygott -, és
lojális! - Kedvesem! - Jeremy Cloade fölkelt, odament hozzá. Megállt mellette, és a hajához érintette az ajkát. - És most mit csináljunk? - kérdezte Lord Edward Trenton leánya a férjére mosolyogva. - Szerezzünk pénzt valahogy? - Nem
tudom, hogyan lehetne - mondta merev arccal Jeremy. - Jelzálogkölcsönt vehetnénk
föl a házra. Ó, értem - kapcsolt Frances -, már megtörtént. Ostoba vagyok. Nyilván végigpróbáltál minden kézenfekvő dolgot. Akkor csak a tarhálás jön számításba. Nézzük csak, kit tarhálhatnánk le. Alighanem egyetlen lehetőség van
csak. Gordon özvegye, a szép Rosaleen! Jeremy kétkedve megcsóválta a fejét. -
Nagy összegre van szükség. És a tőkéhez nem lehet hozzányúlni. Gordon özvegyét
csak életfogytig való haszonélvezet illeti meg. - Ezt nem tudtam. Azt hittem, mindenestül az övé a vagyon. Mi történik, ha meghal? - Gordon legközelebbi rokonaira száll. Azaz megoszlik köztem, Lionel, Adela és Maurice fia, Rowley között. Mintha átsuhant volna valami a szobán ... egy hideg légáramlat... egy gondolat árnya... - Ezt eddig nem mondtad... - jegyezte meg Frances. - Azt hittem, végleg az övé, hogy arra hagyja, akire akarja. - Nem. Az 1925-ös hagyatéki törvény értelmében... Nem valószínű, hogy Frances figyelt a magyarázatra. Mikor a férje befejezte, megszólalt: - Ez minket személy szerint aligha érint. Mire ő akár csak középkorú lesz, mi rég a föld alatt leszünk. Hány éves? Huszonöt... huszonhat? Legalább hetvenéves koráig fog élni. - Jeremy Cloade bizonytalanul megjegyezte: - Esetleg kérhetnénk tőle kölcsön... családi alapon. Lehet, hogy nagylelkű teremtés... igazán alig tudunk róla valamit. - Mi mindenesetre eléggé kedvesek voltunk vele - mondta Frances -, nem köszörültük
rajta a nyelvünket, mint Adela. Elképzelhető, hogy meghallgatna. - Még csak burkolt célzást sem szabad tennünk arra, hogy... ö... mennyire sürgős - figyelmeztette a férje. - Persze hogy nem! - mondta Frances türelmetlenül. - Csak az a baj, hogy nem az asszonnyal lesz dolgunk. Úgy táncol, ahogy a bátyja
fütyül. - És ő nem valami vonzó fiatalember - mondta Jeremy Cloade. Frances hirtelen elmosolyodott. - Ó, dehogynem! Épp ellenkezőleg. Nagyon is vonzó.

És
alighanem tökéletesen gátlástalan. Bár ami azt illeti, én is az vagyok! A mosolya megkeményedett. Fölnézett a férjére. - Nem fognak legyőzni, Jeremy -
mondta. - Biztosan lesz valami megoldás - még ha egy bankot kell is kirabolnom!

- Pénz! - mondta Lynn. Rowley Cloade bólintott. Széles vállú, tagbaszakadt fiatalember volt, bőre téglavörös, elgondolkodó szeme kék, a haja nagyon világosszőke. Lassúsága inkább szándékosnak, mint megrögzött szokásnak tűnt. Úgy
élt a megfontoltsággal, mint mások a gyors, szellemes visszavágásokkal. - Igen - mondta -, úgy látszik, manapság mindennek a pénz a lényege. - Pedig én azt hiszem, hogy a gazdálkodóknak jól ment a háborúban. - Igen, de ez nem állandósult. Egy éven belül visszajutunk oda, ahol voltunk, a bérek emelkednek, a munkások nem hajlandók dolgozni, mindenki elégedetlen, és senki sem tudja,
hányadán áll. Kivéve persze, ha az ember tényleg nagyban gazdálkodik. Az öreg
Gordon tudta ezt. Ezért akart beszállni. - És most? - kérdezte Lynn. Rowley erőltetetten nevetett. - Most Mrs. Gordon felmegy Londonba, és kétezerért vesz egy nercbundát. - De hisz ez... erkölcstelenség! - Á, dehogy... - Elhallgatott, aztán hozzátette: - Én is szívesen vennék neked nercbundát, Lynn... - Milyen az a nő, Rowley? - Lynn szerette volna egy vele egykorú véleményét is hallani. - Majd este meglátod. Lionel bácsi és Kathie néni estélyén. - Igen, tudom. De szeretném a te véleményedet hallani. Anyu azt mondja, gyengeelméjű. Rowley
fontolóra vette a dolgot. - Hát... nem mondanám, hogy az intelligencia erős oldala. De szerintem csak azért látszik gyengeelméjűnek, mert rettenetesen vigyáz. - Vigyáz? Mire? - Hát úgy általában. Főként, gondolom, a kiejtésére - tudod, erős ír akcentusa van -, vagy ha másra nem, hát a megfelelő villa használatára vagy az esetleg elhangzó irodalmi utalásokra. - Ezek szerint tényleg . .. teljesen .. . szóval műveletlen? Rowley erőltetetten nevetett. - Hát nem úrinő, ha erre gondolsz. A szeme szép, az arcbőre gyönyörű - gondolom,
ebbe szeretett bele Gordon bácsi -, és a lényéből hihetetlen természetesség árad. Amit nem hiszem, hogy megjátszik... de persze sosem lehet tudni. Csak áll kukán, és hagyja, hogy David irányítsa. - David? - A bátyja. Azt aztán nem kell félteni! Sötét alak. - Majd hozzátette: - Nem szeret bennünket túlságosan. - Miért szeretne? - csattant fel Lynn, és amikor Rowley kissé meghökkenve ránézett, hozzátette: - Hiszen ti sem szeretitek őt. - Én tényleg nem. Te sem fogod. Nem a mi fajtánk. - Te nem tudod, Rowley, hogy én kit szeretek és kit nem. Sokat láttam a világból az elmúlt három évben. És azt hiszem .. . nem vagyok már olyan szűk látókörű. - Többet láttál a világból, mint én, ez igaz. A

hangja nyugodt volt, Lynn mégis fölkapta a fejét. Volt valami a mögött a színtelen tónus mögött. Rowley nyíltan viszonozta a pillantását, az arcán nem tükröződött érzelem. De Lynn jól emlékezett rá, hogy Rowleynál sosem lehet pontosan tudni, mire is gondol. Milyen furcsa, feje tetejére állított világ ez, gondolta Lynn. Régen a férfi ment a háborúba, s a nő maradt otthon. Az ő esetükben azonban a fordítottja történt. A két fiatalember, Rowley és Johnny közül az egyiknek mindenképpen a gazdaságban kellett maradnia. Sorsot húztak, és
ennek eredménye- képpen Johnny Vavasour vonult be. Szinte mindjárt elesett -
Norvégiában. Rowley pedig a háború alatt egyszer sem került egy-két mérföldnél
messzebb hazulról. Ő pedig, Lynn, eközben megjárta Egyiptomot, Észak-Afrikát,
Szicíliát. Nemegyszer volt tűzvonalban. Lynn tért vissza a csatából, és Rowley várta hűségesen . . . Hirtelen kíváncsi lett rá, vajon bánja-e Rowley. - Mintha időnként fejtetőre állna minden - mondta Lynn, és idegesen elnevette magát. - Hát, nem tudom. - Rowley üres tekintettel nézte a vidéket. - Ez attól függ. - Rowley... - Lynn tétovázott - sajnálod, hogy... szóval... hogy Johnny... Rowley hideg tekintete láttán megzavarodott. - Hagyjuk ki ebből Johnnyt! - szólt Rowley. - A háborúnak vége - és nekem szerencsém volt. - Úgy érted, azért . . . - Lynn bizonytalanul elhallgatott - mert neked nem kellett... elmenned? - Csodás szerencsém volt, nem gondolod? - Lynn nem tudta pontosan, ezt hogyan értse.
Rowley hangja nyugodt volt, mégis éles. Mosolyogva hozzátette: - De persze nektek, hadviselt lányoknak nem lesz könnyű újra letelepedni itthon. - Jaj, ne légy már ilyen ostoba, Rowley! - förmedt rá ingerülten Lynn. (De miért ingerült? Miért? - hacsak nem azért mert Rowley szavai valahogy nagyon is az elevenébe vágtak.) - No jó - mondta Rowley. - Akkor akár össze is házasodhatnánk. Hacsak közben nem gondoltad meg magad. - Persze hogy nem
gondoltam meg magam. Miért gondoltam volna? - Sosem lehet tudni - mondta Rowley
bizonytalanul. - Szerinted talán... - Lynn szünetet tartott - megváltoztam? - Nem különösebben. - Talán te gondoltad meg magad? - Á, dehogy, én nem. Tudod,
kint a tanyán nemigen változnak az ember gondolatai. Akkor jó - mondta Lynn. Ki
tudja, miért, kis csalódásfélét érzett. - Házasodjunk össze. Amikor akarod. - Júniusban vagy akörül? - Jó. Hallgattak. Ezzel a dolog el volt intézve. Lynn nem tehetett róla, de borzasztóan lehangolt volt. De Rowley, az Rowley - mint mindig. Szeretetteljes, szenvedélymentes, és kínos igyekezettel kerüli a szép szavakat. Szeretik egymást. Mindig is szerették egymást. Eddig sem beszéltek sokat a szerelmükről - miért kezdenének most beszélni róla? Júniusban összeházasodnak, és a Füzesben (Lynn mindig nagyon szépnek tartotta ezt a nevet)

fognak lakni, és ő soha többé nem megy sehova. Nem megy abban az értelemben,
amít a szó ez idő szerint jelent neki. Vagyis a hajóhíd felvonásának izgalmát, a hajó legénységének gyors munkáját, a borzongást, amikor egy repülőgép fölszáll,
s szárnyal fönt a magasban a föld fölött. Az ismeretlen partvonal lassú kirajzolódását. A forró homok és olaj és fokhagyma szagát... az idegen nyelv kopogását, pergését. A poros kertekben növő ismeretlen virágokat, a piros mikulásvirágot... A be- és kicsomagolást - és hogy mi lesz a következő állomás. Ennek már vége. A háborúnak vége. Lynn Marchmont hazajött. Megjött a tengerész,
megjött a tengerekről... De én nem ugyanaz a Lynn vagyok, gondolta, mint aki elment. Fölnézett, és látta, hogy Rowley figyeli .. . Első könyv

4

Kathie néni estélyei többé-kevésbé egyformák voltak. Eléggé zilált, rögtönzött jellegük volt, ami a háziasszony természetéből fakadt. Dr. Cloade csak nagy nehezen tudta féken tartani ingerültségét. Vendégeivel ugyan változatlanul udvarias volt - de érezni lehetett, hogy udvariassága erőltetett. Külsőre Lionel Cloade nagyon hasonlított a bátyjához. Szikár volt és ősz hajú, de hiányzott belőle az ügyvéd higgadtsága. Modora nyers volt és türelmetlen - ideges ingerültsége sok betegét sértette, akik emiatt egyszerűen nem vették észre szakmai hozzáértését és kedvességét. A kutató- munka érdekelte, hobbija a gyógynövények története volt. Világos elme lévén, nehezére esett elviselni felesége hóbortjait. Bár Lynn és Rowley mindig "Frances"-nak szólította Mrs. Jeremy Cloade-ot, Mrs. Lionel Cloade egyértelműen "Kathie néni" volt. Mindketten
szerették, de kissé nevetségesnek tartották. Az "estély", amelyet Lynn hazajövetele ürügyén rendeztek, egyszerű családi összejövetel volt. Kathie néni szeretetteljesen üdvözölte unokahúgát. - Olyan szép és barna vagy, kedvesem.
Gondolom, Egyiptom. Elolvastad a Piramisok jóslata című könyvet, amit küldtem?
Olyan érdekes. Megmagyaráz mindent, nem gondolod? Mrs. Gordon Cloade és bátyja,
David belépése mentette meg Lynnt a válaszadástól. - Az unokahúgom, Lynn
Marchmont, Rosaleen - mutatta be Kathie néni. Lynn illően leplezett kíváncsisággal nézett Gordon Cloade özvegyére. Tényleg szép ez a nő, aki a pénzéért ment feleségül az idős Gordon Cloade-hoz. És igaz, amit Rowley mondott,
hogy az ártatlanság levegője veszi körül. Fekete, laza hullámokba rakott haj, "kormos szempilla" kék szem... félig nyílt ajkak. Minden feltűnően drága rajta. A ruha, az ékszerek, a manikűrözött kéz, a szőrmebelépő. Egészen jó alakú

nő,
csak nem tudja, hogyan kell az ilyen drága holmit viselni. Nem úgy hordja, ahogyan Lynn Marchmont hordaná, ha csak feleannyi lehetősége volna! (De neked
már soha nem lesz rá lehetőséged, mondta egy hang Lynn agyában.) - Örvendek -
mondta Rosaleen Cloade. Tétován a mögötte álló férfi felé fordult. - A... bátyám. - Üdvözlöm - szólalt meg David Hunter. Sovány, fekete hajú, fekete szemű
fiatalember volt. Az arca boldogtalan, dacos és kissé pökhendi. Lynn azonnal rájött, hogy miért utálják annyira a Cloade-ok. Külföldön már találkozott ilyenfajta férfiakkal. Vakmerőek, kissé veszélyesek. Nem lehet megbízni bennük. Maguk alkotják a törvényeiket, és fütyülnek a világra. Válságos pillanatokban annyi aranyat érnek, mint amennyit nyomnak, de bevetésen kívül megőrjítik a parancsnokukat. Lynn csevegő hangon megkérdezte Rosaleent: - És hogy tetszik az
élet Furrowbankben? - Szerintem csodaszép ház - felelte Rosaleen. David Hunter
kissé csúfondárosan fölnevetett. - Ajó öreg Gordon igazán kitett magáért! Nem kímélte a pénzt. Ez volt a színtiszta igazság. Amikor Gordon elhatározta, hogy letelepszik Warmsley Vale-ben - vagyis inkább amikor elhatározta, hogy mozgalmas
életének egy kis részét ott tölti -, úgy határozott, hogy építkezni fog. Túlságosan individualista volt ahhoz, hogy olyan házban lakjék, amelybe beleivódott más emberek történelme. Felfogadott egy fiatal, modern építészt, és szabad kezet adott neki. Fél Warmsley Vale szörnyű épületnek tartotta Furrowbanket, a fehér, kockaszerű épületet, nem tetszettek nekik a beépített bútorok, a tolóajtók, az üvegasztalok és székek. Egyedül a fürdőszobákat csodálta szívből mindenki. Rosaleen áhítattal ejtette ki azt, hogy "Csodaszép ház". De David nevetésétől elöntötte az arcát a pír. - Ezek szerint maga a leszerelt honleány, ugye? - kérdezte David Lynntől. - Igen. A férfi fürkésző pillantással végigmérte - mire Lynn, ki tudja, miért, elpirult. Hirtelen újra ott termett Kathie néni. Az volt a szokása, hogy egyszer csak testet ölt a semmiből. Lehet, hogy a sűrűn látogatott spiritiszta szeánszokon leste el a trükköt. - Estebéd jelentette ki kissé kifulladva, és zárójelben hozzátette:-Azt hiszemjobb, ha ennek ţ nevezzük, mint vacsorának. Így az emberek nem várnak
annyit. Olyan nehéz a beszerzés manapság. Mary Lewis azt mondja, hogy minden
második héten tíz shillinget csúsztat a halasembernek. Ami szerintem erkölcstelenség! Dr. Lionel Cloade Frances Cloade-dal beszélgetett, és szokása
szerint ingerülten- idegesen fölnevetett. - Ugyan, Frances! - mondta. - Csak nem képzeled, hogy elhiszem, hogy tényleg ezt gondolod... De menjünk csak be. Bementek a kopott, eléggé csúnya ebédlőbe. Jeremy és Frances, Lionel, Katherine,

Adela, Lynn és Rowley. Cloade-ék családi összejövetele - két kívülállóval. Mert Rosaleen Cloade, annak ellenére, hogy ő is a Cloade nevet viselte, nem vált igazi Cloade-dá, mint Frances és Katherine. Idegen volt, nyugtalan és ideges. És David - David kívülálló. Kirekesztett. Nemcsak szükségképpen, de azért is, mert neki így tetszik. Erre gondolt Lynn, amíg asztalhoz ültek. Feszültség vibrált a levegőben - mint valami erős elektromos áram... Mi lehet az? Gyűlölet? Lehet, hogy tényleg gyűlölet? Mindenesetre valami - pusztító. "De hiszen ez a baj mindenütt - jött rá Lynn hirtelen. - Ezt látom, mióta csak leszereltem. A háború hagyta ránk. Rosszindulat. Ellenségeskedés. Ott van mindenütt. A vonaton, a buszon, a boltokban, a munkások, hivatalnokok, sőt a parasztok között is. A bányákban, gyárakban pedig, azt hiszem, még ennél is rosszabb a helyzet. Rosszindulat. De itt még több is annál. Valami különleges, valami szándékos!" "Ennyire gyűlölnénk őket? - gondolta megdöbbenve. - Ezeket az idegeneket, akik
elvették tőlünk, ami szerintünk a miénk?" "Nem, még nem gyűlöljük őket - gondolta aztán. - Lehet, hogy egyszer majd igen... de most még nem. Hanem ők
gyűlölnek bennünket!" Annyira lenyűgözte ez a felfedezés, hogy csak ült némán,
gondolataiba mélyedve, és elfelejtett szólni a mellette ülő David Hunterhoz. A férfi meg is kérdezte tőle: - Min töri a fejét? A hangja egészen kellemes volt, sőt úgy hangzott, mintha magában jól mulatna - Lynn-nek mégis lelkifurdalása támadt. David még azt hiszi, hogy szándékosan udvariatlan. - Ne haragudjon - mondta. - Csak elgondolkodtam a világ jelenlegi állásán. - Nem valami eredeti! -jegyezte meg pimaszul David. - Hát nem az. De olyan komolyak vagyunk manapság.
És mintha ettől sem mennének jobban a dolgok. - Szerintem sokkal praktikusabb
rosszat akarni a másiknak. Az elmúlt pár évben ki is agyaltunk egy-két roppant ügyes kis szerkentyűt ennek érdekében, például a főfogást: az atombombát. - Én
is épp erre gondoltam... no nem kifejezetten az atombombára. Hanem a rosszindulatra. A határozott, praktikus rosszindulatra. - A rosszindulattal egyetértek, a praktikussal azonban közel sem annyira - jegyezte meg szenvtelenül
David. - A középkorban sokkal praktikusabbak voltak. - Hogyhogy? - Ott volt például a fekete mágia. A szemmel verés. A viaszfigurák. Varázsigék holdtöltekor. A szomszéd tehenének lemészárlása. Magának a szomszédnak a
lemészárlása. - Csak nem hiszi, hogy tényleg volt fekete mágia? - hitetlenkedett Lynn. - Talán nem. De azért az emberek nagyon igyekeztek. Manapság, nos ... -
Vállat vont. - Maga és a családja a világ minden rosszindulatával sem tehet sokat Rosaleen és énellenem, igaz? Lynn fölkapta a fejét. Kezdte jól érezni magát. - Erről kissé lekéstünk már - felelte udvariasan. David Hunter fölnevetett. A nevetéséből ítélve ő is jól érezte magát. - Azért, mert közben

megkaparintottuk a zsákmányt? Bizony, nyeregben ülünk! - És hogy élvezik! - Azt,
hogy pénzünk van? De mennyire! - Nemcsak a pénzre gondoltam. Hanem miránk. -
Hogy lekköröztük magukat? No igen. Nagyon magabiztosak és önelégültek voltak az
öregfiú pénzével kapcsolatban. Mintha már a zsebükben volna. - Ne felejtse el -
mondta Lynn -, hogy éveken át ezt magyarázták nekünk. Hogy ne spóroljunk, ne
izguljunk a jövőnk miatt, bátorítottak, hogy habozás nélkül valósítsuk meg
elképzeléseinket és terveinket. "Rowley - gondolta -, Rowley és a gazdaság." -
Csak egyet nem magyaráztak meg maguknak - mondta David nyájasan. - Éspedig? -
Azt, hogy semmi sem biztos. - Lynn! - kiáltott oda az asztalfőn előrehajolva
Katherine néni. - Mrs. Lester egyik vezérszelleme egy negyedik dinasztiabeli
pap. Olyan csodás dolgokat közölt velünk! Egyszer már jól ki kéne beszélgetni
magunkat, Lynn. Érzésem szerint Egyiptom biztosan hatott a lelkivilágodra. Dr.
Cloade metsző hangon közbeszólt, - Lynn-nek okosabb dolga volt, mint hogy ezzel
a babonás sületlenséggel szórakozzék. - Elfogult vagy, Lionel - mondta a
felesége. Lynn a nagynénjére mosolygott, aztán szótlanul ült, agyában refrénként
kóvályogtak David szavai: "Semmi sem biztos . . ." Igen, vannak emberek, akik
ilyen világban élnek - akik mindenütt veszélyt szimatolnak. David Hunter is ijen
ember. Ez nem az a világ, amelyben ő felnőtt - ennek ellenére mégis vonzza ez a
világ. Aztán David ugyanazon a halk, leplezetlen vidám hangon, mint az előbb,
megkérdezte tőle: - Beszélő viszonyban vagyunk még? - Hát persze. - Akkor jó. És
sajnálja még Rosaleentől és tőlem az ebül szerzett vagyont? - Igen! - mondta
Lynn hetykén. - Nagyszerű. És mit tesz ellene? - Veszek egy kis viaszt, és
fekete mágiát fogok űzni ! David nevetett. - Á, dehogy, maga ilyet nem csinálna.
Nem az a fajta, aki bízik a régi, idejétmúlt módszerekben. A maga módszere
modern lesz, és valószinűleg roppant hatékony. De azért nem fog nyerni. - Miből
gondolja, hogy verekedni fogunk? Talán nem fogadtuk el mindnyájan az
elkerülhetetlent? - Mind csodálatosan viselkednek. Igazán roppant szórakoztató.
- Miért gyűlölnek bennünket? - kérdezte Lynn a hangját lehalkítva. Valami
megvillant abban a sötét, kifürkészhetetlen szempárban. - Úgysem tudnám
megértetni magával. - Próbálja meg! David egy-két pillanatig hallgatott, aztán
könnyed, társalgási stílusban megkérdezte: - Miért megy hozzá Rowley Cloade-hoz?
Ahhoz a fajankóhoz. - Mit tud maga erről? - csattant fel Lynn. - Vagy
Rowley-röl? Sejtelme sincs az egészről! David továbbra is társalgási hangnemben
kérdezte: - Mi a véleménye Rosaleenről? - Nagyon csinos. - Hát még? - Nem úgy
nézem, mintha jól érezné magát. - Eltalálta - mondta David. - Rosaleen butuska.

Fél. Egy kicsit mindig is félt. Csak belesodródik az eseményekbe, és aztán nem tudja, miről van szó. Meséljek Rosaleenről? - Ha akar - mondta Lynn udvariasan.
- Akarok. Először a színpad után sóvárgott, és belesodródott a színházi életbe. Persze egyáltalán nem volt tehetséges. Egy harmadrangú vándortársulathoz került,
amely Dél-Afrikába ment turnéra. Rosaleen fantáziáját megragadta Dél-Afrika. A
társulat Fokvárosban csődbe jutott. Rosaleen pedig belesodródott egy házasságba
egy Nigériában állomásozó kormánytiszviselővel. Nem szerette Nigériát - és azt hiszem, a férjét sem különösebben. Ha belevaló fickó lett volna, aki iszik és veri a feleségét, minden rendben lett volna. De az afféle értelmiségi volt, óriási könyvtára volt a vadonban, és szeretett metafizikáról beszélgetni. Következésképpen Rosaleen visszasodródott Fokvárosba. A fickó igazán rendesen
viselkedett vele, és tisztességes tartásdíjat adott neki. Elválhatott volna Rosaleentől, de nem akart, mert katolikus volt; elég az hozzá, szerencsére meghalt sárgalázban, Rosaleen pedig kapott egy kis nyugdíjat utána. Aztán kitört a háború, ő pedig fölsodródott egy Dél-Amerikába tartó hajóra. Nem nagyon tetszett neki Dél-Amerika sem, így aztán fölsodródott egy másik hajóra, amelyen aztán találkozott Gordon Cloade-dal, és elmesélte neki szomorú életét. Következésképpen New Yorkban összeházasodtak, és boldogan éltek két hétig,
nemsokára pedig Gordont agyoncsapta egy bomba, Rosaleenre pedig rámaradt egy
nagy ház, egy csomó drága ékszer és egy óriási vagyon. - Jó, hogy a történetnek
hepiendje van - jegyezte meg Lynn. - Bizony - mondta David. - Tekintve, hogy Rosaleenből minden értelem hiányzik, mindig szerencséje volt - ami persze nagyon
jó. Gordon Cloade jó erőben lévő öregember volt. Hatvankét éves. Elélhetett volna még vagy húsz évig. Talán tovább is. Ami, ugyebár, nem lett volna kifejezetten szórakoztató Rosaleen számára. Rosaleen huszonnégy éves volt,
amikor hozzáment. És még most is csak huszonhat. - Fiatalabbnak látszik - mondta
Lynn. David átnézett az asztalon. Rosaleen Cloade a kenyerét morzsolgatta. Olyan
volt, mint egy ideges gyerek. - Igen - mondta David elgondolkodva. - Fiatalabbnak. Azt hiszem, soha még egy árva gondolat nem fordult meg a fejében.
- Szegényke - buggyant ki Lynnből. David arca elkomorult. - Miért e szánalom? - kérdezte metsző hangon. - Én vigyázni fogok Rosaleenre. - Azt gondolom. David
összevonta a szemöldökét. - Velem gyűlik meg a baja annak, aki bántani

akarja.
És én sokféle változatát ismerem a háborúskodásnak - és van közöttük olyan, ami
nem szigorúan hagyományos. - Csak nem a maga élettörténetét kell most végighallgatnom? - kérdezte Lynn fagyosan. - Rövidített kiadásban - mosolyodott
el David. - A háború kitörésekor nem láttam értelmét annak, hogy Angliáért harcoljak. Ír vagyok. De mint minden ír, én is szeretek verekedni. És a rohamosztagoknak nem tudtam ellenállni. Jó mulatság volt, de pechemre csúnyán
megsebesültem a lábszáramon. Kanadába kerültem, egy ideig kiképzőtiszt voltam.
Épp munka nélkül álltam, mikor Rosaleen táviratozott New Yorkból, hogy férjhez
megy! Persze nem írta meg konkrétan, hogy nekem is csurranhat-cseppenhet valami,
de én tudok olvasni a sorok között. Így aztán New Yorkba repültem, ráakaszkodtam
a boldog párra, és visszajöttem velük Londonba. És most - pimaszul Lynnre nevetett -, Megjött a tengerész, megjött a tengerekről. Ez maga Hunter, a vadász, meg prédára les. Mi baja? - Semmi - mondta Lynn. A többiekkel együtt ő
is fölállt az asztaltól. Mikor átmentek a szalonba, Rowley megszólalt: - Úgy látszik, egész jól megértitek egymást David Hunterral. Miről beszélgettetek? - Semmi különösről - felelte Lynn. Első könyv

- David, mikor megyünk vissza Londonba? Mikor megyünk Amerikába? David Hunter
gyors, meglepett pillantást vetett Rosaleenre a reggelizőasztal fölött. - Hova sietnénk? Mi nem jó itt? Elismerő pillantással nézett körül a szobán, amelyben reggeliztek. Furrowbank domboldalra épült, az ablakokból zavartalan kilátás nyílt az álmos angol tájra. A lejtő gyöpére ezernyi nárciszt ültettek. Sok már elhervadt, de még virágtakaró borította a földet. Rosaleen a pirítóst morzsolgatva motyogott: - Azt mondtad, hogy Amerikába megyünk... nemsokára.
Mihelyt el lehet intézni. - Igen ám, csakhogy ezt most nem olyan könnyű elintézni. Vannak fontosabb dolgok is. És egyikünknek sincs mire hivatkoznia. A háború után mindig vannak nehéz ségek. Kissé ingerült lett attól, amit mondott. Az ok, amellyel előhozakodott, bár eléggé valóságos volt, kifogásnak hangzott. Szerette volna tudni, hogy a vele szemben ülő lánynak is annak hangzott-e. Különben is, miért akar ilyen sürgősen Amerikába menni? - Azt mondtad, hogy csak
rövid ideig leszünk itt - motyogta Rosaleen. - Nem mondtad, hogy itt fogunk élni. - Mi kifogásod van Warmsley Vale és Furrow-bank ellen? Gyerünk, ki vele. -

Az rendben is van. Csak... ők! Valamennyien! - A Cloade-ok? Igen. - Én meg épp
őket élvezem - mondta David. - Szeretem látni, ahogy az öntelt képükre kiül a sárga irigység meg a rosszindulat. Ne sajnáld tőlem ezt a kis mulatságot, Rosaleen. - Bárcsak ne éreznél így! - mondta Rosaleen halk, szomorkás hangon. -
Úgy nem szeretem. - Szedd össze magad, kislány. Elég rúgást kaptunk már
mindketten az élettől. A Cloade-ok meg mindig kényelmesen éltek... igen, kényelmesen. Gordon bátyó nyakán. Kis bolhák a nagy bolhán. Hogy gyűlölöm még a
fajtájukat is... mindig is gyűlöltem. - Nem szabad gyűlölni az embereket - mondta Rosaleen rémülten. - Ez gonoszság. - És arra nem gondolsz, hogy ők
gyűlölnek téged? Talán kedvesek hozzád . . . talán barátságosak? - Nem barátságtalanok - felelte Rosaleen bizonytalanul. - Semmi rosszat nem tettek nekem. - De szeretnének, babuci. Szeretnének. - Nyersen fölnevetett. - Ha nem
féltenék annyira a bőrüket, egy reggel késsel a hátadban találnának rád! Rosaleen megborzongott. - Ne mondj ilyen szörnyűségeket. - Hát... lehet, hogy nem kést használnának. Hanem sztrichnint tennének a levesedbe. Rosaleen
rámeredt, az ajka remegett. - Te viccelsz... David elkomolyodott. - Ne aggódj, Rosaleen. Én is ott leszek. És vigyázok rád. - Ha igaz, amit mondasz... hogy gyűlölnek minket... gyűlölnek engem - mondta akadozva Rosaleen -, miért nem
megyünk Londonba? Ott biztonságban lennénk... távol tőlük. - A vidéki levegő jót tesz neked, kislány. Tudod, hogy Londonban mindig megbetegszel. - Ez akkor volt,
amikor bombáztak... a bombázáskor. - Rosaleen megremegett, lehunyta a szemét. -
Sose fogom elfelejteni . .. soha .. . - Dehogynem. - David gyöngéden megfogta a vállát, és egy csöppet megrázta. - Hagyd abba, Rosaleen. Nagy megrázkódtatás
volt, de most már vége. Már nem bombáznak. Ne gondolj rá. Felejtsd el. Az orvos
azt mondta, élj vidéki levegőn, vidéki életet. Ezért nem engedlek Londonba. - Tényleg ezért, David? Csak ezért? Azt hittem . . . hogy esetleg . . . - Mit hittél? - Azt hittem - mondta Rosaleen lassan -, hogy esetleg miatta akarsz itt maradni. - Ki miatt? - Tudod, kire gondolok. Arra a lányra, akivel múltkor este találkoztunk. Aki a Tengerészetnél szolgált. David arca hirtelen elsötétült, elkomorodott. - Lynn? Lynn Marchmont? - Jelent neked valamit? Ő Rowley menyasszonya. A jó öreg, otthon ülő Rowleyé. Azé a málé, nehézfejű, jóképű ököré. - Figyeltelek a múltkor este, mikor beszélgettél vele. - Az isten szerelmére, Rosaleen. - És találkoztál vele azóta, ugye? - Találkoztam vele egyik reggel a tanyától nem messze, mikor kilovagoltam. - És megint fogsz vele

találkozni? - Persze hogy fogok. Állandóan. Kicsi a falu. Két lépést nem tehetsz anélkül, hogy bele ne botlanál egy Cloade-ba. De ha azt hiszed, hogy beleestem
Lynn Marchmontba, hát tévedsz. Rátarti, felfuvalkodott, kellemetlen lány, akinek egy tisztességes szava sincs az emberhez. Élvezze csak a jó öreg Rowley! Nem,
Rosaleen, nem, kisanyám, ez nem az én esetem. - Biztos vagy benne David? -
kérdezte Rosaleen bizonytalanul. - Persze hogy biztos. - Tudom, hogy nem szereted, ha kártyát vetek... - mondta félénken Rosaleen. - De beválik, hidd el, hogy beválik. Kijött egy lány, aki bajt és bánatot hoz... egy lány, aki a tengerentúlról jön. Kijött egy sötét idegen is, akinek köze lesz az életünkhöz, és veszélyt hoz magával. Kijött a halál is, és... - Te meg a sötét idegeneid! - nevetett David. - Jaj, de babonás vagy. Hallgass rám, és le ne paktálj semmiféle sötét idegennel. Nevetve kiballagott a házból, de amikor kissé távolabb ért, az arca elkomorult, szemöldökét ráncba vonta. - Vigyázz magadra, Lynn - mormogta. -
Hazajössz, és beleköpsz a levesembe. Abban a pillanatban ugyanis rájött, hogy
szándékosan arrafelé tart, ahol összetalálkozhat a lánnyal, aki ellen az imént olyan hevesen kifakadt. Rosaleen nézte, ahogy David átballag a kerten, és kilép a kis kapun, amely a rétet átszelő ösvényre nyílt. Aztán fölment hálószobájába, és szemügyre vette a szekrényben a ruháit. Szerette megtapogatni, megsimogatni
új nercbundáját. Hogy neki ilyen bundája van! Nem tudott magához térni az ámulatból. Még akkor is a hálószobában volt, amikor a szobalány feljött, és jelentette, hogy Mrs. Marchmont jött látogatóba. Adela összeszorított szájjal és a szokásosnál kétszerte gyorsabban dobogó szíwel ült a szalonban. Napok óta
erősítgette magát, hogy Rosaleenhez forduljon segítségért, dejellemző módon csak
húzta-halasztotta a dolgot. Megzavarta az is, hogy Lynn viselkedése érthetetlen módon megváltozott, és most mereven ellenzi, hogy anyja Gordon özvegyétől kérjen
kölcsön szorult helyzetében. A bankigazgatótól kapott újabb levél azonban cselekvésre sarkallta Mrs. Marchmontot. Nem halogathatja tovább. Lynn reggel
korán elment hazulról, és Mrs. Marchmont látta, hogy David Hunter egyedül megy
végig az ösvényen - tiszta hát a levegő. Fölöttébb szerette volna Rosaleent egyedül, David nélkül kapni, mert, nagyon helyesen, úgy vélte, hogy Rosaleen egymagában sokkal könnyebb eset lesz. Mindazonáltal borzasztóan idegesen
várakozott a napfényes szalonban, és csak akkor nyugodott meg valamicskét,
amikor Rosaleen belépett, s az arcán sokkal szembetűnőbb volt a Mrs.

Marchmont
szerint "gyengeelméjűségre" valló kifejezés. "Vajon a légnyomás miatt ilyen - gondolta Adela -, vagy mindig ilyen volt?" - Ó, j ... j . . . jó reggelt - dadogta Rosaleen. - Tessék parancsolni. Tessék csak leülni. - Szép reggelünk van
- mondta Mrs. Marchmont élénken. - Az összes korai tulipánom kinyílt már. És a tieid? A fiatalasszony üres tekintettel meredt rá. - Nem tudom. Mit kezdjen az ember olyasvalakivel, gondolta Adela, aki nem beszél sem a kertészkedésről, sem
a kutyákról - a vidéki élet e társalgási közhelyeiről? - Persze - mondta fennhangon, és képtelen volt megállni, hogy hangjában egy parányi kesernyésség
ne vegyüljön -, neked annyi kertészed van . . . azok mindennel törődnek. - Úgy tudom, munkaerő szűkében vagyunk - mondta Rosaleen. - Az öreg Mullard azt
mondja, még két emberre lenne szüksége. De úgy látszik, még mindig rettenetes
munkaerőhiány van. Gördülékenyen folytak belőle a beszajkózott szavak - mint egy
gyerekből, aki azt ismételgeti, amit a felnőttektől hallott. Igen, valóban olyan, mint egy gyerek. Ez volna a vonzereje? - töprengett Adela. Ez vonzotta Gordon Cloade-ot, a józan, éles eszű üzletembert, és ezért nem vette észre a nő
ostobaságát és műveletlenségét? Végül is nem lehetett csak a külseje!... Rengeteg csinos nő hiába vadászott Gordonra. A gyermeki ártatlanság azonban
vonzó lehet egy hatvankét éves férfi számára. De kérdés, hogy valódi-e, vagy csak póz... jól kifizetődő póz, amely aztán szinte a vérévé vált? - David sajnos nincs itthon - mondta közben Rosaleen, és erről eszébe jutott Mrs. Marchmontnak,
hogy miért is van ott. David bármikor visszajöhet. Itt a lehetőség, amit nem szabad elszalasztani. Nagy nehezen kényszerítette ki magából a szavakat: - Szeretném tudni . . . hogy segítenél-e? - Hogyhogy segítenék-e? Rosaleen meglepettnek látszott, és értetlennek. - Ugyanis... nagy nehéz-ségeim vannak... tudod, Gordon halálával minden megváltozott a számunkra. "Te ostoba szamár -
gondolta. - Mit tátod itt a szádat? Tudod jól, mire gondolok! Tudnod kell, mire gondolok! Végül is te is szegény voltál..." Ebben a percben gyűlölte Rosaleent. Gyűlölte, mert ő, Adela Marchmont itt ül, és pénzt kunyerál. "Nem tudom megtenni
... - gondolta - végül mégse tudom megtenni." Első könyv

6

Egy röpke pillanat alatt ismét átcikázott az agyán a töprengéssel, izgalommal és tétova tervezgetéssel eltöltött számtalan hosszú óra. Adja el a házat? (De hová

költözzön? Nincsenek eladó kis házak - olcsók pedig egyáltalán nincsenek.) Tartson lakókat? (De nem lehet személyzetet kapni - és ő egyszerűen képtelen -
képtelen ellátni az ezzel járó főzést és házimunkát. Ha Lynn segítene - de Lynn feleségül megy Rowleyhoz.) Lakjon együtt Rowleyval és Lynn-nel? (Nem, soha!)
Menjen állásba? Milyen állásba? Kinek kell egy szakképzetlen, agyonstrapált idős
asszony? Hallotta a hangját, amely indulatos volt, mert haragudott magára. - Hát pénzzel - mondta. - Pénzzel? - kérdezte Rosaleen. Őszintén meglepettnek látszott, mintha a pénz volna az utolsó, amelynek említésére számított. Adela konokul folytatta, most már valósággal ömlöttek belőle a szavak: - Hiteltúllépésem van a bankban, és egy csomó kifizetettlen számlám - a ház javítása miatt -, és még nem fizettem ki a rezsiköltségeket sem. Tudod, minden a felére csökkent, úgy értem, a jövedelmem. Azt hiszem, az adók miatt. És tudod, Gordon mindig segített. Mármint a házzal kapcsolatban. Ő csináltatta meg a javításokat, a tetőt, a festést meg ilyesmit. Ezenkívül járadékot is adott. Negyedévenként utaltatta át a bankszámlámra. Mindig azt mondta, hogy ne aggódjunk, és én persze nem is aggódtam. Legalábbis addig nem, amíg élt, most
viszont... Nem folytatta. Szégyellte magát - de ugyanakkor meg is könnyebbült. Végül is túl van a nehezén. És ha Rosaleen visszautasítja, hát visszautasítja és kész. Rosaleenen látszott, hogy kényelmetlenül érzi magát. - Jaj istenem - szólalt meg -, nem is tudtam. Sose gondoltam... én... Nos, természetesen megkérem Davidet... Adela vadul markolászva a szék karfáját, kétségbeesetten
kérdezte: - Nem tudnál egy csekket adni... most, azonnal? - De... de, azt hiszem, tudok. - Rosaleen ijedtnek látszott, ahogy fölkelt és az íróasztalhoz ment. Különböző rekeszekben matatott, végül elővett egy csekk-könyvet. - Nos...
mennyit? - Mennyit is? . . . talán ötszáz . . . - Adela elhallgatott. - Ötszáz font - írta le szófogadóan Rosaleen. Nagy kő esett le Adela szívéről. Hiszen nem is volt nehéz! Őszinte rosszallására azt kellett tapasztalnia, hogy nem is annyira hálát érzett, mint inkább holmi megvetésfélét, amiért ilyen könnyen célhoz ért. Rosaleen tényleg nagyon naiv teremtés. A fiatalasszony fölállt az íróasztaltól, és Adelához lépett. Félszegen átnyújtotta a csekket. Úgy látszik, most rajta a sor, hogy zavarban legyen. - Remélem, így jó lesz... Igazán nagyon sajnálom... Adela elvette a csekket. A rózsaszínű papíron kialakulatlan, kusza gyerekírással a következő volt: "Mrs. Marchmontnak. ţ 500, azaz Ötszáz font. Rosaleen Cloade." - Nagyon kedves tőled, Rosaleen. Köszönöm. - Jaj, ne tessék...
úgy értem... gondolnom kellett volna rá . . . - Nagyon kedves tőled, drágám. A csekkel a retiküljében Adela Marchmont mindjárt más embernek érezte magát.
Igazán nagyon aranyos ez a kis teremtés. Kínos lett volna hosszabbra nyújtani a látogatást. Köszönt és elment. A kocsifeljárón nyájasan "jó reggelt" kívánt

Davidnek, amikor találkozott vele, és továbbsietett. - Mit keresett itt ez a Marchmont perszóna? - kérdezte David, ahogy hazaért. - Jaj, David, rettentő nagy
szüksége volt pénzre. Sose gondoltam... - Te pedig adtál neki, ugye? David félig tréfás kétségbeeséssel nézett rá. - Téged nem szabad egyedül hagyni, Rosaleen. -
Jaj, David, nem utasíthattam vissza. Végül is... - Végül is... mi? Mennyit? - Ötszáz fontot - suttogta Rosaleen. Megkönnyebbülésére David elnevette magát. -
Na, ennyi igazán nem vág a földhöz. - De David, ez nagyon sok pénz. - Dehogy
sok, Rosaleen, ennyi manapság meg se kottyan nekünk. Úgy látszik, képtelen vagy
fölfogni, hogy milyen gazdag vagy. De azért ha ötszázat kért, kétszázötvennel tökéletesen elégedetten távozott volna. Meg kell tanulnod a kölcsönkérés nyelvét! - Ne haragudj, David - suttogta Rosaleen. - Ugyan, kisanyám! Végül is a te pénzed. - Dehogy. Tulajdonképpen nem az enyém. - Na, ne kezdd ezt újra.
Gordon Cloade meghalt, mielőtt új végrendeletet csinálhatott volna. Mi vagyunk a nyertesek, te meg én. A többiek meg veszítettek. - De ez nem... rendjén való. - Ugyan, szépséges húgocskám, hát nem élvezed ezt az egészet? Nagy ház,
cselédek... ékszerek! Valóra vált álom! Hát nem? Isten az atyám, néha magam is
attól félek, hogy egyszer csak fölébredek, és kiderül, hogy csak álom volt az egész! Rosaleen vele nevetett, és amikor David alaposan szemügyre vette, elégedett volt vele. Tudta, hogyan kell bánni az ő Rosaleenjével. Kellemetlen, hogy Rosaleennek lelkiismerete van, de hát van. - Tényleg olyan, mint az álom, David... vagy mint a mozi. Borzalmasan élvezem. Tényleg, nagyon. - De amink van,
azt meg is kell tartanunk - figyelmeztette David. - Nincs több ajándék a Cloade-oknak, Rosaleen. Mindegyiknekjóval több a pénze, mint neked vagy nekem
valaha is volt. - Igen, azt hiszem, ez igaz. - Hol volt Lynn ma reggel? - kérdezte David. - Azt hiszem, a Füzesbe ment. A Füzesbe... Rowleyhoz... ahhoz a
fajankóhoz... ahhoz a bugrishoz! David jókedve elpárolgott. Mégiscsak hozzámegy
ahhoz az alakhoz! Rosszkedvűen kiballagott a házból, hegynek föl átvágott az azáleák rengetegén, s a dombtetőn kifordult a kiskapun. Onnét az ösvény lefelé vitt - Rowley gazdasága mellett vezetett el. Ahogy David ott állt, meglátta, hogy Lynn Marchmont közeledik a tanya felől. David egy másodpercig tétovázott,
aztán harciasan előreszegezte állát, és a lány elé sietett. A félúton lévő forgókeresztnél futottak össze. - Jó reggelt! - köszöntötte Lynnt. - Mikor lesz az esküvő? - Ezt már kérdezted - vágott vissza Lynn. - Nagyon jól tudod, hogy

mikor. Júniusban. - Végig akarod csinálni? - Nem tudom, mire gondolsz, David. - Dehogynem, nagyon is tudod. - Megvetően fölnevetett. - Rowley. Ki az a Rowley? -
Különb ember, mint te . . . Ha nem hiszed, próbáld ki! - vetette oda Lynn könnyedén. - Nem kétlem, hogy különb ember, mint én... de azért ki szeretném
próbálni. Érted bármire képes lennék, Lynn. Lynn egy-két pillanatig hallgatott.
- Csak azt nem tudod megérteni, hogy szeretem Rowleyt - mondta végül. - Nem
hiszem, hogy szereted. - De igen! - csattant föl Lynn indulatosan. - Mondom, hogy szeretem. David fürkésző pillantást vetett rá. - Mindnyájunknak megvan az önmagunkról alkotott képünk... amilyennek látni szeretnénk magunkat. Te úgy akarod látni magadat, hogy szereted Rowleyt, hogy megállapodsz mellette, itt élsz vele elégedetten, és soha többé nem akarsz elmenni. De ez nem az igazi éned, Lynn, ezt te is jól tudod. - Jaj, mi az, hogy az igazi énem? És ha már itt tartunk, mi a te igazi éned? Mit akarsz te? - Mondhatnám azt, hogy biztonságot, békességet a vihar után, nyugalmat a háborgó tenger után. De nem vagyok benne
biztos. Néha az a gyanúm, Lynn, hogy te is, én is... csak bajt akarunk. - Rosszkedvűen hozzátette: - Bárcsak sose jöttél volna ide! Egészen boldog voltam,
mig meg nem ismertelek. - És most nem vagy boldog? David ránézett. Lynnt izgalom
fogta el. A légzése szaporább lett. Soha még nem érezte ennyire vonzónak David
különös mélabúját. A férfi előre- nyúlt, és a vállánál fogva magához húzta. Aztán Lynn érezte, hogy David szorítása hirtelen enged, s a férfi tekintete a dombtetőre szegeződik. Lynn hátrafordította a fejét, hogy lássa, min akadt meg a férfi szeme. Furrowbank fölött egy nő lépett be a kiskapun. David éles hangon megkérdezte Lynntől: - Ki az? - Úgy látom, Frances - felelte Lynn. - Frances? - David arca elkomorult. - Mit akarhat Frances? - Talán meg akarja látogatni Rosaleent. - Drága Lynnem! Rosaleent csak azok látogatják meg, akik akarnak tőle
valamit. Ma reggel az anyád is meglátogatta. - Az anyám? - Lynn elhúzódott Davidtől. Az arca elkomorult. - Mit akart? - Hát nem tudod? Pénzt. - Pénzt? - Lynn megmerevedett. - Meg is kapta - mondta David azzal a hideg, kegyetlen mosollyal, amely olyan jól illett az arcához. Egy-két másodperce még közel voltak egymáshoz, most mérföldekre távolodtak, és ellenség- ként álltak szemben
egymással. - Jaj, nem, nem, nem! - kiáltott föl Lynn. - De, de, de! - utánozta David. - Nem hiszem Mennyit? - Ötszáz fontot. Lynn-nek elakadt a lélegzete. - Kíváncsi vagyok, mennyit kér Frances - töprengett David. - Ezt a Rosaleent öt percre se lehet egyedül hagyni ! A szerencsétlen nem tud nemet mondani. - Más
is... ki volt még? David gúnyosan elhúzta a száját. - Kathie néni bizonyos adósságokba keveredett, á, nem sok az egész, potom kétszázötven... de félt,

hogy
esetleg a doktor fülébe juthat. És a doktor nem lelkesedett volna érte, tekintve, hogy a médiumokat kellett kifizetni belőle. Kathie néni persze nem tudta - tette hozzá David -, hogy a doktor is kért már kölcsön. - Mit gondolhatsz rólunk... mit gondolhatsz! - mondta Lynn halkan. Aztán David legnagyobb megrökönyödésére sarkon fordult, és mint az őrült rohant le a domboldalon a tanyáig. David komor arccal nézett utána. Lynn Rowleyhoz ment,
odarepült, mint a galamb a párjához s ez jobban zavarta Davidet, mint amennyire
akár saját magának is bevallotta volna. Aztán ismét a domb felé fordult, és az arca még komorabb lett. - Nem, Frances - morogta. - Nem bizony. Rossz napot
választottál. - És nagy léptekkel elindult a ház felé. Bement a kapun, el az azáleák mellett... végig a pázsiton, és csöndben belépett a szalon üvegajtaján, éppen akkor, amikor Frances Cloade azt mondta : csak meg tudnám értetni veled,
Rosaleen. De tudod, borzasztóan nehéz megmagyarázni ... - Na ne mondja, tényleg?
- szólalt meg egy hang a háta mögött. Frances Cloade sarkon fordult, Adela March- monttal ellentétben ő nem azért jött most, hogy egyedül találja Rosaleent. Az összeg, amelyet kért, túlságosan nagyvolt ahhoz, hogy Rosaleen a
bátyja megkérdezése nélkül odaadja. Frances tulajdonképpen mind a kettőjükkel
meg akarta beszélni a dolgot, nehogy Davidnek az az érzése támadjon, hogy akkor
akar pénzt kicsikarni Rosaleentől, amikor ő éppen nincs otthon. Annyira elmerült abban, hogy tetszetős formában adja elő a dolgokat, hogy nem hallotta meg, amikor David bejött az üvegajtón. A közbeszólástól megijedt, és amikor megfordult, látta, hogy David Hunter, ki tudja, míért, de különösen pocsék hangulatban van. - Á, David - mondta Frances könnyedén -, örülök, hogy megjött.
Épp most mondom Rosaleennek, hogy Gordon halálával Jeremy rettenetes pácba
került, és szeretném megkérdezni, hogy Rosaleen hajlandó-e segíteni. Arról van
szó... Csak úgy pergett a nyelve: nagy összegről van szó... Gordon támogatása...
szóbeli ígérete... állami megszigorítások... jelzálogkölcsönök... David a lelke mélyén egyfajta csodálatot érzett Frances iránt. Milyen piszok jól hazudik ez az asszony! Milyen tetszetős a meséje. Csak éppen nem igaz. Erre akár mérget is
venne. Egyszerűen nem igaz. Szerette volna tudni, hogy mi az igazság. Csak nem
tért le Jeremy az egyenes útról? Mindenesetre nagyon kétségbeejtő

heyzetben
lehet, ha megengedte Francesnek, hogy idejöjjön, és előhozakodjon ezzel a mesével. Mert Frances büszke nő... - Tízezer? kérdezte David. - De hisz az rengeteg! - suttogta megilletődötten Rosaleen. Frances gyorsan hozzátette: - Ezzel én is tisztában vagyok. És nem jöttem volna hozzád, ha nem volna olyan
nehéz ekkora összeget előteremteni. De Jeremy sosem ment volna bele ebbe az
üzletbe, ha Gordon nem támogatja. Borzasztóan sajnáljuk, hogy olyan hirtelen halt meg... - És hogy ezzel ki vannak semmizve? - David hangja kellemetlen volt. - És hogy nem bújhatnak többé a védőszárnyai alá? Valami megvillant Frances
szemében, amikor azt mondta : - Igazán képszerűen fogalmaz! - Rosaleen nem
nyúlhat a tőkéhez, ha netalán nem tudná. Csak a jövedelem az övé. És minden font
után körülbelül tizenkilenc és fél shillinget adózik. - Ezt én is tudom. Borzalmasak ezek az adók. De talán mégis meg lehetne oldani valahogyan.
Visszafizetnénk.. . David közbevágott: - Lehetni éppen lehetne. Csakhogy nem akarjuk. Frances gyorsan Rosaleenhez fordult. - Rosaleen, te olyan bőkezű ... David hangja kettévágta a mondanivalóját. - Minek nézik maguk Cloade-ok Rosaleent... fejőstehénnek? Mind rászállnak... célozgatnak, kérnek, könyörögnek.
A háta mögött meg? Gúnyosan lemosolyogják, lenézik, megvetik, utálják, azt akarják, hogy meghaljon... - Ez nem igaz! - kiáltott fel Frances. - Na ne mondja! Hát ide figyeljen, torkig vagyok mindnyájukkal! De nemcsak én, hanem ő
is! Vegye tudomásul, hogy nem fognak több pénzt kicsikarni belőlünk, úgyhogy
jobb ha nem rohangálnak ide többé zokogni! Világos? Az arca szederjes volt a dühtől. Frances fölállt. Merev és kifejezéstelen lett az arca. Szórakozottan, mégis gondosan húzta föl szarvasbőr kesztyűjét, mintha a mozdulatnak jelentősége
volna. - Egészen világos, David. Félre sem lehet érteni - mondta. - Sajnálom. Igazán sajnálom ... - motyogta Rosaleen. Frances ügyet sem vetett rá. Mintha Rosaleen a szobában se volna. Elindult az üvegajtó felé, de Daviddel szemben
megállt. - Azt mondta, hogy megvetem Rosaleent. Ez nem igaz. Nem vetem meg - de
magát annál inkább! - Hogyhogy? David mogorván nézett Francesra. - Egy asszonynak élnie kell valahogy. És Rosaleen hozzáment egy nagyon gazdag, nálánál
sokkal öregebb férfihoz. Miért ne ment volna? De maga! Maga itt él a húga nyakán, jólétben és kényelemben... itt élősködik rajta! - Megvédelmezem a hárpiáktól. Farkas-szemet néztek egymással. David látta, mennyire dühös az

asszony, és arra gondolt, hogy Frances Cloade veszélyes ellenség lehet, nincsenek gátlásai, ráadásul vakmerő is. Mikor Frances megint megszólalt, David
egy pillanatra még tartott is tőle, hogy mit fog mondani. Frances azonban csak ennyit válaszolt: - Megjegyzem magamnak, amit mondott, David. Ezzel sarkon
fordult, és kiment. David nem tudta, miért, de úgy érezte, hogy Frances szavaiban fenyegetés rejlik. Rosaleen sírt. - Jaj, David . .. nem kellett volna ilyeneket mondanod neki. Ő volt a legrendesebb velem. - Hallgass már, te kis hülye - dühöngött David. - Azt akarod, hogy eltapossanak, hogy kiszipolyozzák az
utolsó filléredet is? - De a pénz... ha... ha nem jogosan az enyém . .. Rosaleennek elszállt a bátorsága David pillantásától. - Jaj . .. nem úgy értettem, David. - Remélem is. A lelkiismeret, gondolta David, maga az ördög! Nem számolt Rosaleen lelkiismeretével. Pedig ez még kínossá teheti a dolgokat a
jövőben. A jövőben? Erre elkomorult, ahogy Rosaleenre tekintett, és szabad folyást engedett gondolatainak. Rosaleen jövője... A sajátja... Ő mindíg tudta, mit akar... most is tudja... De Rosaleen? Milyen jövő vár Rosaleenre? Mikor Rosaleen észrevette, hogy David arca elkomorul, reszketve fölkiáltott: - Jaj, David! Ne nézz így, mert meghalok! David kíváncsian ránézett, és megkérdezte: -
Ezek szerint te is számolsz a következményekkel! - Miféle következményekkel? -
Hát azt, hogy öt... hat... hét ember idő előtt a sírba akar tenni! - Csak nem arra gondolsz... hogy meg akarnak ölni?... - A hangja rémült volt. - Csak nem hiszed, hogy az ilyen emberek... az ilyen rendes emberek, mint Cloade-ék, képesek meg-gyilkolni valakit? - Nem vagyok benne biztos, hogy nem éppen a
Cloade-féle rendes emberek gyilkolnak-e elsősorban. De amig én itt vagyok és vigyázok rád, nem fog sikerülni nekik. Először engem kell eltenniük láb alól. De ha ez sikerül nekik... akkor jobb, ha vigyázol magadra! - David... ne mondj ilyen szörnyűségeket! - Ide figyelj, Rosaleen! - Megmarkolta a fiatalasszony karját. - Vigyázz magadra, nagyon vigyázz, ha nem vagyok itthon. És jól vésd az agyadba, hogy az élet nem biztonságos... Az élet veszélyes, piszkosul veszélyes.
És az a gyanúm, hogy számodra különösen az.

- Rowley, tudnál adni ötszáz fontot? Rowley Lynnre bámult. A lány a futástól kifulladva, sápadtan, összeszorított szájjal állt előtte. - Na, na, nyugodj meg, öreglány - csitította Rowley, mint egy lovat. - Mi történt? - Kell nekem ötszáz font. - Ami azt illeti, én is tudnám hova tenni. - Ez nem vicc, Rowley. Nem tudsz kölcsönadni ötszáz fontot? - Nem, így is hiteltúllépésem van. Az új traktor... - Igen, igen... - Lynn elhárította a mezőgazdasági részleteket. - De

tudnál valahogy pénzt szerezni . . . ha szükség volna rá, tudnál? - Mire kell, Lynn? Valami baj van? - Neki kell... - Lynn a fejével a dombon álló nagy, szögletes ház felé bökött. - Hunternak? Mi a fenének? - Anyu miatt. Kölcsönkért tőle. Egy kis . .. pénz- zavarban van. - Ja, igen, gondolom. - Rowley hangja megértő volt. - Nehéz idők járnak rá. Bár segíthetnék valamit... de nem tudok. - Nem tudom elviselni, hogy Davidtől kérjen kölcsön ! - Nyugalom, öreglány. Tulajdonképpen Rosaleennek kell leguberálnia a pénzt. És végül is miért ne guberálná? - Miért ne? Azt mondod, miért ne, Rowley? - Nem értem, miért ne segíthetne Rosaleen hébe-hóba. Gordon bátyánk hozott minket ilyen helyzetbe
azzal, hogy végrendelet nélkül halt meg. Ha világosan feltárjuk Rosaleennek a helyzetet, be kell látnia, hogy szükségünk van egy kis segítségre. - Csak nem kértél tőle te is? - Dehogy... az egészen más. Én nem tudok csak úgy odamenni és
pénzt kérni egy nőtől. Nem szívesen csinál ilyet az ember. - Hát nem érted, hogy nem akarok... nem akarok a lekötelezettje lenni David Hunternak? - Nem is vagy.
Nem az ő pénze. - Dehogynem, végső soron az övé. Teljesen a markában tartja
Rosaleent. - Ez így igaz. De azért legálisan mégsem az övé. - Tényleg nem akarsz, nem tudsz kölcsönadni valamennyit? - Na, ide figyelj, Lynn... ha tényleg bajban volnál - ha zsarolnának vagy adósságod volna -, esetleg eladnék egy darabka földet vagy néhány állatot... bár nagyon fájó szíwel tenném. Így is alig tudom a felszínen tartani magamat. És ki tudja, mi lesz a legközelebbi húzása ennek az átkozott kormánynak... minden kanyarban újabb akadályokat gördít az
ember elé. Néha egész éjfélig űrlapokba temetkezem, próbálom kitölteni őket... sok ez egy embernek. - Tudom, tudom! - mondta Lynn keserűen. - Ha Johnny nem
halt volna meg . .. Rowley felordított: - Hagyd ki ebből Johnnyt! Megtiltom, hogy belekeverd ! Lynn elképedve bámult rá. Rowley arca vörös volt, vértolulásos. Látszott, hogy magánkíwül van a dühtől. Lynn elfordult, és lassú léptekkel hazament a Fehér Házba. - Anyukám, nem tudnád visszaadni? - Na de
kislányom! Egyenesen a bankba mentem vele. Aztán kifizettem Arthurst, Bodghamet
és Knebworthöt. Knebworth már kezdett gorombáskodni. Jaj, istenem, micsoda
megkönnyebbülés! Éjszakákon át nem tudtam aludni. Rosaleen igazán megértő volt
és rendes. - És, gondolom, ezentúl majd rendszeresen átjársz hozzá - mondta Lynn
keserűen. - Remélem, nem lesz rá szükségem, kislányom. Tudod, hogy mennyire
igyekszem takarékosan élni. De persze olyan drága lett minden. És egyre rosszabb

lesz. - Igen, és mi is egyre rosszabbak leszünk. Egyre többet fogunk tarhálni. Adela elpirult. - Igazán nem kellene így beszélned róla, Lynn. Megmagyaráztam Rosaleennek, hogy mindig számítottunk Gordonra. - Nem kellett volna. Nem lett volna szabad, helytelen volt. Igaza van, hogy megvet bennünket. - Ki vet meg bennünket? - Az az undok David Hunter. - Igazán nem értem, mit számít az, hogy mit gondol David Hunter - mondta Mrs. Marchmont méltóságteljesen. - Szerencsére ma reggel nem volt Furrowbankben . . . Különben nagyon is valószínű, hogy befolyásolta volna azt a kis teremtést. Az az igazság, hogy teljesen a markában tartja. Lynn zavartan topogott. - Hogy értetted azt, anyu, mikor azt mondtad ... mikor hazajöttem ... hogy "ha csakugyan a bátyja"a - Ja, azt... - Mrs. Marchmont kissé zavartnak látszott. - Hát, tudod, az emberek annyit pletykálnak... Lynn kíváncsian várt. Mrs. Marchmont köhintett egyet. - Tudod, az ilyen típusú nőknek... a kalandornőknek - szegény Gordont persze jól becsapták - rendszerint van egy... szóval egy fiújuk a háttérben. Tegyük fel, a nő azt mondja Gordonnak, hogy van egy bátyja - akinek aztán táviratozik is Kanadába, vagy ahol épp van. Meg is jelenik az illető. Honnan tudhatná Gordon, hogy tényleg a bátyja-e? Szegény Gordon nyilván úgy bele volt bolondulva Rosaleenbe, hogy mindent elhitt neki. A "báty" pedig velük jött Angliába ... és szegény Gordon semmit sem sejtett az egészből. - Én ezt nem hiszem el! Egyszerűen nem hiszem el ! - kiáltott fel vadul Lynn. Mrs. Marchmont fölhúzta a szemöldökét. - No de kislányom ... - Ő nem olyan ember. És Rosaleen . . . ő sem olyan. Lehet, hogy ostoba, de aranyos... igenis aranyos. Ez csak az emberek mocskos fantáziájának a szüleménye. És én nem hiszem el! - Azért még nem kell kiabálni - mondta Mrs. Marchmont méltóságteljesen. Egy hét múlva, amikor az 5.20-as vonat befutott a Warmsley Heath-i vasútállomásra, egy magas, napbarnított bőrű, hátizsákos férfi szállt le róla. A túloldali peronon egy csapat golfjátékos várta a Londonba menő vonatot. A magas, szakállas, hátizsákos férfi leadta a jegyét, és kiment az állomásról. Egy-két percig bizonytalanul álldogált, aztán meglátta a Gyalog Warmslei Vale-be feliratú táblát, és hirtelen elhatározással arrafelé vette útját.

A Füzesben Rowley Cloade éppen elkészítette a teáját, amikor a konyhaasztalra vetődő árnyék miatt fölnézett. Ha csak egy pillanatra is, de azt gondolta, hogy

az ajtóban álló lány Lynn, de csalódását meglepetés váltotta föl, amikor látta, hogy Rosaleen Cloade az. Rosaleen élénk, széles narancssárga-zöld csíkos,
parasztos anyagból készült nyári ruhát viselt, amelynek mesterkélt egyszerűsége
jóval többe került, mint Rowley álmodni merte volna. Rowley eddig mindig drága
és városias öltözékben látta Rosaleent, aki feszélyezetten mozgott ezekben a ruhákban... mint egy manöken, gondolta Rowley, aki olyan ruhát mutat be, amelyik
nem az övé, hanem a cégé, amely alkalmazza. Ezen a délutánon azonban a széles
parasztcsíkos, vidám színekben Rowley mintha egy új Rosaleen Cloade-ot ismert
volna meg. Szembetűnőbb volt ír származása, göndör, fekete haj, a "kormos szempillájú" szép kék szem. A hangja is lágyabb ír tónust vett föl, elhagyta a megszokott, óvatos, kissé affektált hanghordozást. - Olyan szép idő van ma délután - mondta Rosaleen. - Kijöttem sétálni egy kicsit. David Londonba ment - tette hozzá. Némi bűntudattal mondta, aztán elpirult, és a retiküljéből cigarettatárcát vett elő. Megkínálta Rowleyt, aki megrázta a fejét, és gyufa után nézett, hogy tüzet adjon Rosaleennek. Rosaleen közben sikertelenül pattintgatta drága arany öngyújtóját. Rowley elvette tőle, és egy határozott mozdulattal meg-gyújtotta. Mikor Rosaleen odahajolt, hogy rágyújtson, Rowley észrevette, milyen hosszú és sötét a szempillája. Gordon bátyó tudta, mit csinál... - gondolta. - Micsoda szép kis üsződ van a fölső réten! Rowley elámult Rosaleen érdeklődésén, és a gazdaságról kezdett mesélni. Meglepte ez a szemmel
láthatóan őszinte érdeklődés, de még jobban meglepte az, hogy Rosaleen mennyire
tájékozott a gazdaság dolgaiban. Bennfentesként beszélt a vajkészítésről és a tejtermékekről. - Egészen jó gazdafeleség lennél, Rosaleen! - mondta Rowley mosolyogva. Rosaleen arcáról lehervadt az élénkség. - Volt egy tanyánk... - mondta - Írországban... még mielőtt idejöttem... mielőtt... - Mielőtt színésznő lettél? Rosaleen csendes sóvárgással és egy csipetnyi - Rowleynak legalábbis úgy
tűnt - bűntudattal felelt: - Nem volt olyan régen... még jól emlékszem mindenre. - Aztán jókedvűen hozzátette: - Meg tudnám ám fejni a teheneidet, Rowley! Mintha
teljesen más Rosaleen volna... Mit szólna vajon David Hunter, ha hallaná a paraszti múltra utaló elejtett megjegyzéseket? Aligha örülne, gondolta Rowley. David azon igyekszik, hogy régi, nemesi származású földbirtokos család sarjának
tüntesse fel kettejüket. Rowley azonban úgy vélte, a Rosaleen-féle változat közelebb áll az igazsághoz. Egyszerű paraszti élet, aztán a színpad vonzása, vándortársulattal Dél-Afrikában, házasság ... elszigeteltség Közép-Afrikában... menekülés... aztán nem tudni, hogy mi... végül házasságkötés New Yorkban

egy
milliomossal. Hát bizony hosszú utat tett meg Rosaleen Cloade az írországi tehénkék fejése óta! Mégis, ahogy elnézte a lányt, alig tudta elhinni, hogy egyáltalán elindult ezen az úton. Arca, azzal az ártatlan, kissé együgyű kifejezéssel, olyan ember arca volt, akinek nincs múltja. Ráadásul nagyon fiatalnak is látszott... jóval fiatalabbnak huszonhat événél. Volt valami megható benne, ugyanolyan szánalmas volt, mint a kisborjak, amelyeket Rowley
aznap reggel a mészároshoz vitt. Szakasztott olyan pillantást vetett Rosaleenre, mint reggel a borjakra. Szegény kis jószágok, gondolta, milyen kár, hogy le kell vágni őket... Rosaleen szemébe riadalom költözött. - Mire gondolsz, Rowley? - kérdezte szorongva. - Meg akarod nézni a gazdaságot és a tejfeldolgozót? - Jaj, nagyon szeretném. Rowley elszórakozott Rosaleen érdeklődésén, mig körbevezette a
gazdaságban. Mikor azonban a végén felajánlotta, hogy csinál neki egy csésze
teát, a fiatalasszony szeme megtelt riadalommal. - Nem, nem... köszönöm, Rowley... inkább hazamegyek. - Az órájára nézett. - jaj! Milyen késő van! David az 5.20-as vonattal jön vissza. Nem fogja tudni, hol vagyok. Most már... sietnem kell. - Szégyenlősen hozzátette: - Olyan jól éreztem magam, Rowley. Ami igaz is, gondolta Rowley. Tényleg jól érezte magát. Természetes lehetett... Egyszerű, mesterkéletlen önmaga. Látszik, hogy fél a bátyjától. David a család esze. És Rosaleennek ma kimenője volt... igen, ez az! Kimenője, mint egy cselédlánynak! A
gazdag Mrs. Gordon Cloade-nak! Zordonan elmosolyodott, ahogy a kapunál állva a
domboldalon fölfelé, Furrowbank irányába siető Rosaleent nézte. Épp mielőtt Rosaleen a forgókereszthez ért volna, egy férfi jött át a forgón. Rowley az első pillanatban azt hitte, David az, de ez a férfi magasabb volt és testesebb. Rosaleen átszökkent a forgón, s tempója szinte futássá fokozódott. Igen, Rosaleennek kimenője volt... ő pedig elpocsékolt egy órát a drága idejéből! De lehet, hogy nem is volt időpocsékolás. Rosaleen mintha kedvelné. Ami jól jöhet még egyszer. Szép kis teremtés... az, és szépek voltak a kisborjak is ma reggel... Szegény kis jószágok. Ahogy ott állt gondolataiba merülve, egyszer csak egy hang riasztotta fel. Rowley fölkapta a fejét. A kapu túloldalán, a gyalogúton egy széles nemezkalapos, nagydarab férfi állt, vállára vetett hátizsákkal. - Errefelé visz az út Warmsley Vale-be? Mikor Rowley rábámult, megismételte a kérdést. Rowley nagy nehezen összeszedte a gondolatait. - Igen,
menjen tovább az ösvényen... át a következő mezőn. Mikor az úthoz ér, forduljon
balra, és körülbelül három perc múlva a faluhoz ér. Több száz-szor válaszolt már ugyanezekkel a szavakkal ugyanerre a kérdésre. Mikor az emberek az állomásról
jövet elindulnak az ösvényen, megmásszák a dombot, s a túloldalon leereszkedve

nyoma sincs úti céljuknak, mert a Blackwell Copse eltakarja Warmsley Vale-t a szemük elől, elbizonytalanodnak. A falu megbújik egy völgyteknőben, csak templomtornyának csúcsa látszik ki. A következő kérdés már nem volt annyira szokványos, de azért Rowley gondolkodás nélkül válaszolt rá. - A Szarvas és a Csörgősipka. Inkább a Szarvast ajánlanám. Bár mindkettő egyformán jó... vagy
rossz. Szerintem biztosan kap szobát. A kérdés miatt figyelmesebben megnézte
beszélgetőtársát. Manapság ugyanis az emberek előre foglalnak szobát, ha valahová igyekeznek... A férfi magas volt, arca napbarnított, szakállas, a szeme feltűnően kék. Negyven körül járt, és a maga keménykötésű, kissé hányaveti módján még jóképű is. Bár az arca talán nem túlzottan kellemes. A tengerentúlról jöhetett, gondolta Rowley. Kissé orrhangon beszélt, ami a gyarmati angol akcentusra jellemző, vagy rosszul hallotta? Furcsa, az arca mintha ismerős volna ... Hol látta ezt az arcot, vagy egy nagyon hasonlót? Mig sikertelenül küszködött a rejtély megoldásán, az idegen meghökkentette a következő kérdéssel
: - Meg tudná mondani, hogy van-e itt a közelben egy Furrowbank nevű ház? - Hogyne. Fent a dombon - válaszolt lassan Rowley. - Ha a vasútállomástól a
gyaloguton jött, el is ment mellette. - Igen... arra jöttem. - A férfi megfordult, és fölnézett a dombra. - Ezek szerint az az... az a nagy, fehér, új ház. - Igen, az az. - Nagy házat visznek - mondta a férfi. - Biztos sokba kerül a fenntartása. Pokoli sokba, gondolta Rowley. Ráadásul a mi pénzünkből fizetik... Elöntötte a düh, s egy pillanatra megfeledkezett róla, hogy hol van .. . Aztán hirtelen magához tért, és látta, hogy az idegen különös, töprengő kifejezéssel néz fel a dombra. - Ki lakik ott? - kérdezte. - Bizonyos... Mrs. Cloade? - Igen - felelte Rowley. - Mrs. Gordon Cloade. Az idegen felvonta a szemöldökét. Mintha csöndesen mulatott volna magában. - Á, Mrs. Gordon Cloade -
mondta. - De jó neki ! Aztán odabiccentett Rowleynak. - Köszönöm, pajtás. - Megigazította a hátizsákját, és nagy léptekkel továbbment Warmsley Vale felé. Rowley lassan befordult az udvarba. Még mindig töprengett valamin. Hol a pokolban láthatta már ezt a fickót? Aznap este fél tíz körül Rowley félretolta a halom nyomtatványt, amellyel a konyhaasztalt telerakta, és fölállt. Szórakozottan Lynn fényképére nézett, amely a kandallópárkányon állt, aztán komor arccal kiment a házból. Tíz perc múlva benyitott a Szarvas söntésébe. Beatrice Lippincott köszönésként rámosolygott a pult mögül. Mr. Rowley Cloade
bizony jóvágású férfi, gondolta. Rowley egy korsó sör mellett az ilyenkor szokásos eszmecserét folytatta az egybe- gyűlt társasággal, elmarasztaló megjegyzéseket tettek a kormányra, az időjárásra és a termésre. Aztán közelebb
húzódott Beatrice-hez, és halkan megkérdezte: - Megszállt maguknál egy idegen?
Nagydarab férfi. Széles kalapban. - Igen, Mr. Rowley. Hat körül jött. Arra

gondol? Rowley bólintott. - A házam előtt ment el. Megkérdezte az utat. - Az lesz az. Idegennek látszik. - Szeretném tudni, hogy kicsoda - mondta Rowley. Beatrice-re nézett, és mosolygott. Beatrice visszamosolygott rá. - Ha csak ez a kívánsága, Mr. Rowley, ezt könnyű teljesíteni. Benyúlt a pult alá, és egy vastag, bőrkötéses könyvet húzott elő. Abba írták a vendégek nevét. Kinyitotta a legfrissebb bejegyzéseknél. Utolsónak ez állt: Enoch Arden. Fokváros. Brit állampolgár.

9

Szép reggel volt. A madarak énekeltek, és Rosaleen, amikor drága parasztruhájában lement reggelizni, boldognak érezte magát. A kétségek és félelmek, amelyek az utóbbi időben nyomasztották, mintha eloszlottak volna. David jó hangulatban volt, nevetett és csipkelődött vele. Előző napi londoni látogatása eredményesnek bizonyult. A reggeli jó volt, és szépen szolgálták föl. Éppen befejezték, amikor megjött a posta. Hét-nyolc levél érkezett Rosaleennek.
Számlák, jótékonysági kérelmek, néhány helyi meghívás - semmi különösebben
érdekes. David félretett két számlát, és kinyitotta a harmadik borítékot. A levelet, akárcsak a borítékon a címzést, nyomtatott betűkkel írták. Kedves Mr. Hunter! Azt hiszem, jobb, ha inkább Önhöz fordulok, mint a húgához, "Mrs. Cloade"-hoz, tekintve, hogy a levél tartalma esetleg megrázkódtatást jelentene számára. Röviden: híreim vannak Robert Clnderhay kapitányról, amelyeket a húga
talán örömmel hallana. A Szarvasban szálltam meg, és ha fölkeresne ma este,
örömmel beszélném meg (önnel a dolgot. üdvözlettel ENOCH ARDEN Fojtott kiáltás
tört elő David torkából. Rosaleen mosolyogva fölnézett, aztán arckifejezése riadttá vált. - David .. . David . . . mi van? David szó nélkül feléje nyújtotta a levelet. Rosaleen elvette és elolvasta. - De .. . David . .. én ezt nem értem . .. mit jelent ez? - Tudsz olvasni, nem? Rosaleen félénken fölpillantott rá. - David... ez azt jelenti... mihez kezdünk most? David a homlokát ráncolta - gyors, előrelátó agyában már tervek alakultak. - Jól van, Rosaleen, nem kell izgulnod. Majd én elintézem . .. - De ez azt jelenti, hogy...? - Ne izgulj, kisanyám. Bízd rám. Figyelj, a következőket fogod csinálni. Azonnal becsomagolsz, és fölmész Londonba. A lakásba mész... és ott maradsz, amíg nem
értesítelek. Érted? - Igen. Igen, persze, hogy értem, de, David... - Tedd, amit mondok, Rosaleen. - Rámosolygott. Kedvesen, megnyugtatóan. - Menj, és csomagolj.
Kiviszlek az állomásra. Még eléred a 10.32-est. Mondd meg a házban a portásnak,
hogy senkit sem fogadsz. Ha bárki keresne, mondja azt, hogy nem vagy a városban.

Adj neki egy fontot Érted? Rajtam kívül senkit nem engedhet föl hozzád. - Jaj! - Rosaleen arcához kapta a kezét. Szép szeme ijedten nézett Davidre. - Ne aggódj,
Rosaleen... bár kicsit kényes a dolog. És tudom, hogy te nem sokat érsz kényes helyzetekben. De nyugodtan rám bízhatod, nem akarom, hogy itt légy. Szabad kezet
akarok, ennyi az egész. - Nem maradhatnék itt, David? - Hogy képzeled, Rosaleen?
Legyen egy kis eszed. Szabad kezet kell kapnom, hogy elbánjak ezzel a fickóval,
bárki légyen is . . . - Nem gondolod, hogy ez... hogy ez... - Pillanatnyilag semmit se gondolok - mondta nyomatékosan David. - Az első az, hogy te eltűnj
innen. Aztán majd meglátom, hogy állunk. Na, menj... légy jó kislány, ne vitatkozz! Rosaleen megfordult, és kiment a szobából. David komor tekintettel nézte a levelet. Nagyon diplomatikus ... udvarias . .. jól megfogalmazott... bármit jelenthet. Lehet őszinte, féltő gondosság egy kínos szituációban. Lehet burkolt fenyegetés. Újra meg újra elolvasta a kifejezéseket: "híreim vannak Robert Clnderhay kapitányról...", "jobb, ha inkább Önhöz fordulok... "örömmel beszélném meg Önnel a dolgot" . "Mrs. Cloade". A fenébe is, nem tetszik neki az
az idézőjelbe tett "Mrs. Cloade"... Megnézte az aláírást. Enoch Arden. Valami motoszkált az agyában... valami irodalmi emlék... egy verssor. Amikor David este bement a Szarvas halljába, szokás szerint senkit sem talált ott. A bal oldali ajtóra ez volt kiirva: "Kávézó", a jobb oldalira: "Társalgó". Egy távolabbi ajtón ez a rideg felirat állt: "Csak szállóvendégek részére". Jobbra folyosó vezetett a söntésbe, ahonnan zsivajgás szűrődött ki. Egy kis üvegkalitkára kiirták, hogy "Iroda", tolóablaka mellé pedig csengőt szereltek. David tapasztalatból tudta, hogy néha négyszer- ötször is meg kell nyomni a csengőt, mire valaki veszi magának a fáradságot és odajön, hogy meghallgassa az embert. A
rövid étkezési időt kivéve a Szarvas hallja olyan néptelen volt, mint Robinson Crusoe szigete. Ezúttal, David harmadik csengetésére, feltornyozott, aranyszőke
frizuráját igazgatva Miss Beatrice Lippincott bukkant fel a söntésből nyíló folyosón. Bebújt az üvegkalitkába, és bájmosollyal üdvözölte Davidet. - Jó estét, Mr. Hunter. Az évszakhoz képest kissé hideg az idő, nem? - Igen ... azt hiszem. Lakik itt egy bizonyos Mr. Arden? - Lássuk csak - mondta Miss Lippincott, mint aki nem tudja kapásból (ezzel az eljárással igyekezett hangsúlyozni a Szarvas jelentőségét). - Á, igen. Mr. Enoch Arden. 5-ös szoba. Első emelet. Nem tévesztheti el, Mr. Hunter. Fölmegy a lépcsőn, de aztán nem megy végig a folyosón, hanem elkanyarodik balra, és lemegy három lépcsőt. David
követte a bonyolult útbaigazítást. Bekopogott az 5-ös szoba ajtaján, mire kiszólt egy hang : - Tessék. David belépett, és becsukta maga mögött az ajtót. - Lily! - kiáltott az irodából kijövet Beatrice Lippincott. Egy kissé dülledt

szemű, tátott szájú lány válaszolt vihogva a hívásra. - Elboldogulsz egy kicsit egyedül, Lily? Utána kell néznem az ágyneműnek. - Hát persze, Miss Lippincott -
mondta Lily vihogva, és viharos sóhajjal hozzátette: - Szerintem Mr. Hunter csuda jóképű! - Á, sok ilyen típust láttam a háborúban - mondta Miss Lippincott, és életuntan sóhajtott. - Fiatal pilótákat meg hasonlókat a légi támaszpontról. Az ember sosem lehetett meg-győződve, hogy a csekkjeiknek van fedezete. Olyan
magabiztosak voltak, hogy sokszor jobb meg-győződésünk ellenére váltottuk be a
dolgaikat. De én persze különc vagyok e tekintetben, Lily, mert az én szememben
az a legfontosabb, ha valaki jó családból való. Az mindennél többet ér. És szerintem az úriember akkor is úriember, ha traktoron ül. - És e talányos kijelentéssel otthagyta Lilyt, és fölment a lépcsőn. Az 5-ös szobában David Hunter megállt az ajtónál, és szemügyre vette a vendéget, aki Enoch Arden néven
jelentkezett be. Negyven körüli férfi volt, látszott rajta, hogy a fél világot bejárta, hogyvalahajobb napokat látott, és hogy általában véve kemény legény. Így összegezte David a benyomásait. Első látásra nem lehetett többet megtudni
róla. Igencsak rejtélyes volt. - Helló - köszöntötte Arden. - Maga Hunter? Jó. Üljön le. Mit iszik? Whiskyt? David észrevette, hogy a férfi már kényelembe helyezkedett. Kisebb palackármádia, a kandallóban tűz lobog ezen a hűvös tavaszi
estén. A férfi ruhája nem angol szabású, de úgy viseli, ahogy az angolok. A kora is megfelelő... - Köszönöm - mondta David. - Egy korty whiskyt kérek. - Szóljon, ha elég. - Szóltam. Ne túl sok szódával. Olyanok voltak, mint a kutyák - helyezkedtek, merev háttal, felborzolt nyakszőrrel keringtek egymás körül, készen arra, hogy barátságosak legyenek, vagy hogy vicsorogjanak és harapjanak.
- Proszit - mondta Arden. - Proszit. Letették a poharakat, pihentek egy kicsit. Az első menetnek vége. Aztán a magát Enoch Ardennak nevező férfi megkérdezte : -
Meglepődött, mikor megkapta a levelem? - Őszintén szólva, egyáltalán nem értem -
felelte David. - Ne-em... ne-em... hát lehet, hogy nem. - Ha jól értettem - folytatta David -, ismerte a húgom első férjét, Robert Clnderhayt. - Igen, nagyon jól ismertem Robertet. - Arden mosolygott, és füstfelhőket eregetett lomhán a levegőbe. - Amennyire bárki egyáltalán ismerhette. Maga, ugye, nem
ismerte személyesen? - Nem. - Talán jobb is. - Ezt hogy érti? - csattant fel David. - Hát csak úgy, drága cimborám - felelt könnyedén Arden -, hogy így minden sokkal egyszerűbb. Elnézését kérem, hogy idefárasztottam, de gondoltam,
jobb, ha teljesen kihagyjuk... - Elhallgatott, aztán folytatta: -... Rosaleent a

dologból. Szükségtelen lenne fölöslegesen fájdalmat okozni neki. - Rátérne a lényegre? - Hogyne, hogyne. Nos tehát, felmerült valaha magában... hogy is mondjam... az, hogyvalami... szóval... hogyvalami bűzlik Clnderhay halála körül? - Ezt meg hogy a fenébe érti? - Hát, tudja, Clnderhaynek kissé furcsa ötletei voltak. Lehet, hogy lovagiasságból tette... persze lehetett rá egészen más oka is... de tegyük fel, hogy pár évwel ezelőtt egy adott pillanatban bizonyos előnye származott abból, hogy halottnak higgyék. Jól tudott bánni a bennszülöttekkel... értett a nyelvükön. Nem volt számára probléma, hogy elterjesszen egy tetszőleges mennyiségű részlettel alátámasztott, valószínűen hangzó mesét. Mindössze annyit kellett tennie, hogy vagy ezer mérfölddel odébb
felbukkan - más néven. - Ez számomra túlságosan fantasztikus feltételezés - mondta David. - Igen? - Arden mosolygott. Előrehajolt, és megkoppintotta David térdét. - És mi van, ha igaz, Hunter? Hm? Mi van, ha igaz? - Cáfolhatatlan bizonyítékot követelek. - Igen? Hát persze tökéletesen cáfolhatatlan bizonyíték, az nincs. De mi volna, ha Clnderhay esetleg megjelenne itt... Warmsley Vale-ben?
Hogy tetszene ez magának mint bizonyíték? - Legalább meg-győző lenne - felelte
David szárazon. - No persze, meg-győző lenne . .. de kissé kínos is... úgy értem, Mrs. Gordon Cloade számára. Mert akkor, ugyebár, nem lehetne Mrs. Cloade.
És ez bizony kellemetlen lenne. Magának is be kell vallania, hogy kissé kellemetlen lenne, nem? - A húgom teljesen jóhiszeműen ment férjhez másodszorra
- mondta David. - Persze hogyjóhiszeműen, kedves cimborám. Persze hogy
jóhiszemüen. Ezt egy percig se vitatom. A bírónak is ez lenne a véleménye. Ott igazán nem hibáztatná senki. - A bírónak? - kérdezte David élesen. - Bigámiára gondoltam - tette hozzá a másik szinte bocsánatkérően. - Hová akar kilyukadni? -
kérdezte David vadul. - Ne izgassa föl magát, öregem. Csak szeretném, ha összedugnánk a fejünket, és eldöntenénk, hogy mi a legjobb..- mármint a húgának.
Senki nem akar itt holmi alantas szenzációt. Clnderhay... nos, Clnderhay mindig lovagias pasas volt. - Arden elhallgatott egy pillanatra. - És most is az... - Most? - kérdezte David élesen. - Jól hallotta. - Csak nem azt akarja mondani, hogy Robert Clnderhay él? Hol van most? Arden előrehajolt, hangja bizalmassá
vált. - Tényleg akarja tudni, Hunter? Nem lenne jobb, ha nem tudná? Tegyük fel, hogy maga és a húga úgy tudja, Clnderhay meghalt Afrikában. Jól van. Ha pedig
él, nem tudja, hogy a felesége újra férjhez ment, a leghalványabb fogalma sincs róla. Mert ha tudná, már rég jelentkezett volna ... Rosaleen ugyanis sok pénzt örökölt a második férjétől - és ha a dolog így áll, természetesen semmi sem illeti meg a vagyonból... Clnderhay ugyanis végtelenül becsületes ember...

Biztosan nem hagyta volna annyiban, hogy a felesége hamis jogcímen örököljön
pénzt. - Szünetet tartott, aztán folytatta: - De most vegyük azt a variációt,
hogy Clnderhay nem tud a maga húga második házasságáról. Viszont bajban van
szegény... nagy bajban. - Hogyhogy bajban van? Arden ünnepélyesen ingatta a
fejét. - Az egészségével van baj. Gyógykezelésre lenne szüksége... Különleges
kúrára... ami, sajnos, kissé sokba kerül. Az utolsó két szót olyan óvatosan
ejtette ki, mintha különleges kategóriába tartoznának. Ez volt az a két szó,
amelyre David Hunter öntudatlanul várt. Rá is kérdezett: - Sokba kerül? -
Sokba... sajnos semmit sem adnak ingyen. És Clnderhay, a szegény ördög, a szó
szoros értelmében nyomorog. - Aztán hozzátette : - Gyakorlatilag semmije sincs
azon kívül, ami rajta van . .. David szeme villámgyorsan körülpásztázta a
szobát. A széken csak egy hátizsák lógott. Bőrönd sehol. - Nem hiszem, hogy
Robert Clnderhay az a lovagias úr volna, akinek maga feltünteti - mondta, és
hangja nem volt kellemes. - Pedig az volt valaha - biztosította róla a másik. -
De tudja, az élet cinikussá teszi az embert. - Abbahagyta, aztán szelíden
hozzátette. - Gordon Cloade elképesztően gazdag volt. És a túlságosan nagy
gazdagság bizony felkelti az ember alantas ösztöneit. David Hunter felállt. - A
válaszom a következő: menjen a fenébe! - Igen, gondoltam, hogy ezt fogja mondani
- jegyezte meg Arden higgadtan és mosolyogva. - Tudja, mi maga? Egy
rohadt zsaroló. Nagy kedvem lenne felkérni, hogy csak tessék, folytassa. - És
teregessem ki a kártyáimat? Csodás bátorság! De alig hinném, hogy tetszene, ha
engedelmeskednék a felszólításának. No nem mintha szándékomban állna. Ha magának
nem kell, van rá más vevő. - Ezt hogy érti? - Hát a Cloade-ok. Tételezzük fel,
hogy beállítok hozzájuk, és azt mondom: "Elnézést kérek, de érdekelné önöket,
hogy a néhai Robert Clnderhay él és virul?" No hiszen, kapva kapnának rajta! -
Belőlük aztán semmit se húzna ki - vetette oda David gúnyosan. - Le vannak égve
mind, egytől egyig. - Igen ám, de létezik olyan, hogy előzetes megegyezés.
Ennyit meg ennyit készpénzben, azon a napon, amelyen bizonyítást nyer, hogy
Clnderhay él, hogy Mrs. Gordon Cloade még mindig Mrs. Robert Clnderhay, és hogy
következésképpen Gordon Cloade-nak a házasságkötése előtt készített végrendelete
érvényes... David jó néhány másodpercig némán ült, aztán egyenesen megkérdezte:
- Mennyit? Ugyanolyan egyenes volt a válasz: - Húszezret! - Szó sem lehet róla!
A húgom nem nyúlhat a tőkéhez, csak a kamatot kapja. - Akkor tízet. Ennyit
könnyen összeszedhet. Vannak ékszerei, igaz? David hallgatott. Aztán

váratlanul
azt mondta: - Rendben van. A másik egy pillanatra mintha tanácstalan lett volna. Mintha meglepné a könnyű győzelem. - Ne csekken - mondta. - Készpénzben kérem. -
Időt kell adnia... hogy összeszedjük a pénzt. - Kap negyvennyolc órát. - Legyen a következő kedd. - Rendben van. Ide hozza a pénzt. - És mielőtt David szólhatott volna, hozzátette: - Ne higgye, hogy egy magányos csalitban vagy egy
elhagyott folyóparton fogoktalálkozni magával. Ide hozza a pénzt-ide, a Szarvasba - jövő kedden, este kilenckor. - Bizalmatlan egy fickó maga, mi? - Nem
egykönnyen vernek át. Ismerem a magafajtákat. - Akkor, ahogy mondta. David
kiment a szobából, és le a lépcsőn. Arca szederjes volt a dühtől. Beatrice Lippincott kilépett a 4-es számmal jelölt szobából. A 4-es és az 5-ös szoba között ajtó volt, amelyet az 5-ös szoba lakói aligha vehettek észre, mivel közvetlenül az ajtó előtt egy szekrény állt. Miss Lippincott orcája kipirult s a szeme csillogott a kellemes izgalomtól. Remegő kézzel igazgatta tornyos frizuráját. Első könyv

10

Az előkelő Mayfair negyedben álló Shepherd's Court hatalmas bérház volt, luxusszolgáltatást nyújtó lakásokkal. Bár az épület nem sérült meg a bombázáskor, mégsem tudták fönntartani a háború előtti színvonalat. Voltak ugyan
szolgáltatások, de nem valami jók. Azelőtt két egyenruhás portás dolgozott a házban, most csak egy. Az étterem működött, de már csak a reggelit vitték fel a lakásokba. Mrs. Gordon Cloade a harmadik emeleten bérelt lakást. A nappali szobában beépített bárszekrény volt, a két hálószobában gardróbszekrények, a
gyönyörű fürdőszobában csillogott-villogott a csempe és a krómnikkel. David Hunter nagy léptekkel járkált föl-alá a nappaliban, Rosaleen a hatalmas, szögletes kanapén ült, és Davidet figyelte. - Zsarolás! - dünnyögte David. - Zsarolás! Úristen, hát olyan ember vagyok én, akit csak úgy meg lehet zsarolni?! Rosaleen rémülten, zavartan rázta meg a fejét. - Ha tudnám - mondta David -, ha
téngleg tudnám! Boldogtalan kis zokogás hallatszott Rosaleen felől. - Ez a sötétben tapogatózás . .. - folytatta David - ez a bizonytalanság... - Hirtelen Rosaleen felé fordult. - Elvitted azokat a smaragdokat Greatorexhez a Bond Streetre? - El. - Mennyit adott? - Négyezer fontot - felelt reszketeg hangon Rosaleen. - Azt mondta, ha nem adnám el, újra kéne biztosítani őket. - Igen, a drágakövek értéke megkétszereződött. Na jó, össze tudjuk szedni a pénzt. De ha
összeszedjük is, ez csak a kezdet, Rosaleen... és azt jelenti, hogy halálra fog szipolyozni bennünket... kiszívja az utolsó csepp vérünket is! - Jaj, menjünk el

- kiáltott fel Rosaleen -, menjünk el innét... Nem mehetnénk el Írországba... Amerikába... bárhová? David megfordult, és ránézett: - Te aztán könnyen feladod,
Rosaleen. A te mottód: uzsgyi, pucolás! - Helytelen, amit csinálunk -jajveszékelt Rosaleen -, csúnya dolog volt... nagy gonoszság. - Most jössz elő ezzel az ájtatos dumával? Nem tudom elviselni. Biztos helyzetben voltunk, Rosaleen. Életemben először biztos helyzetben voltam - és nem hagyom, hogy
minden kicsússzon a kezemből, érted? Csak ne volna az a sötétben tapogatózás!
Mert ugye tudod, lehet, hogy az egész csak blöff... csakis kizárólag blöff! És Clnderhay nyilván ott van eltemetve Afrikában, ahogy mindig is gondoltuk. Rosaleen megremegett. - Ne, David. úgy megijesztesz. David ránézett, látta az arcán a pánikot, és magatartást változtatott. Odament hozzá, melléje ült, és megfogta hideg kezét. - Ne izgulj - mondta. - Hagyd rám az egészet, és tedd, amit mondok. Ennyit meg tudsz csinálni, nem? Csak tedd pontosan azt, amit mondok. - Mindig azt teszem, David. David elnevette magát. - igen, mindig azt teszed. Majdcsak kivágjuk magunkat valahogy, ne félj. Találok rá módot, hogy ártalmatlanná tegyem ezt a Mr. Enoch Ardent. - Van valami vers, David... egy férfiról, aki visszatér... - Igen - vágott a szavába David. - Épp ez izgat engem is... De a végérejárok a dolognak, ne félj. - Kedd este ... viszed el neki a pénzt? - kérdezte Rosaleen. David bólintott. - Igen, de csak ötezret. Megmondom
neki, hogy ilyen hirtelen nem tudok többet előteremteni. Meg kell akadályoznom, hogy Cloade-ékhoz forduljon. Ami szerintem csak fenyegetés volt, de biztos azért
nem lehetek benne. Elhallgatott, a tekintete tétova lett és révedező. Közben az agya dolgozott, mérlegelte a lehetőségeket. Aztán fölnevetett. Vidám, vakmerő nevetéssel. Voltak - ma már halott mind -, akik fölismerték volna ezt a nevetést... Olyan férfi nevetése volt, aki kockázatos és veszélyes vállalkozásba kezd. Öröm volt benne, és kihívás. - Bízom benned, Rosaleen - mondta. - Hála a
jóistennek, tökéletesen megbízom benned! - Bízol bennem? - Rosaleen kérdőn
ráemelte nagy szemét. - Milyen értelemben? David ismét elmosolyodott. - Abban,
hogy pontosan azt teszed, amit mondok. Ez a titka a sikeres akciónak, Rosaleen.
Az Enoch Arden-akciónak - tette hozzá nevetve.

Rowley kissé meglepve nyitotta ki a nagy, mályvaszínű borítékot. Ki a csuda írhat neki ilyen levélpapíron - és egyáltalán, hogyan jutott hozzá? Az efféle cikkek eltűntek a háború alatt. KEDVES MR. ROWLEY! - olvasta. Remélem, nem

tartja tolakodásnak, hogy levélben fordulok Önhöz, de engedelmével, az az érzésem, hogy olyan dolgok vannak folyamatban, amelyekről tudnia kell. Rowley
értetlenül nézte az aláhúzást. A dolog azzal a beszélgetéssel kapcsolatos, amikor egyik este nálunk járt, és egy bizonyos személy felől tudakozódott. Ha átfáradna a Szarvasba, szívesen elmondanék mindent. Mi itt mindnyájan úgy
érezzük, nagy kár, hogy a Bácsikájuk meghalt, és a pénzével az lett, ami. Remélem, nem haragszik rám, de úgy érzem, feltétlenül tudnia kell arról, hogy mi folyik itt. Üdvözlettel: BEATRICE LIPPINCOTT Rowley töprengve nézte az irományt.
Mi a fene ez az egész? A jó öreg Bea. Világéletében ismerte Beatrice-t. Az apjánál vásárolta a dohányt, és gyakran eltréfálkozott a lánnyal a pult fölött. Jóképű lány volt. Emlékszik rá, hogy egyszer, még gyerekkorában hallott róla valami pletykát, amikor Beatrice egy időre eltűnt Warmsley Vale-ből. Körülbelül egy évig volt távol, állítólag azért, hogy megszülje törvénytelen gyerekét. Talán azért, talán nem. Mindenesetre most igencsak tisztes hölgynek számít, és
nagy erénycsősz. Örökké nyelvel és vihog, de szinte betegesen ügyel az illemre. Rowley fölpillantott az órára. Azonnal elmegy a Szarvasba. A fenébe ezekkel az űrlapokkal. Tudni akarja, mi az, amit Beatrice olyan nagyon el akar mondani. Valamivel nyolc után nyitott be a söntésbe. A szokásos üdvözlésekkel, fejbólintásokkal, "Jó estét, uram"-okkal fogadták. A pulthoz kanyarodott, és egy Guinnesst rendelt. Beatrice sugárzó arccal nézett rá. - Örülök, hogy látom, Mr. Rowley. - Jó estét, Beatrice. Köszönöm a levelét. Beatrice gyors pillantást vetett rá. - Egy perc, és a rendelkezésére állok, Mr. Rowley. Rowley bólintott, töprengve megitta sörét, s közben Beatrice-t nézte, aki befejezte a kiszolgálást. Aztán Beatrice hátrakiabált, mire tüstént megjelent a Lily nevű lány, hogy fölváltsa. Beatrice odasúgta Rowleynak: - Lesz szíves velem jönni, Mr. Rowley? Végigvezette egy folyosón, és beléptek egy "Magánlakás" feliratú ajtón. A szoba parányi volt és zsúfolt, plüss karosszékek voltak benne, egy üvöltő rádió, egy csomó porcelán dísztárgy, az egyik szék támláján pedig egy odadobott, kissé ütött-kopott pierrot-baba. Beatrice Lippincott elzárta a rádiót, és az egyik plüss karosszékre mutatott. - Igazán nagyon örülök, hogy eljött, Mr. Rowley, és remélem, nem veszi rossz néven, hogy írtam, de egész hétvégén ezen morfondíroztam, és amint írtam, tényleg úgy érzem, hogy tudnia
kell róla, mi folyik itt. Boldognak és fontoskodónak látszott, nyilvánvalóan elégedett volt önmagával. Rowley mérsékelt kíváncsisággal megkérdezte: - És mi
folyik? - Nos, Mr. Rowley, ugyebár ismeri azt az úriembert, aki a minap megszállt nálunk... azt a bizonyos Mr. Ardent, akiről kérdezősködött. - Igen. - A rákövetkező este történt. Bejött Mr. Hunter, és kereste. - Mr. Hunter? Rowley érdeklődve felegyenesedett. - Igen, Mr. Rowley. Mondtam, hogy az 5-ös szobában
lakik, mire Mr. Hunter bólintott, és egyenesen fölment. Be kell vallanom, hogy

meglepett a dolog, mert ez a Mr. Arden egy szóval sem említette, hogy ismer valakit Warmsley Vale-ben, én pedig magától értetődőnek vettem, hogy idegen a
falunkban, és senkit sem ismer. Mr. Hunter nagyon rosszkedvűnek látszott, mintha
történt volna valami, ami fölidegesítette, amit akkor persze még nem tudtam mire vélni. Abbahagyta, hogy lélegzetet vegyen. Rowley nem szólt, csak figyelt. Soha senkit nem siettetett. Ha valaki szép komótosan szereti csinálni azt, amit csinál, neki nincs ellene kifogása. Beatrice méltóságteljesen folytatta: - Egy kicsit később úgy adódott, hogy a törülközők és az ágyneműk végett föl kellett mennem a 4-es szobába. Ez az 5-ös melletti szoba, és a kettő között történetesen
ajtó van ... amit az 5-ös-ből nem lehet látni, mert egy nagy szekrény áll előtte, úgyhogy egyáltalán nem látszik. Az ajtó persze mindig csukva van, de mikor fölmentem, véletlenül nyitva volt egy kicsit... de higgye el, fogalmam sincs róla, hogy ki nyitotta ki! Rowley most sem szólt, csak bólintott. Beatrice nyitotta ki, gondolta. Kíváncsi volt, és azért ment föl a 4-esbe, hogy megtudja, amit megtudhat. - És tudja, Mr. Rowley, akaratlanul is hallottam, miről van szó. És csak egy hajszál tartott vissza attól, hogy hanyatt ne vágódjam. Hát bizony jó vastag hajszál lehetett az, gondolta Rowley. Szenvtelen, majdhogynem bamba
arccal hallgatta végig Beatrice tömör beszámolóját a kihallgatott beszélgetésről. Beatrice befejezte, és reménykedve várt. Jó két percbe telt, mire Rowley magához tért révületéből. Akkor fölállt. - Köszönöm, Beatrice - mondta. - Nagyon köszönöm. És ezzel kiment a szobából. Beatrice kissé csalódottan nézett utána. Mr. Rowley igazán szólhatott volna valamit, gondolta.

A Szarvasból kijövet Rowleyt önkéntelenül hazafelé vitte a lába, de pár száz méter után hirtelen megtorpant, sarkon fordult, és elindult visszafelé. Agya lassan dolgozott föl minden újat, és túl az első megdöbbenésen, amelyet Beatrice
szavai okoztak, most kezdte csak igazán megérteni a lényeget. Ha igaz az, amit Beatrice kihallgatott - márpedig Rowley nem kételkedett benne, hogy lényegét tekintve az -, akkor olyan helyzet állt elő, amely a Cloade család valamennyi tagját közelről érinti. Az ügy Jeremy bácsi kezében lenne a legjobb helyen. Jeremy Cloade mint jogász tudni fogja, hogyan lehetne hasznot húzni ebből a meglepő értesülésből, és azt is fogja tudni, hogy milyen lépéseket kell tenni. Bár Rowley szeretett volna maga akcióba lépni, kissé vonakodva, de azért belátta, hogy sokkal jobb az ügyet egy ravasz, tapasztalt ügyvédre bízni. És minél hamarább jut az információ Jeremy birtokába, annál jobb, következésképpen
Rowley egyenesen Jeremy Fő utcai háza felé irányította lépteit. A kis cselédlány, aki ajtót nyitott, közölte, hogy Mr. és Mrs. Cloade még vacsoráznak.

Bevezette volna az ebédlőbe, de Rowley nem akarta, és azt mondta, inkább Jeremy
dolgozószobájában várja meg, amíg a vacsorát befejezik. Francest nem akarta
bevonni a megbeszélésbe. Amíg konkrétan el nem döntik, hogy mit csináljanak,
jobb, ha minél kevesebben tudnak a dologról. Nyugtalanul járkált föl-alá Jeremy
dolgozószobájában. A sima tetejű íróasztalon egy "Néhai Sir William Jessamy"
címkéjű bádog iratdoboz állt. A polcokon vastag jogi könyvek sorakoztak. Volt
egy régi fénykép Francesról estélyi ruhában, egy másik fénykép az apjáról, Lord
Edward Trenton-ról lovaglóruhában. Az íróasztalon pedig egy egyenruhás
fiatalember arcképe - a háborúban elesett Anthonyé. Jeremy fiáé. Rowley arca
fájdalmasan megrándult. Elfordult, leült egy székre, és inkább Lord Edward
Trenton képét nézte. Ugyanakkor az ebédlőben Frances megkérdezte a férjét: -
Vajon mit akar Rowley? - Bizonyára nem boldogul valami kormányrendelettel -
felelte fáradtan Jeremy. - A gazdákjó, ha az egynegyedét megértik azoknak az
űrlapoknak, amelyeket ki kell tölteniük. És Rowley lelkiismeretes fiatalember.
Biztosan idegeskedik miattuk. - Rendes fiú - mondta Frances -, de elképesztően
lassú. Tudod, az az érzésem, hogy nem valami jól állnak a dolgok közte és Lynn
között. Jeremy üres tekintettel motyogott: - Lynn . . . ó, igen, persze. Bocsáss
meg, de . . . úgy látszik, képtelen vagyok koncentrálni. Tudod, a feszültség . .
. Frances gyorsan félbeszakította. - Ne gondolj rá. Minden rendbe jön.
Hidd el. - Néha megijedek tőled, Frances. Olyan borzasztóan meggondolatlan vagy.
Nem vagy tisztában azzal... - Mindennel tisztában vagyok. És nem félek. Az az
igazság, Jeremy, hogy még élvezem is... - Épp ez aggaszt engem, kedvesem -
mondta Jeremy. Frances elmosolyodott. - Gyere - mondta. - Ne várakoztasd meg
túlságosan ezt a pásztori lelkületű fiatalembert. Menj, segíts neki kitölteni az
ezeregyszázkilencvenkilences vagy hányas űrlapot. De mikor kiléptek az
ebédlőből, hallották, hogy a bejárati ajtó becsapódik. Edna bejött, és
jelentette, hogy Mr. Rowley azt üzeni, nem vár, és hogy semmi különöset nem akart.

13

Azon a bizonyos kedd délutánon Lynn Marchmont hosszú sétára indult. Egyre nyugtalanabb
volt, egyre elégedetlenebb önmagával, és szükségét érezte, hogy alaposan átgondolja problémáit.
Már jó néhány napja nem látta Rowleyt. Bár az
után a kissé viharos elválás után, amikor megkérte, hogy adjon kölcsön

ötszáz fontot, még
rendszeresen találkoztak, Lynn közben rájött, hogy
ésszerűtlen volt a követelése, és hogy Rowleynak
igenis jogában állt visszautasítani. Az ésszerűség
azonban távol áll a szerelmesektől. Külsőre minden ugyanolyan volt közte és Rowley között, lelke
mélyén azonban Lynn közel sem volt olyan biztos
a dologban. Elviselhetetlenül egyhangúnak találta
az elmúlt napokat, azt azonban még véletlenül
sem vallotta volna be magának, hogy a napok
egyhangúságának köze lehet David Hunter és a
húga hirtelen londoni utazásához. Annyit azért
beismert nagy bánatosan, hogy David izgalmas
ember...
Ami a rokonságát illeti, mindnyájukat elviselhetetlenül terhesnek találta. Az anyja remek, jó
hangulatban volt, és aznap az ebédnél azzal bosszantotta fel Lynnt, hogy bejelentette: megpróbál
másodkertészt találni. - Az öreg Tom egyszerűen
nem boldogul egymaga.
- De anyukám, nem engedhetjük meg magunknak! - kiáltott fel Lynn.
- Ostobaság. Azt hiszem, Gordon egészen odáig volna, ha látná, milyen elhanyagolt a kert.
Annyira kényes volt mindig a virágszegélyre, a rendszeres fűnyírásra és hogy az ösvények rendben
legyenek tartva . .. és nézd csak meg most. Úgy
érzem, Gordon is szeretné, ha megint rendben
lenne minden.
- Még akkor is, ha a pénzt hozzá az özvegyétől
kell kölcsönkérnünk.
- Mondtam neked, Lynn, hogy Rosaleen igazán
nem lehetett volna rendesebb. Azt hiszem, tökéletesen megértette az álláspontomat. A számlák
kifizetése után szép egyenlegem maradt a bankban. És szerintem egy másodkertész valójában
megtakarítás lenne. Gondolj csak arra, mennyi
zöldséget termeszthetnénk.
- Rengeteg zöldséget vehetünk heti három
fontnál lényegesen olcsóbban.
- Azt hiszem, ennél kevesebbért is kaphatnánk
valakit, kislányom. Sokan csak most szereltek le,
és munkát keresnek. Legalábbis ezt írja az újság.
- Kétlem, hogy ilyet találsz Warmsley Vale-ben...
vagy akár Warmsley Heathben - jegyezte
meg Lynn szárazon.
És bár az ügy ennyiben maradt, nem hagyott

nyugtot Lynn-nek, hogy az anyja ezentúl rendszeresen akar számítani Rosaleen anyagi
támogatására. Állandóan David csúfondáros megjegyzései
jártak az eszében.
Így aztán mogorván vágott neki az útnak, hogy
kisétálja magából a rosszkedvét.
Attól sem derült fel, hogy a postahivatal előtt
összefutott Kathie nénivel. Kathie néni jókedvében
volt.
- Lynn, drágám, azt hiszem, hamarosan jó híreket kapunk.
- Mi a csudára gondolsz, Kathie néni?
Mrs. Cloade bólogatott, mosolygott és fontoskodó képet vágott.
- Igazán megdöbbentő összeköttetésem volt
egy szellemmel ... Meglátod, minden jól végződik
majd. Volt egy visszaesésem, de attól kezdve egy-
folytában azt az üzenetet kapom, hogy próbáld,
próbáld, próbáld meg újra. Ha elsőre nem sikerül
s a többi ... Nem árulok el semmiféle titkot, Lynn
drágám, és a legkevésbé sem szeretnék idő előtt
hiú reményeket kelteni, de szent meg-győződésem, hogy a dolgok hamarosan jóra fordulnak.
Éppen ideje. Nagyon aggódom a bácsikád miatt.
Agyondolgozta magát a háború alatt. Nyugalomba kéne vonulnia, hogy különleges
tanulmányainak szentelhesse magát, amit,persze nem tehet
megfelelő jövedelem nélkül. És időnként olyan
sajátos idegrohamot kap, hogy komolyan aggódom miatta. Igazán egész különösen viselkedik.
Lynn elgondolkodva bólogatott. Az ő figyelmét
sem kerülte el Lionel Cloade változása, sem különös hangulatingadozásai. Arra gyanakodott, hogy
nagybátyja alkalmanként gyógyszerrel stimulálja
magát, és azon tűnődött, vajon nem szokott-e rá
holmi kábítószerre. Ez megmagyarázná nagyfokú
ingerlékenységét. Azt sem tudta, mennyit tud, illetve sejt a nagynénje. Kathie néni nem olyan
ostoba, mint amilyennek látszik, gondolta Lynn.
Ahogy a Fő utcán végigment, egy pillanatra
látta Jeremy bácsit, amint éppen belépett háza
ajtaján. Jeremy bácsi az utóbbi három hétben
nagyon megöregedett...
Lynn megszaporázta lépteit. Kívül akart kerülni
Warmsley Vale-en, föl akart menni a dombokra, a
nyílt térségekre. Fürgén ment előre, és nemsokára jobban érezte magát. Jár vagy hat-hét
mérföldet - és közben jól átgondol mindent. Világéletében tudta, hogy mit

akar és mit nem. Soha ez
idáig nem érte be azzal, hogy csak sodródjék...
Hát igen, erről van szó! Sodródás az árral! Céltalan, szervezetlen
élet. Mióta csak leszerelt.
GHirtelen mélységes nosztalgiát érzett a háborús idők
iránt. Mikor a feladatokat világosan meghatározták, mikor az élet szerwezett és rendezett volt -
mikor levették a válláról az egyéni döntés terhét.
Most, hogy erre rájött, elborzadt önmagától. Ezt
érzik mások is titokban szerte a világon? A háború
tette ezt vajon? Nem a fizikai veszélyről van szó -
nem elaknásított tengerekről, bombákról, puskagolyók süvítéséről, mikor az ember végighajt a
sivatagi ösvényen. Nem, nem erről van szó, hanem arról a lelki veszélyről, hogy megszokták,
mennyivel kőnnyebb gondolkodás nélkül élni...
Ő, Lynn Marchmont már nem az a józan, határozott, intelligens lány, aki a bevonulása előtt volt.
Értelme beszűkült, meghatározott mederbe terelődött. És most, hogy újra a maga ura, maga
irányíthatja az életét, egész lénye visszaretten attól,
hogy szembenézzen a tulajdon problémáival, és
megbirkózzék velük.
Lynn kényszeredetten elmosolyodott. Furcsa,
gondolta, hogy a vicclapokból ismert jellegzetes
"háziasszony" magára talált a háborús körülmények között. Az az asszony, aki a sok "nem
szabad" miatt nem tudott mit kezdeni a "szabad"-dal.
Folyton terveznie, gondolkodnia, rögtönöznie kellett, minden képességét össze kellett szednie, sőt
olyan képességeit is ki kellett fejlesztenie, amelyekről azelőtt fogalma sem volt. Csak az ilyen
asszony, ismerte el magában Lynn, csak az ilyen
tud mankó nélkül megállni, és tudja vállalni a
felelősséget magáért és másokért. Ő pedig, a
művelt és okos Lynn Marchmont, aki olyan feladatot látott el, amelyhez ész és töretlen buzgalom
kellett, kiejtette kezéből a kormányrudat, nem tud
dönteni, és akármilyen gyűlöletes is a szó, csak
sodródik...
Azok, akik otthon maradtak, mint például Rowley.
Agya a homályos általánosításokról hirtelen az
egyéni kérdésekre váltott: Ő és Rowley. Ez a
probléma az igazi probléma - az egyetlen probléma. Igazán hozzá akar menni Rowleyhoz?
Az árnyékok lassan félhomállyá, alkonnyá sűrűsödtek. Lynn mozdulatlanul

ült egy kis csalitos
szélén a hegyoldalban, állát tenyerébe támasztotta, és a völgyet nézte lent. Fogalma sem volt róla,
hány óra, csak azt tudta, hogy érdekes módon
semmi kedve hazamenni a Fehér Házba. Balra,
lent a domboldalon ott állt a Füzes. A leendő
otthona, ha Rowley felesége lesz.
Ha! És megint csak ez a ha!
Az erdőből madár röppent föl riadt kiáltással,
mintha egy dühös gyerek kiáltott volna. Egy vonatból füstgomolyag szállt fel, és még az is
hatalmas kérdőjelet írt az égre: ?
Férjhez menjek Rowleyhoz? Hozzá akarok
menni egyáltalán? Akartam valaha? El tudnám
viselni, hogy ne legyek a felesége?
A vonat tovapöfögött a völgyben, füstje remegett, majd szétoszlott. A kérdőjel azonban ott
maradt Lynn agyában.
A bevonulása előtt szerelmes volt Rowleyba.
"De megváltozva jöttem haza - gondolta. - Nem
vagyok ugyanaz a Lynn."
Egy verssor motoszkált a fejében:
"Más lett a világ és más lettem én is ..."
És Rowley? Rowley nem lett más.
Hát persze, erről van szó. Rowley nem változott.
Rowley ott tart, ahol négy évwel ezelőtt, amikor itt
hagyta.
Hozzá akar-e menni Rowleyhoz? És ha nem,
hát mit akar?
Hirtelen gallyak reccsentek a háta mögött a
csalitosban, egy férfihang káromkodott, és
előretörtetett valaki.
- David! - kiáltott föl Lynn.
- Lynn! - Daviden megrökönyödés látszott,
ahogy keresztülcsörtetett az aljnövényzeten. -Mi a
szent nyavalyát csinálsz te itt?
David a futástól kissé kifulladt.
- Nem tudom. Csak úgy gondolkodom ... ülök,
és gondolkodom. - Bizonytalanul fölnevetett. -
Azt hiszem, nagyon késő van már.
- Nem tudod, mennyi az idő?
Lynn bizonytalanul lenézett a karórájára.
- Megint megállt. Minden órát megbolondítok.
- Nemcsak az órákat! - mondta David. -
A benned lévő elektromosság az oka. Az életkedv.
Az élet

Odalépett hozzá, és Lynn furcsa zavart érzett.
Gyorsan fölállt.
- Egészen besötétedett. Sürgősen haza kell
mennem. Hány óra van tulajdonképpen, David?
- Negyed tíz. Futok, mint a nyúl. Muszáj elérnem a 9.20-as londoni vonatot.
- Nem is tudtam, hogy visszajöttél!
- El kellett hoznom egy-két dolgot Furrow-bankből. De el kell érnem a vonatot. Rosaleen
egyedül van a lakásban... és kitöri a frász, ha
egyedül kell éjszakáznia Londonban.
- Egy olyan házban, amelyikben állandó személyzet van? - vetette oda Lynn.
zoli - A félelemnek nincs logikája - mondta David
metsző hangon. - Ha egyszer az embernek fejére
omlott a ház . . .
Lynn hirtelen elszégyellte magát.
- Ne haragudj. Elfelejtettem.
David váratlan keserűséggel fölkiáltott:
106 ţ 107
- Hát persze, hamar elfelejtik... mindent elfelejte-
nek. Csak vissza a biztonságba! Vissza a döguna-
lomba, ahol voltak, mielőtt az egész rohadt cirkusz
elkezdődött. ţsszakúsznak a tetves kis odúikba, és
biztonságban vannak. És te sem vagy kivétel,
Lynn... te is ugyanolyan vagy, mint a többi!
- Nem igaz! - kiáltott föl Lynn. - Én nem va-
gyok olyan, mint a többi! Épp arra gondoltam...
épp most . . .
- Míre gondoltál? Rám?
Lynn megdöbbent, milyen hirtelen rántotta ma-
gához David. Erősen szorította. Forrón és dühö-
sen csókolta.
- Vagy tán Rowley Cloade-ra? - kérdezte. -
Isten az atyám, Lynn, te hozzám tartozol!
Aztán éppen otyan váratlanul, mint ahogy ma-
gához ölelte, elengedte, majdhogynem ellökte
magától.
- Lekésem a vonatot - vetette oda.
És hanyatt-homlok rohant lefele a dombolda-
lon.
- David . . .
- Fölhívlak, ha Londonba értem...
Lynn elnézte, ahogy könnyedén, kísportoltan,
tele természetes kecsességgel fut a sűrűsödő ho-
mályban.
Aztán remegve, furcsán fölkavart szíwel, zúgó

fejjel lassan hazament.
Kissé tétovázott, mielőtt bement volna. Visszariadt anyja szeretetteljes üdvözlésétől, kérdéseitől... Az anyjától, aki ötszáz fontot kért kölcsön olyan emberektől, akiket megvet.
"Nincs jogunk megvetni Davidet és Rosaleent - gondolta, ahogy nesztelenül fölment az emeletre. - ügyanoiyanokvagyunk, mint ők. Pénzért... bármít megtennénk."
Hálószobájában a tükör elé állt, és kíváncsian nézegette az arcát. Egy idegen arca, gondolta ...
Aztán elöntötte a düh.
"Ha Rowley tényleg szeretne - gondolta -, megszerezte volna azt az ötszáz fontot. Megszerezte volna ... igenis megszerezte volna. És nem hagyta volna, hogy megalázzam magam azzal, hogy Davidtől kell elfogadnom . . . épp Davidtől ..."
David azt mondta, hogy fölhívja, ha Londonba ér. Ábrándozva lement...
Az ábrándozás, gondolta, nagyon veszélyes lehet...

14

- Ó, hát itt vagy, Lynn. - Adela hangja élénk volt és megkönnyebbült. - Nem hallottam, hogy megjöttél, kislányom. Régóta vagy itthon? - Ó, igen, ezer éve. Fönt voltam. - Szeretném, ha megmondanád, mikor jössz haza, Lynn. Mindig ideges vagyok, ha sötétedés után kint mászkálsz egyedül. - De, anyukám, nem gondolod, hogy tudok vigyázni magamra? - Jaj, annyi szörnyűséget írnak az újságok. Ez a sok leszerelt katona . . . megtámadják a lányokat. - Szerintem a lányok maguknak köszönhetik. Elmosolyodott - kissé torz mosollyal. Igen, a lányok maguk keresik a bajt... Végül is ki akar valójában biztonságban lenni?... - Lynn, kislányom, figyelsz rám? Egyetlen rántással visszakanyarította gondolatait, Az anyja mondott valamit. - Mit mondtál, anyu? - A koszorúslányaidról beszéltem, kislányom. Remélem, sikerül valahonnan ruhajegyet szerezniűk. Nagy szerencséd van, hogy neked mind megvan, amit a leszereléskor kaptál. Borzasztóan sajnálom azokat a lányokat, akiknek úgy kell férjhez menniük, hogy csak a rendes jegyük

van meg. Merthogy semmi újat nem vehetnek. Mármint kiegészítő holmikat. Amilyen
állapotban manapság a fehérneműnk van, bizony az ember minden jegyét arra
szánja. Tényleg nagy szerencséd van, Lynn. - De milyen nagy! Járkált a szobában
- mászkált összevissza, kezébe vett ezt-azt, visszatette. - Muszáj ilyen
nyugtalannak lenned, kislányom? Olyan ideges leszek tőled! - Ne haragudj,
anyukám. - Ugye, nincs semmi baj? - Mi baj volna? - csattant fel Lynn. - Azért
ne harapd le a fejemet, kislányom. A koszorúslányoknál tartottunk, ugye?
Szerintem a Macrea lányt is hívnod kellene. Az édesanyja a legjobb barátnőm
volt, és alighanem megsértődne, ha... - Ki nem állhatom Joan Macrea-t. - Tudom,
kislányom, de mit számít? Marjorie biztosan megsértődik... - De, anyukám, végül
is az én esküvőmről van szó, nem? - Igen, tudom, Lynn, de... - Ha egyáltalán
lesz esküvő! Nem volt szándékában ezt mondani. Akaratlanul csúsztak ki a száján
a szavak. Visszatarthatta volna őket, de most már késő. Mrs. Marchmont riadtan
nézett a lányára. - Ezt hogy érted, kislányom? - Jaj, sehogy se, anyukám. - Csak
nem vesztél össze Rowleyval? - Dehogy vesztem. Ne csapj akkora hűhót, anyukám,
minden rendben van. Adela azonban riadtan nézett a lányára, megérezte a támadó
hang mögött a belső zűrzavart. - Mindig úgy éreztem, hogyha hozzámégy Rowleyhoz,
biztonságban leszel - siránkozott. - Kinek kell a biztonság? - vetette oda Lynn.
Hirtelen megfordult. - Nem a telefon csöng? - Nem. Miért? Telefont vársz? Lynn
megrázta a fejét. Megalázó várni a telefon csengését. David azt mondta, este
fölhívja. Föl kell hogy hívja. "Te meg vagy őrülve - mondta magának. - Meg vagy
őrülve." Miért vonzza ennyire ez a férfi? Megjelent előtte David boldogtalan
arca. Megpróbálta elhessegetni a képet, és behelyettesíteni Rowley széles,
szabályos arcával. Lassú mosolyával, szeretetteljes pillantásával. De, gondolta,
tényleg szereti-e Rowley? Ha szeretné, akkor aznap, mikor hozzá ment azért az
ötszáz fontért könyörögni, megértette volna. Megértette volna, ahelyett hogy
olyan őrjítően ésszerű és tényszerű lett volna. Menjen hozzá Rowleyhoz, éljen a
tanyán, és soha többé ne menjen el innen .. . soha többé ne lásson idegen
égboltot, ne szívjon be egzotikus illatokat... soha többé ne legyen szabad?...
Éles hangon megszólalt a telefon. Lynn mélyet lélegzett, végigment a hallon, és
fölvette a kagylót. Derült égből villámcsapás - Kathie néni vékony hangja
hallatszott a telefonban. - Lynn? Te vagy az? Jaj, de örülök. Tudod, attól
tartottam, megint összezagyváltam valamit az intézeti gyűléssel kapcsolatban...
A vékony, izgatottan remegő hang folytatta. Lynn figyelt, megjegyzéseket tett,
bátorított, és köszönetet kapott. - Úgy megnyugtattál, drága Lynnem, mindig
olyan kedves és gyakorlatias vagy. Fogalmam sincs róla, hogy tudom ennyire

összezagyválni a dolgokat. Lynn sem tudta. Kathie néninek az a képessége, ahogyan a legegyszerűbb dolgokat is képes összezagyválni, voltaképpen zseniális.
- Nemhiába mondom, hogy csőstül jön a baj - fejezte be Kathie néni. - A telefonunk is elromlott, úgyhogy ki kellett jönnöm egy nyilvános fülkébe, itt meg nem volt kétpennysem, csak félpennyseim ... és el kellett mennem kérni ... Végre befejezte. Lynn letette a kagylót, és visszament a szalonba. Adela Marchmont óvatosan megkérdezte: - Csak nem... - de nem folytatta. Lynn rávágta:
- Kathie néni volt. - Mit akart? - Hát csak szokás szerint megint összezagyvált valamit. Leült egy könywel, és fölpillantott az órára. Igen... korai lett volna. Még nem várhatja David telefonját. Tizenegy óra után öt perccel ismét megszólalt
a telefon. Lynn lassan kiment a készülékhez. Most nem fog rá számítani... nyilván megint Kathie néni lesz... De nem ő volt. - Warmsley Vale 34? Miss Lynn Marchmontot keresik Londonból. Egy pillanatra elállt a szívwerése. - Lynn Marchmont vagyok. - Várjon, kérem. Várt... hangok, zörejek... aztán csönd. A telefon manapság egyre megbízhatatlanabb. Várt. Végül dühösen megcsörgette a
villát. Érzéketlen, hideg női hang szólt bele közömbösen: - Tegye le, kérem. Visszahívjuk. Letette, elindult vissza a szalonba, de mikor kezét a kilincsre tette, újra megszólalt a telefon. Visszasietett a készülékhez. - Halló? Egy férfihang szólt bele: - Warmsley Vale 34? London keresi Miss Lynn Marchmontot. -
Én vagyok az. - Egy pillanat, kérem. - Aztán nagyon halkan: - Beszéljen hangosabban, London vonalban van... Aztán egyszer csak David hangja hallatszott:
- Lynn, te vagy az? - David ! - Beszélnem kell veled. - Hallgatlak. - Ide figyelj, Lynn, azt hiszem, legjobb lesz, ha lelécelek... - Ezt hogy érted? - Úgy, hogy eltűnök Angliából ... Ne hidd, hogy olyan nehéz. Csak Rosaleennek mondtam, hogy az... mert nem akartam eljönni Warmsley Vale-ből. De mi értelme
ennek az egésznek? Te meg én... semmi jó nem sülne ki belőle. Te nagyszerű lány
vagy, Lynn ... ami pedig engem illet, én egy kicsit szélhámos vagyok, mindig is az voltam. És ne áltasd magad azzal, hogy a kedvedért az erény útjára térnék. Lehet, hogy szeretnék... de nem hiszem, hogy menne. Nem, menj csak hozzá a derék
Rowleyhoz. Mellette nem kell halálra izgulnod magadat. Mellettem a pokol várna
rád. Lynn csak állt, a füléhez szorította a kagylót, és nem szólt. - Lynn, hallod, amit mondok? - Hallom, hallom. - És miért nem mondasz már valamit? - Mit
mondhatnék erre? - Lynn? - Tessék?... Furcsa, milyen tisztán érezte ilyen távolból is David izgatottságát és sürgetését... David halkan elkáromkodta magát, aztán kitört: - A fene egye meg az egészet! - és letette a kagylót. Mrs.

Marchmont a szalonból kijövet megkérdezte : - Ez volt a . . . ? - Téves kapcsolás - mondta Lynn, és gyorsan fölment a hálószobájába.

Első könyv

15

A Szarvasban uralkodó szokás szerint a vendégeket a kívánt időpontban azzal az egyszerű eljárással ébresztették, hogy bedörömböltek az ajtón, és elkiáltották - attól függően, hány óra volt -, hogy "Fél kilenc van, uram", vagy "Nyolc óra van, uram". Ha előzőleg megállapodtak, akkor kora reggeli teát is felszolgáltak, amelyet hatalmas edénycsörömpölés kíséretében az ajtó előtti lábtörlőre tettek. Azon a bizonyos szerda reggelen a kis Gladys az előírásoknak megfelelően járt el az 5-ös ajtó előtt, kiáltott egyet, hogy "Negyed kilenc van, uram", és hatalmas robajjal, zsupsz, letette a tálcát, hogy a tej kilöttyent a kancsóból. Aztán ment tovább, hogy fölébressze a többieket és ellássa egyéb teendőit. Majdnem tíz óra volt, mire észbe kapott, hogy az 5-ös teája még mindig a lábtörlőn áll. Néhány erőteljes koppantást mért az ajtóra, de mivel választ nem kapott, benyitott. Az 5-ös nem az a fajta úriember, aki csak úgy elalszik, és Gladysnek eszébe jutott, hogy az ablak előtt kényelmes lapos tető van. Nincs kizárva, gondolta, hogy az 5-ös fizetés nélkül meglépett. Az Enoch Arden néven bejelentkezett férfi azonban nem lépett meg. Arcra borulva feküdt a szoba közepén, és Gladys mindenfajta orvosi szaktudás nélkül egyértelműen megállapította, hogy halott. Gladys hátravetette a fejét, és sikított, aztán még mindig sikítva kirohant a szobából, le a lépcsőn. - Ja-a-a-aj, Miss Lippincott... Miss Lippincott... ja-a-a-aj . . . Miss Lippincott a magánszobájában volt, és dr. Lionel Cloade éppen az elvágott kezét kötözte be. A doktor leejtette a kötszert, és ingerülten megfordult, mikor a lány berontott. - Ja-a-a-aj, kisasszony! - Mi az? Mi van? - förmedt rá az orvos. - Mi a baj, Gladys? - kérdezte Beatrice. - Az az úr az 5-ösben, kisasszony. A padlón fekszik, meghalt! Az orvos a lányra bámult, aztán Miss Lippincottra, az utóbbi Gladysre, aztán az orvosra. - Szamárság - mondta végül dr. Cloade bizonytalanul.

- Mondom, hogy meghalt - mondta Gladys, és kéjesen hozzátette. - Laposra verték a fejét. Az orvos Miss Lippincottra nézett: - Talán jobb lenne, ha én is... - Ahogy tetszik, dr. Cloade. Én . . . én egyszerűen nem tudom elképzelni ... olyan hihetetlen. Gladys vezetésével csapatostul fölmentek. Dr. Cloade egyetlen pillantással végigmérte a fekvő alakot, aztán letérdelt, és föléje hajolt. Fölnézett Beatrice-re. A magatartása megváltozott. Kurtán, parancsoló hangon szólt: - Telefonáljon, kérem, a rendőrségre. Beatrice Lippincott kiment, Gladys követte. - Ja-aj, kisasszony - suttogta Gladys félelemmel vegyes bámulattal -, gondolja, hogy ggilkosság ? Beatrice remegő kézzel simította végig

aranyszőke,
tornyos frizuráját. - Fogd már be a szádat, Gladys - szólt rá a lányra élesen. - Ha egyszer nem tudod pontosan, hogy az, rágalmazás azt állítani, hogy gyilkosság, és bíróság elé állíthatnak érte. Nem tenne jót a Szarvas hírnevének, ha a szájukra vennék az emberek. - Aztán leereszkedő modorban hozzátette: -
Menj, és csinálj magadnak egy csésze jó erős teát. Úgy látom, szükséged van rá.
- Jaj, igen, kisasszony, tényleg szükségem van rá. Úgy fölfordult a gyomrom. Magának is hozok egy csészével. Amire Beatrice nem mondott nemet.

Spence főfelügyelő elgondolkodva nézte Beatrice Lippincottot, aki összeszorított szájjal ült az asztal túloldalán. - Köszönöm, Miss Lippincott - mondta Spence. - Ez minden, amire emlékszik? Legépeltetem, hogy elolvashassa, és ha nincs ellene
kifogása, írja alá.-. - Jaj, istenem . .. Nagyon remélem, hogy nem kell tanúskodnom a rendőrbíróságon. Spence főfelügyelő megnyugtatóan mosolygott. -
Remélhetőleg erre nem kerül sor - lódította. - Lehet, hogy öngyilkosság volt reménykedett Beatrice. Spence főfelügyelő nem óhajtotta észrevételezni, hogy öngyilkosok a legritkább esetben verik szét acél szénfogóval a saját fejüket. Ehelyett az előbbi könnyed stílusban azt felelte: - Nem volna jó elhamarkodott következtetéseket levonni. Köszönöm, Miss Lippincott. Nagyon jól tette, hogy haladéktalanul fölkeresett, és nyilatkozatot tett. Miután Miss Lippincottot kikísérték, Spence gondolatban végigfutott a nyilatkozatán. Jól ismerte Beatrice Lippincottot, pontosan tudta róla, hogy mennyire szavahihető. Ennyi meg ennyi az, amit valóban hallott és amire emlékszik. De, hogy a történet izgalmasabb legyen, kissé kiszínezi. Aztán hozzácsap még egy keveset, tekintve, hogy az 5-ös
szobában gyilkosság történt. De ha elvesszük a fölösleget, még mindig elég csúnya, ami marad, és magáért beszél. Spence főfelügyelő az előtte álló asztalra nézett, amelyen a következő holmik voltak: egy törött üvegű karóra, egy monogramos kis arany öngyújtó, egy szájrúzs aranyozott tokban, valamint egy
nehéz acél szénfogó, amelynek súlyos fején rozsdabarna foltok éktelenkedtek. Graves őrmester nyitott be, és jelentette, hogy Mr. Rowley Cloade vár odakint. Spence bólintott, mire az őrmester bevezette Rowleyt. A főfelügyelő éppen olyan
jól ismerte Rowley Cloade-ot, mint Beatrice Lippincottot. Ha egyszer Rowley a rendőrségre jön, az azt jelenti, hogy mondanivalója van, és ez a mondanivaló komoly lesz, megbízható és fantázia nélküli. Vagyis érdemes meghallgatni. Ugyanakkor azonban, tekintve, hogy Rowley a megfontolt emberek közé tartozik,

beletelik egy kis időbe, amíg a végére ér. Márpedig a Rowley Cloade-féléket nem
lehet siettetni. Mert ha siettetjük őket, elvesztik a fonalat, ismétlésekbe
bonyolódnak, és a mondókájuk így általában kétszer annyi időt vesz igénybe. - Jó
reggelt, Mr. Cloade. Örülök, hogy látom. Mondja, nem tudna segíteni, hogy
tisztábban lássunk ebben a mi problémánkban? Azzal a férfival kapcsolatban, akit
a Szarvasban megöltek. Spence nem kis meglepetésére Rowley kérdéssel kezdte. -
Azonosították már a pasast? - kérdezte minden teketória nélkül. - Nem - felelte
lassan Spence. - Még nem. A bejelentőkönyvet Enoch Arden néven írta alá. De
semmi olyan nem volt nála, ami arra utalna, hogy valóban Enoch Arden volt.
Rowley összevonta a szemöldökét. - Nem... furcsa ez kissé? Szerfelett furcsa
volt, de Spence főfelügyelő nem szándékozott megvitatni Rowley Cloade-dal, hogy
mennyire furcsállja ő maga is. Ehelyett megnyerő hangon azt mondta: - Na de Mr.
Cloade, itt én kérdezek. Tegnap este fölkereste az elhunytat. Miért? - Ismeri
Miss Beatrice Lippincottot, főfelügyelő úr? A Szarvasból? - Hogyne, persze. És a
mondanivalóját is ismerem - tette hozzá a főfelügyelő, remélve, hogy így elébe
vág a dolognak. - Fölkeresett, és előadta. Rowleyn látszott, hogy
megkönnyebbült. - Jó. Ugyanis tartottam tőle, hogy esetleg nem akar
belekeveredni egy rendőrségi ügybe. Van, aki furcsán viselkedik, ha a
rendőrségről van szó. - A főfelügyelő bólintott. - Nos tehát, Beatrice elmondta
nekem, amit meghallott, és nekem az az érzésem - nem tudom, magának mi a
véleménye -, hogy határozottan gyanús a dolog. Úgy értem... hogy, szóval,
érdekeltek vagyunk benne. A főfelügyelő ismét bólintott. Mint helybéli lakos, ő
is élénk érdeklődést tanúsított Gordon Cloade halála iránt, és a helyi
közvéleménnyel egyetemben ő is azt tartotta, hogy méltánytalanság érte a Cloade
családot. Egyetértett a közvéleménnyel abban is, hogy Mrs. Gordon Cloade "nem
úrinő", továbbá abban, hogy a bátyja azok közé az ifjú, forrófejű
rohamosztagosok közé tartozik, akikre - bár a háborúban kétségkívül szükség volt
rájuk- békeidőben gyanakvással kell tekinteni. - Gondolom, fölösleges
megmagyaráznom, főfelügyelő úr, hogy ha Mrs. Gordon első férje él, akkor a
családunk egészen más helyzetbe kerül. Beatrice elbeszélése alapján jutott
eszembe, hogy a dolgok emígy is állhatnak. Én erről nem is álmodtam. Azt hittem,
Mrs. Gordon tényleg özvegy volt. És mondhatom, alaposan fölkavart. Hogy úgy
mondjam, időbe telt, mire egyáltalán fölfogtam, miről is van szó. Míg egyáltalán

megemésztettem. Spence ismét bólintott. Látta, hogy Rowley lassan kérődzik a
témán, hogy újra meg újra megrágja. - Először arra gondoltam, legjobb lesz, ha a nagybátyámhoz... az ügyvéd nagybátyámhoz fordulok. - Mr. Jeremy Cloade-hoz? -
Igen. El is mentem hozzá. Valamivel nyolc óra után lehetett. Még vacsoráztak, én
pedig beültem Jeremy bácsi dolgozószobájába, hogy ott várjam meg, és közben
többször átgondoltam a dolgot. - Na és? - Végül arra a következtetésre jutottam, hogy mielőtt a nagybátyámat beavatnám, én is tehetnék valamit. Az ügyvédek mind
egyformák, főfelügyelő úr. Nagyon lassúak, nagyon óvatosak, és mielőtt lépnének,
abszolút biztosak akarnak lenni a tényeket illetően. Az én értesüléseim pedig nem éppen a legegyenesebb úton jutottak el hozzám . .. és nem tudtam, hogy
Jeremy bácsi nem fog-e hímezni-hámozni, ha arról lesz szó, hogy lépnie kell. Így aztán elhatároztam, hogy átmegyek a Szarvasba, és megnézem magamnak az ürgét. -
És átment? - Át. Tüstént visszamentem a Szarvasba. - Hány órakor? Rowley
eltűnődött. - Lássuk csak... úgy negyed kilenc után öt perccel érhettem Jeremyékhez... az annyi, mint öt perc... hát azt azért nem állítanám, hogy egészen pontosan, Spence... de fél kilenc után valamivel... talán fél után tíz perccel. - És aztán, Mr. Cloade? - Tudtam, hol lakik a pasi - Bea említette a szoba számát -, ezért aztán egyenesen fölmentem, bekopogtam, ő kiszólt, hogy: -
Tessék -, mire bementem. Kis szünet után folytatta: - Az az érzésem, hogy nem
fogtam jól hozzá a dologhoz. Mikor bementem, azt hittem, hogy én vagyok nyeregben. De ez a fickó alighanem nagyon okos volt. Semmi konkrétat nem tudtam
kihúzni belőle. Azt hittem, berezel, ha célzok rá, hogy zsarolni akart, de nemhogy nem ijedt meg, hanem még szórakozott is azon, amit mondtam. Megkérdezte
a pimasz, hogy én is benne vagyok-e a buliban. Mire mondtam, hogy velem nem
űzheti mocskos kis játékait. Nekem nincs rejtegetnivalóm. Erre ronda hangon megjegyezte, hogy nem is erre gondolt. Hanem arra, hogy neki van valami eladója,
és az a kérdés, hogy én vevő vagyok-e rá. Mire megkérdeztem tőle, hogy ezt hogy
érti. Azt mondta:-Mit fizetne maga, illetve a családja azért a bizonyítékért, hogy az Afrikában halottnak nyilvánított Robert Clnderhay él és virul? - Mire megkérdeztem, mi a fenéért kéne nekünk ezért egy fillért is fizetni. Erre csak

röhögött, és azt mondta: - Mert estére idevárok egy klienset, aki bizony szép summát fizet azért a bizonyítékért, hogy Robert Clnderhay igenis meghalt. - Aztán... hát aztán sajnos begurultam, és közöltem vele, hogy az én családom nem szokott ilyen mocskos üzleteket kötni. És ha Clnderhay él, mondtam, ezt könnyűszerrel be lehet bizonyítani. Ezzel sarkon fordultam, mire ő csak röhögött, és utánam szólt kissé különös hangon, hogy azt mondja: - Nem hiszem, hogy ezt az én közreműködésem nélkül bizonyítani tudnák. - És ez bizony nagyon furcsán hangzott. - És azután? - Hát, őszintén szólva, meglehetősen kiborulva mentem haza. Tudja, az volt az érzésem, hogy eltoltam az egészet. Azt kívántam, bárcsak hagytam volna mégis, hogy Jeremy bácsi vegye a kezébe a dolgot. Végül is, az áldóját, egy ügyvéd hozzá van szokva ahhoz, hogy minden hájjal megkent pasasokkal tárgyaljon. - Mikor jött el a Szarvasból? - Fogalmam sincs róla. De várjon csak! Közvetlenül kilenc óra előtt lehetett, mert ahogy végigmentem a falun, az egyik ablakból kihallatszott a hírek szignálja. - Megmondta Arden, hogy kit vár? Mármint a "kliens" nevét? - Nem. De számomra magától értetődő volt, hogy David Huntert várja. Ki más lehetett volna? - És Arden egyáltalán nem látszott izgatottnak? - Mondom, hogy a fickó kifejezetten elégedett volt magával, és majd kibújt a bőréből jókedvében. Spence a súlyos acélfogó felé intett. - Látta ezt a rostélyon, Mr. Cloade? - Azt? Nem . .. nem hiszem. A tűz nem égett. - Rowley a homlokát ráncolta, megpróbálta felidézni a helyszínt. - Az biztos, hogy voltak kandallószerszámok a rostélyon, azt azonban nem tudnám megmondani, hogy mik. - Majd hozzátette: - Ezzel? Spence bólintott. - Ezzel verték szét a fejét. Rowley összevonta a szemöldökét. - Furcsa. Hunter vékonydongájú pasas... Arden viszont jól megtermett férfi volt... erőteljes. - Az orvosi vélemény szerint hátulról ütötték le, azok az ütések pedig, amelyeket a fogó fejével mértek rá, fölülről érték - mondta a főfelügyelő színtelen hangon. - Persze magabiztos egy pali volt - mondta Rowley elgondolkodva -, én azért a helyében mégsem fordítottam volna hátat annak az embernek, akit épp ki akarok szipolyozni, és aki mellesleg igen keményen harcolt a háborúban. Nem lehetett valami óvatos ez az Arden. - Ha az lett volna, valószínűleg most is élne - jegyezte meg szárazon a főfelügyelő. - Adná az ég, hogy élne - mondta Rowley hevesen. - Mert az az érzésem, hogy alaposan elfuseráltam a dolgokat. Ha nem beszéltem volna vele olyan magas lóról, és nem vonultam volna ki olyan méltóságteljesen, talán kihúzhattam volna belőle valamit. Úgy kellett volna

csinálnom, mintha vevők lettünk volna, de hát olyan hülyeség az egész. Úgy
értem, kik vagyunk mi, hogy rálicitáljunk Rosaleenre és Davidre? Nekik van
pénzük. Mi meg ötszáz fontot se tudnánk előteremteni. A főfelügyelő kezébe
vette
az arany öngyújtót. - Látta már ezt valahol? Egy ránc jelent meg Rowley két
szemöldöke között. - Igen, láttam - mondta lassan -, de nem emlékszem rá,
hogy
hol. Nemrégiben. De ... nem emlékszem. Spence nem tette Rowley kinyújtott
kezébe
az öngyújtót, hanem visszarakta az asztalra. Fölvette a szájrúzst, és kivette a
tokjából. - És ezt? Rowley elmosolyodott. - Ez tényleg nem az én asztalom,
főfelügyelő úr. Spence elgondolkodva a kézfejére kent egy kis rúzst.
Félrehajtotta a fejét, és elismerően tanulmányozta az eredményt. - Szerintem
barna nők használnak ilyet - mondta. - Furcsa dolgokat tudnak maguk, rendőrök
-
mondta Rowley. Fölállt. - És nem tudja... egészen biztosan nem tudja, hogy ki az
áldozat? - Magának talán van valami elképzelése róla, Mr. Cloade? - Nem,
csak
szerettem volna tudni - mondta lassan Rowley. - Merthogy... ez a fickó volt az
egyetlen összekötő szál Clnderhayjel. És most, hogy meghalt... hát Clnderhayt
megkeresni olyan lesz, mintha gombostűt keresnénk egy szénakazalban. -
Hamarosan
mindenki meg fogja tudni, Mr. Cloade - mondta Spence. - Ne felejtse el, hogy
idővel az ügy nagy része megjelenik a sajtóban. És ha Clnderhay él, és netán
elolvassa ... nos, lehet, hogy jelentkezik. - Igen - mondta Rowley kétkedve.
Lehet. - Maga szerint nem? - Szerintem - mondta Rowley Cloade - az első
menetben
David Hunter győzött. - Nem olyan biztos - mondta Spence. Mikor Rowley
kiment, a
kezébe vette az arany öngyújtót, és megnézte rajta a D. H. monogramot. -
Drága
kis holmi - mondta Graves őrmesternek. - Nem tömegcikk. Greatorextől vagy
valamelyik Bond Street-i üzletből való. Nézzen utána! - Igen, uram. A
főfelügyelő ezután a karórát vette szemügyre - az üvege összetört, a mutatói
kilenc óra tízet mutattak. Spence az őrmesterre nézett. - Megkapta erről a
jelentést, Graves? - Igen, uram. Hajszálrugótörése van. - És a mutatóknak
semmi
bajuk? - Semmi, uram. - Maga szerint mit mond nekünk ez az óra, Graves? -
Elképzelhető - kezdte óvatosan Graves - hogy esetleg megadja a bűntény
elkövetésének időpontját. - Ugyan! - mondta Spence. - Ha majd annyi ideje lesz
a
rendőrségnél, mint én, maga is rögtön gyanakodni fog, ha valami annyira
nyilvánvaló, mint egy összetört karóra. Lehet, hogy csakugyan akkor tört el, de
ez már szakállas trükk. Állítsd be az óramutatókat a neked megfelelő időpontra .
.. törd össze az órát... és állj elő valami hathatós alibivel. De engem
ilyesmivel nem vernek át. Egyelőre nem foglalok állást a bűntény elkövetésének

időpontját illetően. Az orvosi szakvélemény szerint este 8 és 11 óra között történt. Az őrmester megköszörülte a torkát. - Edwards, a Furrowbank másodkertésze azt mondja, hogy látta David Huntert körülbelül fél nyolckor kijönni az egyik oldalajtón. A cselédlányok nem tudták, hogy itt van. Azt hitték, fönt van Londonban, Mrs. Gordonnal. Ezek szerint mégis- csak itt volt a közelben. - Igen - mondta Spence. - Nagyon érdekelne, mit mond Hunter arról, hogy hol volt és mit csinált ebben az időben. - Tiszta ügynek látszik, uram - mondta Graves az öngyújtón lévő monogramot nézve. - Hm - mondta a főfelügyelő. -
De még mindig itt van ez. A rúzsra mutatott. - Begurult a fiókos szekrény alá. Lehet, hogy már régóta ott volt. - Ellenőrizze - mondta Spence. - Legutóbb három héttel ezelőtt lakott nő a szobában. Tudom, hogy a kiszolgálás ma nem a legjobb... de szerintem három hétben egyszer azért benyúlnak egy feltörlőronggyal a bútorok alá. A Szarvast különben is nagyon tisztán és rendben tartják. - Nem tudunk arról, hogy Arden nővel lett volna kapcsolatban. - Tudom - mondta a főfelügyelő. - Ezért a rúzs az, amit ismeretlen mennyiségnek nevezek.
Graves őrmester tartózkodott attól, hogy azt mondja: - Cherchez la femme. A francia kiejtése nagyon jó volt, és volt annyi esze, hogy ne ingerelje azzal Spence főfelügyelőt, hogy felhívja erre a figyelmét. Graves őrmester tapintatos fiatalember volt.

Mielőtt Spence főfelügyelő belépett volna a mayfairi Shepherd's Court szép kapuján, fölnézett az épületre. A Shepherd's Market szomszédságában szerényen
meghúzódó épület diszkrét volt, drága és nem feltűnő. Bent, ahol Spence lába puha, bolyhos szőnyeg- be süppedt, bársonyhuzatú kanapé állt, és egy virágállvány tele virágzó növénnyel. Spence-szel szemben egy kis automata lift volt, egyik oldalán a lépcsősor vezetett föl. A hallból jobbra egy "Iroda" feliratú ajtó nyílt. Spence bement. Egy kis helyiségben találta magát, a pult mögött asztal állt, írógéppel, és két szék. Az egyik az asztalhoz volt húzva, a másik, a díszesebb ferdén az ablak elé állítva. Egy teremtett lelket nem lehetett látni. Spence felfedezte a mahagónipultba beépített csöngőt, és megnyomta. Semmi sem történt, hát újra megnyomta. Vagy egy perc múltán a szoba
túlsó oldalán kinyílt egy ajtó, és megjelent egy egyenruhában pompázó személy.
Úgy festett, mint egy külföldi tábornok, netalán táborszernagy, a beszéde azonban londoni volt, abból is a műveletlen londoni. - Parancsol, uram? - Mrs. Gordon Cloade-ot keresem. - Harmadik emelet, uram. Szóljak föl neki előbb? - Hát
itthon van? - kérdezte Spence. - Azt hittem, hogy esetleg vidéken van. - Nem, uram, szombat óta itt van. - És Mr. David Hunter? - Mr. Hunter úgyszintén. - Nem ment el közben? - Nem, uram. - Tegnap este is itthon volt? - Álljon meg a menet!

- mondta a táborszer- nagy hirtelen agresszív hangon. - Mi ez itt, kérem? Csak nem kíváncsi mindenkinek az életrajzára? Spence csöndesen fölmutatta az igazolványát. A táborszernagy azon nyomban lelohadt, és szolgálatkész lett. - Igazán sajnálom - mondta. - Nem tudhattam, ugyebár. - Nos tehát, itthon volt Mr. Hunter tegnap este? - Igen, uram, itthon volt. Legalábbis úgy tudom. Vagyis hogy nem mondta, hogy el szándékozik menni. - Tudná, ha elment volna? - Hát, általában nem. Nem hiszem, hogy tudnám. Az urak és a hölgyek rendszerint megmondják, ha nem szándékoznak itt maradni. Meghagyják, mi legyen a postájukkal, illetve, hogy mit mondjunk, ha telefonon keresik őket. - A telefonhívások átmennek az irodán? - Nem, a legtöbb lakásnak saját vonala van. Egy-ketten nem óhajtottak telefont, ezeknek esetenként fölszólunk a házi telefonon, mire lejönnek, és a hallban lévő fülkéből beszélnek. - De Mrs. Cloade lakásának saját vonala van, ugye? - Igen, uram. - És tudomása szerint tegnap este mindketten itthon voltak? - Igenis. - Az étkezésekkel mi a helyzet? - Van étterem, de Mrs. Cloade és Mr. Hunter elég ritkán jár oda. Rendszerint elmennek vacsorázni. - A reggeli? - Azt fölvisszük a lakásokba. - Megtudhatná, hogy ma reggel fölvitték-e nekik? - Hogyne, uram. Megtudhatom a szobaszolgálattól. Spence bólintott. - Most fölmegyek. Ha lejövök, majd megmondja. - Igenis, uram. Spence belépett a liftbe, és megnyomta a harmadik emeleti gombot. Emeletenként csak két lakás volt. Spence a 9-esbe csöngetett be. David Hunter nyitott ajtót. Nem ismerte a főfelügyelőt, és kurtán kérdezte: - Mit akar? - Mr. Hunter? - Igen. - Spence főfelügyelő vagyok az Oastshire-i Megyei Rendőrségtől. Volna egy perce a számomra? - Elnézést kérek, főfelügyelő úr. - Elmosolyodott. - Azt hittem, ügynök. Fáradjon be. Előrement egy modern, bájos szobába. Rosaleen Cloade az ablaknál állt, és a jöttükre megfordult. - Az úr Spence főfelügyelő, Rosaleen - mondta Hunter. - Foglaljon helyet, főfelügyelő úr. Iszik valamit? - Köszönöm, nem, Mr. Hunter. Rosaleen biccentett. Leült, háttal az ablaknak, kezét szorosan összekulcsolta az ölében. - Rágyújt? - David cigarettával kínálta a főfelügyelőt. - Köszönöm. - Spence kivett egyet, és várt... Figyelte Davidet, aki a zsebébe nyúlt, aztán kihúzta a kezét, a homlokát ráncolta, körülnézett, és fölvett egy doboz gyufát. Meg-gyújtott egy szálat, és tüzet adott a főfelügyelőnek. - Köszönöm. - Nos - szólalt meg David könnyedén, miközben ő is rágyújtott. - Mi baj van Warmsley Vale-ben? Csak nem a feketepiacon vásárolt a szakácsnőnk? Csodálatosan főz, és mindig fúrta az oldalamat, hogy nincs-e valami

sötét ügy a háttérben. - Kissé komolyabb dologról van szó - mondta a főfelügyelő. - Tegnap este meghalt a Szarvas fogadóban egy férfi. Nem olvasta véletlenül az újságban? David megrázta a fejét. - Nem, elkerülhette a figyelmemet. Mi van vele? - Nemcsak úgy egyszerűen meghalt. Megölték. Tulajdonképpen szétverték a fejét. Félig elfojtott kiáltás tört fel Rosaleenből.
- Kérem, főfelügyelő úr - mondta David gyorsan -, ne részletezze. A húgom nagyon
érzékeny. Nem tehet róla, de ha vérről és szörnyűségekről beszélnek előtte, elájul. - Ó, elnézést kérek - mondta a főfelügyelő. - Nem folyt ott egy csepp vér se. De azért gyilkosság volt a javából. Elhallgatott. David fölvonta a szemöldökét. - Érdekes, amiket mond - szólt nyájasan. - De mennyiben tartozik mindez ránk? - Abban reménykedtünk, hogy esetleg mondhat nekünk valamit erről az
emberről, Mr. Hunter. - Én? - Szombaton este nála járt. A neve - illetve az a név, amelyen bejelentkezett - Enoch Arden. - Ja, persze. Már emlékszem. David
nyugodtan, elfogódottság nélkül beszélt. - Nos, Mr. Hunter? - Nos, főfelügyelő úr, sajnos nem segíthetek. Úgyszólván semmit sem tudok az illetőről. - Valóban Enoch Arden volt a neve? - Ezt igencsak kétlem. - És miért kereste föl? - A szokásos szomorú história. Említett bizonyos helyeket, háborús élményeket, embereket... - David megvonta a vállát. - Alighanem meg akart pumpolni. Meglehetősen zavaros volt az egész. - Adott neki pénzt, uram? David csak egy
másodpercnyi szünet után felelt: - Csak egy ötfontost... szerencsepénznek. Alaposan kivette a részét a háborúból. - Említett bizonyos neveket, amelyeket ön ... ismert? - Igen. - Az egyik nem Robert Clnderhay kapitány neve volt? Ez telibe talált. David megmerevedett. A háta mögött ülő Rosaleen rémülten kapott levegő után. - Ezt miből gondolja, főfelügyelő úr? - kérdezte végül David. A szeme gyanakvó volt, és fürkésző. - Hiteles értesüléseim vannak - mondta a főfelügyelő egykedvűen. Rövid szünet következett. A főfelügyelő magán érezte
David tekintetét, aki tanulmányozta, méregette, és minden igyekezetével azon volt, hogy megtudjon valamit... de ő csak csöndesen várt. - Van valami elképzelése arról, hogy ki volt Robert Clnderhay, főfelügyelő úr? - kérdezte David. - Azt hiszem, ezt inkább ön fogja megmondani. - Robert Clnderhay a húgom
első férje volt. Néhány éve halt meg Afrikában. - Egészen biztos ebben, Mr. Hunter? - kérdezte gyorsan Spence. - Egészen biztos. Ugye, Rosaleen? - fordult
feléje. - Ó, igen. - Rosaleen gyorsan, elfúló lélegzettel beszélt. - Robert sárgalázban halt meg ... afrikai malériában. Nagyon lesújtott. - Néha olyan történetek keringenek, amelyek nem felelnek meg a valóságnak, Mrs. Cloade.
Rosaleen nem felelt. A fivérére nézett, nem a főfelügyelőre. Aztán egy pillanat múlva megszólalt: - Robert meghalt. - A birtokomban lévő értesülés szerint - folytat- ta a főfelügyelő - ez az Enoch Arden nevű egyén azt állította, hogy

barátja volt a néhai Robert Clnderhaynek, továbbá azt is közölte önnel, Mr. Hunter, hogy Robert Clnderhay él. David megrázta a fejét. - Ostobaság - mondta.
- Teljes ostobaság. - Határozottan állítja, hogy Robert Clnderhay neve nem került szóba? - Ó - mosolygott elbűvölően David -, dehogynem került. Az a szerencsétlen ismerte Clnderhayt. - Nem volt szó... zsarolásról, Mr. Hunter? - Zsarolásról? Nem értem magát, főfelügyelő úr. - Tényleg nem, Mr. Hunter? Erről
jut eszembe, csak a forma kedvéért, hol volt tegnap este... úgy hét és tizenegy között? - És mi van, ha csak úgy, a forma kedvéért, megtagadom a választ, főfelügyelő úr? - Nem viselkedik kissé gyerekesen, Mr. Hunter? - Nem hiszem. Nem
szeretem... sose szerettem... ha erőszakoskodnak velem. A főfelügyelő úgy vélte,
hogy ez alkalmasint igaz. Jól ismerte a David Hunter típusú tanúkat. Az olyanokat, akik csak az akadékoskodás kedvéért akadékoskodnak, nem pedig azért,
mert rejtegetnivalójuk van. A puszta tény, hogy számot kell adniuk cselekedeteikről, keserű dacot és konokságot vált ki belőlük. Mindent megtesznek, hogy annyi borsot törjenek a hatóság orra alá, amennyit csak tudnak.
Bár Spence főfelügyelő pártatlan embernek tartotta magát, mégis azzal az erős meg-győződéssel jött el a Shepherd's Courtba, hogy David Hunter gyilkos. Most
pedig megingott egy kissé a meg-győződése. És éppen David gyerekesen dacos
viselkedése keltett benne kételyt. Spence Rosaleen Cloade-ra nézett. Az asszony
azonnal reagált. - David, miért nem mondod meg? - Nagyon helyes, Mrs. Cloade.
Csak tisztázni akarjuk a dolgokat... David durván félbeszakította: - Ne erőszakoskodjon a húgommal, hallja-e! Mit számít az magának, hogy hol voltam,
itt, Warmsley Vale-ben vagy Timbuktuban? - A törvényszéki halott-szemlére be
fogják idézni tanúnak - figyelmeztette Spence -, és ott válaszolnia kell a kérdésekre, Mr. Hunter. - Akkor megvárom a törvényszéki halott-szemlét! Most pedig, főfelügyelő úr, nagyon kérem, menjen a pokolba. - Rendben van, uram. - A
főfelügyelő rendíthetetlen nyugalommal fölállt. - De előbb még meg kell kérnem valamire Mrs. Cloade-ot. - Nem akarom, hogy felizgassa a húgomat. - Ezzel én is
teljesen egyetértek! De szeretném, ha megnézné a holttestet, és megmondaná,
tudja-e azonosítani. Ehhez jogom van. Előbb-utóbb úgyis meg kell történnie. Miért ne jöhetne le velem most, hogy mielőbb túlessünk rajta? Egy tanú hallotta,

hogy a néhai Mr. Arden azt mondta, ismerte Robert Clnderhayt... tehát ismerhette
Mrs. Clnderhayt is... következésképpen Mrs. Clnderhay is ismerhette őt. Ha nem
Enoch Arden a neve, jó lenne, ha megtudhatnánk az igazi nevét. Rosaleen Cloade
váratlanul fölállt. - Természetesen elmegyek - mondta. Spence újabb kitörést
várt Davidtől, de meglepetésére a másik fölnevetett: - Ez igen, Rosaleen! -
mondta. - Bevallom, erre én is kíváncsi vagyok. Végül is lehet, hogy meg tudod
mondani, ki volt a fickó. Spence Rosaleen felé fordult. - Nem látta őt Warmsley
Vale-ben? Rosaleen megrázta a fejét. - Szombat óta Londonban vagyok. - És Arden
péntek este érkezett... igen. - Akarja, hogy most menjek? - kérdezte Rosaleen.
Kislányos engedelmességgel tette föl a kérdést. Ami a főfelügyelőre óhatatlanul
kedvező hatást tett. Készségesség és engedékenység volt az asszonyban, amire a
főfelügyelő nem számított. - Nagyon kedves lenne öntől, Mrs. Cloade - mondta. -
Minél előbb tisztázunk bizonyos tényeket, annál jobb. Sajnos nincs itt a
szolgálati kocsim. David a telefonhoz ment. - Fölhívom a Daimler-kölcsönzőt. Bár
nem egészen szabályszerű, de gondolom, ezt el tudja igazítani, főfelügyelő úr. -
Nem hinném, hogy problémát okozna, Mr. Hunter. - Fölállt. - Lent megvárom
önöket. Lement a lifttel, és ismét benyitott az irodába. A táborszernagy már
várta. - Nos? - Mindkét ágyban aludtak az éjjel, uram. A fürdőkádakat és a
törülközőket is használták. A reggelit fél tízkor a lakásban szolgálták föl
nekik. - És azt nem tudja, hány órakor jött haza Mr. Hunter tegnap este? -
Sajnos többet nem tudok mondani, uram! Hát így állunk, gondolta Spence. Szerette
volna tudni, hogy David csak gyerekes dacosságból nem hajlandó válaszolni, vagy
más is van a viselkedése mögött. Davidnek előbb-utóbb rá kell jönnie, hogy
gyilkosság vádja lebeg a feje fölött. És be kell látnia, hogy minél előbb
kirukkol az igazsággal, annál jobb. Nem jó akadályozni a rendőrség munkáját. De
David Hunter épp ezt élvezi, gondolta bánatosan a főfelügyelő. Az úton alig
beszéltek. Mikor a hullaházhoz értek, Rosaleen Cloade nagyon sápadt volt. A keze
remegett. Daviden látszott, hogy aggódik érte. Úgy beszélt vele, mint egy
kisgyerekkel. - Csak egy-két pillanatig tart, bogárkám. Semmi az egész, semmi,
na. Ne izgasd föl magad. Bemész a főfelügyelő úrral, én pedig itt megvárlak. És
ne törődj semmivel. Békésen fekszik ott, úgy, mintha aludna. Rosaleen alig
észrevehetően bólintott, és kinyújtotta a kezét. David megszorította egy
csöppet. - Légy bátor kislány, na, angyalom. Rosaleen követte a főfelügyelőt, és
lágy hangján azt mondta: - Biztosan azt hiszi, hogy szörnyen gyáva vagyok,
főfelügyelő úr. De amikor mindenki meghal a házban . . . mindenki az ember
körül... az a borzalmas londoni éjszaka... - Megértem, Mrs. Cloade - mondta a
főfelügyelő szelíden. - Tudom, hogy szörnyű dolgokat élt át a légitámadás alatt,

mikor a férje meghalt. Tényleg csak egy-két perc az egész. Spence intésére fölhajtották a lepedőt. Rosaleen Cloade állt, és nézte a férfit, aki Enoch Arden-nak nevezte magát. Spence szerényen félrehúzódott, és tulajdonképpen
Rosaleent figyelte. Az asszony kíváncsian nézte a halottat, és mintha tűnődött volna - nem rezzent, nem adta jelét sem érzésnek, sem felismerésnek, csak hosszan és tűnődve nézte. Aztán nagyon nyugodtan, majdhogynem prózaian keresztet
vetett. - Nyugodjék békében - mondta. - Soha életemben nem láttam ezt az embert.
Nem tudom, kicsoda. Vagy te vagy a világ legjobb színésznője, vagy igazat mondsz
- gondolta magában Spence. Később fölhívta Rowley Cloade-ot. - Eljött velem az
özvegy - mondta. - Határozottan állítja, hogy a férfi nem Robert Clnderhay, és hogy sosem látta. Ez tehát tisztázódott. Csönd következett. - Csakugyan tisztázódott? - kérdezte aztán Rowley lassan. - Szerintem az esküdtszék hinni fog neki, persze csak ellenkező értelmű bizonyíték hiányában. -igen - mondta Rowley, és letette a kagylót. Aztán komor arccal kezébe vette nem a helybeli, hanem a londoni telefonkönyvet. Mutatóujjával módszeresen végigfutott a Pé betűn. Hamarosan megtalálta, amit akart. Második könyv

1

Hercule Poirot gondosan összehajtogatta az utolsó újságot is, amelyet a többivel együtt George-dzsal hozatott. Eléggé sovány információt tartalmaztak. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a férfi koponyáját több erőteljes ütéssel zúzták be. A törvényszéki halottszemlét két héttel elnapolták. Kérték, hogy aki bármit tud egy Enoch Arden nevű férfiról, aki feltehetően a közelmúltban érkezett Fokvárosból, lépjen összeköttetésbe az oastshire-i rendőrfőnökkel. Poirot szépen összerakta az újságokat, és átadta magát a meditációnak. Érdekelte az ügy. Lehet, hogy ha Mrs. Lionel Cloade nem keresi fel a közelmúltban, esetleg érdeklődés nélkül átugorja az első rövid tudósítást. Mrs. Cloade látogatása azonban fölidézte azokat az eseményeket, amelyek a légiriadó alatt a klubban játszódtak le. Tisztán emlékezett Porter őrnagyra, amint azt mondja: - Vagy ezer mélföldre innét talán fölbukkan egy bizonyos Mr. Enoch Arden, és új életet kezd. - Nagyon szeretett volna többet tudni erről az Enoch Arden nevű férfiról, aki Warmsley Vale-ben erőszakos halált halt. Eszébe jutott, hogy úgy-ahogy ismeri Spence főfelügyelőt az oastshire-i rendőrségtől, eszébe jutott az is, hogy a Mellon fiú kint lakik Warmsley Heathtől nem messze, és hogy a Mellon fiú ismeri Jeremy Cloade-ot. Éppen azon meditált, hogy fölhívja-e a Mellon fiút, mikor bejött George, és jelentette, hogy bizonyos Mr. Rowley Cloade szeretne beszélni
vele. - Á - mondta elégedetten Hercule Poirot. - Vezesse csak be. Jóképű, zavart fiatalembert vezettek be, aki nemigen tudta, hogyan kezdje mondókáját. - Nos, Mr. Cloade - szólt Poirot készségesen -, miben állhatok rendelkezésére?

Rowley
Cloade kétkedve vette szemügyre Poirot-t. A hivalkodó bajusz, az elegancia, a fehér kamásni és a hegyes orrú lakkcipő így együttvéve szemmel látható gyanakvással töltötte el a szűk látókörű fiatalembert. Poirot nagyon jól látta ezt, és még élvezte is a helyzetet. Rowley Cloade nagy nehezen belefogott a mondókájába : - Alighanem meg kell magyaráznom egy-két dolgot, hogy ki vagyok,
miért jöttem meg egyebek. A nevemet nem ismerheti .. . Poirot félbeszakította: - Dehogynem, nagyon is jól ismerem a nevét. A múlt héten ugyanis nálam járt a nagynénje. - A nagynénám? - esett le Rowley álla. Teljesen elképedve bámult Poirot-ra. Ez olyan nyilvánvaló újdonság volt számára, hogy Poirot félretette első feltevését, miszerint a két látogatásnak köze van egymáshoz. Az első pillanatban ugyanis figyelemre méltó véletlennek tekintette, hogy ilyen rövid idő leforgása alatt a Cloade családból ketten is épp hozzá fordultak tanácsért, a következő pillanatban azonban rájött, hogy nem véletlenről, hanem egyazon ok
természetes okozati láncolatáról van szó. Fennhangon csak ennyit mondott: - Úgy
tudom, Mrs. Lionel Cloade a nagynénje. Ha ez egyáltalán lehetséges, Rowley még
jobban elképedt, mint az előbb. Tökéletes hitetlenkedéssel visszakérdezte: - Kathie néni? Nem... Mrs. Jeremi Cloade-ról beszél? Poirot megrázta a fejét. - Mi a csudát akart itt Kathie néni... - Úgy vettem ki a szavaiból, hogy a szellemek vezérelték hozzám - mormolta diszkréten Poirot. - Úristen - mondta Rowley. Látszott, hogy megkönnyebbült és földerült. És mintha csak Poirot-t akarná megnyugtatni, hozzátette: - Tudja, teljesen ártalmatlan. - Kétlem. - Ezt hogy érti? - Hát van egyáltalában teljesen ártalmatlan ember? Rowley nagy szemeket
meresztett. Poirot sóhajtott. - Ugye, azért keresett föl, mert kérni akar valamit?... Igen? - nógatta Rowleyt szelíden. A zavartság visszatért Rowley arcára. - Attól tartok, kissé hosszú a történet... Poirot is tartott ettől. Az volt a gyanúja, hogy Rowley Cloade nem az a fajta, aki gyorsan a lényegre tér. Ť Így aztán hátradőlt a széken, és félig lehunyta a szemét, mikor Rowley beszélni kezdett: - Tudja, Gordon Cloade a nagybátyám volt... - Mindent tudok Gordon Cloade-ról - mondta készségesen Poirot. - Jó. Akkor ezt legalább nem kell megmagyaráznom. Szóval Gordon bácsi a halála előtt néhány héttel megnősült...
egy Mrs. Clnderhay nevű fiatal özvegyasszonyt vett el. Az asszony a nagybátyám
halála óta lent él Warmsley Vale-ben... a bátyjával. Eddig úgy tudtuk, hogy az első férje meghalt sárgalázban Afrikában. Most viszont úgy látszik, hogy talán mégsem halt meg. - Á - egyenesedett fel Poirot. - És miből jutottak erre a következtetésre? Rowley beszámolt Mr. Enoch Arden Warmsley Vale-be való
érkezéséről. - Nem olvasta véletlenül az újságban?... - kérdezte. - De, olvastam. - Poirot most is készséges volt. Rowley folytatta. Elmondta első

benyomását az Arden nevű férfiról, beszámolt látogatásáról a Szarvasban, szólt a
levélről, amelyet Beatrice Lippincott-tól kapott, végül a beszélgetésről, amelyet Beatrice kihallgatott. - Persze - tette hozzá Rowley - az ember nem lehet biztos benne, hogy mi az, amit Miss Lippincott csakugyan hallott. Lehet, hogy kissé eltúlozza az egészet... sőt az is lehet, hogy félreértette. - A rendőrségnek is beszámolt erről a hölgy? Rowley bólintott. - Mondtam neki, hogy
az lesz a legjobb. - Bocsásson meg, de nem egészen értem, hogy... miért fordult éppen énhozzám, Mr. Cloade. Azt akarja, hogy kinyomozzam ezt a... gyilkosságot?
Mert, ugye, gyilkosságról van szó? - Úristen, dehogy! - mondta Rowley. - Nem a gyilkosság miatt jöttem. Az a rendőrségre tartozik. A pasast annak rendje és módja szerint eltették láb alól. Nem, nem emiatt jöttem. Hanem azért, mert szeretném, ha kinyomozná, hogy ki volt az illető. - Ön szerint ki volt, Mr. Cloade? - Nos, szóval... ez az Enoch Arden név nem igazi. Egy versből van, az áldóját. Tennysontól. Utánanéztem. Egy pasasról szól, aki hazatér, és megtudja, hogy közben a felesége hozzáment egy másik pasashoz. - Ezek szerint úgy véli,
hogy Enoch Arden azonos Robert Clnderhayjel? - kérdezte Poirot csöndesen. Rowley
lassan válaszolt: - Hát, lehetne... úgy értem, a kora, a külseje meg sok minden más miatt. Persze többször elismételtettem Beatrice-szel, amit hallott. Természetesen nem emlékezhet rá szó szerint, hogy mit mondtak. De arra emlékszik, hogy a pasi azt mondta, Robert Clnderhay nagyon lecsúszott, az egészsége megromlott, és pénzre van szüksége. Nos, elképzelhető, hogy önmagáról
beszélt, nem? És mintha azt is mondta volna, hogy nem felelne meg David Hunter
terveinek, ha Clnderhay egyszer csak megjelenne Warmsley Vale-ben... ami egy
kicsit úgy hangzott, mintha ő maga volna ott álnéven. - Milyen azonosítási bizonyíték volt a halott- szemlén? Rowley megrázta a fejét. - Semmi konkrét. Csak a Szarvasban dolgozók tanúvallomása, miszerint ő volt az az ember, aki Enoch Arden néven megszállt a fogadóban. - Mi van az irataival? - Nincsenek iratai. - Micsoda! - Poirot meglepve felegyenesedett. - Semmiféle irata nem volt? - Semmi. Csak néhány pár zokni, egy ing, egy fogkefe, miegymás . .. irat egy szál se. - Útlevél se? Levél se? Még csak élelmiszerjegy se? - Semmi. - Roppant érdekes - mondta Poirot. - Igen, roppant érdekes. - David Hunter - folytatta Rowley -, azaz Rosaleen Cloade bátyja fölkereste Ardent másnap este, ahogy megérkezett. A rendőrségnek azt mondta, levelet kapott a pasitól, amiben
az állt, hogy Robert Clnderhay barátja volt, és szorult helyzetben van. Hunter a húga kérésére átment a Szarvasba, felkereste a fickót, és adott neki egy ötöst. Legalábbis ezt mondja, és fogadok, hogy kitart e mellett! A rendőrség persze titokban tartja, amit Beatrice kihallgatott. - David Hunter azt állítja, hogy

nem ismerte az illetőt? - Azt. Különben úgy tudom, Hunter nem ismerte
személyesen Clnderhayt. - És mi van Rosaleen Cloade-dal? - A rendőrség
fölkérte,
hogy nézze meg a holttestet, hátha tudja, hogy kicsoda. De Rosaleen azt
mondta,
hogy egyáltalán nem ismeri. - Eh bien - mondta Poirot. - Hát itt a válasz a
kérdésre! - Valóban? - vetette oda nyersen Rowley. - Nem hinném. Ha a halott
valóban Clnderhay, akkor Rosaleen sosem volt a nagybátyám felesége,
következésképpen egyetlen fillérjére sem jogosult. Gondolja, hogy ebben az
esetben is fölismerné? - Nem bízik benne? - Egyikükben sem bízom. -
Bizonyára
szép számmal vannak olyanok, akik egyértelműen meg tudják állapítani, hogy
a
halott Clnderhay-e vagy sem, nem? - Ez, úgy látszik, nem is olyan könnyű. És
ebben kérném a segítségét. Keressen valakit, aki ismerte Clnderhayt. Úgy
látszik, hogy Angliában nem élnek rokonai... ráadásul mindig afféle zárkózott,
magányos ember volt. Gondolom, vannak régi cselédek... barátok... valaki... a
háború azonban mindent földúlt, és szanaszét szórta az embereket a világban.
Én
azt se tudnám, hogyan kezdjek hozzá egy ilyen ügyhöz... különben sem volna
rá
időm. Gazdálkodó vagyok... és nincs elég emberem. - Miért éppen engem
szemelt
ki? - kérdezte Poirot. Rowley zavartnak látszott. Valami megcsillant Poirot
szemében. - A szellemek vezérelték hozzám? - dünnyögte. - Úristen, dehogy!
-
mondta Rowley rémülten. - Tulajdonképpen - tétovázott - egy ismerősöm
beszélt
magáról... azt mondta, hogy maga kész varázsló az effélékben. Nem tudom,
mennyi
a honoráriuma, de gondolom, magas, és mi alaposan le vagyunk égve, de
azért szerintem ki tudnánk nyögni valahogy. Természetesen ha vállalná.
Hercule
Poirot lassan válaszolt: - Igen, azt hiszem, talán tudnék segíteni. Memóriája,
nagyon éles és pontos memóriája felidézte a múltat. Az unalmas alakot a
klubban,
a zizegő újságokat, a monoton hangot. A név... pedig hallotta a
nevet... mindjárt eszébe fog jutni. Ha nem, még mindig megkérdezheti Mellont...
Nem, megvan! Porter. Porter őrnagy. Hercule Poirot fölállt. - Visszajönne ide ma
délután, Mr. Cloade? - Hát... nem is tudom. Igen, gondolom, vissza tudnék jönni.
De ennyi idő alatt úgysem tudna semmit se intézni, vagy mégis? Áhitattal és
hitetlenkedve nézett Poirot-ra. Poirot nem lett volna ember, ha ellenállhat a
kísértésnek, hogy ne vágjon föl. Egyik kiváló elődjére gondolva ünnepélyesen
kijelentette: - Megvannak a módszereim, Mr. Cloade. Látszott, hogyjót mondott.
Rowley arckifejezése módfelett tiszteletteljessé vált. - Igen... hogyne...
igazán nem tudom, hogyan csinálják ezt a magukfajták. Poirot nem világosította

föl róla. Mikor Rowley elment, leült, és papírra vetett pár sort. Odaadta George-nak azzal az utasítással, hogy vigye el a Koronázási Klubba, és várja meg
a választ. A válasz tökéletesen kielégítő volt. Porter őrnagy tiszteletét küldi Mr. Hercule Poirot-nak, és szívesen látja őt és barátját aznap délután öt órakor a lakásán, Campden Hill, Edgeway Street 79. Fél ötkor ismét megjelent Rowley
Cloade. - Szerencsével járt, Mr. Poirot? - Természetesen, Mr. Cloade. Most elmegyünk, és meglátogatjuk Robert Clnderhay kapitány egy régi barátját. - Micsoda ? - tátotta el Rowley a száját. Olyan megrökönyödéssel bámult Poirot-ra,
mint egy kisfiú, amikor a bűvész nyulakat varázsol elő a kalapból. - Hiszen ez hihetetlen! Nem értem, hogyan csinálja... hiszen csak alig pár órája volt! Poirot csak legyintett, és megpróbált szerénynek látszani. Nem állt szándékában fölfedni, milyen egyszerű volt végrehajtani ezt a bűvészmutatványt. Legyezgette a hiúságát, hogy imponál az együgyű Rowleynak. Együtt mentek el, leintettek egy
taxit, és a Campden Hillre vitették magukat. Porter őrnagy egy ütött-kopott házacska első emeletét bérelte. Jó kedélyű, lompos külsejű asszony engedte be és
vezette föl őket. A szoba négyzet alakú volt, körben könyvespolccal, a falon néhány, lóversenyjeleneteket ábrázoló, eléggé rossz metszet. A földön két szőnyeg volt - jobbfajta szőnyegek, szép, elmosódott színűek, de agyon-kopottak. Poirot észrevette, hogy a szoba közepe vastagon és frissen van lakkozva, a széleken azonban a lakkozás régi és kopott. Erről rájött, hogy nemrégen még több jobbfajta szőnyeg is volt a szobában - olyan szőnyegek, amelyeket jó pénzért el lehet adni mostanában. Fölnézett a kandalló mellett szálegyenesen álló férfira, aki jó szabású, de kopott öltönyt visel. Az volt az érzése, hogy Porter őrnagynak, a nyugalmazott katonatisztnek igencsak húsába
vájt az élet. Az adók és a megnövekedett megélhetési költségek legkeményebben az
ilyen vén csatalovakat sújtják. Bizonyos dolgokhoz azonban, úgy vélte, Porter őrnagy élete végéig ragaszkodni fog. Ilyen például a klubtagság. Porter őrnagy szaggatott stílusban beszélt. - Nem emlékszem, hogy találkoztunk, Mr. Poirot. Azt mondja, a klubban? Két éve? A nevét persze ismerem! - Ez az úr Rowley Cloade
- mutatta be társát Poirot. Porter őrnagy kurtán biccentett. - Örvendek. Sajnos sherryvel nem kínálhatom meg önöket. A borkereskedőm raktárát lebombázták. Csak
ginem van. Pocsék egy ital, sose szerettem. Vagy mit szólnának egy kis sörhöz? A
sör mellett maradtak. Porter őrnagy cigarettatárcát vett elő. - Rágyújtanak? - Poirot kivett egy cigarettát. Az őrnagy gyufát gyújtott, és tüzet adott Poirot-nak. - Maga nem dohányzik, ugye - mondta az őrnagy Rowleynak. - Ha

megengedik, én pipára gyújtanék. - És sűrű pöfékelés közepette rá is gyújtott. - Nos tehát - mondta, mikor túl voltak mindezen előkészületeken. - Miről is van szó? Egyikükről a másikukra nézett. - Nem olvasott véletlenül az újságban egy halálesetről Warmsley Vale-ben? - kérdezte Poirot. Porter megrázta a fejét. - Lehet. Bár nem hiszem. - Az illető neve Arden. Enoch Arden. Porter megint megrázta a fejét. - A Szarvas fogadóban találták meg szétvert fejjel. Porter a homlokát ráncolta. - Lássuk csak... igen, azt hiszem, olvastam valamit... pár napja. - Igen. Van nálam egy fénykép... újságfotó, és sajnos eléggé elmosódott. Azt szeretnénk megtudni, őrnagy úr, hogy látta-e valaha ezt az embert. Átnyújtotta a halott férfiról készült legjobb fényképet, amit be tudott szerezni. Porter őrnagy elvette, és a homlokát ráncolva megnézte. - Egy pillanat. - Elővette a szemüvegét, föltette, és közelebbről tanulmányozta a képet... aztán hirtelen összerezzent. - Szent isten! - kiáltott föl. - Ezt a tésztát! - Ismeri, őrnagy úr? - Hogyne ismerném! Ez Clnderhay... Robert Clnderhay. - Biztos benne? - Rowley hangja diadalmasan csengett. - Persze hogy
biztos vagyok. Ez Robert Clnderhay! Erre akár meg is esküszöm.

Második könyv

2

Megszólalt a telefon. Lynn vette fel a kagylót. Rowley hangja szólalt meg. - Lynn? - Rowley? Lynn hangja szomorú volt. - Mi jót csinálsz mostanában? - kérdezte Rowley. - Sose látlak - Ó, hát... csip-csup házimunkák... tudod. Szaladgálok a bevásárlókosárral, várakozom a halasnál, sorban állok egy darab
gusztustalan süteményért. Ilyesféle dolgok. Családi élet. - Látni akarlak. Mondani akarok valamit. - Mit? Rowley fölnevetett. - Jó hír. Gyere fel a Rolland csalitoshoz. Arrafelé szántunk. Jó hír? Lynn letette a kagylót. Mi az, ami Rowley Cloade-nak jó hír lehet? Pénz? A reméltnél jobb áron adta el azt a fiatal bikát? Nem, gondolta Lynn, biztosan többről van szó. Ahogy a mezőn fölfelé ment
a Rolland csalitos felé, Rowley otthagyta a traktort, és elébe sietett. - Helló, Lynn. - Nahát, Rowley... valahogy... olyan más vagy most. Rowley nevetett. - Meghiszem azt. Megfordult a szerencse, Lynn! - Hogyhogy? - Emlékszel, Jeremy
bácsi említett egyszer egy Hercule Poirot nevű pasast? - Hercule Poirot? - ráncolta össze a homlokát Lynn. - Igen, dereng valami .. . - Még régen, a háború alatt. Egy légitámadás ott érte abban a klubban, ami olyan, mint egy mauzóleum.
- Na és? - kérdezte türelmetlenül Lynn. - Tudod, az a pasas, aki nem úgy volt öltözve, ahogy kellett volna. Francia ... vagy belga. Fura egy alak, de nagyon érti a dolgát. Lynn összevonta a szemöldökét. - Nem az a .. . detektív? - De az. Szóval arról a fickóról van szó, akit a Szarvasban kicsináltak. Neked nem mondtam, de az az elképzelés járta, hogy esetleg ő volt Rosaleen Cloade első férje. Lynn fölnevetett. - Csak mert Enoch Ardennak nevezte magát?

Micsoda
abszurd ötlet! - Nem is olyan abszurd, öreglány! Az öreg Spence lehozta ide Rosaleent, hogy megnézze a halottat. És Rosaleen megesküdött rá, hogy nem a
férje. - Ezzel tehát be is van fejezve? - Be lehetett volna - mondta Rowley. - De nem az én számomra! - Nem a te számodra? Miért, te mit csináltál? - Elmentem
ehhez a Hercule Poirot-hoz. Mondtam neki, hogy szeretnénk más véleményt is
hallani. Hogy föl tudna-e hajtani valakit, aki ismerte Robert Clnderhayt. Szavamra, kész bűvész ez a pasi. Mint a nyulat a kalapból! Pár óra alatt megtalálta azt az embert, aki Clnderhay legjobb barátja volt. Porternek hívják az öreget. - Rowley abbahagyta. Aztán ugyanazzal az izgatottsággal, amely előbb
is meglepte és megdöbbentette Lynnt, ismét fölnevetett. - De arról, amit most mondok, egy árva szót se senkinek! A főfelügyelő megesketett rá, hogy senkinek
sem árulom el... de azért szeretném, ha te tudnád. A halott nem más, mint Robert
Clnderhay. - Micsoda? - Lynn hátralépett, és elképedve nézett föl Rowleyra. - Tényleg Robert Clnderhay. Porter egy csöp- pet sem kételkedik benne. Látod, Lynn, győztünk! - Rowley izgalmában megemelte a hangját. - Végül is mi győztünk!
Megvertük azokat a rohadt csalókat! - Miféle rohadt csalókat? - Huntert meg a húgát. Kiütöttük őket... Rosaleen nem kapja meg Gordon pénzét. Mi kapjuk meg ! A
miénk! Gordonnak az a végrendelete van érvényben, amit még a házasságkötése
előtt csinált, és ami köztünk osztja föl a vagyonát. Én az egynegyedét kapom! Érted már? Ha Rosaleen első férje élt, amikor hozzáment Gordonhoz, akkor sosem
volt Gordon ţfelesége! - Biztos... biztos vagy abban, amit mondsz? Rowley Lynnre
bámult, most mintha zavarba jött volna. - Persze hogy biztos vagyok benne! Teljesen nyilvánvaló. Minden rendbe jött. Minden úgy van, ahogy Gordon akarta.
Mintha az a drágalátos pár soha közbe nem lépett volna. Minden úgy van... De az
ember nem tudja csak úgy kitörölni magából azt, ami egyszer megtörtént, gondolta
Lynn. Nem tud úgy tenni, mintha bizonyos dolgok nem történtek volna meg. - Mihez
kezdenek most? - kérdezte lassan. - Hm? - Lynn látta, hogy Rowleyban ez a kérdés
mind ez ideig föl sem merült. - Nem tudom. Gondolom, visszamennek oda, ahonnan

jöttek. Tudod, szerintem... - Lynn látta, hogy Rowley agya lassan őröl valamit. - Igen, szerintem Rosaleennek kéne adni valamit. Merthogy teljesen jóhiszeműen ment hozzá Gordonhoz. Szerintem tényleg azt hitte, hogy az első férje meghalt... Ő nem tehet semmiről. Igen, tennünk kell valamit az érdekében . . . tisztességes járadékot adunk neki. Közösen. - Ugye, kedveled Rosaleent? - kérdezte Lynn. - Ami azt illeti, igen. - Rowley fontolgatta a kérdést. - Bizonyos szempontból igen. Kedves teremtés. És tudja, hogy néz ki egy tehén. - Én bezzeg nem tudom - mondta Lynn. - Majd megtanulod - mondta Rowley kedvesen. - És mi lesz... Daviddel? - kérdezte Lynn. - A fene egye meg Davidet! - dühöngött Rowley. - Végül is nem az ő pénze! Ő csak azért jött ide, hogy élősködjön a húgán. - Nem, Rowley, nem így van ... nem így van. David nem élősködő fajta. Talán... talán kalandor... - És aljas gyilkos! - Ezt hogy érted? - kérdezte Lynn elakadó lélegzettel. - Miért, mit gondolsz, ki ölte meg Clnderhayt? Lynn felkiáltott: - Nem hiszem! Nem hiszem! - Persze hogy ő ölte meg! Ki más tehette volna? Aznap itt volt lent. A fél hatossal jött. Kint voltam az állomáson, szállítmányt vártam, és láttam messziről. - De még aznap este visszament Londonba - vágta rá élesen Lynn. - Miután megölte Clnderhayt - mondta Rowley diadalittasan. - Nem szabad ilyeneket mondanod, Rowley. Hánykor ölték meg Clnderhayt? - Hát . . . pontosan nem tudom. - Rowley lelassult, töprengett. - Majd a holnapi halott-szemlén megtudjuk. De alighanem úgy kilenc és tíz között. - David a kilenc húszas vonattal ment vissza Londonba. - Ide figyelj, Lynn, honnan tudod te ezt? - Onnan... hogy találkoztam vele... mikor a vonathoz rohant. - És honnan tudod, hogy el is érte? - Onnan, hogy később fölhívott Londonból. Rowley dühösen összeráncolta a homlokát. - Mi a fenének telefonált neked? Ide figyelj Lynn, én egyszerűen nem . . . - Ő, mit számít ez, Rowley? Mindenesetre azt jelenti, hogy elérte a vonatot. - Volt rá bőven ideje, hogy megölje Clnderhayt, aztán futva elérje a vonatot. - Ha kilenc után ölték meg, akkor nem. - Az is lehet, hogy kilenc előtt pár perccel ölték meg. A hangjába azonban némi kétely vegyült. Lynn félig lehunyta a szemét. Ez volna az igazság? Mikor David kifulladva, izzadtan kicsörtetett a csalitosból, őt egy gyilkos ölelte meg egy frissen elkövetett bűntény után? Eszébejutott David különös izgatottsága . . . vakmerősége. Így hatna rá egy gyilkosság? Lehetséges. Ezt el kell ismernie. Olyan távol van egymástól David és a gyilkosság? Megölne David valakit, aki soha nem ártott neki . . . megölne egy múltbeli kísértetet? Akinek mindössze az a bűne, hogy ott áll Rosaleen és a nagy örökség között... David és a Rosaleen pénzének élvezete között? - Miért ölte volna meg Clnderhayt? - dünnyögte Lynn. - Úristen, Lynn, még kérdezed! Épp most mondtam! Ha Clnderhay él, miénk Gordon pénze!

Ráadásul
Clnderhay meg is zsarolta. Ez már sokkal jobban beleillik a képbe. Egy zsarolót talán megölne David .. . sőt egészen biztos, hogy így járna el egy zsarolóval szemben. Igen, ez beleillik a képbe. David sietsége, izgatottsága... heves, szinte dühös udvarlása. Később pedig, ahogy lemondott róla - Legjobb lesz, ha lelécelek... - igen, ez beleillett. Valahonnan messziről hallotta Rowley hangját: - Mi baj, Lynn? Csak nem vagy rosszul? - Dehogy vagyok. - Akkor, az isten szerelmére, ne vágj ilyen savanyú képet! - Elfordult, és lenézett a domboldalon a Füzesre. - Hála istennek, most egy kicsit kipofozhatjuk a házat... veszünk egy-két háztartási gépet... hogy jól érezd magad. Nem akarom, hogy egy
szemétbányában élj, Lynn. Az lesz az otthona ... az a ház. A Rowleyval közös otthona . . . És egy szép napon majd arra ébred, hogy Davidet felakasztották...

Második könyv

3

David sápadt, elszánt arccal és éber tekintettel tette Rosaleen vállára a kezét.
- Nem lesz semmi baj, Rosaleen, mondom, hogy nem lesz semmi baj. Csak ne
veszítsd el a fejedet, és pontosan azt csináld, amit mondtam. - És ha téged elvisznek? Te mondtad! Igenis te mondtad, hogy elvihetnek! - Igen, ennek is megvan a lehetősége. De akkor sem hosszú időre. Ha nem veszted el a fejedet,
akkor nem. - Azt teszem, amit mondasz, David. - Ez a beszéd, kislány. Csak annyit kell tenned, hogy kitartasz a vallomásod mellett. Ragaszkodj ahhoz, hogy a halott nem a férjed, nem Robert Clnderhay. - Tőrbe fognak csalni, és olyasmit fogok mondani, amit nem akarok. - Dehogy fognak. Mondom, hogy nincs semmi baj. -
De van . .. Ez az egész dolog nincs rendjén. Elvenni olyan pénzt, ami nem a miénk. Éjszakákon át fekszem nyitott szemmel, és ezen gondolkodom, David.
Elvenni azt, ami nem a miénk. A jóisten megbüntet minket a gonoszságunkért.
David komor arccal nézett rá. Rosaleen kezd összeroppanni... igen, határozottan
kezd összeroppanni. Mindig megvolt benne ez a vallásos beütés. A lelkiismerete
sosem nyugodott meg teljesen. És most, hacsak nem lesz neki, Davidnek, rettenetesen nagy szerencséje, Rosaleen teljesen összeomlik. Nos, csak egy megoldás van. - Figyelj, Rosaleen - mondta gyöngéden. - Azt akarod, hogy engem
felkössenek? Rosaleen szeme kitágult a rémülettől. - Jaj, David, az nem lehet... azt nem tehetik... - Csak egy ember juttathat kötélre... te. Ha csak egyszer is, akár egy pillantással, egy mozdulattal, egy szóval beismered, hogy a halott Clnderhay is lehet, már rá is tetted a hurkot a nyakamra! Érted? Igen, ez célba

talált. Rosaleen tágra nyílt, rémült szemmel meredt rá. - Én olyan buta vagyok, David. - Dehogy vagy. Különben sem kell okosnak lenned. Csak ünnepélyesen meg
kell esküdnöd, hogy a halott nem a férjed. Meg tudsz ennyit tenni? Rosaleen bólintott. - Játszd meg a hülyét, ha akarod. Csinálj úgy, mintha nem egészen értenéd, mit kérdeznek. Ezzel nem ártasz senkinek. De ragaszkodj ahhoz, amiben
megállapodtunk. Gaythorne vigyázni fog rád. Nagyon gyakorlott bűnügyi jogász...
ezért is fogadtam föl. Ott lesz a halottszemlén, és megvéd téged minden zaklatástól. De még őelőtte is tarts ki a vallomásod mellett! Az isten szerelmére, ne próbálj meg okos lenni, és ne képzeld azt, hogy a magad egyéni
módján segíthetsz rajtam. - Mindent megteszek, David. Pontosan úgy, ahogy
mondod. - Jól van, kislány. Ha vége lesz, elmegyünk innét... Dél-Franciaországba... Amerikába. Addig is vigyázz az egészségedre. Ne gyötörd,
ne hergeld magad álmatlan éjszakákon át. Vedd be azt az altatót, amit dr. Cloade
fölírt... azt a brómot vagy mit. Vegyél be minden este egyet, és ne búsulj, gondolj arra, hogy szép idők várnak ránk! - No... - David a karórájára nézett. - Ideje elindulni a halott-szemlére. Tizenegyre tűzték ki. Körülnézett a gyönyörű, hosszú szalonban. Szépség, kényelem, gazdagság .. . Nagy élvezet volt. Furrowbank nagyon szép ház. Talán most látja utoljára... Benne van a pácban ... annyi szent. De még most sem sajnálja. Ami pedig a jövőt illeti ... hát, ezentúl is vállalja a kockázatot. - "Az emberek dolgának árja van, Mely habdagállyal boldogságra visz, De elmulasztva, teljes életök Nyomorban, s zátonyok közt zárva
teng..." Második könyv

4

A törvényszéki halott-szemlét a Nagycsarnokban tartották meg. Mr. Pebmarsh, a
halottkém szemüveges, aggodalmaskodó ember volt, aki tudatában volt saját
fontosságának. Mellette a nagy testű Spence főfelügyelő foglalt helyet. Szerényen meghúzódva egy ülésen egy hatalmas fekete bajuszos, külföldinek látszó
emberke ült. Jelen volt a Cloade család valamennyi tagja: Jeremy Cloade-ék, Lionel Cloade-ék, Rowley Cloade, Mrs. Marchmont és Lynn. Porter őrnagy egyedül
üldögélt, nyugtalanul és feszengve. Utolsónak David és Rosaleen érkezett. A többiektől távolabb foglaltak helyet. A halottkém megköszörülte a torkát, körbejártatta tekintetét a helybéli kiválóságokból álló kilenctagú esküdtszéken,

és megnyitotta a tárgyalást. Peacock felügyelő ... Vane őrmester ... Dr. Lionel Cloade . .. - Ön egy beteget látott el a Szarvasban, mikor Gladys Aitkin önhöz fordult. Mit mondott önnek? - Közölte, hogy az 5-ös szoba lakója a padlón fekszik holtan. - Következésképpen ön fölment az 5-ös szobába? - Igen. - Elmondaná, hogy mit látott ott? Dr. Cloade elmondta. Egy férfiholttest... arcra borulva... fejsérülések... a tarkó tájékán... egy szénfogó. - Véleménye szerint a sérülések az említett fogótól származtak? - Némelyik kétségkívül igen. - És véleménye szerint több ütést mértek a fejre? - Igen. Nem vizsgáltam meg alaposabban, mert az volt a véleményem, hogy ki kell hívni a rendőrséget, még mielőtt bárki hozzányúlna a holttesthez, illetve megváltoztatná a helyzetét. - Nagyon helyesen tette. Halott volt az illető? - Igen. Több órája. - Véleménye szerint mennyi ideje? - Óvakodnék a túl pontos meghatározástól. De legalább tizenegy órája... sőt lehetséges, hogy tizenhárom-tizennégy órája ... Mondjuk, előző este 7.30 és 10.30 között történhetett. - Köszönöm, dr. Cloade. Aztán a rendőrorvos következett - teljes és szakszerű leírást adott a sérülésekről. Horzsolás és duzzanat az alsó állkapcson, továbbá hat ütés a koponyaalapon, ezek
közül néhány a halál beállta után érte az áldozatot. - Különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés volt? - Igen. - Nagy erő kellett az ütésekhez? - Nem, nem feltétlenül erő. Ha a fogót a csipesznél fogjuk meg, különösebb erőkifejtés nélkül, könnyedén meg lehet lódítani. A súlyos acélgömb, mely a fogó fejét képezi, így félelmetes fegyverré válik. Gyenge testalkatú személy is okozhatta a szóban forgó sérüléseket, ha az illető őrjöngésig felfokozott izgalmi állapotban sújtott le. Következtek a halott fizikai állapotára vonatkozó részletek: jól táplált, egészséges, körülbelül negyvenöt éves férfi. Betegségnek, illetve kóros elváltozásnak semmi jele - a szív, a tüdő stb. rendben. Beatrice Lippincott az elhunyt érkezésével kapcsolatban tett tanúvallomást. Enoch Arden néven (lakóhelye: Fokváros) jelentkezett be. - Bemutatta az elhunyt az élelmiszerjegy-füzetét? - Nem, uram. - Kérte tőle? - Először nem. Nem tudtam, mennyi ideig fog maradni. - Végül mégis elkérte? - Igen, uram. Pénteken érkezett, én pedig szombaton szóltam neki, hogy ha öt napnál tovább marad, szíveskedjék leadni az élelmiszerjegyfüzetét. - Erre mit felelt? - Azt, hogy oda fogja adni. - De végül mégsem adta? - Nem. - Nem mondta, hogy elvesztette? Vagy
hogy nincs neki? - Nem. Csak azt, hogy "Majd megkeresem és leviszem." - Miss
Lippincott, fültanúja volt ön szombat este egy bizonyos beszélgetésnek? Hosszas
és körülményes magyarázkodás következett arra vonatkozóan, hogy mi okból
tartózkodott Beatrice Lippincott a 4-es szobában, és csak ezután jött maga a tanúvallomás. A halottkém ügyesen irányitotta Beatrice-t. - Köszönöm. Tett-e ön említést erről a beszélgetésről valakinek? - Igen, Mr. Rowley Cloade-nak. - És miért mondta el Mr. Cloade-nak? - Gondoltam, tudnia kell róla - pirult el Beatrice. Egy magas, sovány férfi (Mr. Claythorne) állt föl, és engedélyt kért, hogy feltehessen egy kérdést. - Említette-e az elhunyt a Mr. David Hunterral

folytatott beszélgetés során egyszer is határozottan, hogy ő Robert Clnderhay? - Nem ... nem .. . nem említette. - Sőt úgy beszélt "Robert Clnderhay"-ről, mint egy harmadik személyről? - Igen . .. igen, úgy. - Köszönöm, csak ezt akartam tisztázni. Beatrice Lippincott lelépett a tanuk emelvényéről. Utána Rowley Cloade-ot szólították. Rowley Cloade megerősítette, hogy Beatrice elismételte neki a kihallgatott beszélgetést, aztán beszámolt az elhunyttal történt rövid tárgyalásáról. - Az önhöz intézett utolsó szavai ezek voltak. "Nem hiszem, hogy ezt az én közreműködésem nélkül bizonyítani tudnák"? Ezjelen esetben azt a tényt
jelenti, hogy Robert Clnderhay él. - Igen, ezt mondta. És nevetett. - Aha, szóval nevetett. Mire vélte a szavait? - Hát... csak arra gondoltam, hogy megpróbál valami ajánlatot kicsikarni belőlem, de később, amikor jobban elgondolkodtam... - Igen, Mr. Cloade... amit azonban ezek után gondolt, aligha tartozik a tárgyhoz. Mondhatjuk azt, hogy ön e rövid megbeszélés eredményeként
olyan személy után kezdett kutatni, aki ismerte a néhai Robert Clnderhayt? És hogy bizonyos segítséggel sikerült is ilyen személyt találnia? Rowley bólintott. - Igen. - Hány órakor jött el az áldozattól? - Megközelítőleg kilenc óra előtt öt perccel. - Honnan tudja ennyire pontosan? - Onnan, hogy az utcán egy nyitott ablakból meghallottam, hogy kilencet üt az óra. - Az áldozat említette, hogy hány órára várja az ügyfelét? - Azt mondta: "Bármelyik percben itt lehet." - Nevet nem említett? - Nem. - David Hunter! Alig érezhető, halk zsongás támadt, és Warmsley Vale lakosai a nyakukat nyújtogatták, hogy lássák a magas, sovány,
komor fiatalembert, aki dacosan állt és nézett szembe a halottkémmel. Gyorsan
túlestek a formaságokon. Aztán a halottkém folytatta: - Fölkereste ön szombat este az áldozatot? - Igen. Levelet kaptam tőle, melyben a segítségemet kérte, és azt állította, hogy ismerte a húgom első férjét Afrikában. - Megvan az a levél? - Nincs, nem gyűjtök leveleket. - Hallotta Beatrice Lippincott vallomását az elhunyttal folytatott beszélgetéséről. Igaz ez a vallomás? - Egyáltalán nem igaz. Az elhunyt közölte, hogy ismerte néhai sógoromat, a maga balszerencséjéről
panaszkodott, meg arról, hogy mennyire lecsúszott, és némi anyagi támogatást
kért azzal, ahogy ilyenkor lenni szokott, hogy biztosan visszafizeti. - Mondta, hogy Robert Clnderhay él? David elmosolyodott. - Dehogy mondta! Azt mondta: "Ha
Robert élne, tudom, hogy segítene." - Ez egyáltalán nem egyezik meg azzal, amit
Beatrice Lippincott mondott. - A kulcslyukon hallgatózók - mondta David - rendszerint csak egy részét hallják annak, amiről szó van, és gyakran félreértik az egészet, tekintve, hogy a hiányzó részleteket élénk fantáziájuk szerint egészítik ki. Beatrice mérgesen izgett-mozgott, és felkiáltott: - Nahát, ilyen ... - A halottkém azonban beléfojtotta a szót: - Csöndet kérek! - Na már most, Mr. Hunter, felkereste ön kedd este ismét az elhunytat? - Nem, nem kerestem

föl.
- Hallotta, hogy Mr. Rowley Cloade azt mondta, hogy az elhunyt látogatót várt? - Lehet, hogy látogatót várt. De ez a látogató nem én voltam. Én már adtam neki egy ötöst. És ez szerintem bőven elég volt neki. Nem tudta bizonyítani, hogy tényleg ismerte-e Robert Clnderhayt. Mióta a húgom nagy vagyont örökölt a férjétől, rendszeresen ki van téve a környék valamennyi élősködőjének, akik pénzt kunyerálnak tőle. Tekintetével nyugodtan végigpásztázta az összegyűlt Cloade-okat. - Mr. Hunter, megmondaná, hol volt kedden este? - Találják ki! - Mr. Hunter! -A halottkém az asztalra koppantott. - Nagy ostobaság és meggondolatlanság így beszélni. - Miért mondanám meg, hogy hol voltam és mit
csináltam? Elég lesz akkor megmondanom, ha azzal vádol majd, hogy meggyilkoltam
ezt az embert. - Ha továbbra is makacsul ragaszkodik ehhez a magatartáshoz, erre
hamarabb sor kerülhet, mint gondolja. Ezt felismeri, Mr. Hunter? David előrehajolt, és a kezébe vette az arany öngyújtót. Az arca zavart volt. - Igen, az enyém - mondta lassan, miközben visszaadta. - Mikor volt önnél utoljára? - Nem találtam... - Nem folytatta. - Hallgatom, Mr. Hunter. - A halottkém hangja megnyerő volt. Gaythorne fészkelődött, látszott, hogy mondani akar valamit. De David gyorsabb volt nála. - Pénteken .. . igen, péntek reggel még megvolt. Azóta nem emlékszem, hogy láttam volna. Mr. Gaythorne fölállt. - Ön szombat este fölkereste az elhunytat. Nem lehet, hogy akkor hagyta ott az öngyújtót? - De, lehet, hogy akkor - felelte David lassan. - Mindenesetre péntek óta nem emlékszem, hogy láttam volna... Aztán hozzátette: - Hol találták meg? - Erről majd később beszélünk - mondta a halottkém. - Távozhat, Mr. Hunter. David lassan
visszament a helyére. Rosaleen Cloade-hoz hajolt, és a fülébe súgott valamit. - Porter őrnagy. Porter őrnagy a torkát köszörülve és hümmögve lépett föl a tanúk emelvényére. A szálegyenes, katonás alak úgy állt ott, mint a gyakorlótéren. Csak az árulta el, hogy mekkora idegfeszültség van benne, ahogy az ajkát nyalogatta. - Ön George Douglas Porter, a Királyi Afrikai Lövészgyalogság nyugalmazott őrnagya? - Igen. - Mennyire ismerte Robert Clnderhayt? Mint a vezényszavak, úgy pattogtak Porter őrnagyból a helységnevek, dátumok. - Megtekintette az elhunyt holttestét? - Igen. - Tudná azonosítani? - Igen. Robert Clnderhay holttteste. Izgatott morajlás futott végig a termen. - Ezt teljes határozottsággal és minden kétséget kizáróan állítja? - Állítom. - Nem lehetséges, hogy téved? - Nem. - Köszönöm, Porter őrnagy. Mrs. Gordon Cloade.
Rosaleen fölállt. Elment Porter őrnagy mellett. Az őrnagy kissé kíváncsian ránézett. Rosaleen azonban rá se pillantott. - Mrs. Cloade, ön, ugye, a rendőrség kérésére megtekintette az elhunyt holttestét. Rosaleen megborzongott.
- Igen. - És határozottan állította, hogy a holttest egy az ön számára teljesen ismeretlen férfi holttteste? - Igen. - Tekintettel Porter őrnagy imént tett vallomására, nem óhajtja visszavonni, illetve módosítani ezt az állítását? -

Nem. - Most is kitart amellett, hogy a holttest nem a férje, nem Robert Clnderhay holtteste? - Nem a férjem holtteste. Én azt az embert soha életemben nem láttam. - Ugyan, Mrs. Cloade, Porter őrnagy határozottan fölismerte benne a barátját, Robert Clnderhayt. - Porter őrnagy úr téved - mondta színtelen hangon Rosaleen. - Ön ebben a tárgyalóteremben nem áll eskü alatt, Mrs. Cloade. De valószínű, hogy hamarosan egy másik tárgyalóteremben, egy másik esküdtszék előtt eskü alatt kell majd vallania. Kész ön ez esetben megesküdni arra, hogy a holttest nem Robert Clnderhay holtteste, hanem egy ismeretlen férfié? - Kész vagyok megesküdni rá, hogy nem a férjem holtteste, hanem egy számomra ismeretlen férfié. A hangja tiszta volt és határozott. Szeme rezzenéstelenül állta a halottkém tekintetét. - A tanú távozhat - mondta csöndesen a halottkém. Aztán cvikkerét levéve az esküdtekhez intézte szavait. Azért vannak ott, mondta, hogy kiderítsék, hogyan halt meg az az ember. A "hogyan" kérdése aligha kétséges. Balesetről vagy öngyilkosságról szó sem lehet. A gondatlanságból elkövetett emberölés gyanúja sem merülhet föl. Egyetlen vád lehetséges csupán: a szándékos emberölés. A halott személyazonossága nem tisztázódott teljes mértékben. Az esküdtek hallották, hogy az egyik tanú, egy egyenes és feddhetetlen jellemű, szavahihető ember azt állította, hogy a holttest egykori barátjának, Robert Clnderhaynek a holtteste. Másrészt a helyi hatóságok számára 1945-ben kielégítő módon megállapítást nyert, hogy Robert Clnderhay elhunyt sárgalázban Afrikában, és hogy ebben akkor senki sem kételkedett. Porter őrnagy vallomásával ellentétben Robert Clnderhay özvegye, jelenleg Mrs. Gordon Cloade határozottan állítja, hogy a holttest nem Robert Clnderhay holtteste. Ezek homlokegyenest ellentétes állítások. A személyazonosság kérdését figyelmen kívül hagyva, az esküdteknek azt kell eldönteniük, hogy van-e olyan bizonyíték, amely a tettesre utal. Lehet, hogy arra gondolnak, hogy a bizonyítékok egy bizonyos személy irányába mutatnak, a vádemeléshez azonban igen sok bizonyítékra van szükség - mind az indíték, mind az alkalom tekintetében. Valakinek látnia kellett az illetőt a bűntény elkövetésének helyén az adott időpontban. Ilyen bizonyítékok hiányában az esküdtek csak az ismeretlen tettes által elkövetett szándékos emberölés tényét állapíthatják meg. Ez a határozat szabad kezet ad a rendőrségnek arra, hogy folytassa a szükséges vizsgálatot. Ezek után felszólította az esküdteket, hogy tanácskozásra vonuljanak vissza. A tanácskozás háromnegyed óráig tartott. Az esküdtszék bűnösnek találta David Huntert előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésben. Második

könyv

5

- Tartottam tőle, hogy ezt a határozatot fogják hozni - mentegetőzött a halottkém. - Helyi előítélet! Inkább érzés, semmint logika. A halottkém, a rendőrfőnök, Spence főfelügyelő és Hercule Poirot együtt tanácskozott a halottszemle után. - Ön igazán mindent megtett - vigasztalta a rendőrfőnök. - Enyhén szólva korai a döntés - mondta komor arccal Spence. - És akadályozni is
fog bennünket. Ismerik MR. Hercule Poirot-t? Az ő érdeme, hogy Portert beidézhettük tanúnak. - Hallottam már önről, MR. Poirot - mondta udvariasan a halottkém, mire Poirot sikertelen kísérletet tett, hogy szerénynek lássék. - MR. Poirot-t érdekli az ügy- mosolygott Spence. - Így igaz - mondta Poirot. - Már akkor érdekelt, amikor még, hogy úgy mondjam, nem is volt "ügy". És válaszként
kíváncsi tekintetükre beszámolt a klubbeli különös kis jelenetről, amelynek során először hallotta Robert Clnderhay nevét. - Ha bíróság elé kerül az ügy, ez további adalék lesz Porter vallomásában - mondta elgondolkodva a rendőrfőnök. -
Ezek szerint tehát Clnderhay tervezte, hogy a saját halálhírét költi... sőt azt is mondta, hogy az Enoch Arden nevet fogja használni. A rendőrfőnök hümmögött: -
Aha, de elfogadható ez bizonyítékként? Elfogadható bizonyítékként olyasvalakinek
a szava, aki közben meghalt? - Talán nem lesz elfogadható bizonyíték - mondta
Poirot elgondolkodva. - Mindenesetre nagyon érdekes és elgondolkodtató. - Igen,
csakhogy nekünk nem elgondolkodásra, hanem néhány konkrét tényre van szükségünk
- mondta Spence. - Valakire, aki kedd este ténylegesen látta David Huntert a Szarvasban vagy a környékén. - Ilyet biztos nem nehéz találni - mondta a rendőrfőnök a homlokát ráncolva. - Külföldön, az én hazámban nem is volna nehéz
- mondta Poirot. - Volna egy kis kávéház, ahová az emberek esténként beülnek egy
kávéra... de itt Angliában, vidéken! - széttárta a karját. A főfelügyelő bólintott. - Itt az emberek egy része a kocsmába megy, és zárásig ott marad, a többiek meg otthon töltik az estét a négy fal között, és a kilencórás híreket hallgatják. Ha az ember fél kilenc és tíz között végigmegy a Fő utcán, teljesen kihaltnak találja. Egy teremtett lelket se látni. - Számított erre a gyilkos? - vetette föl a rendőrfőnök. - Lehet - felelte Spence. Az arca egyáltalán nem volt boldog. A rendőrfőnök és a halottkém hamarosan távozott. Spence és Poirot egyedül maradt. - Látom, nem tetszik önnek az eset - mondta megértően Poirot. -

Aggaszt ez a fiatalember - felelte Spence. - Az a fajta, akivel az ember sose tudja, hányadán áll. Mikor egészen ártatlan, úgy viselkedik, mintha bűnös volna. Ha pedig bűnös... hát az ember mérget venne rá, hogy valóságos földre szállt angyal! - Bűnösnek tartja? - kérdezte Poirot. - Maga nem? - kérdezte vissza Spence. Poirot széttárta a karját. - Érdekelne, ha megtudhatnám, hogy pontosan
mi is szól ellene - mondta. - Úgy érti, hogy nem törvényesen? A valószínűség szintjén? Poirot bólintott. - Ott van az öngyújtó - mondta Spence. - Hol találták meg? - A holttest alatt. - Vannak rajta ujjlenyomatok? - Nincs egy se. - Aha - mondta Poirot. - Igen - mondta Spence. - Ettől én se vagyok túlságosan elragadtatva. Aztán, hogy a halott órája 9.10-kor állt meg. Ami tökéletesen megegyezik az orvosi vizsgálat eredményével ... valamint Rowley Cloade vallomásával, miszerint Clnderhay a kliensét várta ... aki feltehetően bármelyik pillanatban megérkezhetett. Poirot bólintott. - Igen . .. ez mind nagyon szép. - Aztán meg az, amit szerintem képtelenség figyelmen kívül hagyni, hogy Hunter,
helyesebben mondva ő és a húga az egyetlen, akinek egyáltalán van indítéka. Vagy
David Hunter ölte meg Clnderhayt... vagy pedig egy kívülálló, aki valami általunk ismeretlen oknál fogva idáig követte - márpedig ez igencsak valószínűtlennek látszik. - Egyetértek, egyetértek. - És tudja, Warmsley Vale-ben senki sincs, akinek indítéka lehetne - hacsak merő véletlenségből nem lakik itt valaki, Hunterékon kívül, akinek a múltban köze lehetett Clnderhayhez. Én sose zárom ki a véletlent, de mind ez ideig a legkisebb jel vagy utalás sem mutatott ebbe az irányba. A két testvéren kívül senki sem ismerte az illetőt. Poirot bólintott. - A Cloade família úgy vigyázott volna Robert Clnderhay életére, mint a tulajdon szeme világára. Számukra Robert Clnderhay, az élő és eleven Robert Clnderhay a biztosítéka annak, hogy nagy vagyont örökölnek. - Ismét csak lelkesen egyetértek önnel, monamí. A Cloade családnak valóban Robert
Clnderhayre, az élő és eleven Robert Clnderhayre van szüksége. - Tehát ismét
csak ugyanott vagyunk, hogy csakis és kizárólag Rosaleen és David Hunternak van
indítéka. Rosaleen Cloade Londonban volt. David azonban, mint tudjuk, aznap
Warmsley Vale-ben tartózkodott. Délután 5.30-kor érkezett a Warmsley Heath-i
vasútállomásra. - Ezek szerint tehát David Hunter ellen szól a nagybetűs Indíték, továbbá az, hogy 5.30-tól meghatározatlan ideig a bűncselekmény színhelyén tartózkodott. - Pontosan. És most nézzük Beatrice Lippincott vallomását. Én elhiszem, amit mond. Valóban hallotta, amiről azt mondja, hogy hallotta, csak persze kissé kiszínezve az egészet, ami végül is emberi. - Ahogy mondja: emberi. - Eltekintve attól, hogy ismerem a nőt, azért is hiszek neki, mert bizonyos részeket nem találhatott ki. Például nem hallhatott még Robert Clnderhayről. Én tehát a két férfi között lezajlott beszélgetésről az ő

verzióját hiszem el, és nem a David Hunterét. - Jómagam is így vagyok vele - jegyezte meg Poirot. - A hölgy különlegesen szavahihető tanú benyomását keltette. - Vallomása más oldalról is megerősítést nyert. Mit gondol, miért ment föl Londonba a két testvér? - Ez engem is módfelett érdekel. - Nos, anyagi helyzetük a következő. Rosaleen Cloade-ot csupán Gordon Cloade vagyonának holtig
tartó haszonélvezeti joga illeti meg. A tőkéhez nem nyúlhat, kivéve, úgy tudom, akkor, ha az összeg nem haladja meg az ezer fontot. Az ékszer stb. azonban az
övé. Londonban első útja a Bond Streetre vezetett, ahová elvitte az ékszerek legértékesebb darabjait, és eladta őket. Nagy összegre volt szüksége sürgősen és
készpénzben - vagyis egy zsarolónak kellett a pénz. - És ez ön szerint bizonyíték David Hunter ellen? - Ön szerint talán nem? Poirot megrázta a fejét. - Bizonyíték a zsarolásra, arra igen. A gyilkossági szándékra azonban nem. Mindkettőre nem lehet, mon cher. A fiatalember vagy fizetni akart, vagy ölni. És ön arra szerzett bizonyítékot, hogy fizetni akart. - Igen... igen, lehet, hogy így van. De az is lehet, hogy közben megváltoztatta az elhatározását. Poirot megvonta a vállát. - Ismerem ezt a típust - folytatta a főfelügyelő elgondolkodva. - Az a fajta, amelyik a háborúban remekül megállja a helyét. Fizikai bátorság minden mennyiségben. Vakmerőség, a személyes biztonság abszolút
semmibevétele. Az a fajta, aki minden kockázatot vállal. Aki valószínűleg megkapja a Viktória-érdemkeresztet - bár gyakran csak halála után. Igen, ez az, aki a háborúban hős. Békében azonban... nos, békében rendszerint a börtönben
végzi. Szereti az izgalmakat, képtelen egyenes úton járni, fütyül a társadalomra... Végül pedig nem tiszteli az emberéletet. Poirot bólintott. - Én mondom magának - ismételte meg a főfelügyelő -, ismerem ezt a típust. Néhány
percre csönd lett. - Eh bien - mondta végül Poirot. - Abban egyetértünk, hogy a gyilkos egy típusával van dolgunk. De ez minden. És nem visz bennünket tovább.
Spence kíváncsian ránézett Poirot-ra. - Magát nagyon érdekli ez a dolog, MR. Poirot? - Nagyon. - És miért, ha szabad kérdeznem? - Őszintén szólva - tárta szét a karját Poirot -, nem egészen tudom, hogy miért. Talán azért, mert két évvel ezelőtt ott ültem fölkavarodott gyomorral, tekintve, hogy nem kedveltem a légiriadókat, és nem vagyok eléggé bátor, bár nagyon igyekszem annak látszani,
szóval amint ott ülök, és nagyon kavarog itt - a nyomaték kedvéért megnyomkodta
a gyomrát -, a barátom klubjának dohányzójában, és ott duruzsol az unalmas, lerázhatatlan, jó öreg Porter őrnagy, hosszú és részletes beszámolót tartva valamiről, amire senki sem figyel, csak én, én figyelek, mert el akarom terelni a figyelmemet a bombázásról, és mert amit mesél, számomra érdekesnek és

szuggesztívnak tűnik. És arra gondolok, lehetséges, hogy egyszer még kisülhet
valami abból, amit olyan részletesen előad. És ki is sült belőle valami. - Az
történt, amire nem számított? - Épp ellenkezőleg - javította ki Poirot. - Az
történt, amire számítottam... ami már önmagában véve eléggé figyelemreméltó.
-
Gyilkosságra számított? - kérdezte Spence szkeptikusan. - Nem, dehogy, dehogyis!
De újból férjhez megy egy feleség. Lehet, hogy az első férj él? Igen, él.
Fölbukkan? Igen, fölbukkan. Előfordulhat zsarolás? Előfordul zsarolás.
Következésképpen lehet, hogy elhallgattatják a zsarolót? Elhallgattatják! - Nos
- nézett kissé kétkedve Poirot-ra Spence -, szerintem mindez eléggé tipikus.
Csak egy közönséges bűntényről van szó... egy zsarolásról, amely gyilkossággal
végződik. - Vagyis ön szerint nincs benne semmi izgalmas? Hát, rendszerint nincs
is az ilyenben. De ebben van, és tudja, miért? - kérdezte Poirot szelíden. -
Mert nem stimmel az egész. - Nem stimmel? Hogyhogy nem stimmel? - Egyetlen
részlete sem olyan, hogy is mondjam, amilyennek lennie kéne. Spence
kimeresztette a szemét. - Japp rendőrfőnök mindig is mondta, hogy tekervényes
agya van magának - jegyezte meg. - Mondjon rá példát, hogy maga szerint mi az,
ami nem stimmel. - Itt van például a halott, vele aztán semmi se stimmel. Spence
megcsóválta a fejét. - Talán nem így érzi? - kérdezte Poirot. - Nos, jó, akkor
lehet, hogy csak fantaziálok. De nézzük a következőt. Clnderhay megérkezik a
Szarvasba. Ír David Hunternak. Hunter másnap reggel megkapja a levelet -
reggelizés közben? - Igen, akkor. Azt mondta, hogy akkor kapta meg Arden
levelét. - Ez, ugyebár, az első utalás arra, hogy Clnderhay Warmsley Vale-ben
van. És hogy reagál erre Hunter? Úgy, hogy azon nyomban felküldi a húgát
Londonba. - Ez érthető - mondta Spence. - Szabad kezet akart, hogy a maga módján
intézhesse el az ügyet. Tarthatott tőle, hogy az asszony nem lesz elég erős. Ne
felejtse el, hogy Hunter a vezérszellem. Mrs. Cloade teljesen a markában van. -
Hát persze, ez világosan látszik. Tehát fölküldi a húgát Londonba, ő pedig
elmegy ehhez az Enoch Ardenhoz. Kettőjük beszélgetéséről világos beszámolót
kaptunk Beatrice Lippincott-tól, ami pedig ebből, hogy úgy mondjam, egy
mérföldre is bűzlik, az az, hogy David Hunter nem volt benne biztos, hogy az,
akivel beszél, Robert Clnderhay-e vagy nem. Csak gyanította, hogy ő az, de tudni
nem tudta. - De hisz nincs ebben semmi különös, MR. Poirot! Rosaleen Hunter
Fokvárosban kötött házasságot Clnderhayjel, és onnan egyenesen Nigériába
mentek.

Hunter és Clnderhay sosem találkoztak. Ezért van az, hogy, mint mondja, Hunter
csak gyanította, hogy Arden azonos Clnderhayjel, tényszerűen viszont nem tudhatta... tekintve, hogy sosem találkozott vele. Poirot elgondolkodva nézte Spence főfelügyelőt. - Ön szerint tehát nincs benne semmi ... különös? - kérdezte. - Tudom, hová akar kilyukadni. Miért nem mondta meg nyíltan Clnderhay,
hogy ő Clnderhay? Nos, szerintem ez is érthető. A tisztességes emberek, akik valami becstelenséget követnek el, szeretik megőrizni a látszatot. Szeretik úgy tálalni a dolgokat, hogy ők közben tiszták maradjanak... Ugye, érti, mire gondolok. Nem... nem hiszem, hogy ennek különösebb jelentősége volna. Ennyit
nyugodtan az emberi természet számlájára írhatunk. - Ez az - mondta Poirot. - Az
emberi természet. Azt hiszem, ez az oka annak, amiért ennyire érdekel ez az eset. Körülnéztem a törvényszéki halottszemlén, mindenkit szemügyre vettem, a
Cloade-okat különösen . .. sokan vannak, az érdekeik azonosak, a jellemük, gondolkodásmódjuk, érzelmeik azonban nagyon is különbözők. Sok-sok éven át az
erős embertől, a családi hatalomtól, Gordon Cloade-tól függtek mind. Nem feltétlenül közvetlen függésre gondolok. A megélhetésük megvolt. De eljutottak odáig, el kellett jutniuk odáig, tudatosan vagy tudattalanul, hogy támaszkodnak rá. És mi történik... kérdem én, főfelügyelő úr... Mi történik a borostyánnal, ha kivágják a tölgyet, amelyre felkapaszkodott? - Ennek a kérdésnek a megválaszolása aligha vág az én szakmámba - felelte Spence. - Gondolja? Szerintem nagyon is odavág. Az emberi jellem, mon cher, változik. Erősödhet és
torzulhat. Hogy milyen is az ember, az csak akkor válik el, amikor próbára teszik... vagyis akkor, ha kiderül, hogy megáll-e az ember a maga lábán vagy sem. - Fogalmam sincs róla, mire céloz, MR. Poirot. - Spence-en látszott, hogy meg van rökönyödve. - Mindenesetre a Cloade-oknál jelenleg minden rendben van.
Illetve lesz, mihelyt túlesnek a hivatalos formaságokon. Ami, hívta fel Spence figyelmét Poirot, eltarthat egy ideig. - De még akkor is meg kell cáfolni Mrs. Gordon Cloade vallomását. Végül is egy asszony csak megismeri a férjét, ha látja! Kissé oldalra hajtotta a fejét, és kiváncsi tekintettel nézte a nagy termetű főfelügyelőt. - Talán bizony nem éri meg egy asszonynak, hogy ne ismerje
föl a férjét, ha ezen múlik kétmillió font jövedelme? - kérdezte Spence cinikusan. - Ezenkívűl, ha az illető nem Robert Clnderhay volt, akkor miért ölték meg? - Tulajdonképpen ez itt a kérdés - mormogta Poirot.

Második könyv

Poirot mogorwa arccal jött el a rendőrségről. Léptei menet közben lelassultak. A piactéren megállt és körülnézett. Amott áll dr. Cloade háza, a kopott réztáblával, s egy kissé távolabb a postahivatal. A túloldalon Jeremy Cloade háza. Poirot előtt, az úttól kissé beljebb, a katolikus Nagyboldogasszony-templom, szerény kis épület, szerény, mint az ibolya, összehasonlítva az agresszív Mária- templommal, amely gőgösen terpeszkedik a
piactér közepén, hirdetve a protestáns vallás fölényét. Pillanatnyi érzéstől hajtva Poirot bement a kertkapun, végigment az ösvényen, és belépett a katolikus
templomocskába. Levette a kalapját, térdet hajtott az oltár előtt, és betérdelt az egyik padba, Fájdalmas, elfojtott zokogás szakította félbe imáját. A hang felé fordította a fejét. Az oldalhajó túloldalán, arcát kezébe temetve egy sötét ruhás nő térdepelt. Az asszony, még mindig csöndesen zokogva, egyszer csak
fölállt, és elindult az ajtó felé. Poirot, az érdeklődéstől kitágult szemmel, szintén fölállt, és utánament. Fölismerte Rosaleen Cloade-ot. Rosaleen, hogy önuralmát visszanyerje, az előtérben megállt, és Poirot végtelen szelídséggel megszólította : - Segíthetek valamiben, madame? Rosaleen semmiféle meglepetést
nem mutatott, és egy boldogtalan gyermek egyszerűségével válaszolt: - Nem -
mondta. - Rajtam senki sem segíthet. - Nagy bajban van, ugye? - Davidet elvitték. . . - felelte. - Egyedül vagyok. Azt mondják, megölte ... De nem ölte meg! Nem ölte meg! Poirot-ra nézett, úgy folytatta: - Ugye, ott volt ma? A halottszemlén? Láttam magát! - Igen. Ha segíthetek, madame, örömmel segítek. -
Úgy félek. David azt mondta, amíg ő velem van, biztonságban vagyok. És most
elvitték... félek. Azt mondta, hogy... azt szeretnék, ha meghalnék. Ők, mind. Szörnyűség ilyet mondani. De lehet, hogy igaz. - Engedje meg, hogy segítsek, madame. Rosaleen megrázta a fejét. - Nem - mondta. - Rajtam senki sem segíthet.
Még gyónni se gyónhatok. Egyedűl kell viselnem gonoszságom súlyát. Kiestem a
Jóisten kegyéből. - Senki sem esik ki a Jóisten kegyéből - mondta Poirot. - Ezt maga is nagyon jól tudja, gyermekem. Rosaleen ismét Poirot-ra emelte eszelős
gyermektekintetét. - Meg kéne gyónnom a bűneimet... meg kéne gyónnom. Ha
gyónhatnék... - Nem gyónhat? Nem ezértjött a templomba? - Azért jöttem, hogy
vigaszt találjak... vigaszt. De miféle vigasz lehet az én számomra? Bűnös vagyok - Mindnyájan bűnösök vagyunk. - De meg kéne bánnunk... meg kéne mondanom . ..
elmondani ... - Arcát a kezébe temette. - Jaj, mennyit hazudtam... mennyit

hazudtam! - A férjével kapcsolatban? Robert Clnderhayjel kapcsolatban? Robert
Clnderhay volt az, akit meggyilkoltak, ugye? Rosaleen hirtelen szembefordult Poirot-tal. A tekintete gyanakvó lett és bizalmatlan. - Mondom, hogy nem a férjem volt! - kiáltott föl éles hangon. - Még csak nem is hasonlított rá! - Még csak nem is hasonlított a halott férjére? - Nem - mondta Rosaleen dacosan. - Miért, milyen volt a férje? - kérdezte Poirot. Rosaleen kimeredt szemmel bámult Poirot-ra. Riadt arca megmerevedett. Szeme elsötétült a félelemtől. - Nem beszélek többet magával! - kiáltotta. Ezzel sarkon fordult, végigfutott az ösvényen, ki a kapun a piactérre. Poirot nem akart utánamenni. Csak jóleső elégedettséggel bólogatott. - Aha - mondotta. - Hát erről van szó! Kisétált a térre. Percnyi tétovázás után folytatta útját a Fő utcán, mígnem a Szarvashoz ért, amely a mezők előtti utolsó épület volt. A Szarvas kapujában Rowley Cloade-dal és Lynn Marchmonttal futott össze. Poirot érdeklődéssel nézte a lányt. Csinos lány, gondolta, és intelligens is. De nem az a típus, amelyik neki tetszik. Ő a lágyabb, nőiesebb nőket szereti. Lynn Marchmont, gondolta, lényegében modern nő - bár éppúgy reneszánsz típusnak is nevezhető. Olyan, aki a
maga fejével gondolkodik, szókimondó, és akinek a vállalkozó szellemű, merész
férfi tetszik. - Roppant hálásak vagyunk magának, MR. Poirot - mondta Rowley. -
Teringettét, ez aztán tényleg olyan volt, mint egy bűvészmutatvány! Az is volt, tűnődött Poirot. Ha olyat kérdeznek az embertől, amire tudja a választ, egyáltalán nem nehéz hatásosan bűvészkednie. Tökéletesen értette, hogy az
egyszerű Rowley számára Porter őrnagynak úgyszólván a semmiből való előkerítése
éppolyan lélegzetelállító mutatvány volt, mint amikor a bűvész tucatnyi nyulat húz ki a cilinderből. - Rejtély előttem, hogyan csinálja - mondta Rowley. Poirot nem világosította föl. Végtére ő is csak ember. A bűvész sem árulja el nézőközönségének a mutatvány nyitját. - Mindenesetre Lynn és én végtelenül
hálásak vagyunk - folytatta Rowley. Lynn Marchmont, gondolta Poirot, nem látszik
különösebben hálásnak. A szeme karikás, az ujjai idegesen egymásba fonódnak és
szétválnak. - Nagyváltozásokat fog hoznijövendő házasságunkban. - Honnan tudod?
- szólt rá élesen Lynn. - Biztos vagyok benne, hogy egy csomó formaság meg
miegyéb még hátravan. - Mikor lesz az esküvő? - kérdezte Poirot udvariasan. - Júniusban. - És mióta jegyesek? - Majdnem hét éve - felelte Rowley. - Lynn most
szerelt le a Nők Királyi Tengerészeti Segédszolgálatától. - És ott tilos a házasság? - A tengerentúl voltam - felelte Lynn. Poirot figyelmét nem kerülte

el, hogy Rowley arca hirtelen elkomorul. - Gyere, Lynn - mondta Rowley kurtán. - Mennünk kell. Gondolom, MR. Poirot vissza akar menni a városba. - Nem megyek
vissza a városba - mondta Poirot mosolyogva. - Micsoda? Rowley megtorpant, arca
megmerevedett. - Itt maradok még egy kicsit a Szarvasban. - De . . . de miért? - C'est un beau paysage [Szép táj] - felelte Poirot békésen. - Hát persze - mondta bizonytalanul Rowley. - De... szóval úgy értem, nem várja a munka? - Takarékosan
éltem - mosolygott Poirot. - Nincs szükségem rá, hogy túlzottan sok munkát vállaljak. Élvezem a szabadságot, és ott töltöm az időmet, ahol éppen eszembejut. És most azjutott eszembe, hogy Warmsley Vale-be jöjjek. Látta, hogy
Lynn fölemeli a fejét, és átható pillantást vet rá. Rowley, gondolta, kissé bosszankodik. - Biztosan golfozik - mondta Rowley. - Warmsley Heathben sokkal
jobb szálloda van. Ez nagyon szegényes kis falu. - Engem mégis Warmsley Vale
érdekel - mondta Poirot. Lynn odaszólt Rowleynak: - Gyere már, Rowley. Rowley
kényszeredetten követte. Az ajtónál azonban Lynn hirtelen megállt, és visszasietett Poirot-hoz. Nyugodt, csöndes hangon azt mondta: - David Huntert letartóztatták a halottszemle után. Gondolja, hogy... helyesen jártak el? - Az esküdtszék döntése után nem tehettek mást, mademoiselle. - Úgy értem... maga
szerint ő tette? - És kegyed szerint? - kérdezte vissza Poirot. De Rowley már ott ált Lynn mellett. A lány arca kifejezéstelen lett, mint egy pókerjátékosé. Elbúcsúzott : - Viszontlátásra, MR. Poirot. Remélem . .. találkozunk még. Ej, ej ... - tűnődött magában Poirot. Mihelyt elintézte Beatrice Lippincott-tal a szobát, azonnal elment. Dr. Lionel Cloade-ékat kereste föl.
Második könyv

7

- Jaj!- kiáltott föl Kathie néni egy lépést hátrálva, ahogy ajtót nyitott. - MR. Poirot! - Szolgálatára, madame - hajolt meg Poirot. - Eljöttem tiszteletemet tenni. - Hát ez igazán kedves öntől, igazán. Igen ... szóval... talán kerüljön beljebb. üljön le... mindjárt odébb tesszük a Spiritiszta Enciklopédiát. Parancsol egy csésze teát... jaj, ez a sütemény borzasztóan száraz. El akartam menni Peacockhoz frissért, mert szerdán időnként van náluk piskóta- rolád... de egy ilyen halottszemle teljesen fölborítja egy háztartás menetrendjét. Nem gondolja? Poirot azt felelte, hogy ez szerinte tökéletesen érthető. Mikor az imént közölte, hogy Warmsley Vale-ben marad, úgy vette észre, ez bosszantja
Rowleyt. Kathie néni magatartása pedig minden volt, csak nem szívélyes. Szinte

rémülten nézett Poirot-ra. Odahajolt hozzá, és rekedten suttogta, mint egy összeesküvő: - Ugye, nem mondja meg a férjemnek, hogy elmentem önhöz konzultálni
a... szóval a tudjuk, miről?! - Hallgatok, mint a sír. - Úgy értem .. . akkor persze fogalmam se volt róla .. . hogy Robert Clnderhay, ez a szegény szerencsétlen, micsoda tragédia!... tulajdonképpen Warmsley Vale-ben van. Nekem
még most is olyan különös véletlennek tűnik! - Egyszerűbb lett volna - mondta Poirot -, ha az ábécés deszkalap közvetlenül a Szarvasba irányította volna. Az ábécés deszkalap hallatán Kathie néni kissé fölengedett. - A szellemek világa kifürkészhetetlen - mondta. - De én mégis úgy érzem, hogy mindennek célja van.
Ön nem úgy érzi, MR. Poirot? Hogy mindig mindennek célja van? - Valóban így van,
madame. Még annak is van célja, hogy most itt ülök a kegyed szalonjában. - Csakugyan? - Mrs. Cloade kissé meghökkent. - Valóban? Igen, azt hiszem, igaza
van... Persze már utazik vissza Londonba? - Egyelőre nem. Pár napig még a Szarvasban maradok. - A Szarvasban? Ó, igen... a Szarvasban! De hiszen ott
történt az a... jó, gondolja, hogy bölcsen teszi, MR. Poirot? - A Szarvasba irányítottak - jelentette ki Poirot ünnepélyesen. - Irányították? Hogy érti? - Kegyed irányított oda. - De hiszen én sose gondoltam, hogy... úgy értem, nekem
fogalmam se volt róla. Olyan borzalmas, nem gondolja, MR. Poirot? Poirot szomorúan megcsóválta a fejét. - Elbeszélgettem Mr. Rowley Cloade-dal és Miss
Marchmonttal - mondta. - Úgy hallom, hamarosan összeházasodnak. Kathie néni
kapva kapott a témán. - Drága Lynn, olyan aranyos kislány... és annyira jól számol ... Nekem nincs érzékem a számtanhoz... abszolúte semmi. Valóságos áldás,
hogy Lynn hazajött. Ha valamit összezagyválok, ő mindig helyrehozza. Drága kislány, úgy szeretném, ha boldog lenne. Rowley persze igazán nagyszerű fiú, de
valószínűleg . . . hogy is mondjam, kissé unalmas. Úgy értem, egy olyan lánynak, aki annyi mindent látott a világból, mint Lynn. Tudja, Rowley a háború alatt mindvégig itthon volt a gazdaságban ... ó, persze teljesen törvényesen .. . úgy értem, a kormány rendelkezése folytán . .. úgyhogy a dolognak ez a része teljesen rendben van . .. nem gyávaságból, mint annak idején sokan a búr háborúban .. . Szóval azt akarom mondani, hogy kissé beszűkült itthon. - Hét év jegyesség alapos próbája az érzelmeknek. - De még mennyire! Szerintem azonban
nyugtalanok lesznek ezek a lányok, ha hazajönnek... és ha van valaki a közelben... aki talán izgalmasabb életet él... - Mint például David Hunter? - Semmi sincs közöttük!-vágta rá nyugtalanul Kathie néni. - Semmi a világon.

Ebben
egészen biztos vagyok! Borzalmas lett volna, most, hogy kiderült róla, hogy gyilkos, nem? Méghozzá a saját sógora gyilkosa! Jaj, MR. Poirot, nagyon kérem,
egy percig se higgye, hogy akár a legkisebb megértés is van Lynn és David között. Épp ellenkezőleg, ahányszor csak találkoznak, mást se tesznek, mint veszekszenek. Az az érzésem... jaj, istenem, azt hiszem, a férjem jön. Ugye, nem
felejti el, MR. Poirot, hogy egy szót se az első találkozásunkról? Szegény drága férjem úgy haragudna, ha megtudná, hogy... ó, Lionel, kedvesem, MR. Poirot van
itt, aki olyan ügyesen megtalálta azt a Porter őrnagyot, és lehozta, hogy megnézze a holttestet. Dr. Cloade fáradtnak és elnyűttnek látszott. Fakókék szeme tűhegynél nem nagyobb pupillájával bizonytalanul körülpásztázta a szobát.
- Örvendek, MR. Poirot. Vissza a városba? Bon Dieu - gondolta Poirot, ez is visszatoloncolna Londonba! De azért türelmesen azt mondta: - Nem, egy-két napig
még a Szarvasban maradok. - A Szarvasban? - Lionel Cloade összevonta a
szemöldökét. - Aha! A rendőrség tartja még itt egy időre? - Nem. Önszántamból
maradok. - Igazán? - Az orvos arcán látszott, hogy kapcsolt. - Ezek szerint nincs megelégedve? - Miből gondolja, dr. Cloade? - Ugyan, ember, hát nem erről
van szó? - Mrs. Cloade csicsergett valamit a teáról, és kiment. Az orvos folytatta: - Ugye, az az érzése, hogy valami nem stimmel. Poirot meghökkent. - Furcsa, hogy ezt mondja. Ezek szerint ön is ugyanezt érzi? Cloade tétovázott. - Neem. Nem egészen... talán csak Valótlannak tűnt. A regényekben a zsarolót
kinyírják. És az életben? A válasz nyilvánvalóan: igen. Mégis olyan természetellenes. - Volt valami orwosi szempontból nem kielégítő az esetben? Persze csak nem hivatalosan kérdezem. - Nem, azt hiszem, nem volt - felelte dr. Cloade elgondolkodva. - De... van valami. Látom, hogy van. Ha Poirot akarta, a hangjából szinte hipnotikus erő áradt. Dr. Cloade kissé elkomorult, aztán tétován válaszolt: - Természetesen nincs gyakorlatom rendőrségi ügyekben. Különben is az orvosszakértői vélemény nem az a szigorú, rendíthetetlen dolog, aminek a laikusok meg a regényírók elképzelik. Nem vagyunk csalhatatlanok... az
orvostudomány nem csalhatatlan. Mert mi is a diagnózis? Igen kevés tényen alapuló becslés, és néhány bizonytalan nyom, amelyen több irányba lehetne elindulni. Én talán eléggé megbízhatóan diagnosztizálom a kanyarót, tekintve, hogy praxisomban száz-számra látom a kanyarós eseteket, és az ismertetőjelek,
valamint a tünetek igen széles skáláját ismerem. A tankönyvekben "típusos eset"-nek leírt kanyaróval azonban aligha találkozunk az életben. Láttam én már

néhány furcsaságot... láttam például egy asszonyt, aki már a műtőasztalon volt, hogy a vakbelét kivegyék... és csak az utolsó pillanatban diagnosztizálták a paratífuszt. Láttam egy gyereket, akinek a bőrbetegségét egy komoly és lelkiismeretes fiatal orvos súlyos vitaminhiánynak tulajdonította - aztán jön a helybéli állatorvos, és szól az anyának, hogy a macska, amelyet a gyerek babusgat, ótvaros, és hogy a gyerek elkapta tőle! Az orvosok éppúgy nem tudnak szabadulni az előítéletektől, mint bárki más. Adva van egy ember, akit minden bizonnyal meggyilkoltak, mellette pedig ott fekszik egy vérfoltos szénfogó. Ostobaság volna azt mondani, hogy mással ütötték le, és én mégis - annak ellenére, hogy semmi tapasztalatom a koponyasérülések terén - inkább valami másra gyanakodtam volna... ami nem olyan sima és legömbölyitett... ami... hát nem is tudom, aminek inkább éle van... mint a téglának vagy hasonlónak. - Nem tett erről említést a halottszemlén? - Nem ... azért nem, mert tulajdonképpen nem vagyok biztos benne. Jenkins, a rendőrorvos meg volt elégedve, és ő az, aki számít. De ott az előítélet... a holttest mellett heverő fegyver. Elő lehetett vele idézni a sérülést? Igen. Ha azonban csakis és kizárólag a sérülést mutatnák meg, és úgy kérdeznék meg, hogy mi okozta .. . nos, nem vagyok benne biztos, hogy megmondanám-e, mert tulajdonképpen értelmetlenül hangzik... úgy értem, ha adva van két pasas, és az egyik téglával üti le, a másik szénfogóval . .. - Az orvos elhallgatott, és elégedetlenül ingatta a fejét. - Ugye, ennek semmi értelme? - kérdezte Poirot-tól. - Nem lehet, hogy ráesett valami éles tárgyra? Dr. Cloade tagadóan megrázta a fejét. - Arcra borulva feküdt a szoba közepén... egy jó vastag, régimódi szőnyegen. Ahogy a felesége belépett a szobába, az orvos hirtelen elhallgatott. - Megjött Kathie a löttyével - jegyezte meg azután. Kathie néni egy tálcát egyensúlyozott, amely edényekkel, fél vekni kenyérrel és egy literes befőttesüveg alján némi kétes jellegű lekvárral volt megrakva. - Remélem, fölforrt - jegyezte meg kétkedve, és fölemelte a teáskanna tetejét, hogy belekukkantson. Dr. Cloade ismét fölhorkant, és azt morogta: - Vacak lötty! - mely elmarasztaló szavak után elhagyta a szobát. - Szegény Lionel, a háború óta nagyon rossz állapotban vannak az idegei. Agyondolgozta magát. Annyi orvos ment el. Egy percet se pihent. Kijárt reggel, délben, este. Csodálom, hogy nem ment tönkre teljesen. Persze úgy volt, hogy mi helyt vége a háborúnak, nyugalomba vonul. Már mindent elintéztek Gordonnal. Tudja, Lionelnek a botanika a hobbija, ezen belül pedig a középkori gyógynövények. Könyvet ír róluk. Alig várta, hogy nyugodtan élhessen, és elvégezhesse a szükséges kutatásokat. De amikor aztán Gordon meghalt... szóval tudja, hogy van ez manapság, MR.

Poirot.
Az adók meg minden. Nem engedheti meg magának, hogy nyugalomba vonuljon, és
ettől van úgy elkeseredve. És annyira, de annyira nem igaz-ságos ez az egész. Mármint az, hogy Gordon így halt meg, végrendelet nélkül ... szóval egészen megingott a hitem. Úgy értem, hogy ebben igazán nem látok semmi célt. Nem
tehetek róla, de az az érzésem, mintha tévedés volna az egész. Sóhajtott, aztán kissé földerült. - Másrészt azonban kedvező biztatást kaptam. "Bátorság és türelem, és lesz kivezető út." És tényleg, mikor az a kedves Porter őrnagy ma fölállt, és olyan határozottan és férfiasan kijelentette, hogy az a szegény meggyilkolt ember Robert Clnderhay... mindjárt tudtam, hogy megvan a kivezető
út! Hát nem csodálatos, MR. Poirot, hogy minden jóra fordul? - Még a gyilkosság is - jegyezte meg Hercule Poirot. Poirot gondolataiba mélyedve és az éles keleti széltől kissé reszketve lépett be a Szarvasba. Az előcsarnok kihalt volt. Benyitottjobbra, a társalgóba. Áporodott füstszag terjengett, a tűz kis híján kialudt. Lábujjhegyen az előcsarnok végében lévő, "Csak szállóvendégek részére"
feliratú ajtóhoz ment. Itt bent égett a tűz, de egy nagy karosszékben, lábujjait kényelmesen melengetve, egy hatalmas asszonyság terpeszkedett, és olyan bősz
tekintetet vetett rá, hogy Poirot bocsánatkérően kihátrált. Az előcsarnokban megállt egy pillanatra, s az iroda üres üvegkalickájáról ránézett a hagyományok értelmében "Kávézó" feliratot viselő ajtóra. Vidéki szállodában szerzett tapasztalataiból tudta, hogy kávét csakis és kizárólag - és akkor is csak vonakodva - a reggelihez szolgálnak föl, s hogy a kávé fő alkotórésze akkor is csak egy nagy adag vizezett forró tej. A feketekávénak titulált szirupos, pocsolyaízű löttyöt nem a "Kávézó"-ban, hanem a társalgóban lehet fogyasztani. A
windsori levesből, bécsi szeletből, burgonyából és pudingból álló vacsorát pedig pontosan hét órakor a "Kávézó"ban szolgálják föl. Addig mélységes csönd honol a
Szarvas szállórészében. Poirot elgondolkodva fölment a lépcsőn. De ahelyett, hogy a szobája, a 11-es szoba felé fordult volna, jobbra kanyarodott, és megállt az 5-ös előtt. Körülnézett. Sehol egy lélek. Kinyitotta az ajtót, és bement. A rendőrség már átvizsgálta a szobát. Látszott, hogy frissen van takarítva és felsúrolva. A padló csupasz volt. A "jó vastag, régimódi szőnyeget" már bizonyára beadták a tisztítóba. A takarókat szépen összehajtogatva az ágyra rakták. Poirot becsukta az ajtót, és körbejárta a szobát. A szoba tiszta volt és kopár, látszott, hogy lakatlan. Poirot sorra vette a bútorokat: egy íróasztal, egyjó öreg mahagóni fiókos szekrény, ugyanolyan szekrény (nyilván az, amelyik
eltakarja a 4-es ajtaját), egy nagy dupla rézágy, hideg-meleg vizes mosdó - amellyel a modern kornak és a személyzethiánynak adóztak -, egy nagy, de annál

kényelmetlenebb karosszék, két szék, egy régimódi kandalló piszkavassal és szénlapáttal - a piszkavas és a lapát ugyanahhoz a készlethez tartozott, mint a szénfogó -, vaskos márvány kandallópárkány, a márvány kandallószegély masszív és
szögletes. Poirot lehajolt az utóbbihoz, hogy megnézze. Megnyálazta az ujját, megdörzsölte vele a jobb oldali sarkot, és szemügyre vette az eredményt. Az ujja kissé megfeketedett. Másik ujjával megismételte az előbbieket a szegély bal sarkán. Ezúttal tiszta maradt az ujja. - Igen - mondta elgondolkodva magának. - Igen. A mosdókagylóra pillantott. Aztán az ablakhoz ment. Az ablak valami ólomlemezre nézett - garázstető, gondolta Poirot, mögötte pedig egy kis sikátor húzódik. Könnyedén és észrevétlenül föl lehet mászni az 5-ösbe, és ugyanolyan
könnyedén és észrevétlenül távozni. De éppolyan észrevétlenül föl lehet jutni a lépcsőn is. Ahogy ő is följött. Zajtalanul becsukta maga mögött az ajtót, és csöndben távozott. A szobájába ment. Bent kimondottan hideg volt. Ismét lement,
tétovázott, aztán az este hidegétől hajtva merészen belépett a "Csak szállóvendégek részére" feliratú helyiségbe, egy karosszéket húzott a tűz mellé, és leült. A hatalmas termetű idős asszonyság közelről még félelmetesebbnek látszott. Acélszürke haj, buján tenyésző bajusz és mély, tiszteletet parancsoló hang. - A társalgó - szólt oda Poirot-nak - csak szállóvendégek részére van fenntartva. - Szállóvendég vagyok - válaszolt Hercule Poirot. Az idős asszonyság elgondolkodott egy percig, mielőtt ismét támadásba lendült volna. Aztán vádlón így szólt: - Maga külföldi? - Igen - válaszolt Hercule Poirot. - Véleményem szerint - folytatta az idős asszonyság - mindnyájuknak vissza kéne menniük. - Vissza? Hová? - érdeklődött Poirot. - Oda, ahonnan jöttek - felelte határozottan az idős asszonyság. És mint holmi utóiratot, suttogva hozzátette: - Külföldiek! - horkant egyet. - Nehéz lenne - mondta Poirot jámboran. - Ostobaság - vetette oda az idős asszonyság. - Hát ezért harcoltunk a háborúban, nem? Hogy mindenki
visszamehessen oda, ahová való, és ott is maradjon. Poirot nem ellenkezett. Megtanulta már, hogy a "Miért harcoltunk a háborúban?" témáról mindenkinek más a
véleménye. Kissé ellenséges csönd telepedett közéjük. - Nem tudom, mivé lesz a
világ -jelentette ki az idős asszonyság. - Egyszerűen nem tudom. Minden évben
eljövök ide. A férjem tizenhat éve itt halt meg. Itt van eltemetve. Minden évben egy hónapot töltök itt. - Kegyes zarándokút - mondta Poirot udvariasan. - És minden évben egyre rosszabb a helyzet. Nincs kiszolgálás! A koszt ehetetlen! Még
hogy bécsi szelet! Ha hús, legyen bifsztek vagy vesepecsenye - nem pedig darált
lóhús! Poirot bánatosan ingatta a fejét. - Az egyetlen jó ... hogy lezárták azt a repülőteret - folytatta az idős asszonyság. - Szégyen és gyalázat, hogy azok a fiatal pilóták idejártak azokkal a borzalmas lányokkal. Még hogy lányok! Nem

tudom, miféle mentalitása van ezeknek a mai anyáknak. Hogy csak úgy hagyják őket
csavarogni. De a kormány a hibás. Amiért a gyárakba küldi az anyákat. Csak akkor
maradhatnak otthon, ha a gyerek kicsi. Még hogy amikor kicsi . . . ostobaság!
Egy kisbabára bárki tud vigyázni! Egy kisbaba nem szaladgál katonák után. A
tizennégy- tizennyolc éves lányok, azokra kell vigyázni! Azoknak van szükségük
anyára ! Csak egy anya tudhatja, hogy a lánya miben sántikál. Katonák! Pilóták!
Ezen jár az esze mindegyiknek. Amerikaiak! Niggerek! Lengyel söpredék. Az idős
asszonyság köhögni kezdett a felháborodástól. Mikor kiköhögte magát, folytatta a
szapulást, egyre nagyobb élvezettel lovalta bele magát a témába, és Poirot-t
tette meg epéssége célpontjának. - Miért kerítik el szögesdróttal a táborokat?
Hogy a katonák ne menjenek ki a lányokhoz? Dehogy, azért, hogy a lányok ne
menjenek be a katonákhoz! Férfibolond mind, az! És ahogy öltözködnek! Nadrág!
Sőt van olyan szerencsétlen bolond, amelyik sortot visel - de csak látná magát
hátulról, biztosan nem venné föl! - Egyetértek önnel, madame, tökéletesen
egyetértek. - És mi van a fejükön! Tán rendes kalap? Dehogy, egy összevissza
tekert rongydarab, az arcuk meg ki van mázolva, ki van púderozva. A szájuk
vastagon kikenve azzal az undorító vacakkal. És nemcsak a kezükön vörös a köröm
.. . de a lábukon is! Az idős asszonyság hirtelen abbahagyta, és
várakozásteljesen Poirot-ra nézett. Poirot fölsóhajtott, és a fejét ingatta. -
Még a templomban se - folytatta az idős asszonyság. - Még ott sincs rajtuk
kalap. Néha még az az idétlen sál sem. Csak az a ronda, bodorított, dauerolt
haj. Haj? Ma már nem tudják, mi az a haj. Én, amikor fiatal voltam, rá tudtam
ülni a hajamra. Poirot lopva az acélszürke tincsekre nézett. Lehetetlenségnek
látszott, hogy ez a bősz öregasszony valaha fiatal volt. - Egyik este is
idetolta a képét egy ilyen - folytatta az idős asszonyság. - Narancssárga sállal
volt körültekerve a feje, és ki volt festve, púderezve. Én ránéztem. Éppen csak
RÁNÉZTEM! Ki is takarodott mindjárt! - Nem volt szállóvendég - folytatta. -
Ilyenek szerencsére nem laknak itt. Akkor meg mit keresett annak a férfinak a
szobájában, ahonnan ki jött? Undorító, mondhatom. Meg is mondtam annak a
Lippincott lánynak... de az se különb a többinél... szaladnak akárki után, csak
nadrág legyen rajta. Poirot-ban halvány érdeklődés támadt. - Egy férfi
szobájából jött ki? - puhatolódzott. Az idős asszonyság kapva kapott a szón. -
Ahogy mondtam. A saját szememmel láttam. Az 5-ösből. - Melyik nap, madame? - Egy
nappal azelőtt, hogy az a nagy felfordulás volt a miatt a férfi miatt, akit
meggyilkoltak. Szégyen és gyalázat, hogy ilyesmi megtörténhet ebben a
szállóban!

Régen nagyon szolid és konzervatív hely volt. De ma már... - És a nap mely órájában volt ez? - Még hogy nap! Este volt. Sőt éjszaka. Gyalázat! Tíz óra is elmúlt. Negyed tizenegykor szoktam fölmenni lefeküdni. Ez meg nagy hetykén kilép
az 5-ösből, rám bámul, aztán visszabújik, nevetgél, és tovább beszél a férfival bent. - Hallotta a férfi hangját is? - Hát nem most mondtam? Ez visszabújt, az meg rákiáltott: "Na, gyerünk, kicsikém, takarodj! Elegem van belőled." No szép, hogy így beszélhet egy férfi egy nővel! De megérdemlik! A lotyók! - Nem jelentette a rendőrségnek? - kérdezte Poirot. Az idős asszonyság Poirot-ra szegezte átható pillantását, és nagy nehezen kihámozta magát a karosszékből.
Poirot fölé tornyosult, és ádáz tekintettel nézett le rá. - Soha életemben nem volt még dolgom a rendőrséggel - közölte. - Még csak az kéne! Rendőrség! Még
hogy engem beidézzenek! A dühtől reszketve s még egy utolsó ellenséges pillantást vetve Poirot-ra, távozott. Poirot pár percig üldögélt, elgondolkodva simogatta a bajuszát, aztán fölkelt, hogy megkeresse Beatrice Lippincottot. - Ja, igen, MR. Poirot, biztosan az öreg Mrs. Leadbetterre gondol. Leadbetter kanonok özvegye. Minden évben eljön hozzánk, de persze, köztünk maradjon, igen
nagy megpróbáltatás számunkra. Időnként nagyon goromba a vendégekkel, és
képtelen fölfogni, hogy ma már más világot élünk. Persze majdnem nyolcvan-éves.
- De az elméje tiszta? Tudja, hogy mit beszél, ugye? - Ó, igen. Nagyon is éles eszű öregasszony... időnként túlságosan is. - Tudja, ki volt az a fiatal nő, aki kedd este a meggyilkolt férfinál járt? Beatrice meglepettnek látszott. - Nem tudok róla, hogy nőlátogatója lett volna. Hogy nézett ki? - Turbán volt a fején, narancssárga sálból, és azt hiszem, alaposan ki volt festve. Kedd este negyed tizenegykor beszélt Ardennal az 5-ösben. - Sejtelmem sincs róla, ki volt az, MR. Poirot. Poirot elgondolkodva elindult, hogy fölkeresse Spence főfelügyelőt. Spence csöndben végighallgatta Poirot-t. Aztán hátradőlt a széken, és megbiccentette a fejét. - Furcsa, nem? - mondta. - Megint a régi nóta. Cherchez la femme. A főfelügyelő francia kiejtése nem volt olyan szép, mint Graves őrmesteré, de azért büszke volt rá. Fölkelt, és a szoba túlsó felébe ment. Mikor visszajött, valami volt a kezében. Egy szájrúzs, aranyozott kartontokban. - Ez kezdettől fogva utalt arra, hogy esetleg nő is lehetett a dologban - mondta. Poirot elvette a rúzst, és a kézfejére húzott egy csíkot vele. - Jó minőségű - mondta. - Sötét cseresznyepiros... valószínűleg barna nő használta. - Igen. Az 5-ös padlóján találtuk. Begurult a fiókos szekrény alá, de persze az is lehet, hogy már régóta ott volt. Újjlenyomat nincs rajta. Mostanság persze nincs valami nagy választék rúzsban... csak néhány fajta kapható. - És természetesen utánanyomoztak? Spence elmosolyodott. - Igen - mondta -, hogy a maga szavával
éljek, utánanyomoztunk. Ezt a fajtát használja Rosaleen Cloade. És Lynn Marchmont is. Frances Cloade ennél valamivel tompábbat. Mrs. Lionel Cloade

nem
használ szájrúzst. Mrs. Marchmont halvány mályvaszínűt használt. Beatrice Lippincott nem használ ilyen drága holmit... és Gladys sem, a szobalány. Elhallgatott. - Alapos munkát végzett - mondta Poirot. - Nem elég alaposat. Egyelőre úgy néz ki, hogy egy kívülálló is van a dologban ... talán valami nő, akit Clnderhay itt, Warmsley Vale-ben ismert. - És aki kedd este negyed tizenegykor nála volt? - Igen - mondta Spence. Aztán sóhajtva hozzátette: - Ez felmenti David Huntert. - Felmenti? - Igen. Őméltósága végre beleegyezett abba,
hogy vallomást tegyen. Miután az ügyvédje lejött, hogy jobb belátásra bírja. Itt a beszámolója arról, hogy mit csinált. Poirot elolvasta a szépen legépelt feljegyzést. A délután 4.16-os vonattal jött el Londonból. 5.30-kor érkezett Warmsley Heathre. A gyalogúton ment Furrowbankbe. - Állítása szerint azért jött le - szólt közbe a főfelügyelő -, hogy magához vegyen néhány holmit, amit otthon hagyott, leveleket, iratokat, a csekk-könyvét, és hogy megnézze, megjöttek-e az ingei a tisztítóból... amelyek persze nem jöttek meg! Esküszöm, nem tudom, mi a
fene van a tisztítóval mostanában. Hozzánk is már vagy francos négy hete nem
jöttek ki ... egyetlen tiszta törülköző sincs a házban, az asszony minden holmim maga mossa. E nagyon is emberi kitérő után a főfelügyelő visszatért David menetrendjéhez. 7.25-kor elment Furrowbankből, állítása szerint sétálni, mert lekéste a 7.20-ast, és a következő csak 9.20-kor ment. - Merrefelé sétált? - Azt mondja, hogy a Dawne csalitos, a Bats Hill és Long Ridge felé. - Ami azt jelenti, hogy teljesen körbejárta a Fehér Házat! - Szavamra, ön aztán hamar megtanulta a környék földrajzát, MR. Poirot! Poirot mosolygott, és a fejét rázta. - Dehogy, nem ismertem ezeket a helyeket, csak ráhibáztam. - Tényleg?! -
A főfelügyelő félrebiccentette a fejét. - Aztán fönt a Long Ridge-en, elmondása szerint, rájött, hogy csak úgy érheti el a vonatot, ha fut, mint a nyúl, árkon-bokron keresztül a Warmsley Heath-i vasútállomásig. Épp elkapta a vonat
farkát, 10.45-kor érkezett a Victoriára, gyalog ment el a Shepherd's Courtba, ahova 11-kor érkezett, amit Mrs. Gordon Cloade meg is erősített. - Megerősítették a vallomása többi részletét is? - Hát, csak alig valamit... de azért van, amit igen. Rowley Cloade és mások látták, amikor Warmsley Heathre
érkezett. A szobalányok kimenősek voltak Furrowbankben (Hunternak persze van
kulcsa), következésképpen nem látták hazamenni, a könyvtárszobában azonban
cigarettavéget találtak, ami értesülésem szerint némi fejtörést okozott nekik, és azt is észrevették, hogy a fehérneműs szekrény föl van túrva. Aztán késő estig ott dolgozott az egyik kertész is ... a melegházat zárta be, vagy mi a szösz, és ő is látta Huntert. Miss Marchmont fönt Mardon erdejében találkozott vele .. . mikor a vonathoz rohant. - Látták fölszállni a vonatra? - Nem, de

mihelyt Londonba ért, fölhívta telefonon Miss Marchmontot... 11.05-kor. - Ellenőrizték? - Igen, lenyomoztuk a hívásokat a londoni számukról. 11.05-kor volt egy távolsági hívásuk Warmsley Vale 34-re. Ez Marchmonték száma. - Érdekes,
roppant érdekes - dünnyögött Poirot. Spence lelkiismeretesen és módszeresen
mondta tovább. - Rowley Cloade kilenc előtt öt perccel jött el Ardentól. Egészen biztos benne, hogy nem korábban. És kábé kilenc tízkor Lynn Marchmont látja
Huntert fönt Mardon erdejénél. Feltéve, hogy Hunter a Szarvastól mindvégig futott, kérdés, lett volna-e ideje arra, hogy találkozzék Ardennal, összevesszék vele, megölje, és fölérjen Mardon erdejéhez? Alaposan utánanézünk majd, de nem
hinném, hogy ezt ennyi idő alatt meg lehet csinálni. És akkor kezdhetjük az egészet elölről. Mert Ardent nem ölhették meg kilenc órakor, ha egyszer tíz perccel tíz után még élt... Hacsak a maga öreg hölgye nem álmodik. Vagy az a nő
ölte meg, aki elvesztette a rúzsát, az a narancssárga sálas... vagy valaki, aki azután jött, hogy a nő elment. És bárki volt is az illető, szándékosan visszaállította az órát kilenc óra tízre. - Ami, ha David Hunter történetesen nem találkozik Lynn Marchmonttal azon a nagyon is valószínűtlen helyen, igencsak
kínos lett volna számára - jegyezte meg Poirot. - Igen. A 9.20-as az utolsó londoni vonat Warmsley Heathről. Sötétedett. A vonaton mindig vannak Londonba
visszatérő golfozók. Így aztán senki nem figyelt volna föl Hunterra... az állomáson dolgozók sem ismerik személyesen. Londonban pedig nem ült taxiba.
Tehát azt, hogy tényleg visszament a Shepherd's Courtba, a húgán kívül senki sem
tudta volna megerősíteni. Poirot hallgatott, mire Spence megkérdezte: - Min gondolkodik, MR. Poirot? - Hosszú séta a Fehér Ház körül - mondta Poirot. - Találkozás Mardon erdejében. Később a telefonálás... és Lynn Marchmont Rowley
Cloade-dal jár jegyben... De szeretném tudni, miről volt szó abban a telefonbeszélgetésben! - Pusztán emberi kíváncsiságból? - Igen-felelte Poirot.-Mindíg emberi kíváncsiságból.

Későre járt, Poirot azonban szeretett volna még egy látogatást lebonyolítani. Jeremy Cloadeékhoz ment. Értelmesnek látszó, apró termetű cselédlány vezette be
Jeremy Cloade dolgozószobájába. Mikor Poirot egyedül maradt, érdeklődve
körülnézett. Minden jogászra vall, és minden nagyon száraz, gondolta, még az

otthonában is. Az íróasztalon Gordon Cloade nagyméretű arcképe állt. Egy másik,
megfakult fénykép Lord Edward Trentont ábrázolta lóháton, és Poirot éppen az
utóbbit vette szemügyre, amikor Jeremy Cloade belépett. - Ó, bocsánat. - Poirot
kissé zavartan letette a képet. - A feleségem édesapja - mondta Jeremy.
Hangjában egy szemernyi önelégültség bujkált. - És az egyik legjobb lova, a
Trenton Pej. Az 1924-es derbyn másodiknak futott be. Érdekli a lósport? - Sajnos
nem. - Drága mulatság - mondta Jeremy szárazon. - Lord Edward is belebukott...
külföldre kellett mennie. Igen, költséges mulatság. De még mindig ott bujkált a
hangjában az a kis büszkeség. Poirot erről úgy vélekedett, hogy inkább az
ablakon dobná ki a pénzt, semhogy lovakba fektesse, ugyanakkor azonban titokban
csodálja azokat, akik megteszik. - Miben állhatok rendelkezésére, MR. Poirot? -
kérdezte Cloade. - Úgy érzem, hogy családunk mélységesen lekötelezettje önnek...
amiért felkutatta Porter őrnagyot az azonosítási tanúvallomás végett. - Úgy
látszik, nagyon örülnek ennek - jegyezte meg Poirot. - Á - mondta Jeremy
szárazon. - Kissé korai még az örvendezés. Sok víz lefolyik addig a híd alatt.
Végül is Clnderhayt halottnak nyilvánították Afrikában. Évekbe telik, míg egy
ilyen tényt meg lehet cáfolni... és Rosaleen tanúvallomása igen határozott
volt... nagyon határozott. Tudja, jó benyomást tett. Valahogy úgy hangzott,
mintha Jeremy Cloade nem akarna számítani arra, hogy a kilátásai megjavulhatnak.
- Nem szeretnék sem így, sem úgy nyilatkozni - mondta. - Sosem lehet előre
kiszámítani, hogyan végződik egy ügy. Aztán fáradt, szinte unott mozdulattal
félretolt néhány iratot, és megkérdezte: - De ön beszélni óhajtott velem,
ugyebár? - Szeretném megkérdezni, Mr. Cloade, egé- szen bizonyos-e abban, hogy
az öccse nem hagyott végrendeletet. Úgy értem, olyat, amit a házasságkötése után
csináltatott. Jeremy meglepettnek látszott. - Nem hiszem, hogy ennek még csak a
gondolata is fölmerült volna. Az biztos, hogy mielőtt New Yorkba ment, nem
csináltatott. - De elképzelhető, hogy az alatt a két nap alatt, míg Londonban
volt, csináltatott? - Ott ment volna ügyvédhez? - Saját kezüleg is írhatott. -
És tanúkkal aláíratta? Kik lehettek ezek a tanúk? - Három cseléd volt a házban -
emlékeztette Poirot. - Mindhárom aznap éjjel halt meg, amikor ő. - Hmmm...
igen... ha netalántán úgy is lett volna, ahogyan ön véli, nos, a végrendelet
akkor is megsemmisült. - Épp erről akartam beszélni. A közelmúltban ugyanis egy
csomó, korábban tönkrementnek vélt iratot tettek olvashatóvá egy új eljárással.
Például olyanokat, amelyek otthoni széfekben égtek meg, de nem annyira, hogy ne
tettek volna olvashatók. - Hát ez valóban figyelemre méltó ötlet, MR. Poirot...

valóban. De nem hinném... nem, igazán nem hiszem, hogy van benne valami ...
Tudtommal a Sheffield Terrace-i lakásban nem volt széf. Gordon minden értékes
iratot és más effélét az irodájában tartott... és ott semmiféle végrendelet nem volt. - De azért utána lehetne nézni - erősködött Poirot. - Például a légoltalmi parancsnokság irodáján. Felhatalmazna, hogy megérdeklődjem? - Ó, hogyne...
hogyne. Nagyon kedves, hogy fölajánlja, hogy magára vállal egy ilyen természetű
feladatot. Én azonban, sajnos, egyáltalán nem hiszek a sikerben. Ennek ellenére... nos, azt hiszem, mégsem lehet kihagyni. Ezek szerint mindjárt... vissza is megy Londonba? Poirot szeme elszűkült. Jeremy hangja egyértelműen
sürgető volt. Hogy visszamegy-e? .. . ezek mind el akarják távolítani az útból? Mielőtt válaszolhatott volna, kinyílt az ajtó, és Frances Cloade lépett be. Poirot-t két dolog lepte meg. Az egyik, hogy az asszony megdöbbentően betegnek
látszik. A másik, hogy mennyire hasonlít az apjához a fényképen. - MR. Hercule Poirot látogatott meg bennünket, kedvesem - mondta Jeremy meglehetősen
fölöslegesen. Frances kezet fogott Poirot-tal, és Jeremy Cloade azonnal beszámolt neki Poirot ötletéről a végrendeletet illetően. Látszott, hogy Frances nem nagyon hisz a dologban. - Nagyon csekély a valószínűsége - mondta. - MR.
Poirot fölmegy Londonba, és lesz olyan kedves, és utánaérdeklődik. - Tudomásom
szerint Porter őrnagyvolt annak a körzetnek a légoltalmi parancsnoka - mondta Poirot. Mrs. Cloade arcán különös kifejezés suhant át. - Ki ez a Porter őrnagy? - kérdezte. Poirot megvonta a vállát. - Nyugalmazott katonatiszt, akinek minden jövedelme a nyugdíja. - És csakugyan járt Afrikában? Poirot kiváncsian nézett az asszonyra. - Csakugyan, madame. Miért ne járt volna? - Nem tudom - felelte Frances, szinte oda sem figyelve. - Nem tudtam eligazodni rajta. - Igen, meg tudom érteni, Mrs. Cloade - mondta Poirot. Frances éles pillantást vetett rá, és szemében mintha félelem tükröződött volna. Aztán a férjéhez fordult: - Jeremy, nagyon aggódom Rosaleen miatt. Teljesen egyedül van Furrowbankben, és biztosan
nagyon kétségbe ejtette, hogy Davidet letartóztatták. Mit szólnál, ha meghívnám, költözzék át hozzánk egy időre? - Célszerűnek tartanád, drágám? - Jeremy hangjában kétely volt. - Hogy célszerűnek-e? Nem is tudom. De hát emberek
vagyunk. Ő pedig olyan gyámoltalan szegény. - Nem hinném, hogy elfogadná a
meghívást. - Azért fölajánlom. - Ajánld csak, ha ez boldoggá tesz - jegyezte meg csöndesen az ügyvéd. - Boldoggá! Különös keserűséggel ejtette ki a szót. Aztán

gyors, kétkedő pillantást vetett Poirot-ra. Poirot elmormogta az ilyenkor szokásos formulát: - Akkor talán megyek is. Frances kikísérte az előszobába. - Most Londonba megy? - Csak holnap, és akkor is csak maximum huszonnégy órára.
Aztán visszajövök a Szarvasba... ahol megtalál, madame, ha szüksége lesz rám. -
Miért volna? - kérdezte éles hangon az asszony. Poirot nem válaszolt a kérdésre,
csak ennyit mondott: - A Szarvasban leszek. Aznap késő este Frances egyszer csak
odaszólt a férjének a sötétben. - Nem hiszem, hogy ez az ember azért megy föl Londonba, amiért mondja. Nem hiszem, hogy Gordon új végrendeletet csinált volna.
Te elhiszed, Jeremy? Reménytelen, meglehetősen fáradt hang válaszolt neki : -
Nem, Frances. Nem . .. más miatt megy föl. - Mi miatt? - Fogalmam sincs róla. - Most mit csináljunk, Jeremy? - kérdezte Frances. - Mit csináljunk? - Azt hiszem - felelte a férje -, csak egyet tehetünk, Frances... Második könyv

9

A Jeremy Cloade-tól kapott meghatalmazással felfegyverkezve Poirot megkapta
kérdéseire a választ. A válaszok igen egyértelműek voltak. A ház tökéletesen elpusztult. A telket csak a közelmúltban tisztították meg a törmeléktől, az újjáépítés előkészítése végett. Csak David Hunter és Mrs. Cloade maradt életben.
A házban három cseléd volt: Frederick Game, Elizabeth Game és Eileen Corrigan.
Mindhárom azonnal meghalt. Gordon Cloade még élt, amikor kihozták, de a kórházba
szállítás közben meghalt, anélkül hogy visszanyerte volna az eszméletét. Poirot elkérte a három cseléd legközelebbi hozzátartozóinak nevét és lakcímét. - Elképzelhető - mondta -, hogy pletyka vagy egy-két elejtett megjegyzés formájában elmondtak valamit a barátaiknak, ami esetleg valami támpontot adhat,
amire nagy szükségem van. A tisztviselő, akivel beszélt, szkeptikusnak látszott. Game-ék Dorsetből jöttek, Eileen Corrigan Cork megyéből. Ezután Poirot Porter
őrnagy háza felé vette útját. Emlékezett rá, hogy Porter mondta: légoltalmi parancsnok volt, és Poirot szerette volna tudni, nem volt-e szolgálatban azon a bizonyos éjszakán, és nem látta-e, hogy mi történt a Sheffield Terrace-on. De más oka is volt, hogy néhány szót váltson Porter őrnaggyal. Ahogy befordult az Edgeway Streetre, megdöbbenve látta, hogy egy egyenruhás rendőr áll az előtt a

ház előtt, amely felé igyekszik. Egy csapat kisfiú és mások is ácsorogtak a ház előtt. Poirot szive elszorult attól, amit a jelekből kiolvasott. A rendőr útját állta. - Nem lehet bemenni, uram. - Mi történt? - Ugye, nem ebben a házban lakik, uram? - Poirot megrázta a fejét. - Kit óhajt meglátogatni? - Bizonyos Porter őrnagyot. - A barátja, uram? - Nem, nem mondhatnám, hogy a barátja vagyok. Mi történt? - Értesüléseim szerint az úr agyonlőtte magát. Á, már itt is van a felügyelő úr. Kinyilt a kapu, és két ember lépett ki rajta. Az egyik a körzeti felügyelő volt, a másikban Poirot a Varmsley Vale-i Graves őrmestert ismerte föl. Az utóbbi szintén fölismerte Poirot-t, és ezt azonnal közölte is a felügyelővel. - Legjobb lesz, ha bemegyünk - mondta a felügyelő. - Letelefonáltak Warmsley Vale-be - magyaráz- ta Graves őrmester. - És Spence
főfelügyelő engem küldött föl. - Öngyilkosság? - Igen - válaszolt a felügyelő. - Tiszta ügynek látszik. Nem tudom, nem az tett-e be neki, hogy tanúskodnia kellett tegnap a halottszemlén. Ebből a szempontból néha igen furcsák az emberek, de értesüléseim szerint az utóbbi időben lehangolt volt. Anyagi problémák, meg ez, meg az. A pisztolyával lőtte agyon magát. - Megengedik, hogy
fölmenjek? - kérdezte Poirot. - Csak tessék, MR. Poirot. Őrmester, kísérje föl MR. Poirot-t. Graves fölvezette Poirot-t az első emeleti szobába. A szoba nagyjából olyan volt, mint amilyennek Poirot emlékezett rá: a régi szőnyegek elmosódott színei, a könyvek. Porter őrnagy a nagy karosszékben ült. Majdnem
természetes testtartásban, csak a feje bukott előre. Jobb karja lelógott - alatta, a szőnyegen, ott feküdt a pisztoly. A puskapor csípős szaga egy kicsit még mindig érződött a levegőben. - Körülbelül két órával ezelőttre teszik - mondta Graves. - Senki sem hallotta a lövést. A házinéni vásárolni volt. Poirot elkomorult tekintettel nézte a mozdulatlan alakot, jobb halántékán a perzselt szélű kis sebbel. - Van valami elképzelése arról, hogy miért tette, MR. Poirot? - kérdezte Graves. Tiszteletteljes volt Poirot-tal, mert látta, hogy a főfelügyelő is az volt vele - bár privát véleménye szerint Poirot is csak egy rémes vén trotli. Poirot szórakozottan válaszolt a kérdéseire: - Igen .. . igen. Megvolt rá az oka. Nem is ez a probléma. Pillantása a Porter őrnagy bal kezénél levő asztalkára siklott. Nagy, tömör üveg hamutartó volt rajta, pipa és egy doboz gyufa. Itt semmi sincs. Szeme végigpásztázta a szobát. Aztán a túloldalon
álló nyitott, rolós tetejű íróasztalhoz ment. Az íróasztalon példás rend volt. Az iratok szépen a rekeszekbe rakva. Középen kis bőr itatósmappa, tolltartó tálca tollal és két ceruzával, egy doboz iratkapocs, egy bélyegkönyvecske. Minden nagyon rendes és rendezett. Rendezett élet és rendezett halál... persze... megvan... az hiányzik! - Nem hagyott valami írást... levelet a halottkémnek? - fordult Graveshez. Graves megrázta a fejét. - Nem, pedig az ember elvárta volna egy volt katonatiszttől. - Igen, roppant furcsa. Porter őrnagy, aki kínosan rendszerető volt életében, nem volt az halálában. Itt valami nem stimmel, gondolta Poirot, nem stimmel, hogy Porter nem hagyott levelet. - Micsoda csapás ez a Cloade-oknak! - mondta Graves. - Kezdhetik előlről az

egészet. Vadászhatnak másra, aki jól ismerte Clnderhayt. Kissé idegesen toporgott. - Óhajt még valamit megnézni, MR. Poirot? - kérdezte. Poirot megrázta a fejét, és Graves nyomában kiment a szobából. A lépcsőn összefutottak a tulajdonosnővel. Az asszony láthatóan élvezte saját dúlt lelkiállapotát, és azon nyomban bőbeszédű előadásba kezdett. Graves ügyesen meglépett, ott hagyva
Poirot-t, hogy őt érje a szóáradat. - Alig kapok levegőt. A szívem miatt. Angina Pektória, abban halt meg az anyám is... egyszer csak összeesett, amikor átment a
piactéren. Én is majd elájultam, mikor rátaláltam az őrnagy úrra! Ezt igazán nem gondoltam volna róla, micsoda szörnyűség ! Bár már régóta rosszkedvű volt. Emésztette magát a pénz miatt, enni meg jóformán nem is evett. Na, nem mintha
tőlünk elfogadott volna akár egy falatot is. Aztán tegnap meg le kellett mennie valahová Oastshire-be . . . Warmsley Vale-be... tanúskodnia egy halottszemlén. Azon nem tudta túltenni magát, azon. Borzalmasan nézett ki, mikor hazajött. Egész éjjel járkált. Föl-le... föl-le. Meggyilkoltak valakit, aki a barátja volt, úgy hallottam. Szegénykém, az izgatta föl. Csak járkált föl-le... föl-le. Aztán mikor kimentem bevásárolni... és annyit kellett sorba állni a halért, hát fölmentem, hogy megkérdezzem, nem inna-e egy csésze jó teát... a szegény úr meg
ott ült a székben, a pisztoly kiesett a kezéből, ő meg hátradőlt. Szörnyen megijedtem, meg ám. Hívtam is menten a rendőrséget... Mivé lesz a világ, én csak
ezt kérdezem! - Bizony, egyre nehezebb élni ezen a világon... - válaszolta Poirot lassan - egyre nehezebb, kivéve az erőseknek.
Második könyv

10

Nyolc óra elmúlt, mire Poirot visszatért a Szarvasba. Levél várta Frances Cloade-tól, aki arra kérte, hogy menjen át hozzá. Azonnal elindult. Frances a szalonban volt. Poirot nem látta még ezt a szobát. A nyitott ablakok fallal körülkerített kertre néztek, a kertben körtefák virágzottak. Az asztalon tulipánnal teli vázák álltak. A régi bútorok fényesre koptak a sok használattól, és csillogtak a bútorviasztól. A kandallórács és a szenesvödör is ragyogott. Gyönyörű szoba, gondolta Poirot. - Azt mondta, szükségem lesz még magára, MR.
Poirot. Igaza volt. El kell mondanom valamit... és azt hiszem, legjobb, ha magának mondom el. - Mindig könnyebb olyasvalakinek elmondani valamit, aki
tudja, miről van szó, madame. - Gondolja, hogy tudja, mit akarok mondani? Poirot
bólintott. - Mióta . . . Nem fejezte be a kérdést, Poirot mégis rögtön válaszolt. - Azóta, hogy láttam az édesapja fényképét. A családi vonások igen jellegzetesek. Első pillantásra látni, hogy önök vérrokonok. És éppen ilyen

feltűnő a hasonlatosság azzal a férfival, aki Enoch Arden néven jött ide. Frances fölsóhajtott - mélyen, boldogtalanul. - Igen... igen, igaza van... bár szegény Charles- nak szakálla volt. A másod-unokatestvérem volt, MR. Poirot, a
család fekete báránya. Közelebbről nem ismertem, de gyerekkorunkban sokat
játszottunk együtt... és most én okoztam a halálát... az undorító, mocskos halálát... Egy-két pillanatra elhallgatott- - Mondja csak el, kérem . . . - buzdította szelíden Poirot. Frances összeszedte magát. - Igen, el kell mondanom.
Borzasztóan kellett a pénz... ezzel kezdődött. A férjem... a férjem komoly bajban volt... az elképzelhető legrosszabban. Megszégyenülés, esetleg börtön várt rá .. . illetve vár még most is rá. Kérem, MR. Poirot, szeretném, ha tudomásul venné: a terv, amit készítettem és kiviteleztem, az én terwem volt, a férjemnek semmi köze hozzá. Különben sem vallott volna rá ... túlságosan kockázatos volt. Én azonban mindig szívesen vállaltam a kockázatot. És azt hiszem, különösebb aggályaim sincsenek. Először is hadd mondjam el, hogy
kölcsönért fordultam Rosaleen Cloade-hoz. Nem tudom, ha ő maga határoz, adott
volna vagy sem. De a bátyja közbelépett. Pocsék rossz hangulatban volt, és - én legalábbis úgy éreztem - fölöslegesen sértő modorban beszélt. Amikor kieszeltem
ezt a tervet, egyáltalán nem voltak aggályaim a végrehajtást illetően. Magyarázatképpen el kell mondanom, hogy tavaly a férjem igen érdekes dolgot
hallott a klubjában, amit nekem is elmondott. Úgy tudom, maga szintén ott volt, tehát fölösleges elismételnem a részleteket. De ez megcsillantotta azt a lehetőséget, hogy Rosaleen első férje esetleg él... és ez esetben Rosaleennek természetesen nincs joga Gordon pénzéhez. Ez persze csak bizonytalan lehetőség
volt, ami azért befészkelte magát az agyunkba, mint afféle halvány remény, amely
netalán valóra válik. És az agyamba villant, hogy esetleg ki lehetne aknázni ezt a lehetőséget. Charles, az unokatestvérem éppen Angliában volt, nagyon lecsúszott. A börtönt is megjárta, és nem voltak skrupulusai, de a háborúban kitett magáért. Elmondtam neki a javaslatomat. Persze se többről, se kevesebbről
nem volt szó, mint zsarolásról. De azt hittük, jó esélyünk van rá, hogy véghez tudjuk vinni a dolgot. Gondoltam, a legrosszabb, ami történhet, az, hogy David Hunter nem fizet. Az eszembe sem jutott, hogy David a rendőrséghez fordulhat...
az olyanok, mint ő, nem szeretik a rendőrséget. Hangja megkeményedett. - Tervünk
jól haladt. David jobban ráharapott, mint reméltük. Persze Charles nem játszhatta el Robert Clnderhayt. Rosaleen egy perc alatt leleplezhette volna. De

szerencsére Rosaleen Londonba ment, ami lehetővé tette, hogy Charles legalább célozhasson rá, hogy esetleg ő maga Robert Clnderhay. Nos, mint mondtam, David, úgy látszott, ráharapott a csalira. Kedd este kilenckor kellett volna elhozni a pénzt. Ehelyett... Hangja elcsuklott. - Tudhattuk volna, hogy David... veszélyes ember, Charles meghalt... meggyilkolták... és ha én nem vagyok, ma is élne. Én küldtem a halálba. Egy kis idő múlva színtelen hangon folytatta: - Képzelheti, mit érzek azóta. - Ennek ellenére - mondta Poirot - eléggé gyorsan kapcsolt, hogy a terv folytatható, ugye? Kegyed volt az, aki rávette Porter őrnagyot, hogy az unokatestvérét Robert Clnderhayként azonosítsa? Frances szenvedélyesen kitört. - Dehogy, esküszöm, nem én voltam! Nem én csináltam! Én voltam a legjobban meglepve... Mit meglepve! Egyszerűen elhűltünk! Mikor Porter őrnagy lejött, és azt vallotta, hogy Charles... Charles!... azonos Robert Clnderhayjel. Nem értettem. Még ma sem értem! - Valaki mégiscsak elment Porter őrnagyhoz. Valaki rávette, vagy megvesztegette, hogy... Clnderhayként azonosítsa a holttestet. Frances ellentmondást nem tűrő hangon kijelentette: - De ez nem én voltam. És Jeremy sem. Mi ilyet nem tennénk. Persze lehet, hogy ezt abszurdnak tartja. Azt hiszi, azért, mert zsarolni akartam valakit, odáig süllyedtem, hogy szélhámoskodom is? Számomra a kettő ég és föld. Értse meg, úgy éreztem... és érzem ma is... hogy jogunk van Gordon pénzének egy részéhez. És amit nem sikerült tisztességes úton megkapnom, tisztességtelenül akartam megszerezni. De szándékosan kiforgatni Rosaleent mindenből azzal a hamis bizonyítékkal, hogy nem is volt Gordon felesége... hát ilyet, ilyet képtelen lennék megtenni, MR. Poirot. Kérem, higgyen nekem! Könyörgök! - Annyit elismerek - mondta Poirot lassan -, hogy mindenki csak a maga módján tud vétkezni. Igen, ezt elismerem. Aztán élesen Francesra nézett. - Mrs. Cloade, tudja, hogy Porter őrnagy ma délután agyonlőtte magát? Frances hátratántorodott, a szeme elkerekedett, iszonyattal telt meg. - Jaj, nem, MR. Poirot... nem! - De igen, madame. Tudja, Porter őrnagy au fond becsületes ember volt. Nagyon rossz anyagi helyzetben volt, és amikor jött a kísértés, mint olyan sokan mások, ő sem tudott ellenállni neki. Talán elhitette magával, vagy legalábbis el akarta hitetni, hogy a hazugsága erkölcsileg igazolható. Lelke mélyén régóta mélységes előítélettel viseltetett az iránt a nő iránt, akit Clnderhay barátja feleségül vett. Szerinte az asszony gyalázatosan bánt el a barátjával. Aztán pedig az a szívtelen kis szerencsevadász hozzáment egy milliomoshoz, és a vér szerinti rokonok

kárára
megkaparintotta második férje vagyonát! Bizonyára csábítónak tűnt Porter őrnagy
számára, hogy keresztülhúzhatja a nő számítását - amit az jócskán megérdemelt.
Azzal, hogy azonosítja a holttestet, biztosítja saját jövőjét. Amikor a Cloade-ok megkapják jogos tulajdonukat, ő is megkapja a maga részét . . . Igen . . . el tudom képzelni, mekkora volt a kísértés . . . De mint a legtöbb magafajta embernek, neki sem volt fantáziája. Szerencsétlennek, nagyon szerencsétlennek
érezte magát a halottszemlén. Ez meg is látszott rajta. És nemsokára eskü alatt kellett volna megismételnie a hazugságát. De más is volt: gyilkosság vádjával letartóztattak egy embert . . . és a vád szempontjából döntő indíték volt a halott személyazonossága. Hazament, és nyíltan szembenézett a tényekkel. És a
számára legjobbnak látszó megoldást választotta. - És agyonlőtte magát? - Igen.
- Nem mondta, hogy ki .. . hogy ki .. . - motyogta Frances. Poirot lassan megrázta a fejét. - Saját erkölcsi törvényei szerint élt. Semmilyen utalás nem volt arra vonatkozóan, hogy ki bujtotta fel a hamis tanúzásra. Poirot figyelmesen nézte Francest. Megkönnyebbülés tükröződik a tekintetében, vagy a
feloldódott feszültség? Igen, de azon sem lehetne ez esetben csodálkozni .. . Frances fölállt, az ablakhoz ment. - Ezek szerint ott vagyunk, ahol voltunk - mondta. Poirot szerette volna tudni, mi jár Frances fejében.
Második könyv

11

Másnap reggel Spence főfelügyelő majdnem ugyanazokat a szavakat használta,
amelyeket Frances: - Tehát ott vagyunk, ahol elkezdtük - sóhajtotta. - Tudnunk kell végre, hogy ki is volt ez a Enoch Arden tulajdonképpen. - Ezt megmondhatom,
főfelügyelő úr - mondta Poirot. - Charles Trenton volt az igazi neve. - Charles Trenton! - füttyentett a főfelügyelő. Hmmm! Egy Trenton... gondolom, ő bujtotta fel... mármint Mrs. Jeremy... bár nem fogjuk tudni bizonyítani, hogy köze volt hozzá. Charles Trenton? Úgy rémlik, emlékszem ... Poirot bólintott. - Igen. Volt már büntetve. - Gondoltam. Szállodai szélhámoskodásért, ha jól emlékszem. Az
volt a módszere, hogy beköltözött a Ritzbe, aztán elment, és vett egy Rolls-Royce-ot egynapi próbaidőre, aztán a Rolls-Royce-szal végigjárta a legdrágább üzleteket, és bevásárolt... és higgye el, hogy annak, akinek a Rolls-Royce-a kint áll az üzlet előtt, hogy a megvásárolt holmit hazavigye a Ritzbe, nem ellenőrzik a csekkjeit! Ráadásul tudott viselkedni, jó volt a fellépése. Úgy egy hétig maradt, és épp mikor elkezdtek gyanakodni,

csöndesen
odébbállt, miután olcsón eladta a holmit a haveroknak, akiket közben fölszedett. Charles Trenton. Hmmm ... - Poirot-ra nézett. - Maga aztán rájön a dolgokra, ugye? - Hogy áll a vád David Hunter ellen? - Kénytelenek leszünk szabadon engedni. Aznap este tényleg ott járt egy nő Ardennál. Nemcsak azért, mert az a vén boszorkány azt mondja. Jimmy Pierce épp hazafelé ment, miután kidobták a
Szénásszekérből... egy-két pohár sör után mindig kötekedni kezd. Látta, hogy a Szarvasból kijön egy nő, és bemegy a postahivatal előtti telefonfülkébe... valamivel tíz után. Azt mondja, nem ismerte a nőt, azt hitte, hogy a Szarvasban lakik. "Londoni örömlány"-nak titulálta. - Közelről látta? - Nem, az utca túloldaláról. Ki az ördög lehetett a nő, MR. Poirot? - Nem mondta, hogyan volt öltözve? - Azt mondta, tweedkabátban volt, a fejére meg narancssárga sálat tekert. Hosszúnadrágot viselt, és alaposan ki volt festve. Ami megfelel az öreg hölgy leírásának. - Igen, megfelel. - Poirot arca elkomorult. - Nos, ki ez a nő, honnan jött, hová ment? - kérdezte Spence. - Ugye, ismeri a helyi vonatok menetrendjét? A 9.20-as az utolsó vonat Londonba... a 10.03-as pedig az ellenkező irányba. Itt lődörgött a nő egész éjjel, és csak a 6.18-as reggeli vonattal ment el? Vagy autóval jött? Netán autóstoppal? A környéken mindenütt
érdeklődtünk már, de eredménytelenül. - Mi van a 6.18-assal? - Mindig zsúfolt... bár főként férfiak utaznak rajta. Azt hiszem, fölfigyeltek volna egy nőre... pláne egy ilyenre. Lehet, hogy kocsival jött, és azzal is ment el, bár föltűnő volna manapság egy kocsi Warmsley Vale-ben. Tudja, messze vagyunk a főúttól. -
És nem láttak aznap este kocsit a környéken? - Csak dr. Cloade-ét. Beteghez hívták... ki Middlingham felé. Gondolhatja, hogy valakinek csak feltűnt volna egy idegen nő egy kocsiban. - Nem kellett feltétlenül idegennek lennie - mondta Poirot lassan. - Egy kissé részeg férFi száz méter távolságból esetleg nem ismer fel egy helybélit, akit csak kevéssé ismer. Aki talán másképp öltözködik, mint szokott. Spence kérdőn nézett rá. - Fölismerné-e ez a Pierce például Lynn Marchmontot? Évekig nem volt itthon. - Lynn Marchmont a kérdéses időpontban a
Fehér Házban tartózkodott az édesanyjával - mondta Spence. - Biztos benne? -
Mrs. Lionel Cloade - az a halandzsafáni, az orvos felesége - azt mondja, hogy tíz után tíz perccel fölhívta otthon telefonon, Rosaleen Cloade Londonban volt. Mrs. Jeremy pedig . . . nos, őt még sosem láttam hosszúnadrágban, ráadásul nem
festi magát ennyire. És nem is fiatal. - Ó, mon cher - hajolt előre Poirot. - Az esti homályban, a rosszul megvilágított utcán ki mondja meg, hogy fiatal-e vagy öreg valaki, ha annyi festék van az arcán? - Hová akar megint kilyukadni? - kérdezte Spence. Poirot hátradőlt, és félig lehunyta a szemét. - Hosszúnadrág, tweedkabát, a fejen narancssárga sálból turbán, egy csomó festék, egy elejtett rúzs. Ebből már lehet valamire következtetni. - Maga tisztára a delphoi orákulum - morogta a főfelügyelő. - Nem mintha tudnám, mi volt a delphoi orákulum... de

valami olyasmi, amit ez a beképzelt Graves szeret hangoztatni . .. és aminek semmi hasznát nem veszi a rendőri munkában. Van még néhány hasonló titokzatos
kijelentése, MR. Poirot? - Mondtam már - felelte Poirot -, hogy nem stimmel ez az egész eset. Példának okáért, említettem, hogy nem stimmelt valami a halottal. És nem is stimmelt volna, ha ő lett volna Clnderhay. Tudjuk, hogy Clnderhay különc volt, lovagias, régimódi és reakciós. A szarvasbeli férfi zsaroló volt, és nem volt se lovagias, se régimódi, se reakciós, sőt különösebben különc sem... következésképpen nem Clnderhay volt. Nem is lehetett Clnderhay, tekintve,
hogy az emberek nem változnak. Csak az volt a különös, hogy Porter azt állította, hogy Clnderhay volt. - Ami Mrs. Jeremyhez vezette magát. - Mrs. Jeremyhez a hasonlóság vezetett. A nagyon is jellegzetes arcvonások, a Trenton-profil. Hogy frivolan fejezzem ki magam, mint a halott Charles Trenton, "stimmel". De még mindig vannak válaszra váró kérdések. Például miért hagyta
magát David Hunter olyan engedelmesen zsarolni? Az a fajta ember, aki csak úgy
hagyja magát megzsarolni? Erre a leghatározottabb nemmel kell felelni. Ezek szerint ő is jellemétől eltérően viselkedik. Aztán itt van Rosaleen Cloade. Egész magatartása érthetetlen... egyet azonban módfelett szeretnék tudni. Mégpedig azt, hogy miért fél? Miért hiszi, hogy történni fog vele valami most, hogy a bátyja nincs mellette, hogy megvédje? Valaki... vagy valami beleplántálta ezt a félelmet. És nem attól fél, hogy a vagyonát elveszíti ... nem, ennél sokkal többről van szó. Az életét félti. - Teremtő atyám. MR. Poirot, csak nem gondolja... - Ne felejtsük el, Spence, hogy, amint az imént mondta, ott tartunk, ahol elkezdtük. Helyesebben mondva, a Cloade família tart ott, ahol elkezdte, Robert Clnderhay meghalt Afrikában. Rosaleen Cloade élete pedig ott áll köztük és Gordon Cloade vagyona között. - Tényleg azt hiszi, hogyvan közöttük olyan, aki ezt megtenné? - Én a következőket hiszem, Rosaleen Cloade huszonhat éves, és
bár szellemileg kissé labilis, fizikailag erős és egészséges. Elélhet hetvenéves koráig, esetleg tovább. Mondjuk, még negyvennégy évig. Nem gondolja, főfelügyelő
úr, hogy akad, aki nem óhajt negyvennégy évig várni?...
Második könyv

12

Ahogy Poirot kilépett a rendőrségről, Kathie néni köszönt rá. Három-négy szatyrot cipelt, és szokott lázasan izgatott módján lépett Poirot-hoz. - Jaj, de borzasztó ezzel a szegény Porter őrnaggyal! - mondta. - Nem tehetek róla, de az
az érzésem, hogy nagyon anyagelvű nézeteket vallott. Tudja, a hadsereg. Nagyon
korlátolttá teszi az embert, és bár ő élete nagy részét Indiában töltötte, sosem

használta ki a túlvilággal való érintkezés lehetőségét. Mindig csak a hadsereg korlátolt szokásai. Elgondolni, hogy ott ülhetett volna tanítványként egy guru lábánál! Ó, a soha vissza nem térő alkalmak, MR. Poirot, jaj, de szomorúak! Kathie néni a fejét csóválta, s engedett a szorításon, amellyel a szatyrait ölelte magához. Az egyikből kicsúszott egy darab kevéssé ínycsiklandó tőkehal, és a kanális felé siklott. Poirot utánavetette magát, elkapta, és visszavitte, mire Kathie néni zavarában elejtett egy másik szatyrot, s egy doboz melasz gurult végig vidáman a Fő utcán. - Nagyon szépen köszönöm, MR. Poirot - kapott
Kathie néni a tőkehalért. Poirot a melasz után ugrott. - Jaj, köszönöm... olyan ügyetlen vagyok... de úgy felizgattam magam. Az a szerencsétlen ember... igen,
tényleg ragad, de igazán nem szeretném összepiszkolni a tiszta zsebkendőjét. Azért nagyon kedves magától ... mint mondottam, életünkben mind holtak vagyunk... S csak holtunk után élünk... és nem lepődnék meg, ha bármelyik eltávozott barátom asztráltestével találkoznék. Tudja, az utcán is összefuthat velük az ember. Hiszen csak a múltkor, egyik este... - Meg tetszik engedni? - Poirot begyömöszölte a halat a szatyor aljába. - Ott tetszett tartani, hogy... - Asztráltest - folytatta Kathie néni. - Tudja, egy két pennyst kértem, mert csak félpennyseim voltak. És akkor arra gondoltam, milyen ismerős az arca .. . csak nem tudtam hová tenni. Még most se tudom... de azt hiszem, olyasvalaki lehetett,
aki már eltávozott... talán nagyon régen... és ezért nem emlékszem rá pontosan. Csodálatos, ahogy ezek a szellemek megjelennek, amikor szükség van rájuk... még
akkor is, ha csak néhány pennyről van szó a telefonáláshoz. Édes istenem, micsoda sor áll a Peacocknál... biztosan mandulás süteményük vagy piskótaroládjuk van! Remélem, nem késtem le róla ! Mrs. Lionel Cloade keresztülcsörtetett az úttesten, és beállt a cukrászda előtti sor végére, a zordon tekintetű asszonyok mögé. Poirot végigment a Fő utcán. Nem tért be a Szarvasba. A Fehér Ház felé vette útját. Nagyon szeretett volna elbeszélgetni Lynn Marchmonttal, és úgy vélte, hogy Lynn Marchmontnak sem lesz kifogása a
beszélgetés ellen. Szép délelőtt volt... egyike azoknak a nyárias tavaszi délelőttöknek, melyeknek frissessége nem adatott meg az igazi nyáriaknak. Poirot
lefordult a főútról. Meglátta a gyalogutat, amely a Füzes mellett elhaladva Furrowbank fölé, a dombra visz. Ezen az úton jött Charles Trenton a vasútállomásról a halála előtti pénteken. Itt találkozott, a dombon lefelé jövet, a fölfelé igyekvő Rosaleen Cloade-dal. Természetesen nem ismerte föl Rosaleen Cloade-ot, hiszen nem Robert Clnderhay volt, és ugyanezen okból
természetesen Rosaleen sem ismerte fel őt. Mikor azonban Rosaleennek megmutatták
a holttestét, megesküdött rá, hogy soha életében nem látta ezt a férfit. Csak a biztonság kedvéért mondta volna? Vagy úgy elgondolkodott aznap, hogy rá

se
nézett a férfira, akivel az ösvényen szembetalálkozott? Ha így volt, vajon min gondolkodott? Csak nem Rowley Cloade-ra gondolt? Poirot letért a Fehér Házhoz
vezető kis mellékútra. A Fehér Ház kertje nagyon szép volt. Tele volt virágzó cserjével, orgonával és aranyesővel, a pázsit közepén pedig egy hatalmas, göcsörtös, öreg almafa állt. Alatta egy nyugágyon Lynn heverészett. Idegesen fölugrott, amikor Poirot hangja szertartásosan "Jó napot" kívánt. - Jaj, de megijesztett, MR. Poirot! Nem hallottam keresztűljönni a pázsiton. Ezek szerint még itt van... Warmsley Vale-ben. - Igen .. . még itt vagyok. - Miért? Poirot vállat vont. - Kellemes, isten háta mögötti hely ez, ahol kipihenheti magát az ember. És én pihenek. - Örülök, hogy itt van - mondta Lynn. - Kegyed az egyetlen
a családjából, aki nem kérdezi meg, hogy "Mikor megy vissza Londonba, MR.
Poirot?", és nem lesi aggódva a választ. - Azt akarják, hogy visszamenjen Londonba? - Úgy látszik. - Én nem akarom. - Nem ... tudom, hogy nem. És miért
nem, mademoiselle? - Mert a maradása azt jelenti, hogy elégedetlen. Úgy értem,
nincs meggyőződve David Hunter bűnösségéről. - És kegyed nagyon szeretné, ha...
ártatlan volna? Látta, hogy a lány bronz-színű bőre kissé elpirul. - Természetesen nem szeretném, ha olyasvalamiért akasztanának föl valakit, amit
nem követett el. - Természetesen... hát persze! - És a rendőrség elfogult vele szemben, mert állandóan felbőszíti őket. Ez a legrosszabb David-ben .. . szeret ellenkezni. - A rendőrség közel sem annyira elfogult, mint gondolja, Miss Marchmont. Az esküdtszék azonban valóban elfogult volt vele szemben. Nem
fogadták meg a halottkém tanácsát. Bűnösnek mondták ki, így a rendőrség kénytelen volt letartóztatni. De kegyednek elárulhatom, hogy a rendőrség közel sem érzi bizonyítottnak az ellene felhozott vádat. Lynn mohón kapott a szón. - Akkor lehet, hogy kiengedik? Poirot vállat vont. - A rendőrség szerint ki tette, MR. Poirot? - Aznap este - mondta Poirot lassan - egy nő járt a Szarvasban. - Most már semmit sem értek! - kiáltott fel Lynn. - Amíg úgy tudtuk, hogy a halott Robert Clnderhay, minden világos volt. Miért mondta Porter őrnagy, hogy Clnderhay, amikor nem ő volt? Miért lőtte agyon magát? Most megint ott vagyunk,
ahol elkezdtük. - Kegyed a harmadik, aki ezt a kifejezést használja! - Én? - Lynn meghökkentnek látszott. - És maga mit csinál, MR. Poirot? - Én csak elbeszélgetek az emberekkel. Mindössze ennyit. Csak elbeszélgetek velük. - De
nem a gyilkosságról kérdezi őket? Poirot megrázta a fejét. - Nem, én csak... hogy is mondjam... pletykákat gyűjtök. - És ez használ valamit? - Néha igen. El se hinné, mi mindent tudok Warmsley Vale utóbbi heteinek eseményeiről.

Tudom,
hogy ki hová ment, ki kivel találkozott, néha még azt is, hogy mit mondott. Tudom például, hogy az az Arden nevű illető azon az ösvényen jött be a faluba, amelyik Furrowbank mellett visz el, hogy megkérdezte Mr. Rowley Cloade-től az
utat, hogy hátizsák volt a vállán, és más csomagja nem volt. Tudom, hogy Rosaleen Cloade több mint egy órát töltött Rowley Cloade-dal a tanyán, és hogy
boldog volt ott, ami különben nem jellemző rá. - Igen - mondta Lynn -, Rowley elmondta. Szerinte olyan volt Rosaleen, mint akinek kimenője van. - Aha, szóval ezt mondta? - Poirot egy időre elhallgatott, majd folytatta: - Igen, tudok egy csomó jövés-menésről. Aztán sok mindent hallottam egyesek nehéz helyzetéről ...
például a kegyedéről és az édesanyjáéról. - Nincs semmi titkolnivalónk - mondta Lynn. - Mindnyájan megpróbáltunk pénzt kunyerálni Rosaleentől. Erre gondolt, ugye? - Én ezt nem mondtam. - De ez az igazság ! És ha jól sejtem, hallott már rólam, Rowleyról és Davidről is. - De kegyed Rowley Cloade-hoz megy feleségül,
nem? - Hát ezt én is szeretném tudni ... Éppen ezen rágódtam aznap is... mikor David kirontott az erdőből. Hatalmas kérdőjel meredezett a tudatomban. Hozzámenjek? Hozzámenjek? Mintha még a vonat is a völgyben ugyanezt kérdezte
volna. A füstje szabályos kérdőjelet rajzolt az égre. Poirot arcára szokatlan kifejezés ült. Lynn félreérthette, és fölkiáltott: - Értsen már meg, MR. Poirot! Olyan nehéz! Egyáltalán nem Davidről van szó. Hanem rólam! Megváltoztam.
Elmentem három . . . négy évre. És most, hogy visszajöttem, másmilyen vagyok,
mint mikor elmentem. És mindenütt ez a tragédia. Aki más emberként jött haza,
annak ismét be kell illeszkednie. Ha az ember elmegy, és másként él, közben óhatatlanul ő maga is megváltozik! - Nincs igaza - mondta Poirot. - Az élet tragédiája éppen az, hogy az emberek nem változnak. Lynn rábámult, és a fejét
rázta. - De igen. ŤÍgy van - erősködött Poirot. - Egyébként miért ment el? - Miért? Bevonultam a Nők Királyi Tengerészeti Segédszolgálatához. Háborús
szolgálatra. - Jó, jó, de miért oda? Jegyben járt Rowley Cloade-dal. Szerelmes volt bele. Dolgozhatott volna itt, Warmsley Vale-ben is mint önkéntes mezőgazdasági munkásnő, vagy nem? - Gondolom, igen, de én el akartam ... - El
akart menni. Külföldre akart menni, hogy világot lásson. Talán Rowley Cloade elől menekült... És most is nyugtalan, legszívesebben most is... elmenekülne... Ó, nem, mademoiselle, az emberek nem változnak. - Mikor Keleten voltam, vágytam
haza - kiáltott fel Lynn védekezőn. - Persze, persze, az ember mindig ott akar

lenni, ahol nincs! Ez talán kegyeddel mindig is így lesz. Kegyed, tudja, elképzel magának egy képet Lynn Marchmontról, aki hazatér... Elképzelése azonban
nem válik valóra, mert az elképzelt Lynn Marchmont nem azonos az igazival, hanem
azzal, aki kegyed lenni szeretne. - Maga szerint tehát én soha, sehol nem leszek elégedett? - kérdezte keserűen Lynn. - Ezt nem mondom. Azt azonban igen, hogy
amikor elment, elégedetlen volt az eljegyzésével, és most, amikor hazajött, még mindig elégedetlen vele. Lynn letépett egy levelet, és elmélázva rágni kezdte. - Ördöge van, hogy mindent tud, MR. Poirot. - Ez a mesterségem - mondta Poirot
szerényen. - De azt hiszem, van még valami, amire nem jött rá. Lynn metsző hangon rákérdezett: - David Hunterra gondol? Azt hiszi, szerelmes vagyok bele? -
Ezt kegyednek kell tudnia - jegyezte meg Poirot diszkréten. - Márpedig... nem tudom! Van valami Davidben, amitől félek... de van valami, ami vonz hozzá . . .
- Egy pillanatra elhallgatott, aztán folytatta : - Tegnap elbeszélgettem a dandárparancsnokával. Mikor meghallotta, hogy Davidet letartóztatták, lejött, hogy lássa, mit tehet. Mesélt Davidről, hogy milyen hihetetlenül merész volt. Azt mondta, ő az egyik legbátrabb ember, aki valaha a keze alatt volt. És tudja, mégis, MR. Poirot, mindazok ellenére, amiket mondott és ahogy dicsérte, az volt az érzésem, hogy nem biztos benne egészen, hogy nem David tette-e. - És kegyed
sem volt biztos benne? Lynn fanyarul, szánalmasan elmosolyodott. - Én sem... én,
tudja, sosem bíztam Davidben. Szerethet az ember olyasvalakit, akiben nem bízik?
- Sajnos igen. - Sosem voltam igazságos Daviddel... mert nem bíztam benne. Jórészt elhittem azokat az undorító helybéli pletykákat... hogy David nem is David Hunter... hanem csak Rosaleen fiúja. Szégyelltem magamat, amikor találkoztam a dandárparancsnokával, aki elmondta, hogy még gyerekkorából,
Írországból ismeri őt. - C'est épatant - dünnyögte Poirot -, hogy az emberek mindig a rossz végén fogják meg a botot? - Ezt hogy érti? - Ahogy mondom. Mondja
csak, fölhívta kegyedet Mrs. Cloade... mármint a doktor felesége... a gyilkosság estéjén? - Kathie néni? Igen, fölhívott. - Miért? - Valami hihetetlen kalamajka miatt, amibe holmi számlák miatt keveredett. - Otthonról beszélt? - Nem, dehogy, rossz volt a telefonjuk. Ki kellett mennie egy nyilvános fülkébe. - Tíz után tíz perccel? - Akörül. Az óráink nem valami pontosak. - Akörül - ismételte meg Poirot elgondolkozva. Aztán tapintatosan megkérdezte : - De, ugye, nem ez volt az egyetlen telefonjuk aznap este? - Nem - vágta rá Lynn kurtán. - David Hunter hívta még föl Londonból? - Igen. - Aztán Lynn hirtelen kirobbant: - És, gondolom, azt is tudni akarja, hogy ő mit mondott?! - Ó, dehogyis mernék... - Csak tessék, szives örömest elmondom! Azt mondta, hogy elutazik... eltűnik az

életemből. Azt mondta, hogy nem hozzám való, és hogy sosem tudna tisztességesen élni... még az én kedvemért se. - Ami azért, mert valószínűleg igaz, nemigen tetszett kegyednek - mondta Poirot. - Remélem, elmegy... mármint akkor, ha fölmentik... Remélem, mindketten elmennek Amerikába vagy bárhová. Akkor talán mi sem fogunk többé rájuk gondolni ... és megtanulunk megállni a magunk lábán. Nem leszünk többé rosszindulatúak. - Rosszindulatúak? - Azok. Először Kathie néninél éreztem valamelyik este. Egy kis estélyfélét rendezett. Talán csak azért, mert akkor jöttem vissza külföldről, és kissé ideges voltam... de az volt az érzésem, mintha tele lett volna vele a levegő. Mármint rosszindulattal... Rosaleen iránt. Értse meg, a halálát kívántuk... mindnyájan, egytől egyig! A halálát... És ez borzalmas! Borzalmas olyasvalakinek a halálát kívánni, aki sose vétett nekünk... - Természetesen a halála az egyetlen, amivel gyakorlatilag a hasznukra lehet - mondta Poirot élénk, gyakorlatias hanghordozással. - Úgy érti, anyagilag? Már a puszta ittlétével is csak árt nekünk! Irigyelni, megvetni valakit, ugyanakkor pénzt kunyerálni tőle... nem tesz jót senkinek! És most ott van Furrowbankben egyedül. Olyan, mint egy kísértet... halálra van rémülve... látszik, hogy... ijen, látszik, hogy bármelyik percben bedilizhet! És nem hagyja, hogy segítsünk! Egyikünknek se hagyja! Pedig mindent megpróbáltunk. Anyu mondta, hogy jöjjön át hozzánk, és maradjon velünk, Frances is hívta. Még Kathie néni is fölajánlotta, hogy fölmegy hozzá Furrowbankbe. De egyáltalán nem akar közösséget vállalni velünk, amiért nem hibáztatom. Még Conroy dandárparancsnokkal sem volt hajlandó találkozni. Szerintem beteg, belebetegedett az aggodalomba, félelembe, gyötrődésbe. És semmit sem tehetünk érte, mert nem engedi. - Megpróbálta? Kegyed is megpróbálta? - Meg - felelte Lynn. - Tegnap fölmentem hozzá. Megkérdeztem, hogy segíthetnék-e neki. Rám nézett... - Lynn hirtelen abbahagyta, és megborzongott. - Azt hiszem, gyűlöl engem. Azt mondta: - Te a legkevésbé. Gondolom, David meghagyta neki, hogy maradjon Furrowbankben, és ő mindig azt teszi, amit David mond. Rowley tojást vitt föl neki, meg vajat, a Füzesből. Azt hiszem, ő az egyetlen közülünk, akit kedvel. Megköszönte, és azt mondta, hogy Rowley mindig rendes volt. Persze Rowley tényleg rendes. - Vannak emberek - mondta Poirot -, akikkel mélységesen együtt érzünk... akiket mélységesen sajnálunk, mert hatalmas terhet cipelnek. Én mélységesen sajnálom Rosaleen Cloade-ot. Segítenék neki, ha tudnék. Ha legalább most az egyszer hallgatna

rám
... Hirtelen elhatározással fölállt. - Jöjjön, mademoiselle - mondta -, menjünk föl Furrowbankbe. - Azt akarja, hogy magával menjek? - Ha kész nagylelkű és megértő lenni ... - Kész vagyok... persze hogy kész vagyok!... kiáltotta Lynn.

Második könyv

13

Alig öt perc alatt fölértek Furrowbankhez. A kocsifelhajtó gondosan elrendezett rododendronbokrok között kanyargott. Gordon Cloade nem kímélt se pénzt, se
fáradságot, hogy Furrowbanket látványos hellyé tegye. Az ajtót nyitó szobalány meglepve nézett rájuk, és nem tudta megmondani, hogy beszélhetnek-e Mrs.
Cloade-dal. Az asszonya, mondta, még nem kelt föl. De azért bevezette őket a szalonba, aztán fölment az emeletre Poirot üzenetével. Poirot körülnézett. Összehasonlította Frances Cloade szalonjával: az utóbbi annyira meghitt, annyira
jellemző úrnőjére. A furrowbanki viszont tökéletesen személytelen: csak a jó ízléssel tompított gazdagság látszott rajta. Gordon Cloade-nak volt izlése: a szoba minden darabja jó minőségű és értékes, de válogatás nélkül van egybehordva
minden, és semmi sem utal a szalon úrnőjének egyéni ízlésére. Rosaleen nem
nyomta rá a szobára személyiségének bélyegét. Úgy élt Furrowbankben, mint
külföldi turista a Ritzben vagy a Savoyban. Kíváncsi vagyok - gondolta Poirot -, vajon a másik . . . Lynn félbeszakította a gondolatmenetét, amikor megkérdezte, hogy min gondolkodik és miért lett olyan komor. - Azt tartják, mademoiselle, hogy vétkeink ára a halál. De előfordul, hogy fényűzés az ára. Nem tudom, melyik
az elviselhetetlenebb. Távol a meghitt családi élettől, melynek valódi értékét csak akkor érti meg az ember, ha vissza már nem vezet út. Elhallgatott. A szobalány, akiből fensőbbséges modorát félretéve nem maradt más, csak egy
rémült, középkorú asszony, berontott a szobába, és fuldokolva próbált kinyögni valamit. - Jaj, Miss Marchmont! Jaj, uram, az asszonyom .. . fönt. .. nagyon rosszul van .. . nem válaszol, és nem tudom fölébreszteni, és olyan hideg a keze! Poirot sarkon fordult és kirohant a szobából. Lynn és a szobalány utána. Fölrohantak az első emeletre. A szobalány a lépcsőfeljárattal szemközti ajtóra mutatott. Hatalmas, gyönyörű hálószoba volt, nyitott ablakain beözönlött a napfény a csodaszép, világos szőnyegekre. Rosaleen a nagy, faragott, oszlopos
ágyban feküdt - úgy látszott, hogy alszik. Hosszú szempillája beárnyékolta szeme
alját, feje természetesen feküdt a párnán. Kezében összegyűrt zsebkendőt

szorongatott. Olyan volt, mint egy szomorú gyermek, aki álomba sírta magát. Poirot megfogta a kezét, és megnézte a pulzusát. A kéz jéghideg volt, igazolta balsejtelmét. Halkan odaszólt Lynn-nek. - Jó ideje halott már. Álmában halt meg. - Jaj, uram ... jaj .. . mit csináljunk? - zokogta a szobalány. - Ki volt az orvosa? - Lionel bácsi - felelte Lynn. - Menjen, és hívja föl Cloade doktort - mondta Poirot a szobalánynak. Az asszony, még mindig sírva, kiment. Poirot körbejárta a szobát. Az ágy mellett egy "Lefekvéskor egy adagot" feliratú fehér kartondobozocska állt. Poirot elővette a zsebkendőjét, a kezére tekerte, és kinyitotta a dobozt. Három por volt még benne. Aztán a kandallópárkányhoz ment,
onnan az íróasztalhoz. Az előtte álló szék félre volt tolva, az itatósmappa nyitva. Rajta egy papírlap, melyen kialakulatlan gyerekírással a következő, sebtében odavetett szöveg állt: Nem tudom, mit tegyek... nem tudom tovább csinálni... olyan gonosz voltam... El kell mondanom valakinek, hogy megnyugodjak. Én nem is akartam ilyen gonosz lenni. Nem tudtam, hogy ez lesz
belőle. Le kell írnom - Az utolsó szavak egyetlen vonallá nyúltak. A toll ott feküdt, ahová ledobták. Poirot állt, és nézte a papírra vetett szavakat. Lynn még mindig az ágy mellett állt, és a halott nőt nézte. Egyszer csak hatalmas erővel kivágódott az ajtó, és David Hunter rontott be lélekszakadva. - David! - lépett feléje Lynn. - Kiengedtek? Úgy örülök... David félresöpörte a szavait, félresöpörte őt magát is, szinte durván félretolta az útból, és a mozdulatlan, fehér alak fölé hajolt. - Rosa! Rosaleen! - Megfogta a kezét, aztán hirtelen szembefordult Lynn-nel, arca izzott a haragtól. Szava metsző és megfontolt volt. - Szóval megöltétek! Végre megszabadultatok tőle! Először tőlem szabadultatok
meg, koholt vád alapján börtönbe csukattatok, aztán szépen eltettétek őt is az útból! Együtt csináltátok? Vagy csak egyikőtök? Nem érdekel, melyiktek volt! Megöltétek! Mert azt a rohadt pénzt akartátok... és most megkaptátok! És mind kimásztok a slamasztikából- Gazdagok lesztek... mocskos, gyilkos tolvajok, azok vagytok! Míg mellette voltam, nem mertetek hozzányúlni. Tudtam, hogy kell megvédeni a húgomat... mert ő nem az a fajta, aki meg tudta volna védeni magát.
De mikor egyedül maradt, eljött a nagy lehetőség, és ti éltetek vele. - Abbahagyta, kissé megtántorodott, s halk, remegő hangon hozzátette: - Gyilkosok.
Lynn fölkiáltott. - Nem, David! Nincs igazad! Nem mi öltük meg! Mi nem tudnánk ilyet tenni. - Egyikőtök ölte meg, Lynn Marchmont. És te ezt éppolyan jól tudod, mint én! - Esküszöm, hogy nem, David! Esküszöm hogy semmi ilyet nem csináltunk.
Kissé enyhült David vad tekintete. - Lehet, hogy nem te voltál, Lynn ... - Nem mi tettük, David. Esküszöm, hogy... Hercule Poirot egy lépést előrelépett, és köhintett. David hirtelen szembefordult vele. - Maga az? Mit keres itt? - Szerintem - kezdte Poirot - feltételezése kissé elhamarkodott. Miből gondolja, hogy meggyilkolták a húgát? - Csak nem azt mondja, hogy nem gyilkosság volt? Ez

- az ágyon fekvő alakra mutatott -, ez magának természetes halál? Az igaz, hogy
Rosaleennek rosszak voltak az idegei, de különben semmi szervi baja nem volt. A
szíve is egészséges volt. - Tegnap este - mondta Poirot -, mielőtt lefeküdt,
leült ide írni... David nagy léptekkel az asztalhoz ment, és a papír fölé
hajolt. - Ne nyúljon hozzá! - figyelmeztette Poirot. David visszahúzta a kezét,
és mozdulatlanul állva elolvasta a szöveget. Hirtelen hátrafordította a fejét,
és fürkészve Poirot-ra nézett. - Öngyilkosságra gondol? Miért lett volna
Rosaleen öngyilkos? A hang, amely a kérdésre válaszolt, nem Poirot hangja volt.
Spence főfelügyelő nyugodt oastshire-i hangja hallatszott a nyitott ajtóból. -
Tételezzük fel, hogy Mrs. Cloade múlt kedden este nem Londonban volt, hanem
Warmsley Vale-ben. Tételezzük fel, hogy fölkereste a zsarolót. Tételezzük fel,
hogy dührohamában megölte. David hirtelen szembefordult Spence-szel. A szeme
elszánt volt és dühös. - Kedden este a húgom Londonban volt. Tizenegykor, mikor
hazamentem, otthon találtam. - Igen - mondta Spence -, ez a maga meséje, Mr.
Hunter. És fogadok, hogy ki is tart mellette. Nekem azonban nem kötelességem
elhinni. Különben is, nem késői kissé? - Az ágyra mutatott. - Ez az ügy már nem
kerül bíróság elé. Második könyv

- Nem fogja bevallani - mondta Spence. - De szerintem tudja, hogy a húga tette.
- A rendőrségen Spence szobájában ültek, és Spence az asztal túloldalán helyet
foglaló Poirot-ra nézett. - Érdekes, hogy mennyire az ő, David Hunter alibijét
akartuk mindenáron ellenőrizni. A húgáéra pedig alig gondoltunk. Pedig semmi
bizonyíték nincs rá, hogy a londoni lakásban volt aznap éjjel. Csak Hunter
állítja, hogy ott volt. Mindvégig úgy tudtuk, csak két embernek állt érdekében,
hogy Ardent eltegye láb alól: David Hunternak és Rosaleen Cloade-nak. Én teljes
gőzzel Hunterra koncentráltam, Mrs. Cloade-ot pedig figyelmen kívül hagytam. Az
az igazság, hogy annyira szelíd teremtésnek látszott - mi több, kissé
félnótásnak -, de merem állítani, hogy ez részben meg is magyarázza. Nagyon
valószínű, hogy David Hunter épp ezért küldte olyan sietősen Londonba. Lehet,
hogy rájött, hogy Rosaleen elveszítheti a fejét, és talán azt is tudta róla,
hogy az a fajta, aki, ha pánikba esik, veszélyessé válik. Még egy érdekes- ség :

gyakran láttam Rosaleen Cloade-ot narancssárga vászon nyári ruhában... ez a
kedvenc színe. Narancssárga sál... narancssárga csíkos ruha, narancssárga sapka.
De mindezek ellenére még akkor se kapcsoltam, hogy csakis Mrs. Gordon lehetett,
amikor az öreg Mrs. Leadbetter egy narancssárga turbános fiatal nőről beszélt.
Most is az a véleményem, hogy a nő nem egészen komplett - nem felelős a
cselekedeteiért. Ahogy maga is elmesélte, hogyan viselkedett a katolikus
templomban, úgy hangzik, hogy félőrült volt a lelkifurdalástól és bűntudattól. -
Igen, bűntudata volt - mondta Poirot. Spence elgondolkodva folytatta: - Biztos,
hogy dührohamában rontott Ardenra. Nem hiszem, hogy Ardennak akár csak a
leghalványabb fogalma is volt arról, hogy mi vár rá. Miért is lett volna résen
egy ilyen madárcsontú kis teremtéssel szemben? - Egy-két pillanatra eltűnődött,
aztán hozzátette: - De van valami, ami nem egészen világos. Ki dolgozta meg
Portert? Maga szerint nem Mrs. Jeremy volt. Szerintem pedig igenis ő! - Nem -
mondta Poirot. - Nem Mrs. Jeremy volt. Biztosított róla, hogy nem ő volt, és én
hiszek neki. Ostobaság volt tőlem, hogy őt gyanúsítottam. Tudhattam volna, hogy
ki volt. Porter őrnagy maga mondta el. - Magának megmondta? - Persze csak
közvetve. Nem tudta, hogy elárulta. - És ki volt az? Poirot kissé
félrebiccentette a fejét. - Megengedi, hogy előbb én tegyek föl két kérdést? A
főfelügyelő meglepettnek látszott. - Hogyne, kérdezzen csak. - Az altatópor a
Rosaleen Cloade ágya melletti dobozban. Milyen volt? A főfelügyelő meglepettnek
látszott. - A por? Ó, teljesen ártalmatlan. Bróm alapú. Idegnyugtató. Egyet vett
be minden este. Természetesen analizáltattuk a port. Nem volt vele semmi baj. -
Ki írta föl? - Dr. Cloade. - Mikor? - Hát már jó ideje. - Milyen méreg okozta
Rosaleen Cloade halálát? - Nos, egyenlőre nem kaptuk még meg a jelentést, de nem
hinném, hogy kétséges. Morfium volt, méghozzá eléggé tisztességes dózisban. -
Találtak morfiumot Mrs. Cloade birtokában? Spence kíváncsian nézett a másikra. -
Nem. Hová akar kilyukadni, MR. Poirot? - Most rátérek második kérdésemre - tért
ki a válasz elől Poirot. - Azon a bizonyos kedden, este 11.05-kor David Hunter
fölhívta Londonból Lynn Marchmontot. Ön ellenőriztette a telefonhívásokat. Csak
ez az egy hívás történt akkor a Shepherd's Court-i lakásból? Őket senki sem
hívta? - De, volt egy hívásuk. 10.15-kor. Ugyancsak Warmsley Vale-ből. Egy
nyilvános fülkéből. - Értem. - Poirot egy-két pillanatig hallgatott. - Mit
jelentsen ez, MR. Poirot? - Válaszoltak a hívásra? Úgy értem, fölvették a
kagylót, mikor a központ kicsöngette a londoni számot? - Értem, mire gondol -

mondta Spence lassan. - Kellett, hogy valaki legyen a lakásban. De ez a valaki nem lehetett David Hunter - ő a vonaton volt, útban visszafelé. Ezek szerint tehát Rosaleen Cloade volt az. Márpedig, ha így van, Rosaleen Cloade nem lehetett a Szarwasban pár perccel előbb. Ugye, oda akar kilyukadni, MR. Poirot, hogy a narancssárga turbános nő nem Rosaleen Cloade volt? Márpedig, ha nem ő
volt, akkor nem is ő ölte meg Ardent. De akkor miért lett öngyilkos? - Erre nagyon egyszerű a válasz - mondta Poirot. - Nem lett öngyilkos. Rosaleen Cloade-ot meggyilkolták. - Micsoda?! - Előre megfontolt szándékkal és hidegvérrel meggyilkolták. - De akkor ki ölte meg Ardent? Davidet kizártuk... - Nem is David volt. - És most Rosaleent is kizárja? De a fene ott egye meg, kettőjükön kívül az égadta világon senkinek egy csöppnyi indítéka sem volt, hogy megtegye! - Igen - bólintott Poirot. - Az indíték. Ez vezetett tévútra bennünket. Ha A-nak oka van megölni Cét, Bének pedig oka van megölni Dét - nos
akkor, ugyebár, teljességgel értelmetlen, hogy A ölje meg Dét, Bé pedig Cét. Spence felnyögött. - Lassabban, MR. Poirot, lassabban. Halvány fogalmam sincs
róla, mit akar ezzel az A-val, Bével meg Cével. - Nem is olyan egyszerű - mondta Poirot -, nem is olyan egyszerű. Mert tudja, itt két, egymástól független bűnténnyről van szó... következésképpen két, egymástól független gyilkosunk van,
kettőnek kell lennie. Belép az Első Gyilkos, és belép a Második Gyilkos. - Ne idézze itt nekem Shakespeare-t! - nyögött fel Spence. - Ez itt nem holmi Erzsébet kori dráma! - De igen, a helyzet nagyon is shakespeare-i, adva van valamennyi érzelem - emberi érzelem -, amelyekben Shakespeare is örömét lelte
volna: féltékenység, gyűlölet... gyors, szenvedélyes cselekedetek. És adva van a sikeres megalkuvás is. "Az emberek dolgának ára van, mely habdagállyal boldogságra visz..." És valaki ennek alapján cselekedett, főfelügyelő úr. Megragadta a lehetőséget, és a maga javára fordította, mert ezt vitte véghez teljes sikerrel - hogy úgy mondjam, az ön orra előtt! Spence ingerülten megdörzsölte az orrát. - Beszéljen már világosan, MR. Poirot- rimánkodott. - Mondja már meg, mire gondol, ha egy mód van rá. - Mindjárt megvilágítom . . . mindjárt világosabb lesz. Van, ugyebár, három halottunk. Ebben egyetértünk, ugye? Hárman meghaltak. Spence kíváncsian nézett rá. - De mennyire hogy
meghaltak! Csak nem azt akarja elhitetni velem, hogy egyikük él? - Nem, dehogy -
mosolygott Poirot. - Mind a három meghalt. De hogyan haltak meg? Azaz, hogyan
minősítené a halálukat? - Nos, erről ismeri az elképzelésemet, MR. Poirot. Az egyik gyilkosság, a másik kettő öngyilkosság. Maga szerint azonban az utolsó öngyilkosság nem öngyilkosság. Hanem gyilkosság az is. - Szerintem - mondta
Poirot - egy öngyilkosság történt, egy baleset és egy gyilkosság. - Baleset? Úgy

érti, hogy Mrs. Cloade véletlenül mérgezte meg magát? Vagy hogy Porter őrnagy
véletlenül lőtte agyon magát? - Dehogy - felelte Poirot. - Charles Trenton, más
néven Enoch Arden halála volt a baleset. - Baleset! -tört ki a főfelügyelő. -
Baleset?Azt mondja, hogy az a különös kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság,
ahol szétverték egy ember fejét, baleset volt! Poirot-t nem hatotta meg a
főfelügyelő kitörése, és nyugodtan folytatta: - Azt, hogy baleset volt, úgy
értem, hogy az illetőnek nem állt szándékában megölni Ardent. - Nem állt
szándékában megölni... mikor szétverte a fejét! Csak nem arra gondol, hogy
valami őrült támadta meg? - Azt hiszem, nagyon közel jár az igazsághoz, bár nem
egészen abban az értelemben, mint gondolja. - Mrs. Gordon volt az egyetlen
tökéletlen nő ebben az ügyben. Láttam időnként nagyon furcsán viselkedni. Persze
Mrs. Lionel Cloade is kótyagos kissé, de ő sosem folyamodna erőszakhoz. Mrs.
Jeremy pedig, hát ha valakinek helyén van az esze, akkor neki biztosan!
Mellesleg azt mondta, ugye, hogy nem Mrs. Jeremy vesztegette meg Portert? - Nem
Mrs. Jeremy. De tudom, ki volt az. Mint mondtam, maga Porter árulta el. Egyetlen
aprócska, lényegtelen megjegyzésével... ó, legszívesebben fölpofoznám magam,
hogy akkor nem vettem észre. - Ezek szerint a maga ismeretlen A, Bé, Cé őrültje
gyilkolta meg Rosaleen Cloade-ot? - Spence hangja egyre szkeptikusabbá vált.
Poirot hevesen megrázta a fejét. - Dehogyis! Itt távozik a színről az Első
Gyilkos, és lép színre a Második Gyilkos. Ez egészen más- fajta bűntény, nincs
benne szenvedély. Hideg, előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság,
amelyért nagyon azon leszek, hogy fölkössék a gyilkost, főfelügyelő úr. Az
utolsó szavak közben felállt, és elindult az ajtó felé. - Hé! - kiáltott utána
Spence. - Mondjon már legalább egypár nevet! Nem hagyhatja így félbe! -
Hamarosan... igen, hamarosan majd mondok. De még várok valamit... pontosabban
egy levelet a tengerentúlról. - Ne beszéljen úgy, mint egy vásári jövendőmondó!
Hé! ...Poirot! De Poirot kisurrant a szobából. Egyenesen átvágott a téren, és
becsöngetett dr. Cloade házába. Mrs. Cloade nyitott ajtót, és szokása szerint
elakadt a lélegzete, amikor meglátta Poirot-t. Poirot nem vesztegette az idejét.
- Madame, beszélnem kell önnel. - Ó, hogyne... fáradjon be... sajnos nem volt
időm port törölni... de... - Kérdezni akarok valamit. Mióta morfinista a férje?
Kathie néni nyomban sírva fakadt. - Jaj, istenem, jaj, istenem... úgy reméltem,
hogy senki nem tudja meg . . . a háborúban kezdődött. Olyan rémesen
agyonhajszolta magát, és olyan rémes idegzsábája volt. Azóta is próbálja
csökkenteni a dózist... tényleg próbálja. És ettől olyan borzasztó ingerült
néha... - Többek között ezért is van szüksége pénzre, ugye? - Igen, igen. Jaj,

istenem, MR. Poirot. Megígérte, hogy elvonókúrára megy... - Nyugodjék meg, madame, és válaszoljon még egy aprócska kérdésre. Aznap este, mikor Lynn
Marchmontnak telefonált, a postahivatal előtti nyilvános fülkéből hívta, ugyebár. Nem találkozott akkor senkivel a téren? - Jaj, dehogy, MR. Poirot, egy lelket se láttam. - De úgy tudom, kölcsönkért valakitől egy kétpennyst, mert csak félpennysei voltak... - Ja, tényleg. Attól a nőtől kértem, aki kijött a telefonfülkéből. - Hogy nézett ki a nő? - Hát olyan színésznőiesen, ha érti, mire gondolok. Narancssárga turbán volt a fején. Az volt az érdekes, hogy majdnem biztos voltam benne, hogy találkoztam már vele valahol. Nagyon ismerős
volt az arca. Azt hiszem, olyasvalaki volt, aki már eltávozott. És tudja, mégsem emlékeztem, hogy honnan és mi módon ismerem. - Köszönöm, Mrs. Cloade - mondta
Hercule Poirot. Második könyv

15

Lynn kilépett a házból, és fölnézett az égre. A nap lemenőben volt, de az ég nem volt vörös, csak természetellenesen fénylett. Nyugodt este volt, szinte állt a levegő. Vihar közeleg, gondolta Lynn. Nos, eljött az idő. Tovább már nem halogathatja. El kell mennie a Füzesbe, és meg kell mondania Rowleynak. Ennyivel
tartozik neki ... hogy legalább személyesen mondja meg. És nem a könnyebbik
megoldást választja azzal, hogy ír neki. "Elszántam magamat... tökéletesen elszántam" - mondta önmagának, mégis furcsán húzódozott megtenni. Körülnézett,
és arra gondolt: "Búcsúzom ettől a világtól... búcsúzom az én világomtól... az én életmódomtól." Mert nem voltak illúziói. Daviddel az élet hazárdjáték lesz - kaland, amely éppúgy fordulhat rosszra, mint jóra. Erre David maga figyelmeztette. A gyilkosság éjszakáján, amikor fölhívta. Pár órával ezelőtt pedig ezt mondta: - Tényleg el akartam tünni az életedből. Hülye voltam .. . mikor azt hittem, hogy itt tudnálak hagyni. Londonba megyünk, és külön engedéllyel összeházasodunk... Nem adok rá lehetőséget, hogy vacillálj. Itt vannak a gyökereid, amelyek idekötnek. Gyökerestül kell hogy kitépjelek. - Aztán még hozzátette: - Rowleynak csak akkor mondjuk meg, amikor már Mrs. David Hunter
leszel. Szegény ördög, az lesz a legjobb, ha így tudja meg. Ő azonban nem egyezett bele, bár akkor nem mondta. Nem, neki kell megmondania Rowleynak. És
most Rowleyhoz indul! Éppen kitört a vihar, amikor Lynn bezörgetett a Füzes ajtaján. Rowley kinyitotta az ajtót, és meglepődött, hogy őt látja. - Szerbusz, Lynn, miért nem telefonáltál, hogy átjössz? Előfordulhatott volna, hogy nem találsz itthon. - Beszélni akarok veled, Rowley. Rowley félreállt, hogy beengedje, aztán utánament a tágas konyhába. A vacsorája maradéka még ott

volt
az asztalon. - Be akarok ide szereltetni egy modern tűzhelyet - mondta. - Hogy könnyebben boldogulj. Meg egy új mosogatót... rozsdamenteset... Lynn félbeszakította: - Ne tervezgess, Rowley. - Azért, mert az a szerencsétlen teremtés még nincs eltemetve? Szerintem is kissé szívtelenség. De én sose láttam
rajta, hogy különösebben boldog volna. Olyan... beteges volt. Sosem heverte ki azt a rohadt bombázást. De hát, ami megtörtént, megtörtént. De most halott. és ó, minő különbség ez nekem! Pontosabban nekünk. Lynn-nek elakadt a lélegzete. -
Nem, Rowley. Nincs többé "nekünk". Azért jöttem, hogy ezt megmondjam: Rowley
Lynnre bámult. Lynn csöndesen önmagát gyűlölve, de céljától eltántoríthatatlanul folytatta : - Hozzámegyek David Hunterhoz, Rowley. Nem tudta pontosan, mire
számított... ellenvetésre, talán dühös kitörésre... de arra semmi esetre sem, ahogy Rowley végül is fogadta. Rowley egy-két percig csak bámult, aztán a tűzhelyhez ment, megpiszkálta, és végül szinte egykedvűen azt mondta: - Tisztázzunk valamit. Hozzámész David Hunterhoz? Miért? - Mert szeretem. - Engem
szeretsz. - Nem. Mikor elmentem . . . szerettelek. De ennek négy éve, és azóta .. . megváltoztam. Mindketten megváltoztunk. - Tévedsz... - mondta Rowley csöndesen. - Én nem változtam meg. - Nos, lehet, hogy te nem változtál meg annyira. - Nem, én egyáltalán nem változtam meg. Nem volt rá sok lehetőségem,
hogy megváltozzam. Csak gürcöltem itthon. Én nem ugrottam ki ejtőernyővel, nem
kúsztam fel sziklákra éjnek évadján, nem karoltam át embereket a sötétben, hogy
leszúrjam őket... - Rowley... - Én nem vettem részt a háborúban. Én nem harcoltam. Én nem tudom, mi az a háború! Nyugodtan és biztonságban éltem itt, a
tanyán. A szerencsés Rowley! De mint férjet szégyellnél! - Dehogy, Rowley... jaj, dehogy! Nem erről van szó! - Dehogyisnem! - Közelebb ment hozzá. A nyaka
kivörösödött, kidagadtak az erek a homlokán. Az a tekintet a szemében... Lynn akkor látott ilyet, amikor egyszer egy bika mellett ment el a mezőn. A bika hátravetette a fejét, kapált a lábával, aztán lassan lehajtotta a fejét a két hatalmas szarvával. Fel volt ingerelve a tehetetlen őrjöngésig, a vak dühig... - Hallgass meg, Lynn, a változatosság kedvéért most te hallgass meg engemet.
Kimaradtam abból, ami pedig kijárt volna nekem is. Kimaradtam abból, hogy harcolhassak a hazámért. Láttam, hogy a legjobb barátom bevonult, és elesett. Láttam, hogy egyenruhába bújt a barátnőm . . . a menyasszonyom... és a tengerentúlra ment. És én itthon maradtam. Pokol volt az életem ... érted, Lynn? Pokol. És aztán visszajöttél... és azóta a pokolnál is rosszabb. Attól kezdve,

hogy Kathie néninél azon az estén megláttam, hogyan nézel David Hunterra. De nem
leszel az övé, megértetted? Ha az enyém nem leszel, a másé se leszel. Mit gondolsz, mi vagyok én? - Rowley . . . Lynn fölállt, lépésenként hátrált. Rettenetesen félt. Rowley nem volt többé ember, dühöngő vadállat lett belőle. - Két embert megöltem - mondta Rowley Cloade. - Gondolod, félek megölni egy
harmadikat! - Rowley . . . De Rowley már rajta volt, keze a nyakát szorította...
- Nem bírok többet elviselni, Lynn... A két kéz összeszorult a nyakán, a szoba forogni kezdett, feketeség, szédítő feketeség, fuldoklás... minden elsötétült... Aztán egyszer csak egy köhintés. Erőltetett, kissé mesterkélt köhintés. Rowley abbahagyta, keze elernyedt, lehullott. Lynn kiszabadult, és mint egy zsák lerogyott. Az ajtóban Hercule Poirot állt, és bocsánatkérően köhécselt. - Remélem - mondta -, nem veszik tolakodásnak. Kopogtam. Igen, kopogtam, de senki
sem nyitott ajtót... Gondolom, el voltak foglalva. A levegő egy pillanatra megtelt feszültséggel, elektromossággal. Rowley csak bámult. Egy pillanatig úgy nézett ki, mintha Hercule Poirot-ra akarná vetni magát, de aztán elfordult. Színtelen, üres hangon szólalt meg: - Épp idejében jött.
Második könyv

16

Hercule Poirot föloldotta a vészterhes hangulatot. - Nem a vízforraló sípol? - kérdezte. Rowley nehézkesen, ostobán felelt. - De az. - Akkor talán csinálhatna egy kis kávét. Vagy teát, ha azt könnyebb. Rowley gépiesen engedelmeskedett.
Hercule Poirot hatalmas, tiszta zsebkendőt vett elő a zsebéből, hideg vízbe mártotta, kicsavarta, és Lynnhez ment vele. - Tessék, mademoiselle, ha a nyakára
teszi . .. így ni. Igen, van nálam biztosítótű. Tessék, így mindjárt nem fáj annyira. Lynn rekedten krákogva megköszönte. A Füzes konyhája, Poirot buzgólkodása olyan volt számára, mint egy lidérces álom. Borzasztóan rosszul érezte magát, nagyon fájt a torka. Nagy nehezen talpra állt, Poirot gyöngéden egy székhez vezette és leültette. - Így ni - mondta, és a válla fölött átszólva megkérdezte: - A kávé? - Kész - felelte Rowley. Odavitte. Poirot kitöltött egy csészével, és Lynn-nek adta. - Nézze - mondta Rowley -, azt hiszem, nem érti egészen a helyzetet. Meg akartam fojtani Lynnt. - Cc, cc - ingatta a fejét Poirot. Mintha csak Rowley rossz magaviseletét helytelenítené. - Két ember halála szárad a lelkemen - mondta Rowley. - Az övé lett volna a harmadik... ha maga közbe nem lép. - Igyuk meg a kávét javasolta Poirot -, és ne beszéljünk a halálról. Nem volna kellemes mademoiselle Lynn-nek. - Úristen! - mondta Rowley.
És csak bámult Poirot-ra. Lynn nagy nehezen kortyolta a kávét, ami forró volt és erős. Egyszer csak azt érezte, hogy már nem fáj annyira a torka, és a koffein is hatni kezdett. - Így ni, mindjárt jobb, ugye? - kérdezte Poirot. Lynn bólintott.

- Most már beszélgethetünk- mondta Poirot. - Amin azt értem, hogy majd én beszélek. - Mennyit tud? - kérdezte Rowley nehézkesen. - Tudja, hogy én öltem meg Charles Trentont? - Tudom - felelte Poirot. - Már egy ideje tudom. Kivágódott az ajtó. David Hunter jött. - Lynn! - kiáltotta. - Nem mondtad... Zavartan abbahagyta, tekintete egyikükről a másikukra vándorolt. - Mi van a nyakaddal? - Még egy csészét - adta ki az utasítást Poirot. Rowley kivett egyet a tálalóból. Poirot elvette, kávét töltött bele, és Davidnek nyújtotta. Ismét ura volt a helyzetnek. - Üljön le - mondta Davidnek. - Elüldögélünk itt, kávézgatunk, s közben önök hárman meghallgatják Hercule Poirot előadását a bűnözésről. Végignézett rajtuk, és bólintott. Ez valami lidérces álom ! - gondolta Lynn. - Ez nem lehet igaz! Mintha mindnyájan ennek a hatalmas bajuszú, abszurd kis embernek a hatalmában volnának. Ott ülnek engedelmesen! Rowley, a gyilkos, ő, az áldozat, David, aki szereti - kezükben egy csésze kávéval, és hallgatják a kis embert, aki furcsa módon uralkodik felettük. - Mi okozza a bűncselekményt?-tette fel Hercule Poirot a szónoki kérdést. - Miféle ösztönzés kell hozzá? Miféle született hajlam? Képes-e minden ember bűncselekmény - valamiféle bűncselekmény elkövetésére? És mi történik akkor - ezt kérdezem magamtól kezdettől fogva -, mi történik akkor, ha olyan emberektől, akiket megóvtak a való élet ártalmaitól, hirtelen megvonják ezt az oltalmat? Mint bizonyára tudják, a Cloade-okról beszélek. Itt csak egy Cloade van jelen, ezért egészen nyíltan beszélhetek. Kezdettől lenyűgözött a probléma. Adva van egy egész család, amelynek a körülmények miatt soha nem kellett megállnia a maga lábán. Bár minden tagjának megvolt a maga élete, foglalkozása, mégsem tudtak teljesen szabadulni a jóindulatú pártfogás árnyékától. Sosem kellett félniük. Biztonságban éltek... méghozzá olyan biztonságban, amely természetellenes és mesterséges volt. Gordon Cloade mindig ott állt a hátuk mögött. Ezzel azt akarom mondani, hogy az emberi jellem mindaddig megismerhetetlen, amíg el nem jön a próbatétel napja. Ez a próbatétel legtöbbünknél az élet korai szakaszában jön. Az ember eléggé hamar szembekerül azzal a ténnyel, hogy meg kell állnia a maga lábán, szembe kell néznie a veszélyekkel és nehéz-ségekkel, és hogy a maga módján kell megbirkóznia velük. Ami lehet egyenes mód és lehet csalárd - de bármelyik is, az ember rendszerint már korán megtudja, hogy milyen fából faragták. A Cloade-ok azonban nem ismerhették meg tulajdon

gyengeségeiket
mindaddig, amíg egyszer csak meg nem vonták tőlük az oltalmat, és egészen
felkészületlenül szembe nem kellett nézniük a nehéz-ségekkel. Egy dolog, csupán
egyetlen dolog állt köztük és a visszanyerhető biztonság között: Rosaleen Cloade
élete. Egészen bizonyos vagyok benne, hogy minden Cloade-nak legalább egyszer
megfordult a fejében: "Ha Rosaleen meghalna ..." Lynn megborzongott. Poirot
elhallgatott, hagyta, hogy a szavait megemésszék, aztán folytatta: - Mindegyikük
fejében megfordult a halál, Rosaleen halálának gondolata... ebben biztos vagyok.
A következő lépésre, a gyilkosságra is gondoltak? És a gondolat... egy adott
pillanatban túllépett a gondolat határán, és cselekvéssé vált? Rowley felé
fordult, és ugyanazon a hangon megkérdezte : - Gondolt rá, hogy megöli? -
Gondoltam - felelte Rowley. - Aznap, mikor lejött a tanyára. Egyedül voltunk.
Arra gondoltam... hogy egészen könnyen megölhetném. Olyan szánalmas volt... és
olyan szép... mint a kisborjúk, amelyeket a vásárra küldtem. Az ember látja,
mennyire szánalomra méltók... mégis elküldi őket. Azon törtem a fejem: vajon nem
fél-e. Biztosan félt volna, ha tudja, mi jár az eszemben. Igen, gondoltam rá,
mikor elvettem tőle az öngyújtót, hogy tüzet adjak neki. - Amit aztán, gondolom,
itt felejtett. Így került magához. Rowley bólintott. - Nem tudom, miért nem
öltem meg - mondta eltűnődve. - Pedig gondoltam rá. Balesetnek lehetett volna
feltüntetni. - Mert ez nem olyanfajta bűntény lett volna, ami magára jellemző -
mondta Poirot. - Ezért nem. Akit ténylegesen megölt, azt erős felindulásában
ölte meg . . . és véleményem szerint nem állt szándékában megölni. - Úristen,
dehogy! Állon vágtam, erre hanyatt esett, és bevágta a fejét a kandalló
márványszegélyébe. Egyszerűen nem tudtam elhinni, hogy meghalt. Aztán hirtelen
döbbent arccal Poirot-ra nézett. - Honnan tudja? - kérdezte. - Azt hiszem, hogy
eléggé pontosan rekonstruáltam a cselekedeteit - mondta Poirot. - Szóljon, ha
tévedek. A Szarvasba ment, ugyebár, ahol Beatrice Lippincott beszámolt a
beszélgetésről, amit kihallgatott. Aztán, mint mondta, a nagybátyjáékhoz, Jeremy
Cloade-ékhoz ment, hogy tőle mint ügyvédtől kikérje véleményét az ügyről. És ott
történt valami, aminek következtében meggondolta magát, és nem kérte ki Jeremy
Cloade véleményét. Azt hiszem, tudom is, mi volt az a valami. Meglátott egy
fényképet... Rowley bólintott. - Igen, az íróasztalon állt. Hirtelen észrevettem
a hasonlóságot. És rájöttem, miért volt annyira ismerős a fickó arca.
Ráhibáztam, hogy Jeremy és Frances rávették Frances egyik rokonát, játsszon el
egy szerepet, és csikarjon ki pénzt Rosaleenből. Elöntött a düh. Egyenesen

visszamentem a Szarvasba, föl az 5-ös szobába, és a szemébe mondtam a pasasnak,
hogy szélhámos. Mire nevetni kezdett, és beismerte, hogy az ... és hogy David Hunter este már hozza is a pénzt. Rettenetesen begurultam, mikor megtudtam, hogy
a családom, amint a mellékelt ábra mutatta, kijátszott. Aljas fráternak neveztem, és behúztam neki egyet. Erre összeesett, ahogy mondtam. Csönd támadt.
Majd Poirot megkérdezte: - És aztán? - Az öngyújtó . . . - folytatta Rowley lassan. - Kiesett a zsebemből. Azért volt nálam, hogy alkalomadtán visszaadhassam Rosaleennek. A holt testre esett, és megláttam rajta a monogramot: D. H. David Hunteré volt, nem Rosaleené. Kathie néni estélye óta
tudtam . . . de ez nem érdekes. Néha azt hittem, megőrülök... egy kicsit talán már meg is őrültem. Először, hogy elment Johnny... aztán a háború... nem tudok... nem tudok ezekről beszélni, de néha eszemet veszi a düh . . . most pedig Lynn . . . meg ez a fickó. A szoba közepére vonszoltam a pasast, és hasra fordítottam. Aztán fölkaptam azt a nehéz acélfogót... szóval nem részletezem. Letöröltem az ujjlenyomatokat, letisztítottam a márványszegélyt... aztán kilenc óra tízre állítottam a karóráját, és összetörtem az üvegét. Elvettem az élelmiszerjegy-füzetét és az iratait... gondoltam, ezekből meg lehetne állapítani a személyazonosságát. Aztán elmentem. Az volt az érzésem, hogy azok
után, amit Beatrice kihallgatott, David Hunter nem fogja simán megúszni. - Kösz - mondta David. - Aztán pedig - vette át a szót Poirot - fölkeresett engem. Csinos kis komédiát játszott, amikor megkért, hogy keressek egy tanút, aki ismerte Clnderhayt. Azt már tudtam, hogy Jeremy Cloade elmondta a családjának,
amit Porter őrnagytól hallott. És a család minden tagja majd két éven át dédelgette magában azt a titkos reményt, hogy Clnderhay talán mégis előkerül valahogy. Ez az óhaj befolyásolta Mrs. Lionel Cloade-ot az ábécés deszkalappal
történő manipulációiban . .. öntudatlanul, de ez azért igen elgondolkoztató mozzanat volt. Eh bien, én szépen előadom a "bűvészmutatványomat". Azzal
hízelgek magamnak, hogy hatással vagyok önre, közben pedig én vagyok a
tulajdonképpeni balek. Igen, és amikor Porter őrnagy lakásában vagyunk, az őrnagy megkínál engem cigarettával, önnek pedig azt mondja: - Maga nem dohányzik, ugye? Honnan tudta, hogy ön nem dohányzik? Hiszen csak akkor
találkoztak először. Milyen ostoba vagyok, már akkor rá kellett volna jönnöm az igazságra . .. arra, hogy ön és Porter őrnagy előzőleg már megállapodtak! Nem csoda, hogy Porter őrnagy ideges volt aznap. Igen, én leszek a balek, én viszem el Porter őrnagyot, hogy azonosítsa a holttestet. De nem maradtam végérvényesen

balek... nem, ugye, most már nem tartanak annak? Dühösen körülnézett, azután
folytatta: - Hanem aztán Porter őrnagy visszakozott. Nem óhajtott eskü alatt tanúskodni egy gyilkossági ügyben, márpedig a David Hunter elleni vád nagymértékben függ a halott személyazonosságától. Porter őrnagy tehát visszakozik. - Írt nekem, hogy nem tudja végigcsinálni - mondta Rowley rekedtesen. - Az átkozott hülyéje. Nem látta, hogy már nincs visszaút? Felmentem
hozzá, hogy észhez térítsem. De elkéstem. Azt írta, ha gyilkosságról van szó, inkább agyonlövi magát, semmint hamis tanúvallomást tegyen. A bejárati ajtó nem
volt bezárva... fölmentem, és ott találtam. El sem tudom mondani, mit éreztem. Mintha kétszeres gyilkos volnék. Bárcsak várt volna... bárcsak beszélhettem volna vele! - Hagyott levelet? - kérdezte Poirot. - Maga vitte el? - Igen... most aztán benne voltam a pácban. Ezzel az erővel bármit megkockáztathattam. A
levél a halottkémnek szólt. Csak az állt benne, hogy a halottszemlén hamis tanúvallomást tett. Hogy a halott nem Robert Clnderhay. Elvittem a levelet, és megsemmisítettem. Rowley öklével az asztalra csapott. - Olyan volt, mint egy rossz álom ... mint egy borzalmas lidércnyomás! Ha már elkezdtem, végig kellett csinálnom. Kellett a pénz, hogy megszerezhessem Lynnt... és azt akartam, hogy
Huntert felkössék. És aztán... nem tudom, miért... egyszer csak elejtették ellene a vádat. Valami nő miatt... aki később volt bent Ardennél. Nem értettem . . . még most sem értem. Ki ez a nő? Hogy lehetett bent nála, hogy beszélhetett vele, amikor Arden már nem élt? - Nem volt ott nő - mondta Poirot. - De, MR. Poirot - krákogta Lynn. - Az az idős hölgy. Ő látta. Hallotta. - Aha - mondta Poirot. - De mit látott? És mit hallott? Látott egy hosszúnadrágos valakit tweed- kabátban. Látott egy fejet, amelyet egy turbánszerűen megkötött, narancssárga sálba bugyoláltak, látott egy alaposan kifestett arcot és egy kirúzsozott szájat. Mindezt félhomályban. És mit hallott? Látta, hogy az a "lotyó" visszalép az 5-ös szobába, bentről pedig egy férfihangot hallott, amint azt mondja: "Na, gyerünk, takarodj, kicsikém!" Eh bien, egy férfit látott, és egy férfit hallott! De igazán zseniális ötlet volt, Mr. Hunter - tette hozzá Poirot, és békésen Davidhez fordult. - Ezt hogy érti? - csattant fel David. - A továbbiakban önnek fogok mesélni. Kilenc óra tájban átment a Szarvasba. Nem
azért, hogy gyilkoljon, hanem azért, hogy fizessen. És mit látott? Az a férfi, aki zsarolta, a padlón fekszik, különösen brutális kegyetlenséggel meggyilkolták. Ön gyorsan kapcsol, Mr. Hunter, és rájön, hogy közvetlen veszély fenyegeti. Úgy tudja, senki nem látta a Szarvasba bemenni, és első gondolata az,
hogy a lehető leggyorsabban elpucol onnét, a 9.20-as vonattal visszamegy Londonba, és megesküszik rá, hogy még csak a közelében sem járt Warmsley
Vale-nek. A vonatot csak úgy tudja elkapni, ha toronyiránt átvág a vidéken. De

eközben váratlanul belebotlik Miss Marchmontba, és rájön arra is, hogy nem tudja
elérni a vonatot. Már látja a füstjét a völgyben. Miss Marchmont, bár ezt ön nem tudja, szintén látja a füstöt, de nem tudatosodik benne, hogy ez azt jelenti, hogy ön nem tudja elérni a vonatot, és mikor ön azt mondja neki, hogy negyed tíz van, ő kétkedés nélkül elfogadja állítását. Hogy elhitesse Miss Marchmonttal, hogy elérte a vonatot, zseniális tervet eszel ki. Tulajdonképpen teljesen új tervet kell készítenie, hogy elterelje magáról a gyanút. Visszamegy Furrowbankbe, a kulcsával zajtalanul beoson a házba, kiveszi a húga sálját, egyik rúzsát, és nekilát, hogy ugyancsak színpadiasan kifesse magát. Egy alkalmas pillanatban visszamegy a Szarvasba, és úgy intézi a dolgokat, hogy a "Csak szállóvendégek számára" feliratú szobában ülő idős hölgy, akinek különc-sége köz-szájon forog a Ť fogadóban, kellőképpen észrevegye. Aztán
fölmegy az 5-ösbe. Mikor hallja, hogy az idős hölgy elindul lefeküdni, kimegy a folyosóra, aztán gyorsan visszalép a szobába, és jó hangosan azt mondja: "Na, gyerünk, kicsikém, takarodj!" Poirot elhallgatott. - Igazán zseniális mutatvány volt - tette hozzá aztán. - Ez igaz, David? - kiáltott föl Lynn. - Igaz? David szélesen elvigyorodott. Ť - Kiváló nőimitátornak tartom magam. Úristen, ha láttad volna annak a vén csoroszlyának a képét! - De hogy lehettél itt tízkor, és hogy telefonálhattál Londonból tizenegykor? - kérdezte döbbenten Lynn. David
Hunter fejet hajtott Poirot előtt. - Hercule Poirot mindent elmagyaráz. Miszter Mindentudó majd elmondja, hogyan csináltam. - Nagyon egyszerűen - mondta Poirot.
- A nyilvános fülkéből fölhívta a húgát a lakásban, és utasításokat adott neki. Pontosan négy perccel tizenegy után távolsági beszélgetést kellett kérnie a Warmsley Vale 34-es számmal. Mikor Miss Marchmont fölvette a kagylót, a központ
ellenőrizte a számot, aztán biztosan valami olyasmit mondtak, hogy: "Londonból keresik", vagy hogy "London, tessék beszélni". Lynn bólintott. - Ezek után Rosaleen Cloade letette a kagylót. Ön pedig - Poirot David felé fordult -, pontosan betartva az időpontot, föltárcsázta a 34-es számot, mikor kicsöngött, benyomta az A gombot, kissé elváltoztatott hangon azt mondta: "London kéri", aztán beszélni kezdett. Egy-két perces vonalmegszakításon senki sem csodálkozik
manapság, és Miss Marchmont is csak úgy fogta föl, hogy újra összekapcsolták
őket. - Tehát ezért hívtál föl, David? - kérdezte Lynn csöndesen. Volt valami a hangjában, a csöndességében, amitől David fölkapta a fejét, és ránézett. Aztán Poirot felé fordult, és megadóan fölemelte a kezét. - Maga tényleg mindent tud. Az igazat megvallva, szörnyen be voltam gyulladva. Ki kellett találnom valamit. Miután fölhívtam Lynnt, öt mérföldet gyalogoltam Daslebyíg, és a hajnali tejesvonattal mentem föl Londonba. Még idejében beosontam a lakásba, egy kicsit
feltúrtam az ágyam és Rosaleennél reggeliztem. Meg se fordult a fejemben, hogy

a
rendőrség Rosaleent fogja gyanúsítani. És persze fogalmam se volt róla, hogy ki ölte meg Ardent! Egyszerűen nem tudtam elképzelni, ki akarhatta megölni. Úgy
tudtam, hogy rajtam és Rosaleenen kívül abszolúte senkinek nem volt rá indítéka.
- Ez volt a legnagyobb probléma - mondta Poirot. - Az indíték. Önnek és a húgának volt rá indítéka, hogy megölje Ardent. A Cloade család valamennyi tagjának volt rá indítéka, hogy megölje Rosaleent. David hevesen közbeszólt. - Ezek szerint mégis megölték? Nem öngyilkosság volt? - Nem. Gondosan kiterwelt,
előre megfontolt szándékkal elkövetett bűncselekmény volt. Bróm helyett morfiumot tettek az egyik altatóporába, a doboz alján. - Az altató... - David arca elkomorult. - Csak nem gondolja... nem gondolja, hogy Lionel Cloade volt az?! - Ó, dehogy - mondta Poirot. - Gyakorlatilag bármelyik Cloade beletehette a morfiumot. Kicserélhette az altatót Kathie néni, még mielőtt a gyógyszer kikerült a rendelőből. Kicserélhette Rowley, amikor vajat és tojást vitt fel Rosaleennek Furrowbankbe. De fönt járt Mrs. Marchmont is. Mrs. Jeremy Cloade
úgyszintén. Sőt Miss Marchmont is fölment. És mindegyiküknek volt rá indítéka. - Lynn-nek nem volt - kiáltott föl David. - Mindnyájunknak volt indítéka - mondta Lynn. - Erre gondol? - Erre - felelte Poirot. - Ezért volt olyan nehéz ez az eset. David Hunternak és Rosaleen Cloade-nak volt indítéka, hogy megölje Ardent
- de nem ők ölték meg. A Cloade család valamennyi tagjának volt indítéka, hogy
megölje Rosaleen Cloade-ot, mégsem ölték meg. Az eset kezdettől fogva fordítva
volt. Rosaleen Cloade-ot az ölte meg, aki a legtöbbet veszített a halálával. - Poirot kissé oldalt fordította a fejét. - Maga ölte meg, Mr. Hunter... - Én ?- kiáltott föl David. - Mi a fenének öltem volna meg a saját húgomat? - Azért ölte meg, mert nem a húga volt. Rosaleen Cloade közel két éve életét vesztette London
bombázásakor. A nő, akit megölt, Eileen Corrigan volt, fiatal ír szobalány, akinek a fényképét ma meg is kaptam Írországból. Miközben beszélt, előhúzta a
fényképet a zsebéből. David villámgyorsan kikapta a kezéből, az ajtóhoz rohant, kiugrott rajta, bevágta, és már ott se volt. Rowley bősz üvöltéssel, gondolkodás nélkül utánavetette magát. Poirot és Lynn egyedül maradtak. - Ez nem igaz! Nem
lehet igaz! - kiáltotta Lynn. - Ó, dehogynem. Kegyed már akkor látta az igazság felét, amikor arra gondolt, hogy David Hunter nem a bátyja. Fordítsa meg, és a kép egyszeriben helyreáll. Ez a Rosaleen katolikus volt - Clnderhay felesége nem
volt az -, lelkifurdalás gyötörte, és vadul ragaszkodott Davidhez. Képzelje el Hunter érzéseit a bombatámadás éjszakáján: a húga halott, Gordon Cloade

haldoklik... oda az új, könnyű, gazdag élet, és akkor meglátja ezt a lányt, aki a légnyomástól eszméletlen, aki körülbelül azonos korú, és rajta kívül az egyetlen túlélő. Kétségtelen, hogy már előtte viszonya volt vele, és tudja jól, hogy mindenre ráveheti a lányt, amire akarja. Tudja, hogyan kell bánni a nőkkel - mondta Poirot szárazon, s nem nézett a piruló Lynnre. Az alkalommal él, és nem szalasztja el a lehetőséget. Azt mondja, hogy a lány a húga. És mikor a lány magához tér, ott találja Huntert az ágyánál. Hunter érvekkel és hízelkedéssel ráveszi, hogy vállalja el a szerepet. De képzelje csak megdöbbenésüket, mikor megjön az első zsaroló levél. Kezdettől azt mondogattam magamnak: "Az a fajta Hunter, akit ilyen könnyen meg lehet zsarolni?" És az is látszott, hogy tulajdonképpen nem volt benne biztos, hogy Clnderhay-e az illető. De miért nem biztos benne? Rosaleen Cloade azon nyomban meg tudná mondani, hogy a férje-e vagy sem. Akkor meg miért küldi fel olyan sürgősen Londonba, még mielőtt a lány láthatná a férjét? Azért - ez az egyetlen lehetséges ok -, mert nem kockáztathatja, hogy a férfi lássa meg a lányt. Ha ugyanis a férfi Clnderhay, nem szabad megtudnia, hogy Rosaleen Cloade távolról sem Rosaleen Cloade. És ez esetben nincs mit tenni. Fizetni kell annyit, amennyivel elhallgattatja a zsarolót, és aztán... elmenni... el Amerikába. És akkor váratlanul meggyilkolják az ismeretlen zsarolót... és Porter őrnagy Clnderhayként azonosítja. David Hunter soha életében nem volt még akkora pácban. A helyzetet csak rontja, hogy a lány kezd összeroppanni. Fokozódik a lelkifurdalása. Már látszanak rajta az idegösszeomlás jelei. Előbb-utóbb vallani fog, elárulja az egészet, amivel őt, Huntert az igazságszolgáltatás kezére juttatja. Ráadásul egyre nehezebben tudja elviselni a lány ragaszkodását. Beleszeret kegyedbe. Következésképpen elhatározza, hogy felszámolja az ügyet. Rosaleennek meg kell halnia. Morfiumra cseréli a Cloade doktor által fölírt altatóporok egyikét, buzdítja a lányt, hogy esténként vegyen be belőle egyet, és beleszuggerálja, hogy féljen a Cloade családtól. David Huntert senki sem fogja gyanúsítani, hiszen a húga halála azt jelenti, hogy a pénz visszaszáll a Cloade-okra. Ez volt az ütőkártyája: az indíték hiánya. És amint mondtam... az eset kezdettől a visszájára volt fordítva. Kinyílt az ajtó, és Spence főfelügyelő lépett be. - Eh bien a - szólt élesen Poirot. - Rendben van - mondta Spence. - Elkaptuk. - Mondott valamit? - kérdezte halkan Lynn. - Azt, hogy jól szórakozott a pénzéért... - Furcsa - tette hozzá a főfelügyelő -, hogy mindig akkor beszélnek, amikor nem kellene. Persze figyelmeztettük a jogaira. De azt mondta: "Hagyja, jóember. Hazardőr vagyok... és tudom, mikor vesztettem el az utolsó dobást." - "Az emberek dolgának árja

van. Mely habdagállyal boldogságra visz." .. - dünnyögte Poirot. - Igen, jön a dagály... de aztán az apály is, amely magával sodorhatja az embert a tengerbe...

Második könyv

17

Vasárnap reggel, mikor Rowley a kopogtatásra ajtót nyitott, Lynnt látta meg a küszöbön. Rowley hátralépett. - Lynn! - Bemehetek, Rowley? Rowley kicsit hátrált. Lynn elment mellette, be a konyhába. Templomból jött, kalap volt a fején. Lassan, szinte szertartásosan fölemelte a kezét, levette a kalapját, és az ablakpárkányra helyezte. - Hazajöttem, Rowley. - Ezt hogy a csudába érted? -
Ahogy mondom. Hazajöttem. Ez az otthonom . . . veled. Ostoba voltam, hogy eddig
nem jöttem rá . .. nem jöttem rá, hogy ez a végállomás. Hát nem érted, Rowley - hazajöttem! - Te nem tudod, mit beszélsz, Lynn. Én . .. meg akartalak ölni. - Tudom. - Lynn grimaszolt egyet, és megtapogatta a nyakát. - Tulajdonképpen akkor
kezdtem kapiskálni, milyen elképesztő hülyét csináltam magamból, mikor már azt
hittem, megöltél! - Nem értelek - mondta Rowley. - Jaj, ne légy már olyan ostoba! Mindig hozzád akartam menni feleségül, nem? De aztán eltávolodtam
tőled... olyan szelídnek... olyan jámbornak látszottál... az volt az érzésem, hogy az élet biztonságos - és unalmas lesz veled. David azért tetszett, mert veszélyes volt és vonzó . . . és, hogy őszinte legyek, azért is, mert nagyon tudott bánni a nőkkel. De ebből semmi sem volt igaz. Mikor elkaptad a nyakamat,
és azt mondtad, hogy ha nem lehetek a tied, senkié se lehetek... hát akkor tudtam meg, hogy a te asszonyod vagyok! Sajnálatos módon úgy nézett ki, hogy
kissé . . . későn tudom meg. De szerencsére jött Hercule Poirot. és megmentette a helyzetet. És én a te asszonyod vagyok, Rowley! Rowley megrázta a fejét. - Lehetetlenség, Lynn. Két embert megöltem... meggyilkoltam őket... - Badarság! - kiáltotta Lynn. - Ne légy olyan makacs és teátrális. Az, hogy összeszólalkozol egy behemót alakkal, és behúzol neki egyet, ő meg elesik, és bevágja a fejét a kandallóba... még nem gyilkosság. Még a törvény szempontjából sem. - Emberölés.
És börtön jár érte. - Meglehet. De ha így van, ott foglak várni a lépcsőn, amikor szabadulsz. - Aztán ott van Porter. Erkölcsileg felelős vagyok a haláláért. - Dehogy vagy. Felnőtt és önmagáért felelős férFi volt - elutasíthatta volna az ajánlatodat. Nem lehet mást hibáztatni azért, amit valaki önszántából tesz meg. Te becstelenséget ajánlottál neki, ő elfogadta, aztán megbánta, és kiugrott az egészből. Gyenge jellem volt. Rowley makacsul rázta a
fejét. - Ne erőlködj, öreglány. Nem mehetsz egy börtöntöltelékhez. - Nem

hiszem,
hogy börtönbe kerülsz. Ha így volna, már régen elvittek volna. Rowley rábámult. - De ott egye meg a fene, emberölés . .. Porter megvesztegetése . . . - Miből gondolod, hogy a rendőrség bármit is tud vagy tudni fog? - Ez a Poirot tudja. - De ő nem a rendőrség. Megmondom, mi a rendőrség véleménye. Most, hogy tudják,
hogy David Hunter Warmsley Vale-ben volt aznap este, azt hiszik, hogy ő ölte meg
Ardent is és Rosaleent is. Arden meggyilkolása miatt nem fognak vádat emelni ellene, mert fölösleges lenne... ezenkívül, úgy tudom, nem tartóztathatnak le valakit kétszer ugyanazzal a váddal. De míg azon a véleményen vannak, hogy ő
tette, nem fognak más után kutatni. - De ez a Poirot... - Azt mondta a főfelügyelőnek, hogy baleset volt, és ha jól értettem, a főfelügyelő kinevette. Szerintem Poirot egy szót se fog szólni róla senkinek. Olyan drága... - Nem, Lynn. Nem hagyom, hogy kockáztass. Mindentől függetlenül... szóval úgy értem,
hogy bízhatok-e én önmagamban? Úgy értem, nem lenne biztonságos számodra. -
Talán nem .. . De tudod, Rowley, tényleg szeretlek... és olyan pokoli dolgokon mentél keresztül ... engem pedig sosem érdekelt különösebben a biztonságom...

VÉGE